

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут української мови

СЕРІЯ
«БІОБІБЛІОГРАФІЯ ВЧЕНИХ УКРАЇНИ»

Професор
Микола Іванович
СТЕПАНЕНКО

Біобібліографія

Полтава
ПНПУ імені В. Г. Короленка
2018

УДК 016:929]:811.161.2 Степаненко М. І.

П84

Автори вступної статті – Л. Ф. Українець, І. Г. Павлова.
Упорядники бібліографічного покажчика – О. С. Коркоша, В. В. Орехова

*До друку рекомендувала вчена рада
Інституту української мови НАН України
(протокол № 9 від 18 вересня 2018 року)*

Професор Микола Іванович Степаненко : біобібліографія
П84 / НАН України, Ін-т української мови ; автори вступ. ст.: Л. Ф. Українець, І. Г. Павлова, упоряд. бібліограф.: О. С. Коркоша, В. В. Орехова. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – 314 с.; порт., ілюстр. – (Біобібліографія вчених України).

ISBN 978-966-2538-58-8

У виданні подано інформацію про життя, науковий доробок, педагогічну діяльність відомого українського мовознавця — доктора філологічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, члена Національної спілки письменників України, члена Національної спілки журналістів України, члена Наукового товариства імені Т. Г. Шевченка.

Для широкого кола філологів і всіх, кого цікавить історія розвитку української науки.

УДК 016:929]:811.161.2 Степаненко М. І.

ISBN 978-966-2538-58-8

© Інститут української мови НАН України, 2018
© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018

«Я – крихітний олівчик у руці Господа, який пише лист любові цьому світові»¹

Штрихи до біографії доктора філологічних наук,
професора Миколи Івановича Степаненка

Робіть те, що переживе вас.

Те, що зробите лише ви і ніхто інший.

Робіть се для загального добра, для батьківщини,
для родини. Бо в сьому й закладена наша вічність.

Мирослав Дочинець

Для розвитку сучасної україністики надчасне значення має науковий доробок Миколи Івановича Степаненка – знаного в Україні й за кордоном ученого-мовознавця, літературознавця, публіциста, педагога, який три десятиліття продовжує вражати – і не лише вітчизняних науковців та освітян! – своїми енциклопедичними знаннями, творчим лотом думки, тією духовною суверенністю, яка в історичному поступі України до загальнолюдських цінностей так потрібна сьогодні в усіх сферах життя, а особливо на ниві мови. Плекати свої духовні корені – мову – це беззаперечне право й споконвічний обов'язок кожного українця, і цю місію Микола Іванович Степаненко на порозі свого 60-літнього ювілею зреалізував вповні і як доктор філологічних наук, професор, академік Академії наук вищої освіти України, і як відмінник освіти, заслужений діяч науки й техніки України, і як член Національної спілки письменників України, член Національної спілки журналістів України, член Наукового товариства імені Т. Г. Шевченка.

¹ Вислів належить всесвітньо відомому лауреатові Нобелівської премії миру Матері Терезі.

Він стоїть на березі часу й вічності. Він вимірює день прийдешній. Поглядом ловить далеко на вечірньому пружі журавлиний ключ, що відлітає звідкись і летить кудись. Красивий і статний чоловік, у чиїх осінніх очах безмір добра і світла, на обличчі літня усмішка, у грудях відбиває ритм вразливе й чуле весняне серце, а велика душа пристрасно молиться, прокладаючи розуму шлях до неба. Він Той, кого покликало в цей світ Непроминальне й Святе Слово, убране в розкішні шати любови й мудрости, загартоване пам'яттю роду й народу, Слово-сльоза, Слово-радість із лику Творця. Він — Той, покликаний, Хто знає, куди йде... — Микола Іванович Степаненко. Світ упізнав Його... і відкрився, а Пресвята Божа Мати від земної матері прийняла під свій покров світлої днини 14 жовтня 1958 року в селі Великоселецькому Оржицького району, що на Полтавщині. Із вікових глибин проростає коріння сельчан, від козака Романа Селека, якого вздоровила ця земля, пароститься історія двох сіл — Великоселецького й Малоселецького — і його славних нащадків, гордих духом, вольових, хоробрих, ширих і щедрих на добро.

Людина кільчитьється з дитинства. Воно вдобрює буттєве поле ніжними спогадами й родинним теплом, батьковою порадою й маминою ласкою, дідусевим досвідом і вічним бабусиним духовним прихистком, ароматом домашнього хліба й смачного борщу, мудрим шляхом до Вчителя й вузьким путівцем до Світла на обрії, особливим затишком рідної домівки, що чекає крізь роки своїх мандрівців і всміхається їм на життєвих стежках і дорогах любов'ю та мріями. Дитинство Миколки Степаненка було таким, як і дитинство його друзів

і тисяч однолітків великої Країни й України, що вже заживила рани Другої світової війни й болісно мовчала про криваві й незагоєні рани інших, неоголошених, воєн нашому українському роду. Що таке багатство й розкіш – ні післявоєнне покоління дітей, ні їхні батьки не знали, тому нажите й здобуте тяжкою сільською працею цінували. І вірили: краще й заможне життя неодмінно матимуть діти. Тому й віддавали їм останнє, «аби вивчилось», «аби з доньки чи сина були люди». Однак теплилося в Миколиному світлому часі становлення те, що стиха відкривало всевіт і виводило на шлях благоговіння до знань, до науки і, зрештою, до Його Величності Слова, – Книги. Вторує сьогодні Микола Іванович, як і підсвідомо колись, у дитинстві, коли вперше пірнув у ту морську глибіню, досвідченій письменницькій і читацькій думці Володимира Базилевського: «Розгорнута книга нагадує птаха в польоті, є в цьому щось хвилююче й значуще. Розгорнута книга – як розпростерті крила. Я заглиблююся у неї й відчуваю, що крилатію сам. Крила книги – мої крила». Художній світ слова вперше відкрив Миколі-третьокласникові Михайло Коцюбинський оповіданням «Ціпов'яз» і ... захопив на все життя. Бо щоразу, серцем линучи в непорочний час, хлопець згадував і тих, із ким починав учити історію свого краю, розуміти людей, розмірковувати про своє призначення в житті і мріяти. Сільська бібліотека була для нього справжньою оазою культури й духовності. Микола Іванович пригадує, як із бабусею читали «Fata Morgana», плакали, обговорювали. Може, тому так зріднився з Коцюбинським, що писав він про буденні й водночас дорогі серцю село, землю, людей, які, здавалося, жи-

вуть поряд, прагнуть до чогось кращого, стають кращими, радіють і плачуть. Залюблена в землю Маланка Волик усякчас нагадувала онукові змучену життям бабусю — Явдоху Михайлівну Зіненко. Захоплювався учень початкових класів Микола Степаненко й Архипом Тесленком, разом з автором переймався долею його героїв. Особливо схвилювало оповідання «Школяр» і розумний, допитливий хлопчик, який мріяв стати вчителем. Не бездумним було те знайомство, а осмисленим і емоційним. Бо виникало багато непростих запитань, на які ще зовсім юній і вразливій душі не до снаги було знайти відповіді: «Чому не допоміг учитель своєму спраглому до науки учневі, а лише співчував йому? Чому не забрав, не витягнув із міцних обіймів бідності?» Із ними йшов до свого вчителя й уже тоді утвердився в думці, що мрії здійснюються, якщо невтомно прямувати до знань. 5 клас — це «Тихий Дон», і дід Шукар із «Піднятої цілини», і ... незабутні читацькі діалоги з бабунею. Маленька, з лікнепівською освітою жінка, що знала лише букви, дала онукові таку міцну освіту Життя, на яку годі сподіватися в найпрестижнішому університеті світу. *«Наше з бабусею читиво — це Довженко, трепетно перегортає сторінки теплих спогадів доктор наук, професор, ректор Микола Степаненко, а обличчя світиться безпосередньою дитячою усмішкою. — Я читав для бабусі вголос. Вона допомагала зрозуміти зміст, складні взаємини між людьми. Мене навіть звільняли від домашньої роботи, щоб читав!»*

Великим дитячим захопленням було й кіно. Тричі на тиждень Микола з друзями ходив у сільський клуб на перегляд фільмів. А під час канікул брали абонемент. Світ по-но-

вому відкривався в патріотичних фільмах «Подвиг розвідника», «Вони боролися за Батьківщину» та інших. На дитячі сеанси – з друзями, на дорослі – з тіткою Любою.

Ще однією пристрасною юних літ Миколи Івановича стало вивчення німецької мови. Перші вчителі – старша сестра й сусідка, яку доля закинула на примусові роботи в Німеччину. А далі вже не було перепон на цьому шляху для здібного в усьому учня. Результат не забарився: у педагогічному училищі Микола Степаненко найкраще знав німецьку мову!

З особливим замилюванням Микола Іванович згадує першу вчительку – Валентину Андріївну Торську, яка була яскравою представницею сільської інтелігенції. Вона винаймала квартиру, не мала звичного для інших учителів господарства, усю себе присвячувала навчанню й дітям, плекала в учнів любов до краси, мистецтва, літератури. Її рідні проживали в Києві, тому про красиве й славне своєю історією місто Валентина Андріївна багато розповідала, показувала листівки з визначними пам'ятками – Лаврою, Володимирським собором. Мріялося тоді Миколі побачити все те й дихнути повітрям столичної духовності. Валентина Андріївна багато читала, заохочувала до цього своїх вихованців. Миколіними співбесідниками стали тоді «Гавриїл Кириченко – школяр» Івана Микитенка, «Син Тарашанського полку» Петра Панча. Не випадкові твори входили в дитячі життя, а ретельно дібрані. Так, ті, кому пощастило зустрічатися, наприклад, із Петром Панчем, згадували, як відповідально письменник ставився до літератури, зважував кожную фразу, кожний образ, як радив школярам записувати «з уст старих, бувалих людей розповіді про своє село, район, місто, про історію краю,

сьогоднішні славні діла...», бо мав переконання, що його читачі завтра творитимуть історію нової країни. Не помилявся мудрий письменець. Микола Іванович у шкільні роки дослідив свій рід до п'ятого коліна. Щось розповідала бабуся, щось знаходив в історичних джерелах.

Дуже теплі спомини Миколи Івановича про Ганну Деметіївну Бережну – директорку школи й учительку української мови та літератури. Вона розвивала творчі здібності дітей, навчала шанувати слово, вправно ним користуватися, вимальовувати його, щоб дихало, звучало й хвилювало. Із нею писали багато творів, кращі неодмінно зачитували на наступному уроці, бо, знаючи, як учні чекають результатів, Ганна Деметіївна завжди перевіряла роботи вчасно. Учителю за покликанням і за духовним тяжінням, вона мала розкішну бібліотеку, давала читати книги учням, сприяла укомплектуванню шкільної книгозбірні. Сільські буденні клопоти, обов'язки мами й дружини не заважали їй створити культ Слова на уроках позакласного читання, у хвилини поезії, що проросли пагонами трепетної любови. Для Миколи Степаненка й сьогодні книга, поезія та добірне слово рідної мови – то найвищий чин! Знає напам'ять багато, цитує за слушної нагоди майстерно, віднаходить такі рядки (а може, то вони його впізнають!), що слухав би й слухав, любить класиків і сучасних митців, умів і вміє гарним поетичним та прозовим словом, вишуканими перлами з народної мудрости у звичайній обстановці кабінету завідувача кафедри, декана чи ректора зустрічати хороших людей і сварити не завжди сумлінних. Вітаючись вечірньої пори, Микола Іванович нещодавно читав,

наприклад, Вінграновського: *«Сеньйорито акаціє, добрий вечір. / Я забув, що забув був вас, / Але осінь зійшла по плечі, / Осінь, ви і осінній час, / Коли стало любити важче, / І солодше любити знов... / Сеньйорито, колюче щастя, / Хто воно за таке любов? / Вже б, здавалося, відболіло, / Прогоріло у тім вогні, / Ступцювало і душу, й тіло, / Вже б, здалося, нащо мені? / У годину суху та вологу / Відходились усі мости / І сказав я — вже слава богу, / І, нарешті, перехрестивсь — / Коли ж — / здрастуйте, добрий вечір. / Ви з якої дороги, пожежо моя?.. / Сеньйорито, вогонь по плечі — / Осінь, ви і осінній я...»*. Шанованого всіма пана Миколау часом по-доброму можна схарактеризувати словами Івана Дзюби, мовленими про автора цитованої поезії: «Постійне переливання настроїв, станів, натхненна гра уяви. Ніколи не вгадати, про що він говоритиме за мить, що зрине дивовижно з глибин нутрів його душі і який настрої хвилию його огорне й хвилию спаде, щоб поступитися місцем іншому...». Направду велика людина, варта преклоніння!

Класним керівником Миколи була Тамара Хомівна Степаненко, учитель математики, любов і повага до якої не змусили гуманітарія за порухами душі ступити на іншу стежину. Подобалася алгебра, сумлінно виконував завдання з геометрії, зовсім не хвилювала фізика, хоч і мав відмінні оцінки (допомагала виняткова пам'ять).

Світлий слід у житті Миколи Степаненка залишив Іван Петрович Баранник — учитель російської мови й літератури, який неперевержено проводив уроки: письменники ніби заходили до класу, спілкувалися з учнями, що багато й розважливо читали, обговорювали, сперечалися...

Занурюватися у світ знань було цікаво, бо навчали ті, хто жив школою, учнями. Натхненні наставники, дружний класний колектив – разом здобували знання, разом проводили позашкільний час, учили уроки, допомагали колгоспу, а на новорічні свята складали привітання й на трійці коней засніженими сільськими дорогами їздили здоровити сельчан. Романтика й незабутні спогади на все життя! У сім'ях школярів панувала велика шана до Вчителя, який мав беззаперечний авторитет. Словом, жили й надихалися, ставали особистостями з міцною життєвою позицією.

Уміли сельчани й працювати, і відпочивати. У клубі громадилися на вистави «Москаль-чарівник», «Наталка Полтавка», «На перші гулі», «Сватання на Гончарівці» тощо. Село жило, одуховнювалося, виховувало дітей, шанувало старість, намагалося берегти традиції, щось утрачало, а щось здобувало, та все ж не переставало бути маленьким раєм на землі для своїх дітей, малих, юних і вже дорослих. Місто ж і міський спосіб життя 60–70 рр. дуже відрізнялися від сільського, розміреного, напоєного степовими вітрами й росяними світанками, заколисаного солов'ями й розбудженого півнячим багатоголоссям, пропахлого пилом і натрудженими руками, які вирощували хліб, плекали пісню, мову, душу й Людину. Звісно, у місті легше було осягати життя, воно й рухалося ніби прискорено, цивілізаційні новинки там поширювалися швидше, а в селі ти мав пізнавати все самотійно. *«Уподобнююся пальмі, – писав любомудр Григорій Сковорода, – чим міцніше її стискає скеля, тим швидше і прекрасніше здійснюється вона догори... Хто думає про науку, той любить її, а хто її лю-*

бить, той ніколи не перестас вчитися, хоча б зовні він здавався бездіяльним». Перше знайомство Миколи з дивом техніки – телевізором – відбулося 1968 року. Сусідська хата... Багато людей ... Шум ... «Рекорд-64» ... Футбол ... «Динамо» (Київ) ... Та то дрібниці!.. Основне – які враження!!!

Розповідь про спрагло до знань хлопчину буде неповною, якщо не згадати, що, крім книг, навчання, звичною для кожної сільської дитини була Праця. Удома порався з бабусею по господарству, пас гусей, корову. У колгоспі любив на вантажній машині возити зерно на тік, допомагав розвантажувати, а принагідно отримував дозвіл і покермувати; вирощував з однолітками зелену масу для худоби; носив полільницям воду з діжки. *«А далі – як в Остана Вишні»*, – жартома й водночас серйозно та задумливо висновує Микола Іванович споглядаючи про дитинство: «Головну роль у формації майбутнього письменника відіграє взагалі природа – картопля, коноплі, бур'яни... Коли є в хлопчика чи в дівчинки нахил до замислювання, а навкруги росте картопля чи бур'ян, чи коноплі – амба! То вже так і знайте, що на письменника воно піде. За хатою недалеко – картопля, на підметі – коноплі. Сядеш собі: вітер віє, сонце гріє, картоплиння навиває думки. І все думаєш, думаєш, думаєш... Отак між природою, з одного боку, та людьми – з другого, і промайнули перші кроки мого дитинства золотого...» («Моя автобіографія»).

Згодом було навчання в Кременчуцькому педагогічному училищі. Після 8 класу перед випускником Миколою Степаненком прослалися три дороги: в Оржицьку районну школу, у школу сусіднього села або ж у медичне училище, бухгалтер-

ський технікум чи педагогічне училище. Обрав педагогічне училище. Микола навіть не роздумував. Бабусі хотілося, щоб став учителем. А онук так прагнув виправдати її сподівання! До слова, із тридцяти шести однокласників, крім Миколи Івановича, учительську професію обрали ще один хлопець і четверо дівчат. Неймовірно важко було звикати, страшенна ностальгія, не вистачало спілкування з бабусею, особливо в перший рік складно було призвичаїтися до нових побутових умов. Хлопець із вразливою душею почувався не досить певно серед міських однолітків. Та міцні знання, рідкісна пам'ять, бабусина мудрість допомогли не похитнутися й заявити про себе. Педагогічне училище стало потужною базою для майбутньої вчительської й викладацької діяльності. А основне — педагогічний колектив і система навчання допомогли утвердитися в думці, що освіта й зусилля здатні творити дива.

«Дуже хотілося продовжувати навчання, — пригадує Микола Іванович. — Училище дало направлення на факультет педагогіки і психології та основ досліджень Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка». Проте доля розпорядилася по-своєму — в останній день Микола Степаненко подав документи на філологічний факультет Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (нині Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка). Природним і цілком умотивованим видається вибір Миколою Степаненком, випускником Кременчуцького педагогічного училища (1978), відділення української мови і літератури, щоб упевнено рухатися до омріяної мети — осягати красу, велику правду й світлий гуманізм рідного СЛОВА.

«На факультеті панувала особлива атмосфера. Куратор Наталія Іллівна Казирод, яку знав ще з педагогічного училища, зуміла згуртувати й надихнути на навчання. Дружна група. Від першого до останнього курсу разом готувалися до занять і сесій. Училися з великим бажанням, постійно прагнули пізнати нове, бо були ті, хто справді вмів учити. Педагогічна система інституту чітко орієнтувала студента на фахову підготовку. Мене як майбутнього вчителя, науковця й керівника формували Ніна Василівна Жигилій – людина енциклопедичних знань; Галина Пилипівна Денисовець – викладачка надзвичайно вимоглива, із загостреним почуттям справедливості, для неї на першому місці був культ знань; Марія Тимофіївна Безкишкіна досконало володіла матеріалом з історичної граматики й щедро передавала свої знання тим, хто хотів знати; Ольга Дмитрівна Бондаревська – викладач від Бога, декан факультету, висококласний менеджер – уміла й покарати, і захистити. А Петро Кузьмич Загайко – літературознавець, громадський діяч – вартий особливих слів. Із ним хотілося вчити напам'ять, він бездоганно знав літературу, умів майстерно її викладати, ревно дбав, щоб українське красне письменство вливалось в душі студентів-філологів живою стихією».

Саме тому понад усе Микола Іванович намагався свято дотримуватися духовних заповідей свого улюбленого педагога – «впливати на пробудження у студентів історичної пам'яті, національної свідомості, протидіяти бездуховності й національному нігілізму, знешкоджувати, зрештою, <...> комплекс нижчевартості і провінційності, щоб не з чужи-

нецькою пам'яттю йшли в майбуття»². Для досягнення цього завжди прагнув, як і його наставник, аби кожна лекція, практичне чи семінарське заняття, кожен урок передавав внутрішню сутність викладача, мав інтелектуальний та емоційний вплив на аудиторію. Значущими виявилися тоді лекції академіка Івана Андрійовича Зязюна – ректора Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (1975–1990) – про гуманістичну парадигму в освіті та естетичні засади розвитку особистості! Надихала Миколу Степаненка гармонія слова й діла талановитого професора Ніни Миколаївни Тарасевич, яка на заняттях із педагогічної майстерності втілювала красу педагогічної дії в щоденній, шохвилинній співпраці зі студентами вишу, сіючи в їхніх душах зерна добра й справедливості!

І коли б не згадував професор Микола Іванович Степаненко свої перші кроки на філологічній стежині, що пролягла від Великоселецького через Кременчук до Полтави, стелилася й у Київ та знову вертала в Полтаву, він завжди з невідомим пієтетом говорить про своїх викладачів, значення в його долі їхньої духовної науки – інститутської й життєвої.

Залюбленість у стихію мовного буття, феноменальна пам'ять, неймовірна цілеспрямованість і працьовитість за межею можливого – ці традиційні складники парадигми лінгвістичного таланту Миколи Івановича Степаненка виявилися вже в спробі пошуку тенденцій та закономірностей класифікації лексичних, морфологічних, синтаксичних, словотвірних

² Загайко П. К. З думкою про Україну. *Загайко Петро Кузьмич* : бібліогр. покажч. / упоряд.: Г. І. Радько, Г. М. Білик, за ред. О. В. Кулик. Полтава : Суми, 2003. С. 9.

і навіть фонетичних модифікацій у структурі семантично цілісних та синтаксично неподільних одиниць мови. Перша наукова розвідка «Типологія фразеологічної варіативності», у якій молодий дослідник докладно схарактеризував експресивний потенціал видозмін конотативно-номінативних одиниць як системне мовно-історичне явище, що ґрунтується на основі співвіднесення етимологічних образів і переосмисленої семантики, отримала найвищу нагороду на Всеукраїнському конкурсі студентських робіт (Київ, 1980) і стала яскравою демонстрацією копіткого аналізу іскрометних скарбів мовної образності – українських фразеологізмів, якими Микола Степаненко захопився, пишучи впродовж кількох років курсові, а пізніше й дипломну роботу «Фразеологічні варіанти і фразеологічні синоніми в сучасній українській мові» (1982) під керівництвом завідувача кафедри української мови, нині доктора філологічних наук, професора Миколи Федоровича Алефіренка. Знаний у країні фахівець із фразеології, когнітивної семантики, лінгвокультурології та загального мовознавства, М. Ф. Алефіренко свідомо окреслив перед допитливим студентом складну, на той час фактично не досліджену як в україністиці, так і в слов'янському мовознавстві проблему – на основі системних зв'язків між фразеологічними компонентами схарактеризувати категорійні риси варіантних модифікацій фразеологізмів та критерії їх відмежування від фразеологічних синонімів, що мають у своєму складі спільні лексичні одиниці. Осмислення ментально-вербального буття таких, за словами І. Я. Франка, «скарбів нашої мови й народного досвіду» вимагало від дослідника-початківця справді неабиякої лінгвістич-

ної вправності інтерпретувати передовсім конотаційну семантику цих мовних знаків, сформовану впродовж віків ментальною діяльністю всієї нації. І хоча дипломна робота студента-випускника, природно, не вичерпувала всіх закономірностей категоричного розмежування фразеологічних варіантів і фразеологічних синонімів у сучасній українській мові, як, зрештою, і типології фразеологічної варіативності, однак стала визначальною для усвідомлення себе людиною, що має схилити голову перед ГОРДИМ, ДОТЕПНИМ, МУДРИМ СЛОВОМ СВОГО НАРОДУ.

Знаковою подією у формуванні майбутнього СЛОВО-ПОКЛОННИКА була не просто переконлива – блискуча перемога на Всеукраїнській олімпіаді з української мови і літератури «Студент і науковий прогрес» (Львів, 1981). Республіканський тур олімпіади проходив у Львівському державному університеті імені Івана Франка й засвідчив: полтавський студент Микола Степаненко – це кращий із кращих представників надзвичайно талановитого молодого покоління українців, що демонструє глибоку наукову та методичну обізнаність із фаху, шанує культурні й мовні традиції народу, захоплюється духовними цінностями рідного краю – іскрометним сміхом Івана Котляревського, історичною правдою Панаса Мирного, громадянською позицією Володимира Короленка. Короленківець за духом і покликанням, за рівнем теоретичної й практичної підготовки, Микола Степаненко розлогими відповідями та творчими роздумами про функційний статус одиниць основних і проміжних мовних рівнів, а особливо про наукові здобутки вітчизняних учених та доробок майстрів ху-

дожнього слова не тільки зумів переконати поважне журі на чолі з відомим українським поетом М. Ільницьким у системності, самостійності й глибині своїх знань, але й викликав справжнє захоплення в учасників, що прибули на олімпіаду з усіх куточків України. Спогадами про ці незабутні дні у Львові 1981 р. ділиться Світлана Калениківна Богдан – нині завідувачка кафедри історії та культури української мови, кандидат філологічних наук, професор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки:

«Дозволю собі кілька емоційних вражень, не розпорошених із плином часу. Відтоді збігло вже стільки літ, а мені – наче вчора – зринає в уяві святочна зала Франкового університету й урочистий момент відзначення найкращих у тій олімпіаді: сумнівів, що одним із найперішших стане саме Микола, – не було ні в кого з-поміж нас (це було зрозуміло всім після усного етапу, коли його слово просто заворожило аудиторію – глибинністю, переконливістю, неповторністю, зваженістю, гармонійністю і ... надзвичайним чаром особливої мелодики голосу). Але тішила не так наша передбачуваність переможця, як світла радість присутніх за нього (таке, погодьмося, буває не часто), усвідомлення того, що обрано-таки найдостойнішого. І це були справжні почуття. То була щира мить втіхи за друга, з яким устигли заприятелитися за ті три квітневі дні. Квітував Львів, квітнула душа, розквітали наші мрії й сподівання... Мій щоденниковий запис того дня зафіксував перифраз “ВЕЛИКИЙ РОЗУМНИК”... І ця миттєва юнацька асоціація, народжена далекого 1981-го на львівському двірці в день прощання, має, на мою превелику втіху, таке благодатне функціонування й продовження вже кілька десятиліть.

Він великий і невичерпний у любові й плеканні рідного СЛОВА, у безмірі добрих справ, у многотрудді діянь для “козацької слави”... А найбільше Микола нагадує мені соняшника, що кожнісінької днини тягнеться лише до світла й до світлих, виростаючи не на один цаль від маківки до неба...»

Останній рік навчання у виші для студента-філолога Миколи Степаненка – це, ясна річ, занурення в таїну моделювання мовної картини світу, без належного розуміння якої неможливо було осягнути динамічну асоціативно-ментальну мінливість навколишньої дійсності. Закріплені в семантичних категоріях знання проливали світло на той обшир проблем, яких він торкався у власних розмислах, і приходила справжня насолода від праці зі словом, виникало бажання стрімко рухатися далі, щоб віднайти в цьому просторово-часовому вимірі своє призначення, свій духовний орієнтир, щоб не прогледіти свою омріяну, справді щасливу Долю. Можливо, тому так часто ходив тоді з друзями на Іванову гору, аби в садибі великого Сміхотворця через простір і час почерпнути наснагу від його бурлескно-трагедійних витинанок, які відкрили нові, безмежні обрії перед українською народною мовою. Знову й знову вабила його тополино-бузкова оселя дійсного статського радника Панаса Яковича Рудченка на колишній 3-й Кобищанській вулиці (тепер вулиця Панаса Мирного), де вітальня ще й сьогодні продовжує зберігати сокровений відгомін полум'яного слова Лесі Українки, Олени Пчілки, Василя Стефаника, Михайла Коцюбинського, Володимира Самійленка, Гната Хоткевича, де

Марія Заньковецька мережила українські народні пісні у фортепіанному аранжуванні Миколи Лисенка... Заворожували студента-старшокурсника й феєричні барви полотен українських художників, у різнотрав'ї й різноквітті розкішної природи читав гідну подиву духовну високість могутнього народного таланту..

Музеї, вистави в театрі, концерти у філармонії, репетиції хорової капели, книжкові ярмарки, а ще – традиційно! – читальний зал, абонементський відділ інститутської бібліотеки, де можна було взяти справді найкраще з інтелектуального та художнього набутку в україністиці, – це на той час звична, майже щоденна життєва траєкторія Миколи Степаненка – Короленківського стипендіата, відмінника навчання, голови студентського наукового товариства.

Ольга Дмитрівна Бондаревська, викладач сучасної української мови й декан факультету (1975–1996 рр.), подумки гортаючи сторінки тих днів, згадує:

«Знаю його з віддаленого 1978 р., коли він безусим юнаком вступив до філфаку ПДП. І хоч на факультеті навчалися понад тисячу студентів, він вигідно виділявся з-поміж усіх чіпкою феноменальною пам'яттю, бажанням учитися, умінням концентруватися на головному. Диплом із відзнакою, рекомендація до аспірантури – це результат його наполегливого навчання в інституті. Викладачі факультету схвалили рішення призначити його на роботу на кафедрі української мови. Усі пророкували йому наукову долю видатного мовознавця, автора посібників і підручників для вишу і школи, дослідника й оборонця української мови.

Кандидат наук, доктор філологічних наук, професор, академік вищої школи — ось віхи зростання Миколи Івановича Степаненка.

Щиро вітаю з ювілеєм, зичу здоров'я, довгих років життя, насаги для втілення в життя всіх сподівань Ваших учителів».

* * *

Він – учитель за покликанням;
його не можна уявити собі ніким іншим, як учителем.
Викладання стало його життям, його поживою;
воно нероздільно зв'язане з ним.
І не дивно, що вчительська справа
стає в нього вільним мистецтвом,
і він на всіх своїх учнів накладає печать свого духу!
Як він знаходить своє щастя в навчанні,
так можна вважати щасливими тих, хто в нього вчиться.

А. Дістерверг

Справедливим визнанням високих досягнень у навчанні, науковій і громадській діяльності кращого випускника філологічного факультету (1982) був диплом із відзнакою (спеціальність «Українська мова і література») та запрошення працювати на кафедрі української мови Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка. Ставши на шлях «нелегкого професійного випробування, фахового росту й самостановлення», молодий спеціаліст поєднав роботу науковця у вищій школі — асистент кафедри української мови (1985–1986) — із викладанням української мови й літератури у Великобудичанській середній

школі Диканського району Полтавської області (1982–1986). *«Великі Будища зірґіли, допомогли самоутвердитися, повірити в себе, знайти друзів <...> Вони і оберґали, і водночас випробували Миколу Степаненка на стійкість, на силу духу, на незрадливість обраній долі».*³

Працьовитість, природна людяність, порядність, педагогічна толерантність та ще виняткова ерудиція молодого словесника, чю увагу не оминали найновіші наукові та методичні розвідки з фаху, відразу викликали повагу колег і педагогічного вишу, й учительського колективу Великобудищанської середньої школи, як, зрештою, й освітян усїєї Полтавщини. Учителям району й області важливо було почути міркування саме М. І. Степаненка щодо інноваційних засад викладання проблемних моментів навчального матеріалу, вони поділяли його глибоко наукові, ориґінальні трактування, висловлені чи на відкритих уроках з української мови й літератури, чи на виховних заходах, чи на вересневих методичних конференціях, а щирому захопленню студентів і школярів своїм талановитим молодим учителем, класним керівником просто не було меж! А як не захоплюватися: з його вуст лунало таке натхненне літературне слово, якого й по радіо не завжди почуєш! Драматичний гурток, організований Миколою Івановичем у школі, шліфував не лише знання творів класиків української літератури Михайла Старицького, Івана Нечуя-Левицького, Степана Васильченка, але й фор-

³ Городницька Я. Зоря Степаненкового таланту. *Український словопоклонник: на пошану професора Миколи Степаненка*. Полтава : АСМІ, 2008. С. 52.

мував у старшокласників (і — що гріха таїти! — навіть в окремих колег по педагогічному цеху) естетичні засади мовної культури. Літературно-музичні композиції продемонстрували всій школі приємний голос і неабиякий музикальний хист молодого педагога, а понад усе — поетичні студії реалізували пристрасне бажання вчителя огорнути серце своїх вихованців красивим українським Словом, бо ж добре знав: десь там, «у глибинах поетичного Неба, — наша батьківщина» (Ю. Неборак). Особливою аурою тепла, любови й щирого пошанування пройняті рядки Ярослави Городницької, заслуженої вчительки, завучки Великобудищанської середньої школи:

«Великобудищанська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів по праву пишається тим, що на сторінках її історії, серед когорт славних шкільних учителів золотими літерами вписане ім'я вченого-мовознавця, члена Національної спілки журналістів України Миколи Степаненка, який, незважаючи на високі регалії, на часом надмірну завантаженість науковими та освітніми проблемами, завжди залишається щирим другом та одностудцем сільської школи, далекої від великого світу, зате такої близької до небайдужих сердець своїх учнів та вчителів».⁴

1982—1986 роки для М. І. Степаненка — це не лише щоденна праця, спрямована на професійне становлення й педагогічне утвердження (конспекти, уроки, виховні години, педагогічні наради та ще стільки зошитів для перевірки!), це

⁴ Городницька Я. Зоря Степаненкового таланту. *Український словопоклонник: на пошану професора Миколи Степаненка*. Полтава : АСМІ, 2008. С. 52.

час активної, винятково напруженої підготовки до майбутньої наукової діяльності – складання кандидатських іспитів, написання реферату для вступного випробування в аспірантуру, а також статей у наукові, науково-методичні збірники, участь у Всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях.

У 1986 році Микола Степаненко вступає до аспірантури на кафедру української мови одного з найпрестижніших українських вишів – Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького (сьогодні це Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова). Виважені, науково обґрунтовані міркування, розлогі лінгвістичні коментарі, підкріплені власним баченням різноаспектних тенденцій розвитку мови на сучасному етапі її функціонування, та ще соковита, багата на вишукані синонімічні конструкції мова засвідчили неабияку ерудицію пошукача і, природно, не могли не привернути увагу доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри української мови Арнольда Панасовича Грищенка, який уже з перших хвилин спілкування розгледів у скромному полтавцеві гострий розум і, що найголовніше, ту особливу іскру, яка висвічує натхненне й непереборне бажання дійти до суті – до вершини пізнання й розуміння лінгвістичних тонкощів на всіх мовних рівнях. Микола Іванович стає одним із тих щасливих аспірантів, чийми роботами керує Арнольд Панасович Грищенко – заслужений діяч науки й техніки України, лауреат премії імені І. Я. Франка. Аспірант першого року навчання відразу з го-

ловою поринає в дослідження семантичних і граматичних особливостей моделювання словосполучень із домінантним компонентом — прикметником. Наукова об'єктивність висновків про системну й нормативну кореляцію лексико-семантичних параметрів і синтаксичних зв'язків в ад'єктивних структурах, зроблених на ґрунті скрупульозно дібраних ілюстрацій у функційно активних зразках сучасної української мови, переконала: у лінгвістику прийшов спостережливий дослідник, який готовий науково виважено й — на диво! — швидко схарактеризувати найскладніші моменти в розвитку граматичної будови мови, адже чи не вперше в Україні кандидатську дисертацію «Синтаксична і семантична сполучуваність прикметників у сучасній українській мові» М. І. Степаненко блискуче захистив майже за півроку до офіційного припинення терміну навчання в аспірантурі.

Після дострокового закінчення аспірантури в 1989 році Микола Іванович Степаненко повернувся в Полтавський педагогічний інститут імені В. Г. Короленка, щоб продовжувати свою педагогічну діяльність спочатку на посаді старшого викладача й водночас завідувача кафедри української мови (1989–1992), а згодом — доцента (1992–2005), професора (із 2005), потверджуючи цілеспрямованість свого руху до вершин педагогічного й наукового професіоналізму.

Він глибоко вивчає багаторівневу організацію речення в сучасній українській мові, уперше у вітчизняному мовознавстві обравши для вичерпного аналізу валентнісні властивості дієслів і прикметників, що знайшло своє втілення в першій монографії

й навчальному посібникові для вишу, присвячених проблемам моделювання прикметниково-іменникових словосполучень та взаємодії формально-граматичної й семантичної валентності у структурі словосполучення та речення. Ці наукові праці на межі ХХІ століття стали справжнім відкриттям молодого й надзвичайно талановитого граматиста. Схвальною рецензією на розвідку «Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у структурі словосполучення та речення»⁵ (1997) відгукнувся науковий наставник А. П. Грищенко:

*«Дуже важливим у монографії М. І. Степаненка є детальний опис передбачуваних і можливих синтаксичних зв'язків у структурі речення, що значною мірою розширює відомості про механізм формальної і семантичної організації речення, про взаємодію його центральних та периферійних компонентів. Рецензовану працю можна кваліфікувати як глибоку за змістом, позначену високим фахово-лінгвістичним рівнем, як одне з успішних наближень до осягнення суті синтаксичної специфіки української мови».*⁶

Не менш позитивно оцінила цю наукову монографію й Світлана Яківна Єрмоленко – відомий український мовознавець, доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України:

⁵ Степаненко М. І. Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у структурі словосполучення та речення. Київ, 1997. 216 с. ; Степаненко М. І. Прикметниково-іменникові словосполучення у сучасній українській мові: формально-синтаксичний і семантичний аналіз : навч. посіб. Полтава : Полтава, 1992. 103 с.

⁶ Грищенко А. [Рецензія]. *Вісник Полтавського педінституту ім. В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки*. Полтава, 1998. Вип. 1. С. 226–227.

«Дослідження взаємодії формально-граматичної й семантичної валентності у реченні та словосполученні, проведене М. І. Степаненком, позначене оригінальністю й науковою новизною. Воно містить докладний опис структури речень, побудованих за моделлю «суб'єкт + предикат + поширювач»; «прикметник + поширювач», уводить у науковий обіг відомості про специфічні особливості цих структур, отже, має теоретичне й практичне значення. Матеріал цієї праці може бути використаний для укладання нової граматики української мови, де були б простежені всі вживані в ній структури і визначена їх специфіка».⁷

У науковому доробку М. І. Степаненка чільне місце посідає монографія «Просторові поширювачі у структурі простого речення» (2004)⁸ – фундаментальна праця, яка уречальнила системні, до найдрібніших деталей виважені судження про лінгвістичний статус категорії локативності у співвідношенні з її філософським трактуванням, обґрунтувала умови обов'язкової (чи факультативної) реалізації просторових поширювачів у реченні з оперттям на корпус скрупульозно дібраного ілюстративного матеріалу з кращих зразків сучасної української мови. Це справді новий погляд на дію принципу лексико-семантичної вибірковості в сучас-

⁷ Єрмоленко С. [Рецензія]. *Вісник Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки*. Полтава, 1999. Вип. 2 (6). С. 205–207.

⁸ Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення. Полтава : АСМІ, 2004. 463 с.

ній українській мові, її функційні та структурні особливості, що сприятиме розвою теорії моделювання речень, зосібна критеріїв виділення мінімального (максимального), елементарного (неелементарного) обсягу комунікативних структур тощо. Зрештою, така робота виявилася справді невичерпним джерелом для типологічних спостережень у сучасному загальному й конкретному (частковому) мовознавстві, без якої не може обійтися сьогодні жоден укладач граматичних словників, тому як до захисту докторської дисертації «Семантична й формально-граматична структура речень із просторовими поширювачами» (2005), так і багато років потому сторінки часописів і збірників наукових праць продовжували рясніти численними рецензіями знаних дослідників мови на таку цінну й за теоретичними узагальненнями, і за практичними висновками працю в україністиці.⁹

⁹ Іваницька Н. Л. Категорія локативності в семантико-синтаксичному і формально-синтаксичному висвітленні. *Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки*. Полтава, 2007. Вип. 1 (53). С. 293–297.; Мацько Л. Цінні відомості із семантичного та функціонального синтаксису. *Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки*. Полтава, 2005. Вип. 1 (40). С. 285–287.; Мойсієнко А. К. Взаємодія формально-синтаксичної і семантико-синтаксичної валентності у структурі речень із просторовими поширювачами. *Актуальні лінгвістичні й лінгводидактичні проблеми*. Полтава, 2008. С. 164–174.; Плющ М. Новий підхід до інтерпретації семантико-синтаксичної і формально-граматичної структури речення на засадах теорії категорійної граматики. *Проблеми фонетики, лексикології, граматики, стилістики української мови та методики її викладання*. Полтава, 2005. С. 130–135.; Самойлова І. Якісно нові концептуальні засади семантичного і функціонального синтаксису. *Рідний край*. Полтава, 2004. № 2 (11). С. 137–140.

У своєму неухильному поступі до наукового пізнання лінгвістичних законів природного розвитку мови М. І. Степаненко пильну увагу приділяє питанням історії української мови й зосібна особливостям її функціонування в умовах набуття нею державного статусу. Його монографія «Історія української мови» (1998)¹⁰ — це глибокий соціолінгвістичний аналіз тенденцій та закономірностей мовної політики в Україні, що позначилися на її розбудові, це ще одне слово правди про рідну мову, яку у світі «знають і шанують, захоплюються її мелодійністю, фонетичною розкішшю, лексичним і фразеологічним багатством, величезними словотворчими можливостями, синтаксичною гнучкістю»¹¹, однак історично їй доводиться знову й знову торувати свій хресний шлях крізь тернії до зірок, щоб в етнокультурному світовому обширі залишитися мовою, гідною історії свого народу. Відгуки відомих у країні мовознавців засвідчили концептуальність і наукову достовірність лінвогенетичних узагальнень і передбачень автора в контексті його аналізу витоків української мови:

Єрмоленко С. Я.: «Монографічне дослідження спонукає замислитися над такими питаннями: Хто ми? Чиї діти? Яких батьків? Звідки бере початок наша мова?»¹²

¹⁰ Степаненко М. І. Історія української мови. К. : Освіта, 1998. 50 с.

¹¹ Степаненко М. І. З історії дослідження витоків української мови. *Дивослово*. 2000. № 7. С. 17–19.

¹² Єрмоленко С. Книга цікава, потрібна. Рідний край. Полтава, 2000. № 1 (2). С. 129–130.

Мацько Л. І.: «Ця праця ... заповнить значну прогалину в з'ясуванні українського етно- і глотогенезу».¹³

Упродовж свого життя Микола Іванович залишається непохитним у протистоянні мовному нігілізму, яничарству, манкурству, що знищує національну свідомість і пам'ять, перетворюючи пересічного українця на перекотиполе – ідеологічно слухняного раба без роду й племені, тому такими передбачуваними стали науково-популярні видання книг з промовистими назвами: «Українське рідне слово» (2003)¹⁴ та «Рідне українське слово» (2005)¹⁵ – болючі й пристрасні роздуми про національну мову й духовне відродження нації, про походження української мови й етапи її розбудови, про періодизацію літературно-писемної мови, про мовотворчість Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Панаса Мирного, Миколи Куліша, Петра Ротача та їхню роль у подоланні комплексу меншовартості – історичній недузі не українського народу – німих безбатченків.

У когорті цих «апостолів правди і науки» М. І. Степаненко справедливо вивищив постать Олеся Терентійовича Гончара – могутнього у своєму таланті Майстра красного письма й водночас мудрого державотворця. Йому він присвятив безліч статей і не одне монографічне видання, з-поміж

¹³ Мацько Л. Іще одна книга про історію української мови. *Рідний край*. Полтава, 1999. № 1. С. 110–111.

¹⁴ Степаненко М. І. Українське рідне слово: статті, виступи, роздуми, відповіді. Полтава : АСМІ, 2003. 182 с.

¹⁵ Степаненко М. І. Рідне українське слово. Полтава : АСМІ, 2005. 392 с.

яких чи не найвагомніше, найсокровенніше – «Публіцистична спадщина Олесь Гончара: мовні, навколомовні й деякі інші проблеми» (2008)¹⁶, у якому літературознавець звернувся до «Щоденників» та листів великого крайнина не лише щоб «вони відкрили нові сторінки біографії і творчого життя письменника, його державної і громадської діяльності, широкі зв'язки із численними читачами в Україні та поза її межами», але й щоб усі почули ГОЛОС ПРАВДИ про українські «злети і падіння, здобутки і втрати, перемоги і поразки півстолітньої епохи», бо цим «голосом сина говорить із своїм народом апостол духу» (Я. Гоян). Говорить про динаміку мовної ситуації в Україні в 50–90-х, українську Україну 80-х та 90-х рр., про силу рідного слова, патріотизм, інтернаціоналізм, шовінізм, зрештою, про зросійщені книгопродукцію, радіомовлення, телебачення. Усе це – глибоко «пережите, передумане, переболіле, осмислене і осягнуте» і великим Гончаром, і автором монографії. Тому зрозуміла наукова виваженість праці «Світ в оцінці Олесь Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника» (2012)¹⁷, у якій автор за щоденниковою сповіддю Олесь Гончара висвітлює знакові віхи української та світової історії від найдавніших часів і до наших днів, заглиблюється в «галактику» її творців – як окремих особистостей, так і народу загалом.

¹⁶ Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми). Полтава : АСМІ, 2008. 396 с.

¹⁷ Степаненко М. І. Світ в оцінці Олесь Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника. Полтава : Шевченко Р. В., 2012. 284 с.

Тематично близька до цієї праці – науково-популярна розвідка «Духовний посил Олесея Гончара» (2009)¹⁸, у якій М. І. Степаненко любовно впорядкував крилаті вислови «Щоденників» Олесея – для нас такий важливий емоційний орієнтир у суб’єктивному вимірі аксіологічних парадигм світу. Не випадково й у виданні М. І. Степаненка «Листи до Олесея Гончара» (у 2 кн.)¹⁹ *«як у фокусі віддзеркалена вся система буття, саме життя в усіх реальних і омріяних вимірах, у всьому об’єктивно-суб’єктивному багатогранні»*. Микола Іванович прагне ознайомити нові покоління українців із «промінчиками розкоші людського спілкування» (М. Коцюбинська), бо вважає, що *«колись цей епістолярій потрапить під прискіпливе око дослідників і неодмінно оформиться в книги, які опиняться з-поміж тих найавторитетніших видань, що дають ґрунтовні відповіді літературознавцям, мовознавцям, культурологам, етнографам, історикам, соціологам, психологам на складні, суперечливі питання, пов’язані з розтягнутим у часі, не завжди передбачуваним процесом нашого державотворення, національного самоствердження»*.²⁰

Валентина Гончар, дружина письменника, у передньому слові до монографії «Літературний простір “Щоденників” Олесея Гончара» (2010)²¹ тепло відгукнулася про автора Миколу

¹⁸ Степаненко М. І. Духовний посил Олесея Гончара (за матеріалами «Щоденників» письменника). Полтава, 2009. 60 с.

¹⁹ Листи до Олесея Гончара : у 2 кн. / упоряд., передм., прим., комент. Миколи Степаненка. К. : Сакцент Плюс, 2016. Кн. 1 (1946–1982). 736 с. ; Кн. 2 (1983–1995). 736 с.

²⁰ Там само.

²¹ Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олесея Гончара. Полтава, 2010. 528 с.

Івановича Степаненка, вважаючи, що йому поталанило «аж ніби воскресити» постать Олесея – письменника, інтелектуала, громадянина, патріота – «з усіма достоїнствами, із душевним ліризмом, із надмірною категоричністю, з вибуховістю, із сократівським спокоєм», справедливо поцінувати в літературному процесі ХХ – початку ХХІ ст. цю небуденну особистість свого часу. Разом із цим велетом українського духу автор окреслив громадянську позицію й таких будівничих храму української духовності, як Павло Тичина, Юрій Яновський, Микола Бажан, Петро Панч, Остап Вишня, Василь Симоненко, Іван Драч, Борис Олійник, Ліна Костенко, Віталій Коротич, Дмитро Павличко, Григорій Тютюнник, Іван Дзюба та ін.

Для вченого-лінгвіста Миколи Івановича Степаненка аж надто важливо було засвідчити свою глибоку шану – не завтра, не колись, а саме сьогодні! – тим, хто поклав своє життя на оltар Науки, вимуровуючи підвалини українського теоретичного мовознавства. Їхній аналітичний розум і концептуальне бачення – у монографіях, підручниках, статтях, рецензіях, у любовно виплеканих і поставлених на крило учнях – це національний скарб, яким мають пишатися всі наступні покоління українців. Серію «Мовознавці України» М. І. Степаненко употужнив біобібліографічними дослідженнями про полтавця Михайла Андрійовича Жовтобрюха – одного з найвидатніших лінгвістів ХХ століття («Патріарх українського мовознавства», 2005²²; «Наукова спадщина Михайла Жовтобрюха», 2007)²³ та

²² Степаненко М. І. Патріарх українського мовознавства (до 100-річчя з дня народження професора Михайла Жовтобрюха). Полтава : АСМІ, 2005. 113 с..

²³ Степаненко М. І. Наукова спадщина Михайла Жовтобрюха. Полтава, 2007. 432 с.

Арнольда Панасовича Грищенка – «Учителя учителів, лінгвіста “милістю Божою”» («Академік Арнольд Панасович Грищенко», 2006)²⁴, а також розвідкою про «Листи Юрія Шевельова до Олекси Ізарського» (2014)²⁵.

Знаковими в науковому доробку дослідника стали енциклопедичні видання «Літературно-мистецька Полтавщина» (2013)²⁶, «Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні» (2014)²⁷, «Мовознавча Полтавщина» (2014)²⁸, «Літературознавча Полтавщина» (2015)²⁹, «Сучасні письменники Полтавщини» (2016)³⁰, у яких Микола Іванович звеличив наравду щедрі духовні й наукові надбання краян. Високо оцінюючи роль цих праць, Н. І. Бойко зауважила: *«Вихід у світ крайових енциклопедій донедавна був рідкістю, а сьогодні стає звичною справою. Їхня поява продиктована часом, а як точніше – прагненням українців, які століттями були відлучені від своєї реальної біографії, задокументувати власну історію в мистецькому, науковому, політичному й інших вимірах»*.³¹

²⁴ Степаненко М. І. Академік Арнольд Панасович Грищенко : біобібліографія до 70-річчя. Полтава : АСМІ, 2006. 156 с.

²⁵ Листи Юрія Шевельова до Олекси Ізарського / автор і упоряд. Микола Степаненко. Полтава : Шевченко Р. В., 2014. 388 с.

²⁶ Степаненко М. І. Літературно-мистецька Полтавщина. Гадяч, 2013. 500 с.

²⁷ Степаненко М. І. Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні. Полтава : Шевченко Р. В., 2014. 498 с.

²⁸ Степаненко М. І. Мовознавча Полтавщина : енциклопедичний довідник. Полтава : Шевченко Р. В., 2014. 568 с.

²⁹ Степаненко М. І. Літературознавча Полтавщина : енциклопедичний довідник. Полтава : Шевченко Р. В., 2015. 668 с.

³⁰ Степаненко М. І. Сучасні письменники Полтавщини : довідник. 2-ге вид., змін. і доп. Полтава : Гаража М. Ф., 2016. 112 с.

³¹ Степаненко М. І. Мовознавча Полтавщина : енциклопедичний довідник. Полтава : Шевченко Р. В., 2014. 568 с.

... Щоб відкрити перед учнями іскорку знань,
учителю треба ввібрати море світла,
ні на хвилю не відходячи від променів
вічно сяючого сонця знань людської мудрості.

Василь Сухомлинський

Результатом плідної наукової діяльності доктора філологічних наук, професора Миколи Івановича Степаненка – ученого найвищого гатунку «з широким дослідницьким діапазоном» – стало формування в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка відомої й авторитетної в Україні лінгвістичної школи.

Пріоритетним напрямом мовознавчих пошуків аспірантів, докторантів, здобувачів, кандидатів наук нині є питання взаємодії формально-граматичної й семантичної будови речення, лексико-семантичної природи його конститутивних ознак; з'ясування симетрійних й асиметрійних зв'язків між реченневими рівнями; установлення інваріантних і варіантних, синонімічних і антонімічних синтаксичних структур з об'єктним, атрибутивним, адвербіальним, суб'єктним, синкретичним типом семантико-синтаксичних відношень. У колі наукового зацікавлення молодих лінгвістів – семантика й функціонування модальних часток у сучасній українській літературній мові (С. О. Педченко), префіксально-прийменникова кореляція дієслівного предиката (С. П. Галаур), функційно-семантична парадигма віддієслівних іменників в українській мові (О. М. Петрик), синтагматика відносних прикметників в українській літературній мові (І. Ю. Кірічек),

кореляція первинних і вторинних прийменників у структурі часових семантико-синтаксичних відношень (Л. І. Дерев'яно), лексична й граматична реалізація предикатів кількості в українській мові (Н. М. Лукаш), ізофункційні відношення в системі предикатів (Р. Г. Шрамко), умови обов'язкового / факультативного функціонування припредикатних поширювачів (Л. В. Станіславська), реченнєвотвірні можливості вторинних просторових прийменників (К. М. Шаповал), функційно-семантична природа категорії мети (С. М. Микитченко), вербалізація категорії розділовості в сучасній українській мові (Ю. А. Анікеєнко), валентний потенціал дієслів сприйняття (Т. В. Зубко), функційно-семантична типологія конструкцій з дієсловами неповної особової парадигми (В. О. Лопата), диференціація адвербіальної семантики прийменників у сучасній українській літературній мові (Н. В. Кисла). Дослідницькі спроможності молодих науковців сьогодні дають змогу розширювати й спектр актуальних питань наукової школи. А це український щоденниковий дискурс (С. Є. Ігнатєва), специфіка вияву об'єктивної й суб'єктивної оцінки в щоденниковому дискурсі (Л. В. Дейна), категорія регулятивності в сучасному художньому тексті (С. П. Галаур), лінгвопрагматика суб'єктивної модальності в сучасній українській мові (С. О. Педченко), семантика й прагматика топонімного коду української поезії (Ю. І. Браїлко), лінгвостилістичні та етнокультурологічні аспекти творчості Мирослава Дочинця (Г. О. Сірій-Козак), жанрово-стильова парадигма лексичної синонімії в мовотворчості Пантелеймона Куліша (М. І. Гриценко).

Колишня аспірантка, а нині кандидат філологічних наук Людмила Володимирівна Дейна ділиться спогадами про свій шлях у науку:

«Стати аспіранткою Миколи Івановича було моєю, здавалося, нездійсненною мрією ще від першого курсу, коли ми, зелені та нетямущі студенти, зачаровувалися ним знову й знову під час лекцій зі «Вступу до мовознавства»: оксамитовий голос, дивовижно майстерне володіння словом, неперевершене читання поезій, магічна закоханість у мову, незрівнянна віртуозність у вирішенні лінгвістичних проблем... Мрія здійснилася — і з першої миті стало зрозуміло: Микола Іванович не лише фантастичного таланту вчений, не просто керівник і наставник, а й справжній науковий батько для своїх студентів, аспірантів та докторантів, бо ж упевнено веде власних учнів звивистими філологічними стежинами, допомагаючи й підтримуючи на кожному кроці. Згадую, як страшно було не виправдати довіри свого Вчителя під час захисту дисертації!.. Зі щемливим теплом і глибокою вдячністю повсякчас дослухаюся й сьогодні до кожної його поради, бажуючи вловити ту мудру іскру, яка щораз надихає на нові лінгвістичні пошуки. Невимовною гордістю сповнюється серце від думки, що мені випала висока честь і водночас відповідальність бути частиною наукової школи доктора філологічних наук, професора Миколи Івановича Степаненка!»

Під розлогими кронами лінгвістичного дерева маститого науковця нуртує молода енергія суперництва у прагненні дійти до лінгвістичної досконалости. Вивищуються учні разом зі своїм мудрим Словопоклонником, підносячи українську мовознавчу науку на новий щабель розвою.

Безсумнівний авторитет, відшліфоване й стилістично довершене слово Миколи Івановича в науковому середовищі щоразу вирізьблюється під час опонування й обговорення дисертацій на прилюдних захистах: професор М. І. Степаненко — член двох спеціалізованих рад Інституту української мови НАН України та Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, експертної ради з гуманітарних та соціальних наук Державної атестаційної комісії при Міністерстві освіти і науки України.

Школа має понад 400 наукових і науково-методичних публікацій, з-поміж яких авторські монографії, розділи в колективних монографіях, посібники, словники, довідники, статті у вітчизняних та зарубіжних виданнях, презентація результатів досліджень на всеукраїнських і міжнародних наукових форумах в Україні й поза її межами, закордонні наукові стажування, семінари й лекції, зокрема керівника школи, у престижних навчальних закладах Європи з метою популяризації полтавського вишу й напрямів його діяльності.

За редакцією Миколи Івановича вийшло друком понад 40 збірників наукових праць. Він — головний редактор альманаху «Рідний край», журналів «Історична пам'ять», «Філологічні науки», «Педагогічні науки» (2009–2017), «Витоки педагогічної майстерності» (2010–2017), засновником і видавцем яких є Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка.

Прикметною рисою школи професора Миколи Івановича Степаненка є те, що, крім учених-лінгвістів, вагоме слово її очільника на теренах України впотужнюють і розвивають тисячі студентів-випускників філологічного факультету (нині факуль-

тету філології та журналістики) – учителі-словесники, яким Микола Іванович Степаненко адресував підручники, посібники, програми³², виявляючи глибоку обізнаність у тенденціях і закономірностях розвитку вітчизняної лінгводидактики на сучасному її етапі. Для академіка вищої школи М. І. Степаненка надзвичайно важливо донести освітянській спільноті найновіші набутки мовознавства та педагогіки саме в період адаптації України до європейського й світового стандартів навчання.

* * *

Поклавши в основу наукової, педагогічної, публіцистичної й громадської роботи вектори національного зростання, М. І. Степаненко екстраполював їх і на свою управлінську діяльність на посадах завідувача кафедри (1989–2015), першого проректора (1991–1995), декана факультету (2006–2009) й ректора Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (із 2009), що набув статусу національного саме із часу обрання Миколи Івановича його очільником.

³² Опорна школа: шляхи становлення : монографія / М. І. Степаненко, Н. І. Шиян, О. Ю. Льченко та ін. ; за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. 140 с.; Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ, М. І. Степаненко [та ін.] ; за ред. С. О. Карамана. К., 2011. 560 с.; Степаненко М. І., Безкишкіна М. Т. Історична граматики української мови : навч. посіб. Полтава, 1997. 134 с.; Степаненко М. І., Безкишкіна М. Т. Порівняльна граматики української і російської мов : навч. посіб. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 1991. 212 с.; Степаненко М. І., Безобразова Л. Л. Проблеми зіставного лінгвостилістичного аналізу : методичний коментар. Полтава, 1993. 127 с.; Степаненко М. І., Коваленко О. П., Лисенко А. В. Збірник диктантів з української мови для 9–11 класів : на краєзнавчій основі. Полтава, 1999. 100 с.

Спільно з колективом він почав запроваджувати концептуальну модель модернізації освітнього процесу в педагогічному виші завдяки інноваційним технологіям та інтеграції у світовий науковий простір, успішно вибудовуючи платформу для нових змін і викликів. Сьогодні його амбітний задум як ректора – зробити Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка не лише регіональним брендом, яким він, по суті, уже є, але й авторитетним закладом вищої освіти на міжнародному рівні. Саме тому постійно в полі зору ректора – ліцензування й акредитація нових, привабливих для абітурієнтів усієї України спеціальностей за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр» та «магістр», що відповідають потребам ринку праці; зміцнення наукового потенціалу університету (робота спеціалізованих учених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій із різних спеціальностей; позитивна динаміка захисту дисертаційних праць; висока концентрація молодих учених). Успішним кроком стали й періодичні видання, які входять, зокрема, до світових наукометричних баз, та відкриття багатofункційного видавничого центру із широким спектром поліграфічних послуг.

Перспективним напрямком підвищення міжнародного статусу Полтавського педагогічного є укладання угод про співробітництво з науковими та освітніми закладами Європи, Азії, Америки, Австралії, залучення до роботи волонтерів Корпусу Миру США та стипендіатів програми Фулбрайта.

Особливу увагу ректор приділяє всебічному розвитку мистецьких і спортивних здібностей студентів. Виплекані в короленківських стінах переможці Олімпійських ігор, чем-

піонатів світу, Всесвітньої універсиади, численних всеукраїнських олімпіад, творчих конкурсів – це результат максимально сприятливих умов для розкриття потенціалу студентів, науково-педагогічних працівників та адміністративно-господарського персоналу університету. Дійова молодіжна політика Миколи Івановича – проведення таких щорічних заходів, як Ректорський бал «Молодь та освітній олімп», урочиста академія з нагоди вручення дипломів магістра, підготовка офіцерів запасу із числа студентів.

Традиції вишу як культурного осередку України употужнюють художні ансамблі, десять із яких мають звання «Народний самодіяльний колектив».

Отже, на чолі з ректором М. І. Степаненком Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка – флагман педагогічної освіти України – упевнено взяв курс на досягнення високих стандартів національних та міжнародних рейтингів. *«І при цьому, – вважає перший проректор Роман Анатолійович Сітарчук, – Микола Іванович залишається ДЕМОКРАТИЧНИМ ЛІДЕРОМ колективу університету, ніколи не нав'язує своєї думки, поведінкових норм ні керівникам підрозділів, ні нам, проректорам, ні студентському активу, завжди радиться, хоч і має величезний досвід очільника вишу. У нього особливий талант поважати в людині особистість, із ним відчуваєш упевненість у власних силах. Бажаю Миколі Івановичу натхнення, терпіння у плеканні традицій вишу, у формуванні й збереженні його кадрової інфраструктури і в забезпеченні сприятливої зовнішньої кон'юнктури».*

* * *

Невичерпність таланту М. І. Степаненка простежується і в його інтимно-синівському зверненні духовних вимірів Полтавщини, а особливо – красуні Полтави, увінчаної в координатах простору й часу короною немеркнучої історичної пам'яті й слави. У книзі «Літературні музеї Полтавщини» (2006) для вибагливого читача завжди цікавими залишаються краєзнавчі студії не лише про заклади, що займаються зберіганням матеріальних і культурних пам'яток рідного краю, але й майстрів художнього слова, чий життєвий шлях пролягли через цю частину благословенної України (Іван Котляревський, Григорій Сковорода, Олесь Гончар, Микола Гоголь, Панас Мирний, Володимир Короленко, Давид Гурамішвілі, Архип Тесленко, Василь Симоненко).

Окремим штрихом до портрета маститого лінгвіста є його лексикографічна діяльність («Новітній українсько-російський словник. 150 000 слів» (2006), «Основні сільськогосподарські поняття і терміни: Словник-довідник» (1993); «Словник лінгвістичних термінів» (1999, у співавт.). Їх М. І. Степаненко поставив на службу пропаганди навичок літературного спілкування як у стінах короленківського вишу, так і за його межами, а особливо в журналістській практиці. Треба бути настільки ревним Сподвижником Українського Слова, щоб протягом десятків років на обласному радіо й телебаченні «Лтава», ІРТ, «Місто», на шпальтах регіональних і всеукраїнських газет невпинно обстоювати нормативно-регулятивний критерій формування культури української мови за законами звукової гармонії, витоки якої сягають часів три-

пільської культури. Автор і співавтор багатьох науково-просвітницьких передач лінгвістичного, літературознавчого, краєзнавчого та педагогічного спрямування, він благословив на тривале ефірне життя понад 50 випусків передачі «Слово мовлене»; у програмі «Гранослів», що виходила на радіо упродовж 2011–2015 рр., М. І. Степаненко проводив лінгвістичні майстер-класи, а цього року в прямому ефірі програми «Будні» роз'яснював перспективи функціонування в мові фемінітивів та шляхів і способів їх творення за законами потужності, викликавши неймовірно бурхливе інтерактивне обговорення слухачів. *«Про те, що Микола Іванович Степаненко – безумовний авторитет у журналістських колах, говорити зайве: коли серед редакторів радіо спалахують дискусії з мовних питань, аргумент «Микола Іванович вважає...» завжди стає визначальним. Для мене – це Учитель, пораду якого сприймаю за честь. Професор М. І. Степаненко – це не просто автор та співавтор численних проектів обласного радіо. Його Слово в ефірі «Лтави» змушує душу українців пробуджуватися. І поки Степаненкове Слово звучить – радіо живе!»* (Ірина Філоненко, редактор творчої групи програм радіо «Лтава»).

Участь академіка М. І. Степаненка в численних інформаційно-просвітницьких передачах на ІРТ, студії «Місто», а також у програмах «Ранок на “Лтаві”», «Гості “Ранку”», «Акценти», присвячених, наприклад, 100-літньому ювілею ПНПУ імені В. Г. Короленка, українсько-японській дружбі, життю короленківського вишу тощо, стали вже традиційними. *«Працюючи в телерадіокомпанії «Лтава», неодноразово запрошувала Миколу Степаненка на ефіри й завжди була щиро вражена тим,*

наскільки красиво й милозвучно може говорити людина. Це дар від Бога!» (Марина Проскурняк, журналістка філії ПАТ «НСТУ» «Полтавська регіональна дирекція “Лтава”»).

Шанувальники красного українського слова з нетерпінням очікують радіочитань і циклу програм Миколи Степаненка про літературні музеї Полтавщини, за які він отримав відзнаку на Всеукраїнському конкурсі телерадіоробіт. Припали до душі полтавцям і жителям області його авторські дослідження «Щоденники Гончара» (2012), науково-просвітницькі студії про життєві й творчі стежини відомих у світі українців – Григорія Сковороди, Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Івана Франка, Агатангела Кримського, Патріарха Мстислава, Івана Огієнка та ін. *«Генієм свого часу називаю Миколу Івановича Степаненка. Його мова звучить піснею – і це не банальна фраза! Хто хоча б одного разу чув розкішну вимову цієї Великої Людини, мене зрозуміє, а кому пощастило побувати хоча б на одній лекції професора, доктора філологічних наук, ректора ПНПУ, обов’язково йшов і на другу. Його феноменальна пам’ять вражає, а його закоханість у філологію захоплює, вібруючи імпульсами радості, гордості й нових знань у свідомості реципієнтів. Професіонал, який уміє говорити доступно про складне, цікаво про теоретичне. Для нього мова – живий організм. І він знає, якою життєдайною водою його напувати, аби мовознавче майбуття було яскравим. Тому радісно і знаково, що саме Микола Степаненко часто бере участь у програмі «Ранок на “Лтаві”», щоб прокоментувати ті чи ті лінгвістичні аспекти. Із таким експертом мова журналістів і глядачів просто приречена ставати зразком досконалості»* (Віра Чиж, шеф-редактор телепрограми «Ранок на “Лтаві”» філії ПАТ «НСТУ» «Полтавська регіональна дирекція “Лтава”»).

... коли ти дивишся на хрест, бачиш, що Ісусова голова схилена...
Він хоче поцілувати тебе. Його рамена широко розкриті...
Він хоче тебе обійняти. І серце його відкрите, щоб прийняти тебе.
Коли ти почувашся пригніченим, поглянь на хрест
і тоді зрозумієш... – це поцілунок Ісуса, знак,
що ти наблизився до нього настільки, що він зміг тебе поцілувати.

Мати Тереза

Кожний прямує до Храму своєю дорогою. Із радістю й мукою, з проханням і подякою, з молитвою і сповіддю, з вірою й надією, з любов'ю до ближнього і з силою та слабкістю в прощенні й спокуті. Запалена ще з дитинства свічка духовних цінностей горить у соборі душі Миколи Івановича теплим словом, доброю порадою, співпереживанням, повагою до роду й землі, простих людей і велетів на часових відтинках історії, щоденної праці до поту чи й болю в серці, України й Української Церкви, до того, що було, є і споконвіку буде на цій Богом даній землі і до ... Слова, яке щотижня кличе в Господній Дім на ширу розмову із Всевишнім. Уже з тих далеких днів, коли з острахом і благоговінням дивився в очі святих на бабусиному й маминому образах, а чіпка дитяча пам'ять рядок за рядком назавжди нотувала молитви, Микола розумів, що хоч світ відкривається через знання, та «не золото й не багатство, не блиск ученості та премудрості становлять істинний скарб життя, але чистота серця й розуму, цнотливість помислів і тіла». Бабуся розповідала про гріх, шанувала релігійні свята, звичай та привчала до того онука. Спочатку неусвідомлено, а згодом через духовну потребу тягнулася Миколина душа до Бога. Хотілося відвідати

Володимирський собор і Лавру, які беріг в уяві ще з тих листівок, побачених у початковій школі, Андріївську церкву, куди на прощу ходила бабуся ще зі своєю бабусею. Мрія здійснилася відразу після вступу до аспірантури, та, на жаль, поділитися переживаннями Микола вже не міг — його свята захисниця відійшла у вічність (1982). Бог, Віра, Душа, Молитва, Церква, єднання в ній українців, освячена в дитинстві під весняним дощем паска на Великдень (церкву в селі зруйнували) для Миколи Івановича — то не просто слова й атрибути християнства, а винятково чутливі частинки його духовної природи.

«Свято Покрови Пресвятої Богородиці, — ділиться спогадами Микола Іванович, — увійшло в моє серце й душу з раннього дитинства. Моя незабутня бабуся часто повторювала, що народився на Покрову і маю дякувати за це Отцеві Небесному. У мене свято Покрови асоціюється з бабусею. Боже слово я почув, знову ж таки, від бабусі, бо в нашому селі не було церкви, не було священика. Атеїзм, проте, у мені не проріс. Я не відношу себе до фанатичних вірян. Просто Бог жив і живе в моїй душі».

В одній зі своїх проповідей Теодор о. Форостій розмислював: «Із чого складається невіруюча людина? Фізично й хімічно вона складається з води, що в ній можна випрати один обрус із нашого стола, із заліза, із якого можна зробити сім цвяхів, із вапна, котрим можна побілити одну стіну в кімнаті, із графіту, що з нього можна зробити аж 65 олівців, також із фосфору, із якого вийде коробка сірників, і трохи солі, якою можна посолити борщ. Це все можна купити дешево. От що варте наше грішне тіло. Але душа, що прагне до Бога, є неоціненна!»

«Мабуть, якби були інші часи, – зізнається Микола Іванович, – став би священиком».

Дай, Боже, Миколі на шодень розум і душевний спокій прийняти те, що він не в змозі змінити, відвагу змінити те, що йому під силу, і мудрість відрізнити одне від іншого; жити турботами нинішнього дня й радіти кожній миті, усвідомлюючи її швидкоплинність і неповторність; вважати незгоди дорогою до миру й спокою; приймати, як Він, цей грішний світ таким, яким той є, а не таким, яким він хоче його бачити... (Із молитви про спокій).

* * *

Сьогодні, у переддень 60-літнього ювілею, доктор філологічних наук, професор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Микола Іванович Степаненко – у zenіті свого ТАЛАНТУ, УС-ПІХУ, ВИЗНАННЯ. Його науковий дивосвіт яскравіє новими, такими важливими для українського соціуму монографічними працями – *«Думки вголос і про себе» (2013)*, *«Непроминальне в часописі» (2015)*, *«Політичне сьогодення української мови: актуальний перифрастикон» (2017)*, *«Публіцистично-політичні перифрази в українській мові: 2017 рік» (2018)*, *«Із засіву – благословилося: ескізи до вибраного» (2018)* – щедрий ужинок, у якому він не втомлюється повторювати своїм сучасникам: *«Шануймо і плекаймо Рідне Слово!»*

Слово академіка вищої школи М. І. Степаненка (у статтях і монографічному викладі, у виступах на радіо й телебаченні чи на зустрічах з освітянами й краянами) влучне, до болю гос-

тре, мудре у своїй правдивості, тому завжди залишатиметься на вістрі часу. Автор талановитих наукових праць — а їх у нього понад 850 із різних галузей знань: лінгвістики, літературознавства, лінгводидактики, лінгвокультурології, краєзнавства — Микола Іванович повсякчас оре мовний переліг, послідовно й неухильно утверджуючи Рідне Слово як духовну підвалину всієї української нації.



**ОСНОВНІ ДАТИ
ЖИТТЄВОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ БІОГРАФІЇ
ПРОФЕСОРА М. І. СТЕПАНЕНКА**

- 1966–1974** Учень Великоселецької 8-річної школи.
- 1974–1978** Студент Кременчуцького педагогічного училища.
- 1978–1982** Студент філологічного факультету Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
- 1982–1986** Учитель української мови й літератури Великобудищанської середньої школи Диканського району Полтавської області.
- 1985–1986** Асистент кафедри української мови Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
- 1986–1989** Аспірант кафедри української мови Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького.
- 1989** Захист дисертації «Синтаксична й семантична сполучуваність прикметників у сучасній українській мові» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук.
- 1989–2015** Завідувач кафедри української мови Полтавського державного (із 2009 р. національного) педагогічного інституту (нині університету) імені В. Г. Короленка
- 1991–1995** Перший проректор – проректор із навчальної роботи Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
- 1993** Присвоєно вчене звання доцента кафедри української мови.
- 1994** Нагрудний знак Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України».

- 1997** Лауреат премії журналу «Добромисл» (літературно-краєзнавчого журналу Полтавської спілки літераторів).
- 1999** Почесна відзнака Товариства «Україна-Світ».
- 2002** Член Української національної комісії з питань правопису.
- 2003** Лауреат Полтавської обласної премії імені Панаса Мирного.
- 2005** Захист дисертації «Семантична і формально-граматична структура речень із просторовими поширювачами» на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук.
- 2005** Присвоєно вчене звання професора кафедри української мови.
- 2005–2009** Декан факультету філології та журналістики Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.
- 2006–2011** Член спеціалізованої вченої ради К 64.051.20 у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.
- Із 2006 до сьогодні** Член спеціалізованої вченої ради Д 26.173.01 у Інституті української мови НАН України.
- 2007** Лауреат Полтавської обласної премії імені Івана Котляревського.
- 2007** Член Національної спілки журналістів України.
- Із 2009 до сьогодні** Ректор Полтавського державного (нині національного) педагогічного університету імені В. Г. Короленка.
- 2009** Заслужений діяч науки і техніки України. Лауреат нагороди Ярослава Мудрого Академії наук вищої освіти України.
- 2009** Нагрудний знак Міністерства освіти і науки України «Петро Могила».

- 2009** Знак «Ушинський К. Д.» Національної академії педагогічних наук України.
- 2010** Лауреат Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка.
- 2010** Друга премія конкурсу на кращий підручник, монографію, навчальний посібник Академії наук вищої освіти України.
- 2011** Лауреат Державної премії імені Олесь Гончара.
- 2011** Член Національної спілки письменників України.
- 2011** Лауреат Полтавського обласного конкурсу «Краща книга Полтавщини».
- Із 2012 до сьогодні** Член спеціалізованої вченої ради К 64.053.05 у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.
- 2012** Лауреат Міжнародної премії імені Івана Кошелівця.
- 2012** Лауреат XVII Загальнонаціонального конкурсу «Українська мова – мова єднання».
- 2012** Лауреат Дніпропетровської обласної літературної премії імені Валер'яна Підмогильного.
- 2012** Лауреат Лубенської міської літературно-мистецької премії імені Володимира Малика.
- 2013** Орден Святого Миколая Чудотворця Української православної церкви Київського патріархату.
- 2013** Золота медаль української журналістики.
- 2013** Медаль Святого Володимира Академії наук вищої освіти України.
- 2013** Перша премія конкурсу Академії наук вищої освіти України.

- 2013** Лауреат Всеукраїнської премії імені Бориса Грінченка.
- 2013** Медаль «20 років Академії наук вищої освіти України».
- 2013** Лауреат Всеукраїнської премії імені Петра Василенка.
- 2013** Лауреат премії імені преподобного Паїсія Величковського Української православної церкви Київського патріархату.
- 2013** Переможець ювілейного десятого конкурсу імені Олеся Гончара на кращу публікацію на сторінках журналу «Бористен».
- 2013** Почесна грамота Національної спілки письменників України.
- Із 2014 до сьогодні** Член Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України.
- 2014** Орден «За заслуги» III ступеня.
- 2014** Ювілейна відзнака «200 років від Дня народження Т. Г. Шевченка».
- 2014** Медаль «Григорій Сковорода» Національної Академії педагогічних наук України.
- 2014** Пам'ятна медаль Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини імені Олеся Гончара «За благодійність та добротність у відтворенні втрачених святинь».
- 2014** Лауреат Міжнародної літературної премії імені Григорія Сковороди «Сад божественних пісень».
- 2014** Лауреат Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені Олени Пчілки.
- 2015** Лауреат Міжнародної премії Ліги українських меценатів імені Дмитра Нитченка.

- 2015** Лауреат Полтавської міської літературно-мистецької премії імені Володимира Короленка.
- 2015** Член Наукового товариства імені Т. Г. Шевченка.
- 2018** Лауреат Міжнародної літературно-мистецької премії імені Пантелеймона Куліша.



ОЦІНКА
НАУКОВОГО ДОРОБКУ
ПРОФЕСОРА М. І. СТЕПАНЕНКА

Вона [наукова розвідка «Історія української мови»], зрештою, допоможе усвідомити тим, хто зайняв сьогодні ви-чікувальну позицію, що ми таки «український народ», а не юрба, яка «у звітах населенням зветься». Ця праця ... заповнить значну прогалину в з'ясуванні українського етно- і глотогенезу.

Мацько Л. Ще одна книга про історію української мови / Любов Мацько // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. В. Пашенко. — Полтава, 1999. — № 1. — С. 111. — Рец. на кн.: Степаненко М. Історія української мови / НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. — К., 1998. — 149 с.

... це захоплюючий і водночас ґрунтовний науковий ек-курс у сповнену щасливих злетів, драм і утрат історію укра-їнської мови [«Українське рідне слово: статті, виступи, розмисли, відповіді»].

Сіверець Ю. (Юрій Антипович). Двосічний меч українознав-ства / Ю. Сіверець // Просвіта. — 2004. — Ч. 5, 29 січ. — 4 лют. — С. 13.

Ми давно спостерігаємо за працями Миколи Івановича, людиною самовідданою, залюбленою в мову, в українське слово, одухотворену великим пориванням утверджувати, відстоювати і возвеличувати Слово, рідну мову і велику науку про неї. Микола Іванович як серйозний науковець, науковець широкого діапазону

мислення, сучасний учений, обізнаний із різними теоріями трактування граматики і семантики, просто не міг не зосередитися на головному аспекті реченнєвої структури – її валентній домінанті. <...> Насамперед вважаємо за необхідне висловити своєрідне “захоплення” глибиною аналізу досліджуваного мовного матеріалу, на базі якого виконано дослідження. Саме це, як і заглиблення у відповідну теорію, дозволило Миколі Івановичу Степаненкові виконати роботу, яку передусім характеризує її новизна, переконливі висновки, об’єктивні й достовірні аргументації, її практична зорієнтованість.

Іваницька Н. Л. Категорія локативності в семантико-синтаксичному і формально-синтаксичному висвітленні / Н. Л. Іваницька // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. – Полтава, 2007. – Вип. 1 (53). – С. 293–297. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія. – Полтава : АСМІ, 2004. – 463 с.

І крізь цю успокійнено втишену музейну атмосферу просочується жива і романтична душа самого автора, який найбільшою цінністю людського буття вважає красу – природи, слова, людини; який в буденному плині нашого життя вбачає його поетичність і чарівність, замилуючись досконалою гармонією природних полтавських принад.

Маленко О. Благодатна земля полтавська / О. Маленко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. – 2007. – № 25. – С. 38–39. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. – Полтава : АСМІ, 2006. – 404 с.

Методика опису, яка передбачає встановлення семантичної структури, речення, родо-видових значеннєвих співвідношень, симетрично-асиметричних зв'язків, стильової нейтральності-варіативності, синонімічних і антонімічних відношень, не викликає будь-яких заперечень. Унікальність її полягає в тому, що кожне речення постає перед нами як синтаксичне явище з властивими йому специфічними ознаками і як компонент системи репрезентантів локативної семантики, які наділені не лише окремими, а й спільними рисами.

Мойсієнко А. К. Взаємодія формально-синтаксичної і семантико-синтаксичної валентності у структурі речень із просторовими поширювачами / Анатолій Кирилович Мойсієнко // Проблеми граматики, лінгвостилістики, лінгвометодики української мови : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед.ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С.164–174. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія. – Полтава : АСМІ, 2004. – 463 с.

Він не просто безсторонній реєстратор чи коментатор фактів, ідей, поглядів – його працям властиве напруження, заклічний характер, дух патріота-будителя.

Горбачук В. На сторожі українського слова / В. Горбачук, А. Поповський // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2009. – № 14. – С. 36. – Рец. на кн. : Степаненка М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколумовні й деякі інші проблеми) : монографія. – Полтава : АСМІ, 2008. – 395 с.

Книга «Публіцистична спадщина Олесь Гончара», попри її ґрунтовний науковий зміст та мовознавче спрямування, чи-

тається як сповнена емоцій розповідь самого дослідника, його звернення до своїх сучасників в Україні і не Україні суцільних, заклик не піддаватись руйнівній асиміляції, що насаджувалась і продовжує підтримуватись ворожими до українства силами...

Горбачук В. На сторожі українського слова / В. Горбачук, А. Поповський // Вивчаємо українську мову та літературу. — 2009. — № 14. — С. 36. — Рец. на кн. : Степаненка М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколотовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 395 с.

Праця М. Степаненка [«Літературний простір «Щоденників» Олесь Гончара»] цікава ще й тим, що щоденникову мозаїку літературних портретів доби О. Гончара склав мовознавець, який бачить і відчуває художній текст у часовому зрізі національної культури децю інакше, ніж літературознавці. Авторкові вдалося максимально наблизитися до Гончарового розуміння нашого літературного буття. Велика увага до слова письменника, ретельне відтворення контексту висловлювань, глибокі аналітичні коментарі надають особливої наукової цінності підготованій монографії.

Пономаренко А. «... Людина людині повинна світити» / А. Пономаренко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос., пед. журн. — 2010. — № 3 (36). — С. 273–274. — Рец. на монографію: М. І. Степаненко Літературний простір «Щоденників» Олесь Гончара : монографія. — Полтава : АСМІ, 2010. — 528 с.

Микола Іванович майстерно вигантував на полотні свого «рушника» [«Думки вголос і про себе»] вічний образ дерева життя

— своєрідну модель Усесвіту й людини, у якій кожна істота, явище чи предмет займають лише їм призначене осібне місце.

Педченко С. Безмежна широчінь душі й таланту в «Полудневих нотатках» професора М. І. Степаненка / Світлана Педченко, Світлана Галаур // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 2 (29). — С. 237. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Думки вголос і про себе / М. І. Степаненко. — Полтава : ПП Шевченко Р. В., 2013. — 412 с.

Книга «Думки вголос і про себе» — високої мистецької проби. Маючи просту форму не одного року «полудневих нотаток», вона водночас закумулювала надзвичайно потужний зміст, оспівала високий духовний потенціал людини, що не може бути зреалізований повною мірою без любові до мови й Батьківщини. Зримо усвідомлюємо, переконаємося, що ця праця приречена на успіх і належне поцінування в широких колах спраглих до палкого й водночас зворушливо трепетного рідного слова читачів.

Педченко С. Безмежна широчінь душі й таланту в «Полудневих нотатках» професора М. І. Степаненка / Світлана Педченко, Світлана Галаур // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 2 (29). — С. 238. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Думки вголос і про себе / М. І. Степаненко. — Полтава : ПП Шевченко Р. В., 2013. — 412 с.

Переднім же і найвиразнішим тлом Степаненкового слова є багатючий інформаційний простір, що захоплює універ-

сальною енциклопедичністю, широтою наукових та суто людських зацікавлень, багатовекторністю поглядів М. Степаненка.

Баранов В. Духовним поглядом вбираючи сучасність / Віктор Баранов // Київ : журнал письменників України. – 2013. – № 9. – С. 186–187. – Рец. на монографію: М. І. Степаненко. Думки вголос і про себе : наукове видання. – Полтава : ПП Шевченко Р. В., 2013. – 412 с.

Перед нами багата на інформацію, утілену в довершеному стосовно мовно-художнього жанру форму, цікава для широкого кола людей науково-популярна книга. За кожним її рядком, за кожною її дефініцією – велика праця, яка вимагала студіювання різних джерел, спілкування з людьми, зіставлення й порівняння подій, фактів, віднаходження найпереконливіших аргументів.

Кіраль С. Успішна енциклопедична спроба / Сидір Кіраль // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. – Полтава, 2014. – № 1 (30). – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні / М. І. Степаненко. – Полтава : ПП Шевченко Р. В., 2014. – 498 с.

Звернемо увагу на вишукану мову тексту монографічного видання [«Політичне сьогодення української мови: актуальний перифрастикон»], що вказує на характерні риси ідіостилію Миколи Степаненка: його наукове мовлення послідовно й безкомпромісно відповідає всім нормам сучасної української мови, але разом з тим воно надзвичайно соковите, метафоричне, образне, із актуалізацією потрібних для форму-

вання оригінальної думки прагматичних смислів, таке, що репрезентує авторську орнаменталіку, лінгвокреативність, його світовідчуття, світорозуміння та світосприйняття, тобто Микола Степаненко демонструє ознаки нового наукового дискурсу, що почав формуватися наприкінці ХХ — на початку ХХІ століття, коли руйнуються колишні його канони (строгість викладу, відсутність образності, емоційності, експресії, особливої орнаменталіки та ін.), про що пишуть сучасні науковці, наголошуючи на нейтралізації меж між функційними стилями...

Космеда Т. А. Новий погляд на розвій перифрастичного фонду українців / Т. Космеда // Українська мова. — 2018. — № 1. — С. 143. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Політичне сьогодення української мови: актуальний перифрастикон. — Харків, 2017. — 616 с.



ПУБЛІКАЦІЇ ПРО ЖИТТЯ,
НАУКОВИЙ ДОРОБОК І ТВОРЧИСТЬ
ПРОФЕСОРА М. І. СТЕПАНЕНКА

1981

Збуваються мрії // Радянська освіта : орган М-ва освіти
УРСР. – 1981. – 3 жовт.

Роки студентські // Комсомолец Полтавщини : обласна
газета. – 1981. – 15 листоп.

[На снимке: студент Полтавского пединститута Николай
Степаненко] // Учительская газета : орган М-ва просвещения
СССР. – 1982. – 1 июл.

1992

Гончар І. ... І забуває чистим словом / І. Гончар // Молода
громада : обл. молод. газета. – 1992. – 22 серп.

1994

Виценья Л. ... За Україну його замучили колись / Л. Ви-
ценья // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 1994. –
12 берез. – С. 2.

Дениско Г. Свято Котляревського і за його лаштунки
/ Г. Дениско // Молодь України : всеукр. інформ. газета. – 1994. –
15 верес.

Дудник Г. На поклін до великого кобзаря / Г. Дудник,
О. Лазоренко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. –
1994. – 12 берез.

Шибанов Г. Шанує мудреця нова Вкраїна : дні пам'яті
Г. Сковороди / Г. Шибанов // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-
політ. газета. – 1994. – 15 листоп. – С. 2.

1998

Дениско Г. “Як парость виноградної лози, плекайте мову” / Г. Дениско // Молода громада : обл. молод. газета. – 1998. – 13 листоп. – С. 3.

Литвиненко Н. Часу вільного менше, але розуму більше / Н. Литвиненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 1998. – 9 груд.

Мова йшла про мову // Полтавська думка : обласна газета. – 1998. – 26 черв.

Присвячено Лесі Україні // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 1998. – 6 берез. – С. 8.

Сикало М. Не цураймося рідного слова! / М. Сикало // Полтавська думка : обласна газета. – 1998. – 13 листоп. – С. 3.

1999

Чумак В. Літературна мова в теорії і практиці / В. Чумак // Дивослово : наук.-метод. журн. – 1999. – № 4. – С. 61–62.

2000

Горбачук Д. Згадали Панаса Мирного / Д. Горбачук // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2000. – 11 лют. – С. 4.

2001

Дениско Т. Зберегти дух українства в чужому оточенні / Т. Дениско // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2001. – 29 серп. – С. 2.

Кошова В. У відкритті пам'ятника Шевченку в Санкт-Петербурзі брали участь і полтавці / В. Кошова // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2001. – 5 січ. – С. 10.

Одну з кращих книг України написано у Полтаві // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2001. – 19 серп. – С. 3.

Присвячено слов'янській писемності // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2001. – 1 черв. – С. 1.

“Рідний край” повернувся в рідний край // Зарубіжна література в навчальних закладах : наук.-метод. журн. – 2001. – № 1. – С. 64.

2003

Віцєня Л. Вінець високих помислів і справ /Лідія Віцєня // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2003. – 16 трав. – С. 2. – [Уміщено світліну].

Діденко В. “Орю свій переліг, убогу ниву, Та сію слово...” / Валентина Діденко // Трудова слава : район. суспіл.-політ. газета. – 2003. – 14 черв. – С. 4.

П'ятьох лауреатів премії імені Панаса Мирного визначено вп'яте // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2003. – 15 трав. – С. 2. – [Уміщено світліну].

2004

Мирний В. Українська мова : вірш / Володимир Мирний // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2004. – 20 лют. – С. 3.

2005

Ротач П. Сходження на мовознавчу вершину / Петро Ротач // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2005. – 16 лют. – С. 3.

2006

Кузнецова А. 15 років Незалежності: український сценарій / А. Кузнецова // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2006. – 11 серп. – С. 3.

Мірчук А. Я славлю ймення твоє, учителю! / Анжеліка Мірчук // Топограф : Кременчуцький часопис. – 2006. – 30 листоп. – С. 28.

Федоренко В. Л. Модернізуючи національну освітню систему / В. Л. Федоренко // Постметодика : наук.-метод. пед. журн. – 2006. – № 5. – С. 29–37.

2007

Бондаревська Т. “... І нова Україна свіжі квіти не забуде сину принести” / Т. Бондаревська // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2007. – 9 листоп. – С. 3.

Бондаревська Т. Музей творця “Собору” в місті металургів / Т. Бондаревська // Сільські вісті : газета захисту інтересів селян України. – 2007. – 16 листоп. – С. 2.

Відчинені вікна // Вікно : газета студентів Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – 2007. – 16 квіт.

Гайдамака В. “Полтавська Шевченкіана” Петра Ротача / В. Гайдамака // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2007. – 2 жовт. – С. 3.

Думка Ю. Вечір-реквієм пам'яті митрополита Іларіона / Ю. Думка // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2007. – 6 квіт. – С. 4.

Коханнячко має філологічне // Філолог : газета філол. ф-ту Полтав. держ. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2007. – 6 трав. – С. 10–11.

Лауреати обласних премій // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2007. – 9 листоп. – С. 3.

Лауреати обласних премій // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2007. – 15 листоп. – С. 1.

Приходько М. Зелене свято Гончарового дитинства / М. Приходько // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2007. – 1 черв. – С. 16.

Степаненко Микола Іванович // Українська мова : енциклопедія / редкол. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко [та ін.] – 3-є вид., зі змінами і доп. – К., 2007. – С. 669.

[Фотофакт] // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2007. – 14 листоп. – С. 1.

2008

Бабич М. Визначено кращі видання Полтавщини / М. Бабич // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2008. – 17 груд. – С. 3.

Гнатюк Н. “Дякую Богу, що народився українцем” / Ніна Гнатюк // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2008. – 17–23 лип.

Діденко В. “Полумя серця, сили й завзяття – все віддаю для України” / Валентина Діденко // Трудова слава : район. суспіл.-політ. газета. – 2008. – 20 верес. – С. 4.

Дяченко І. Обрали кращі книги Полтавщини / Ірина Дяченко // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2008. – 19 груд. – С. 10.

Його серце і душа належать рідному слову // Освіта України : офіційне вид. М-ва освіти і науки. – 2008. – 14 жовт. – С. 6.

Козина В. І. Оржицькому району – 85 років. В єдності сила / В. І. Козина // Полтавський регіон : на пульсі держави : загальнополіт., навч., довідкове, інформаційне вид. – 2008. – № 4 (7). – С. 24–26.

Кузишин Т. Полтавці подолали останню вершину / Т. Кузишин // Літературна Україна : газета письменників України. – 2008. – 21 лют. – С. 4.

Лазаренко О. Презентували книгу про мовознавця Михайла Жовтобрюха / О. Лазаренко, Т. Александрова // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2008. – 19 листоп. – С. 3.

Матяшова З. Залюблений у рідну мову / Зінаїда Матяшова // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2008. – 10 жовт. – С. 10.

Петренко М. Психолого-лінгвістичний аспект мовного феномена доктора філологічних наук М. І. Степаненка / Марина Петренко. – Кременчук ; Полтава, 2008. – 38 с.

Петренко М. Словник власне української лексики (із виступів Степаненка М. І., проф. Полтав. держ. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка) / М. Петренко. – Кременчук, 2008. – 7 с.

Скринька : студентська газета факультету філології та журналістики / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2008. – С. 4.

“Служителя слова” з ювілеєм вітали без помпезності // Коло : корисно, цікаво, об’єктивно. – 2008. – 13–19 листоп. – С. 19.

Сологуб Н. Вимолю сонця й пісень, або Феномен Олеся Гончара / Н. Сологуб // Літературна Україна : газета письменників України. – 2008. – 17 лип. – С. 1, 2.

Степаненко Микола Іванович // Українські мовознавці та письменники-мовотворці : довідник / за ред. С. Я. Єрмоленко. – К., 2008. – С. 274–275.

У день Покрови українському козакові-ювіляру професорові Миколі Степаненку подарували білу вишиванку // Полтавська думка : обл. газета. – 2008. – 16 жовт. – С. 1.

Український словопоклонник: на пошану професора Миколи Степаненка / упоряд.: Н. П. Лебідь, Т. І. Ніколашина, Н. І. Тарасова. – Полтава : АСМІ, 2008. – 228 с.

2009

... А в педагогічному університеті – ректор // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2009. – 7 січ. – С. 1.

Архієпископ Филип взяв участь в урочистостях з нагоди 95-річчя заснування Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка // Відомості Полтавської єпархії : всеукр. православна газета. – 2009. – № 11. – С. 4–5. – [Уміщено світлини].

Віценя Л. Полтавський педуніверситет одержав статус національного / Л. Віценя // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2009. – 2 груд. – С. 2.

Віценя Л. Україною жив, Україні служив ... / Л. Віценя // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2009. – 16 жовт. – С. 6.

Гнатенко О. Полтавському державному педагогічному університету присвоїли статус національного / Ольга Гнатенко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2009. – 2 груд. – С. 1. – [Уміщено світлини].

Год Б. В. Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка : історія і сьогодення / Б. В. Год, В. М. Єрмак, П. В. Киридон. – Полтава, 2009. – С. 99–157.

Городницька Я. Зоря Степаненкового таланту / Ярослава Городницька // Трудова слава : район. суспіл.-політ. газета. – 2009. – 10 січ.

Матяшова З. “Віват, педагогічний!” : Полтавський педуніверситет отримав статус національного / Зінаїда Матяшова // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2009. – 4 груд. – С. 8.

Представлено нового ректора // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2009. – 30 січ. – С. 24.

Призначено ректора Полтавського педуніверситету // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2009. – 28 січ. – С. 2.

Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Конституції України : указ Президента України № 475/2009 // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2009. – 1 лип. (№ 26). – С. 4.

[Про перебування членів Президії Академії наук вищої освіти України в Полтаві] // Інформаційний вісник Академії наук вищої освіти України. – К., 2009. – № 4 (65). – С. 129–130.

Пустовіт Т. П. Степаненко Микола Іванович / Т. П. Пустовіт // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. – Полтава, 2009. – Т. 12 : Релігія і церква. – С. 619–620.

Ротач П. Степаненко Микола Іванович / Петро Ротач // Полтавська Шевченкіана. Спроба обласної (крайової) Шевченківської енциклопедії : у 2 кн. / Петро Ротач. – Полтава, 2009. – Кн. 2: Л-Я. – С. 367.

Сепіта Т. Микола Степаненко очолив Полтавський державний педагогічний університет / Тетяна Сепіта // Село полтавське : обл. газета. – 2009. – 30 січ.

Скобельський В. Університет став національним / Віталій Скобельський // Голос України : газета Верховної Ради України. – 2009. – 26 груд. – С. 12. – [Уміщено світлини].

Черпакова Л. Полтава – педагогічна Мекка : педуніверситету присвоєно звання “Національний” / Лідія Черпакова // Село полтавське : обл. газета. – 2009. – 4 груд. – [Уміщено світлину].

Черпакова Л. Портрет, мальований словами / Лідія Черпакова // Край : обл. інформ.-краєзнав. газета. – 2009. – № 57. – С. 13–14.

2010

Бобрищев К. Щоб не печалилася садиба за тими, хто вже сюди не повернеться... / К. Бобрищев // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2010. – 2 черв. – С. 11.

Віценья Л. Огієнкова ріка не зміліє / Лідія Віценья // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2010. – 2 черв. – С. 3.

Пленум Наукової Ради “Українська мова”, “Українська мова в Україні: сьогодення і перспективи”, (Київ, 5 листоп. 2010 р.) // Українська мова : наук.-теорет. журн. / Ін-т української мови НАН України. – 2010. – № 4. – С. 107–113.

Плотникова Р. Премію імені Василя Симоненка вручено новим лауреатам / Раїса Плотникова // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2010. – 12 січ. – С. 1.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка // Енциклопедія педагогічної освіти України. – К., 2010. – С. 88–89.

Пономаренко Т. Талант писати для людей / Т. Пономаренко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2010. – 12 листоп. – С. 5.

М. І. Степаненко // Історія Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського. 1940–2010 / В. В. Зелюк (голова ред. кол.). – Полтава, 2010. – С. 522.

Черпакова Л. Високодостойник високої нагороди / Лідія Черпакова // Село полтавське : обл. газета. – 2010. – 28 трав. – С. 13.

Черпакова Л. Ректор педуніверситету видав книжку про “Щоденники” Олесь Гончара / Л. Черпакова // Університетський час : газета Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2010. – № 3. – С. 5.

2011

Букет Є. З новими “гончарівцями”! / Є. Букет // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2011. – 7–13 квіт. – С. 14.

Букет Є. Під крилом Олеся Гончара / Є. Букет // Літературна Україна : газета письменників України. – 2011. – 7 квіт. – С. 2.

Віценья Л. Високовольтна лінія духу шістдесятників / Л. Віценья // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2011. – 23 листоп. – С. 2.

Кірячок Н. Свято дитинства Олеся Гончара / Н. Кірячок // Літературна Україна : газета письменників України. – 2011. – 14 лип. – С. 4.

Книгу ректора педуніверситету визнано однією з кращих у 2011 році // Село полтавське : обл. газета. – 2011. – 19 серп.

Корж Ю. Ректор полтавського вишу отримав у Києві премію за тритомник про Олеся Гончара / Юлія Корж // Коло : корисно, цікаво, об’єктивно. – 2011. – 7–13 квіт. (№ 14). – С. 5.

Кудряшов Г. Микола Степаненко : “Гуртуймося довкруг Олесевого слова!” / Г. Кудряшов // Зоря Полтавщини : всеукр. громад. політ. газета. – 2011. – 12 квіт. – С. 2.

Матяшова З. Науковець Микола Степаненко отримав письменницьку премію / З. Матяшова // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2011. – 15 квіт. – С. 7.

Наша гордість // Наша газета : газета Кременчуцького педагогічного училища ім. А. С. Макаренка (спецвипуск). – 2011. – Груд. – С. 5.

Петрушевський Ю. Живе слово Тараса / Ю. Петрушевський, В. Оніщенко // Університетський час : газета Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2011. – № 9. – С. 1, 6.

Подяка викладачам // Дніпро : попул. літ.-худож. сусп.-політ. журн. – 2011. – № 5–6. – С. 163.

Премія імені Олесея Гончара // Літературна Україна : газета письменників України. – 2011. – 31 берез. – С. 2.

Стали членами НСПУ // Літературна Україна : газета письменників України. – 2011. – 8 верес. – С. 11.

Сидоренко О. Учитель від Бога / Олена Сидоренко // Оржицькі вісті : громад.-політ. вид. – 2011. – 1 жовт. – С. 2.

Степаненко М. Великий зодчий Української Держави Іван Огієнко / Микола Степаненко // Полтавські єпархіальні відомості : часопис Полтав. Православної Церкви Київ. Патріархату. – 2010–2011. – Число 13–14. – С. 92–95.

Степаненко Микола Іванович (псевд. Микола Селецький) // Соборність : міжнар. літ.-публ. часопис укр. письменників. – 2011. – № 3–4. – С. 241–242.

Степаненко Микола Іванович // Сучасні письменники України : біобібліографічний довідник / упоряд. А. Гай. – Біла Церква, 2011. – С. 441.

Чим запам'ятався 2011 рік на Полтавщині // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2011. – 30 груд. – С. 2.

Шебеліст С. Ректор університету Микола Степаненко – лауреат премії імені Олесея Гончара / С. Шебеліст // Університетський час : газета Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2011. – № 8. – С. 2.

2012

Бібліографічний покажчик : кафедра української філології Інституту мови та літератури Придністровського державного університету ім. Т. Г. Шевченка /уклад.: М. Л. Дружинець,

А. О. Дубик, О. О. Леонтєва та ін. ; відпов. ред. М. Л. Дружинець. – Тирасполь, 2012. – 88 с.

Бондаренко С. Ювілей серед знаних людей / Станіслав Бондаренко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2012. – 16 лют. – С. 8.

Буцька Н. М. Микола Степаненко – апостол української словесності / Н. М. Буцька // Наші знайомі : нариси про полтавців кінця ХХ – початку ХХІ століття / Н. М. Буцька. – Полтава, 2012. – Ч. II. – С. 8–14.

Вітаємо // Оржицькі вісті : громад.-політ. вид. – 2012 – 8 лют.

Владикіна А. Побачила світ книга про знакових полтавців / А. Владикіна // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2012. – 14 листоп. – С. 3.

Гортаючи сторінки // Соборність : міжнар. літ.-публ. часопис укр. письменників. – 2012. – № 1 (43).

Данилець О. “Полтавська Шевченкіана” гідна премії імені великого поета / О. Данилець // Урядовий кур’єр : газета центр. органів виконав. влади України. – 2012. – 8 лют. – С. 18.

Задорожна О. Другий том “Полтавської Шевченкіани” нарешті зустрівся з читачем / О. Задорожна // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2012. – 10 лют. – С. 17.

Засідання Ради і Президії НСПУ // Літературна Україна : газета письменників України. – 2012. – 23 лют. – С. 2.

Корнева В. Мова наша калинова ... / В. Корнева // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2012. – 3 жовт. – С. 3.

Корнева В. “Мово, Пресвята Богородице мого народу...”
/ Вікторія Корнева // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ.
газета. – 2012. – 13 листоп. – С. 2.

Лакуша Н. Гребінчина світлиця / Н. Лакуша // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2012. – 8 лют. – С. 1.

Логвиненко Є. Мистецтва невпинна течія. Визначено лауреатів премії імені Володимира Малика / Є. Логвиненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2012. – 14 лют. – С. 3.

Микола Степаненко. Світ в оцінці Олеся Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника. – Полтава : Шевченко Р. В., 2012. – 284 с. // Літературна Україна : газета письменників України. – 2012. – 7 черв. – С. 14. – Рубрика “Книжкова ятка”.

Мищенко О. Пам’ятник нерукотворний / Олександр Мищенко // Лубенщина : громад.-політ. газета. – 2012. – 29 лют.

Нагороди // Університетський час : газета Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2012. – № 17. – С. 2.

Названо лауреатів премії імені Самійла Величка // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2012. – 17 серп. – С. 7.

Немченко І. Ювілейний випуск Херсонського альманаху “Степ” (2011): від здобутків до недоречностей / Іван Немченко // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори) : літ.-наук. зб. – К. ; Херсон, 2012. – Вип. 8. – С. 260.

Оголошено лауреатів премії імені Володимира Малика // Літературна Україна : газета письменників України. – 2012. – 23 лют. – С. 2.

Премія імені Самійла Величка // Край : обл. інформ.-краєзнав. газета. – 2012. – № 9 (101). – С. 4.

[Про присудження премії імені Івана Кошелівця] // Літературна Україна : газета письменників України. – 2012. – 8 берез. – С. 16.

Пругло Т. Очищаймо слово від усілякої скверни : [21 лютого – Міжнародний день рідної мови] / Тетяна Пругло // Трудова слава : щоденна району газета. – 2012. – 24 лют. – С. 5.

Самородов В. Духовні послідовники посольського літописця / Віктор Самородов // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2012. – 29 лют. – С. 2.

“Соборність”, № 1 (43), 2012 // Літературна Україна : газета письменників України. – 2012. – 8 берез. – С. 16.

Степаненко Микола Іванович // Літературно-мистецька скарбниця Великих Будищ. – Великі Будища, 2012. – С. 18–20. – (Серія : Краєзнавство).

Степаненко Микола Іванович // Літератори з Оржицького краю / автор передм., ст., упоряд. В. М. Подрига. – Полтава ; Оржиця, 2012. – С. 80–83.

Степаненко Микола Іванович // Академія наук вищої освіти України : довідник. – К., 2012. – С. 472.

Черпакова Л. Презентували книгу про відомих полтавців / Л. Черпакова // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2012. – 21 верес. – С. 3.

Цирульник Т. Як змінювали українську мову в останні роки? / Тетяна Цирульник // Коло : корисно, цікаво, об'єктивно. – 2012. – 15–21 берез. – С. 3.

2013

Білоусько О. Степаненко Микола Іванович / О. Білоусько, С. Єрмоленко, Т. Пустовіт // Літературно-мистецька Полтавщина : довідник / М. І. Степаненко. – Гадяч, 2013. – С. 400–403.

Васецька А. “Маестро над буденним височить, не хором, а життям диригує...” / Анна Васецька // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 25 жовт. – С. 16.

Войцехівська Л. Книжковий вернісаж Миколи Степаненка / Л. Войцехівська // Край : обл. інформ.-краснав. газета. – 2013. – № 116. – С. 13–14. – На звороті обкл. фото.

Вітаємо! // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2013. – 18 жовт. – С. 8.

Віценья Л. “Зелене свято Гончаревого дитинства” / Л. Віценья // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 27 черв. – С. 15.

Віценья Л. Бо душі наші – вічні / Л. Віценья // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 29 листоп. – С. 3.

Віценья Л. Семен Антонєць, пророк землеробства / Л. Віценья // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 3 груд. – С. 3.

Гаран О. Натхненний різьбяр слова і думки / Олена Гаран // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 10 жовт. – С. 13.

Жовнір Н. “Якби не була поетесою, якби не дитинство в селі” / Наталія Жовнір // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 5 лют. – С. 5.

Зелень М. “Сонечко любові сяє над світами” / Марічка Зелень // Село полтавське : обл. газета. – 2013. – 24 жовт. – С. 16.

Іваненко О. “І кожен фініш – це, по суті, старт” / Олена Іваненко // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2013. – 5 лип. – С. 3. – [Уміщено світлину].

Кононенко П. Любов до слова й до народу / Петро Кононенко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2013. – 9 жовт. – С. 5.

Корнєва В. Святійший Патріарх Філарет: “Масмо пам’ятати, що людина створена для Вічності” / Вікторія Корнєва // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 3 груд. – С. 3.

Макуха Д. 125-річчя від дня народження Антона Макарєнка відзначили міжнародною конференцією і відкриттям вітальні педагога у школі / Дмитро Макуха // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2013. – 3 квіт. – С. 8.

Мелешко В. Грані творчого світу Миколи Степаненка / Віра Мелешко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – № 2 (29).

Микола Степаненко. Літературно-мистецька Полтавщина : довідник. – Гадяч : Гадяч, 2013 // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 7 листоп. – С. 11. – Рубрика “Книжкова ятка”.

Михєєва Т. Молодь та освітній Олімп / Т. Михєєва // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 21 черв. – С. 2.

Наш крайнин – лауреат Всеукраїнської премії імені Бориса Грінченка // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 8 жовт. – С. 3.

Не відрікатися! // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2013. – 14–20 листоп. – С. 13.

Онiщенко В. Вручили XI міську літературну премію імені Івана Котляревського / В. Онiщенко // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2013. – 13 верес. – С. 2.

Перепеляк І. М. Поезії та поеми / І. М. Перепеляк. – Х. : Майдан, 2013. – Т. 1. – С. 398.

Полтавське регіональне відділення // Науково-інформаційний вісник / Академія наук вищої освіти України. – 2013. – № 6 (89). – С. 125–128.

[Президія Академії наук вищої освіти України щиро вітає вас, дорогі, ювіляри, зичить плідної творчої праці в ім'я процвітання нашої держави] // Науково-інформаційний вісник / Академія наук вищої освіти України. – 2013. – № 5 (88). – С. 165.

Просвітянська відзнака // Університетський час : газета Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2013. – № 28. – С. 1.

Пушкін В. У чому секрет професора Миколи Степаненка? / Віктор Пушкін // День : громад.-політ. та ділова газета. – 2013. – 25 жовт. – Відомості доступні також з Інтернету: <http://www.day.kiev.ua/ru/article/pochta-dnua/v-chem-sekret-profesora-nikolaya-stepanenko>.

Ректор педінституту Микола Степаненко отримав премію ім. Бориса Грінченка // Полтавська думка. – 2013. – 17 жовт. – С. 13. – [Рубрика “З життя відомих”].

Семистяга В. Ф. Вручено премії Всеукраїнського товариства “Просвіта” / В. Ф. Семистяга, М. В. Олійник // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2013. – 12–18 верес. – С. 7.

Сердюченко І. З молитвою до святого Паїсія, уродженця землі полтавської / І. Сердюченко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2013. – 4 груд. – С. 9.

Сердюченко І. Калинові мости Григорія Левченка / І. Сердюченко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2013. – 14 серп. – С. 9.

Сказати, що сучасне суспільство грамотне, – неправильно. Сказати, що в нього немає змоги для вдосконалення, – теж неправильно : бесіда з Миколою Степаненком / записав Володимир Оніщенко // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2013. – 8 листоп. – С. 23.

Степаненко Микола Іванович // Велика рада України : імена славетних сучасників / [кер. проекту О. П. Дубіно]. – К., 2013. – Т. 1. – С. 227–228.

Степаненко Микола Іванович // Городницька Я. М. Великі Будища : історичний нарис / Я. М. Городницька, С. В. Калашнік. – Полтава, 2013. – С. 508–509.

Терко А. Книжковий вернісаж Миколи Степаненка / Андрій Терко // Літературна України : газета письменників України. – 2013. – 5 груд. – С. 13.

Титівець М. Першопутки Олеся Гончара : минуло 95 років від дня народження видатного українського письменника і громадського діяча / М. Титівець // Українська доля : всеукраїн. тижн. – 2013. – 5 квіт.

Черпакова Л. Пролягла доріженька від Полтави до Лубен / Л. Черпакова // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2013. – 8 берез. – С. 5.

Ярошенко Г. Кожен фініш – водночас і старт. Ректор Полтавського національного педагогічного університету Микола Степаненко запросив цьогорічних випускників на бал / Г. Ярошенко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2013. – 26 черв. – С. 16.

2014

Блоха Я. Педагогічна Мека України / Ярослав Блоха, Любов Кравченко // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. – 2014. – 1–7 жовт. (№ 41). – С. 4–5.

Бондаревська О. Д. Альма-матер – мій дім / О. Д. Бондаревська // Подих столітньої історії. Полтавський педагогічний університет / уклад. О. П. Єрмак ; ред.: М. І. Степаненко, Л. М. Кравченко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – С. 60.

Буцька Н. Микола Степаненко – апостол української словесності / Наталія Буцька // Полтавці : від “Я” до “Ми” / Наталія Буцька. – Полтава, 2014. – С. 102–108.

В своїй хаті своя правда... // Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка – 100 років на освітньому олімпі : історичне ювілейне видання / ред. кол.: М. І. Степаненко (голова) [та ін.]. – К. : Логос Україна, 2014. – 160 с. : кольор. фото. – До 100-річчя Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – С. 61 ; 65 ; 66 ; 68 ; 70 ; 73 ; 74.

Вагомий дарунок для «кузні педагогів» // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2014. – 10 жовт. (№ 41). – С. 1.

Васецька А. День відкритих дверей в освітній оазі ко-роленківців / Анна Васецька, Анна Чапала // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 26 груд. – С. 16.

Дзюба С. Лауреати “Саду Божественних пісень” – 2014 / Сергій Дзюба // Деснянська правда : чернігів. обл. газета. – 2014. – 7 серп. – С. 7.

Жовнір Н. «Я не була б поетесою, якби не дитинство в селі» / Наталія Жовнір // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2014. – 15 жовт. (№ 42). – С. 21.

Заключне слово // Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка – 100 років на освітньому олімпі : історичне ювілейне видання / ред. кол.: М. І. Степаненко (голова) [та ін.]. – К. : Логос Україна, 2014. – 160 с. : кольор. фото. – До 100-річчя Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – С. 77 ; 78.

Іваненко Р. У студенти посвятили майбутніх педагогів / Р. Іваненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2014. – 5 верес. – С. 7.

Кафедра української мови : [списки] // Подих столітньої історії. Полтавський педагогічний університет / уклад. О. П. Єрмак ; ред.: М. І. Степаненко, Л. М. Кравченко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – С. 203.

Колодяжна К. Полтавський педагогічний університет відсвяткував 100 років / Каріна Колодяжна // Коло : громад.-політ. газета. – 2014. – 16–22 жовт. (№ 42). – С. 20.

Кудряшов Г. Лицар педагогіки добра / Г. Кудряшов // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 5 верес. (№ 134–135). – С. 16.

Лещенко С. День працівників освіти відзначено концертом і сюрпризами / Сергій Лещенко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2014. – 10 жовт. (№ 41). – С. 10, 19.

Матвієнко О. У педуніверситеті посвятили в студенти першокурсників / Ольга Матвієнко // Коло : громад.-політ. газета. – 2014. – 4–10 верес. (№ 36). – С. 8.

Микола Степаненко – апостол української словесності // Буцька Н. Полтавці : від “Я” до “Ми” / Наталія Буцька. – Полтава : Дивосвіт, 2014. – С. 102–108.

Педченко С. Учений із широким дослідницьким діапазоном (до 55-річчя від дня народження професора Миколи Івановича Степаненка) / С. Педченко, С. Галаур // Українська мова : наук.-теорет. журн. / Ін-т української мови НАН України. – 2014. – № 1(49). – 105–116.

Полтавському педуніверситетові-100 років // Освіта України : офіційне вид. М-ва освіти і науки. – 2014. – 27 жовт. (№ 40). – С. 16.

Попереду світла дорога // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. – 2014. – 1–7 жовт. – С. 4–5.

Професор Микола Степаненко : біобібліогр. покажчик : до 55-ліття від дня народження / упоряд.: В. В. Орехова, І. М. Лесунова. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 326 с. : іл., портр. – (Серія : Науковці університету).

Професор Микола Степаненко : біобібліогр. покажчик : до 55-ліття від дня народження / упоряд.: В. В. Орехова, І. М. Лесунова. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 326 с. : іл., портр. – (Серія : Науковці університету) // Літературна Україна : газета письменників України. – 2014. – 2 жовт. (№ 37–38). – С. 14. – Рубрика “Книжкова ятка”.

Слапачук В. Лауреати “Саду Божественних пісень” – 2014 / Василь Слапачук // Деснянська правда : чернігів. обл. газета. – 2014. – 7 серп. – С. 7.

Степаненко Микола Іванович // Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка – 100 років на освітньому олімпі : історичне ювілейне видання / ред. кол.: М. І. Степаненко (голова) [та ін.]. – К. : Логос Україна, 2014. – 160 с. : кольор. фото. – До 100-річчя Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – С. 80–83.

Степаненко Микола Іванович // Державні нагороди та нагороджені в Україні : енциклопед. вид. / уклад. О. М. Войналович. – К., 2014. – С. 219.

Ханас О. Полтава вшанувала Котляревського / Оксана Ханас // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2014. – 12 верес. (№ 37). – С. 1.

2015

Діденко В. Учителю, вклоняюсь Вам уземно! / Валентина Діденко, Ярослава Городницька // Трудова слава : щотижн. район. газета. – 2015. – 8 січ. – С. 1.

Козельська Г. Казки і мрії українського духу / Ганна Козельська // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2015. – 16 груд. – С. 12.

Корнева В. Біля вівтаря духовності народу / Вікторія Корнева // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2015. – 13 листоп. – С. 17.

Кравченко О. Ушанували ювіляра / Оксана Кравченко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2015. – 11 листоп. – С. 19.

Ламохіна Т. Столицею української мови стала Полтава – тут стартував XVI Міжнародний конкурс імені Петра Яцика / Тетяна Ламохіна // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2015. – 12–18 листоп. – С. 1.

Лауреати премії ім. Дмитра Нитченка // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2015. – 5–11 лют. – С. 12.

Микола Степаненко – лауреат премії імені Дмитра Нитченка // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2015. – 6 берез. – С. 19.

Нові досягнення земляка // Оржицькі вісті : щотиж. район. газета. – 2015. – 7 трав. – С. 1.

Обелець Ю. Свічки та колоски в руках – полтавці вшанували жертв голодомору / Юлія Обелець // Коло : громад. політ. газета. – 2015. – 3–9 груд. (№ 49) – С. 8.

2016

Гнізділова О. Наукові школи Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка // Педагогіка та психологія : зб. наук. праць / за заг. ред.: І. Ф. Прокопенка, С. Т. Золотухіної. – Х. : Рожко С. Г., 2016. – Вип. 54. – С. 246–257.

Городницька Я. Великобудищанська школа : історія, сучасність / Я. Городницька, С. Калашник. – Полтава : Дивосвіт, 2016. – С. 161–164 ; 282 ; 363–364 ; 385–388.

День виборів : програма Миколи Степаненка // Університетський час : газета ПНПУ імені В. Г. Короленка. – 2016. – № 47. – С. 1–2.

Книги – лауреати конкурсу // Золотослів : газета Одес. район. організації Нац. спілки журналістів. – 2016. – № 2 (25). – С. 3.

Кращі освітяни 2015 року // Освіта : всеукр. громад. політ. тижн. – 2016. – 6–13 січ. – С. 6.

Лещенко С. Ректором ПНПУ вдруге обрали Миколу Степаненка / Сергій Лещенко // Полтавський вісник. : щотиж. газета. – 2016. – 3 берез. – С. 11.

Майборода С. Ректор університету – гість Радивонівки / С.Майборода // Край : Великобагачан. газета. – 2016. – 25 берез. – С. 3.

Оргкомітет конкурсу “Українська мова – мова єднання” Одеса – 2016 // Золотослів : газета Одес. район. організації Нац. спілки журналістів. – 2016. – № 2 (25). – С. 6.

Пустовіт Т. Степаненко Микола Іванович / Тарас Пустовіт // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – 2016. – С. 512.

2017

Гринів О. Коштовності материнської мови / Олег Гринів // Літературна Україна : газета письменників України. – 2017. – 5 жовт. – С. 6.

Данія – це казка, яка залишається в серці назавжди // Зарубіжна література в школах України. – 2017. – Число 4. – Обкладинка.

Козюра І. Учитель учителів / Ігор Козюра // Формула успіху. – Лубни : Інтер-парк, 2017. – С. 49–54.

Микола Степаненко отримав премію імені Пантелеймона Куліша // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2017. – 27 груд. – С. 2.

Ніколенко О. Нові обрії європейської освіти / Ольга Ніколенко // Зарубіжна література в школах України. – 2017. – Число 4. – С. 2–4.

Ярошенко Г. «Мені здається, найбільше часу у своєму житті провів у бібліотеках та архівах» : [Інтерв'ю з О. Неживим]

/ Г. Ярошенко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2017. – 29 листоп. – С. 12.

2018

Вітрич М. У вимірах педагогіки добра / Марія Вітрич // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета – 2018. – 16 берез. – С. 2.

Віценя Л. На полі вселюдському... / Лідія Віценя // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2018. – 20 берез. – С. 9.

Психолого-педагогічний факультет ПНПУ імені В. Г. Короленка відзначив 40-річний ювілей // Вечірня Полтава : всеукр. громад.-політ. газета. – 2018. – 7 берез. – С. 11.



ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Степаненко Микола Іванович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : офіційний сайт. – Текст. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Степаненко_Микола_Іванович (дата звернення: 30.08. 2018). – Назва з екрана.

Степаненко Микола Іванович [Електронний ресурс] // Наукові біографії вчених України / Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : інтернет-сторінка. – Текст. дані. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/fil_nauk/stepanenko.html (дата звернення: 30.08.2018). – Назва з екрана.

Степаненко Микола Іванович : біографічна довідка про ректора Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка [Електронний ресурс] // Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка : офіційний сайт. – Текст. дані. – Полтава, 2008. – Режим доступу: <http://pnpri.edu.ua/ua/rektor.php> (дата звернення: 04.09.2018). – Назва з екрана.

Степаненко Микола Іванович [Електронний ресурс] // Вісник психології і педагогіки / Київ. ун-т імені Бориса Грінченка : офіційний сайт. – Текст. дані. – К., 2011. – Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua/> (дата звернення: 04.09.2018). – Назва з екрана.



**ЖАНРОВО-ХРОНОЛОГІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ
ПРОФЕСОРА М. І. СТЕПАНЕНКА
(1982–2018 роки)**

Дисертації

Синтаксична і семантична сполучуваність прикметників у сучасній українській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Микола Іванович Степаненко ; Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького. – К., 1989. – 264 с.

Семантична і формально-граматична структура речень із просторовими поширювачами : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.01 / Микола Іванович Степаненко ; НАН України, Ін-т укр. мови. – К., 2004. – 513 с.

Індивідуальні монографії

1997

Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у структурі словосполучення та речення : монографія / М. І. Степаненко ; НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. – К., 1997. – 216 с.

1998

Історія української мови / М. І. Степаненко ; НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. – К. : Освіта, 1998. – 150 с.

2003

Українське рідне слово : статті, виступи, роздуми, відповіді : монографія / М. І. Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2003. – 182 с.

2004

Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія / М. І. Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2004. – 463 с.

2005

Рідне українське слово : монографія / М. І. Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2005. – 392 с.

Патріарх українського мовознавства (до 100-річчя з дня народження професора Михайла Жовтобрюха) / М. І. Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2005. – 113 с.

2007

Наукова спадщина Михайла Жовтобрюха / М. І. Степаненко. – Полтава : Полтава, 2007. – 432 с.

2008

Історія, грамати́ка, поетика українського слова / М. І. Степаненко ; передмова П. С. Дудика. – Полтава : АСМІ, 2008. – 342 с.

Публіцистична спадщина Олесь Гончара : мовні, навколомовні й деякі інші проблеми : монографія/ Микола Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2008. – 396 с.

2009

Духовний посил Олесь Гончара (за матеріалами щоденників письменника) / Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2009. – 60 с.

2010

Літературний простір “Щоденників” Олесь Гончара : монографія / Микола Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2010. – 528 с.

2012

Світ в оцінці Олесь Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника / Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2012. – 284 с.

2013

Думки вголос і про себе / Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2013. – 412 с.

Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні / Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 498 с.

2015

Непроминальне в часоплині / М. І. Степаненко. – К. : Літ. Україна, 2015. – 144 с. – (Бібліотека газети “Літературна Україна”. № 16).

2017

Політичне сьогодення української мови: актуальний перифрастикон : монографія / Микола Степаненко. – Харків : Іванченко І. С., 2017. – 616 с.

2018

Із засіву – благословилося : ескізи до вибраного / Микола Степаненко. – Полтава : Астроя, 2018. – 460 с.

Публіцистично-політичні перифрази в українській мові: 2017 рік : монографія / Микола Степаненко. – Полтава : Дивосвіт, 2018. – 588 с.

Колективні монографії

2017

Ізофункційні парадигми в системі предикатів стану в українській мові : монографія / Руслана Шрамко, Микола Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Астроя, 2017. – 284 с.

Опорна школа: шляхи становлення : монографія / М. І. Степаненко, Н. І. Шиян, О. Ю. Ільченко [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. – 140 с.

Синтаксична і семантична валентність відносних прикметників у сучасній українській мові : монографія / Микола Іванович Степаненко, Ірина Юріївна Кірічек ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Астроя, 2017. – 236 с.

2018

Лексична і граматична реалізація предикатів кількості в українській мові : монографія / Микола Іванович Степаненко, Наталія Миколаївна Лукаш ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Дивосвіт, 2018. — 318 с.

Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : колективна монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Підручники і посібники, 2018. — 390 с.

Суб'єктивна та об'єктивна оцінка в щоденниковому дискурсі / М. І. Степаненко, Л. В. Дейна ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Дивосвіт, 2018. — 268 с.

Епістолярій

2014

Листи Юрія Шевельова до Олекси Ізарського / автор і упоряд. Микола Степаненко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2014. — 388 с.

2016

Листи до Олеса Гончара : у 2 кн. : наукове видання / упоряд, автор передм., прим. і комент. Микола Степаненко. — К. : Сакцент Плюс, 2016. — Кн. 1 : (1946–1982). — 736 с.; Кн. 2 : (1983–1995). — 736 с.

Енциклопедії, словники, довідники, біобібліографічні видання 1993

Словник-довідник “Основні сільськогосподарські терміни і поняття” / М. І. Степаненко, М. М. Ніколаєв, В. П. Титаренко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — 44 с.

1999

Словник лінгвістичних термінів / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1999. — 37 с.

2006

Академік Арнольд Панасович Грищенко : біобібліографія до 70-річчя / автор вступ. ст. і упоряд. М. І. Степаненко. — Полтава : АСМІ, 2006. — 156 с.

Новітній російсько-український словник. 150000 слів / за ред. д-ра філол. наук, проф. М. І. Степаненка. — Х. : Белкар-книга, 2006. — 1072 с.

Новітній українсько-російський словник. 150000 слів / за ред. д-ра філол. наук, проф. М. І. Степаненка. — Х. : Белкар-книга, 2006. — 1280 с.

2013

Літературно-мистецька Полтавщина : довідник / Микола Степаненко. — Гадяч : Гадяч, 2013. — 500 с.

2014

Олесеві Гончару — 95 : довідник / Микола Степаненко, Валентина Орехова. — Полтава : Шевченко Р. В., 2014. — 92 с.

Мовознавча Полтавщина : енциклопедичний довідник / М. І. Степаненко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2014. — 568 с.

Сучасні письменники Полтавщини : довідник / М. І. Степаненко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2014. — 90 с. : іл. ; фото.

2015

Літературознавча Полтавщина : енциклопедичний довідник / М. І. Степаненко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2015. — 668 с.

Сучасні письменники Полтавщини: довідник / М. І. Степаненко. — 2-ге вид., змін. і доп. — Полтава : Гаража М. Ф., 2016. — 112 с.

2018

Перший полтавський! Відзначення 100-літнього ювілею Полтавського національного педагогічного університету (1914–2014) / М. І. Степаненко. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. — 190 с.

Полтавіка : Полтавська енциклопедія : в 12 т. / гол. ред. О. А. Білоусько. — Полтава : Полтав. літератор, 2018. — Т. 6 : Освіта і наука. — (Автор та співавтор близько 900 статей).

Довідники підготовлені колективно

2014

Подих столітньої історії. Полтавський педагогічний університет / уклад. О. П. Єрмак ; ред.: М. І. Степаненко, Л. М. Кравченко. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. — 216 с.

Столітня історія Полтавського педагогічного університету / О. П. Єрмак [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненка, Л. М. Кравченко. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. — 274 с.

Підручники для середньої школи, освітні програми, концепції, дидактичні матеріали, методичні рекомендації, посібники, хрестоматії

1991

Порівняльна граматики української і російської мов : навч. посіб. / М. І. Степаненко, М. Т. Безкишкіна ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1991. — 212 с.

1992

Прикметниково-іменникові словосполучення у сучасній українській мові: формально-синтаксичний і семантичний аналіз : навч. посіб. / М. І. Степаненко. — Полтава : Полтава, 1992. — 103 с.

1993

Основи культури мови : програми пед. ін-тів / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова. — К. : ІСДО, 1993. — 16 с.

Письмо : матеріали до лекцій для студ. філол. ф-тів / М. І. Степаненко, В. Т. Горбачук. — Полтава, 1993. — 78 с.

Проблеми зіставного лінгвостилістичного аналізу : методичний коментар / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — 127 с.

1997

Історична граматика української мови : навч. посіб. / М. І. Степаненко, М. Т. Безкишкіна ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1997. — 134 с.

1999

Збірник диктантів з української мови для 9–11 класів : на краєзнавчій основі / М. І. Степаненко, О. П. Коваленко, А. В. Лисенко. — Полтава, 1999. — 100 с.

2006

Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. / М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Статті, тези

1982

Текстообразующие свойства украинских фразеологизмов в художественной прозе Н. В. Гоголя / Н. И. Степаненко, Н. Ф. Алефиренко // Тезисы докладов Первых Гоголевских чтений. — Полтава, 1982. — С. 107–108.

1984

Стилистическое использование вариантов фразеологических единиц в художественных произведениях Н. В. Гоголя / Н. И. Степаненко, Н. Ф. Алефиренко // Тезисы докладов Вторых Гоголевских чтений, посвященных 175-летию со дня рождения писателя. — Полтава, 1984. — С. 157–158.

Стилістичні функції лексичних, фонетичних, морфологічних варіантів фразеологічних одиниць у творах Ю. Федьковича / М. І. Степаненко, Н. В. Варава // Тези доповідей Республіканської наукової конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження видатного письменника-демократа і громадського діяча Ю. Федьковича, 18–20 жовт. 1984 р. — Чернівці, 1984. — С. 239.

1987

Синтаксическая и семантическая сочетаемость имени прилагательного в структуре адекативных сочетаний в произведениях Г. С. Сковороды / Н. И. Степаненко // Проблемы изучения творческого наследия украинского поэта-философа XVIII века Г. С. Сковороды. — Х., 1987. — 7 с. — Деп. в ИНИОН АН СССР 16.05.88 г., № 33898.

Сполучувальні можливості моделі “прикметник + прийменник + іменник (займенник) у знахідному відмінку” (на матеріалі прозових творів І. Микитенка) / М. І. Степаненко // Тези наукової конференції, присвяченої 90-річчю від дня народження І. К. Микитенка, 16–17 жовт. — Кіровоград, 1987. — С. 151–153.

Сполучуваність прикметника з прийменниково-відмінковими формами (родовий, місцевий) іменника в контексті поезій В. Л. Поліщука / М. І. Степаненко // Літературний процес на Україні 20–30-х років і творчість В. Л. Поліщука : тези доповідей, 2–4 жовт. 1987 р. – Рівне, 1987. – С. 117–119.

1988

Ад'єктивні конструкції із значенням причини як засіб художньої виразності в творах О. Кобилянської / М. І. Степаненко // Творчість О. Кобилянської у контексті української та світової літератури (до 125-річчя з дня народження письменниці) : тези доп. та повідомл. республік. наук. конф., 24–26 листоп. 1988 р. – Чернівці, 1988. – Ч. 2 : Мовознавство. – С. 66–67.

Валентність прикметника української мови / М. І. Степаненко // Семантичні і формально-граматичні аспекти морфології і синтаксису української мови : зб. наук. праць. – К., 1988. – С. 58–66.

Обов'язкова і факультативна сполучуваність прикметників сучасної української мови / М. І. Степаненко // Українське мовознавство : республік. міжвуз. наук. зб. / Київ. держ. ун-т імені Т. Г. Шевченка. – К., 1988. – Вип. 15. – С. 55–62.

Повний чого (кого), чим (ким) / М. І. Степаненко // Культура слова : республік. міжвуз. зб. – К., 1988. – Вип. 36. – С. 82–83.

1989

Ад'єктивно-компаративні конструкції як засіб художньої виразності (на матеріалі творів М. Коцюбинського) / М. І. Степаненко // Обласна науково-методична конференція, присвячена 125-річчю з дня народження М. Коцюбинського : тези доповідей. – Чернігів, 1989. – Ч. II. – С. 80–82.

1990

Валентність як одна з характеристик прикметників / М. І. Степаненко // Учитель и общество: опыт, проблемы,

поиски: к 50-летию Измаильского пед. ин-та. — Измаил, 1990. — С. 455–456.

К проблеме синтаксиса украинского перевода работы В. И. Ленина “Критические заметки по национальному вопросу” / Н. И. Степаненко, Н. В. Жигилий // Творческое наследие В. И. Ленина и развитие восточнославянских языков : тезисы докл. республик. науч. конф., 19–21 апр. 1990 г. — Львов, 1990. — С. 138–140.

М. Л. Кропивницький в історії української літературної мови / М. І. Степаненко, Н. І. Казирод // Творча індивідуальність М. Л. Кропивницького і розвиток української культури : тези республік. наук. конф. — Кіровоград, 1990. — С. 161–162.

Лабораторні заняття з методики викладання української мови в середній школі як важливий засіб професійної підготовки студентів / М. І. Степаненко // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі : тези доп. і виступів республік. наук.-практ. конф. — Ніжин, 1990. — С. 41.

Нашій мові квітнути / М. Степаненко // Студентський гарт : профспілкova міжвуз. газета. — 1990. — 12 верес.

Нравственное воспитание школьников при изучении истории языка / Н. И. Степаненко // Нравственно-эстетическое воспитание средствами искусства : тезисы Всесоюз. науч.-практ. семинара. — Чернигов, 1990. — С. 105–107.

Особливості функціонування якісних прикметників у мові творів В. Л. Поліщука / М. І. Степаненко // Поэзия русского и украинского авангарда: история, этика, традиции (1910–1990 гг.): тезисы Всесоюз. науч. конф. — Херсон, 1990. — С. 118–119.

Приаъективный сравнительный оборот в современном украинском языке: формально-синтаксический и семан-

тический анализ / Н. И. Степаненко // Структурно-семантический анализ восточно-славянских языков : межвуз. сб. науч. тр. / Тульский гос. пед. ин-т. – Тула, 1990. – С. 13–23. – Деп. в ИНИОН АН СССР, 1990 г.

Синтаксис и семантика приадективного инфинитива в современном украинском языке / Н. И. Степаненко // Структурно-семантический анализ восточно-славянских языков : межвуз. сб. науч. тр. / Тульский гос. пед. ин-т. – Тула, 1990. – С. 90–98. – Деп. в ИНИОН АН СССР, 1990 г.

Старослов'янізми як важливий стилістичний компонент поезії Т. Г. Шевченка (на матеріалі творів переяславського циклу) / М. І. Степаненко // Т. Г. Шевченко і Переяславщина : тези доповідей і повідомлень міжвуз. наук.-теорет. конф. / ред. Т. П. Стогній ; Переяслав-Хмельн. філіал КДПІ імені О. М. Горького, Ін-т літератури імені Т. Г. Шевченка, Держ. музей Т. Г. Шевченка. – Переяслав-Хмельницький, 1990. – С. 31–33.

Структурные и семантические характеристики адъективно-сравнительных конструкций в произведениях Н. В. Гоголя / Н. И. Степаненко // Тезисы докладов III Гоголевских чтений / Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко. – Полтава, 1990. – С. 131–133.

1991

Актёрская техника на уроках языка / Н. И. Степаненко, О. Д. Бондаревская // Проблемы освоения театральной педагогики в профессионально-педагогической подготовке будущего учителя : материалы Всесоюз. науч.-практ. конф. / Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко. – Полтава, 1991. – С. 232–234.

Закон “Про мови в Українській РСР”: причини прийняття, основні положення / М. І. Степаненко // Мова в системі

початкового навчання : тези республік. конф., 12–14 листоп. 1991 р. / Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1991. – С. 15–17.

Культура мовлення як професійна якість майбутнього вчителя / М. І. Степаненко // Формування морально-професійної культури майбутнього вчителя : тези наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1991. – С. 149–150.

Лексичні експерименти у поезії 20-х років: на матеріалі творів М. Семенка / М. І. Степаненко // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи : тези республік. міжвуз. наук.-практ. конф., 29–31 трав. 1991 р. – Рівне, 1991. – С. 62–63.

Народність мови як виразник стилю Григора Тютюнника / М. І. Степаненко // Григір Тютюнник : тези доповідей республік. наук.-практ. конф., присвяченої 60-річчю від дня народження письменника, 5–6 груд. 1991 р. – Луганськ, 1991. – С. 78–80.

Письменники Полтавщини у формуванні української національної літературної мови / М. І. Степаненко // Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України : тези доповідей та повідомл. Всеукр. конф., жовт. 1991 р. – Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 613–614.

Погляди Панаса Мирного на рідну мову / М. І. Степаненко // Тези доповідей і повідомлень другої Полтавської наукової конференції з історичного краєзнавства / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. орг. Укр. тов-ва охорони пам'яток історії та культури, Полтав. наук. тов-во краєзнавців. – Полтава, 1991. – С. 126–128.

Прикметниково-прислівникові словосполучення в українській мові (синтаксичний і семантичний аналіз)

/ М. І. Степаненко // Українське мовознавство : міжвід. наук. зб. / Київ. держ. ун-т імені Т. Г. Шевченка. — К., 1991. — Вип. 18. — С. 59–65.

Роль І. П. Котляревського в унормуванні української літературної мови / М. І. Степаненко // Тези доповідей і повідомлень другої Полтавської наукової конференції з історичного краєзнавства / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. орг. Укр. тов-ва охорони пам'яток історії та культури, Полтав. наук. тов-во краєзнавців. — Полтава, 1991. — С. 125–126.

Уроки української мови в початкових класах російських шкіл / М. І. Степаненко // Мова в системі початкового навчання : тези республік. наук.-практ. конф., 12–14 листоп. 1991 р. / АН України, Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1991. — С. 22–23.

1992

Ад'єктивні конструкції з давальним прийменниковим у сучасній українській та російській мовах / М. І. Степаненко // Проблеми зіставної семантики близькоспоріднених мов : матеріали республік. наук. конф. — К. ; Черкаси, 1992. — С. 159–160.

Ад'єктивні конструкції із дифузною детермінацією / М. І. Степаненко // Сучасні аспекти дослідження граматики української мови і лінгвометодичні основи викладання шкільного курсу : тези Всеукр. наук.-практ. конф. / ред. М. І. Степаненко ; АН України, Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1992. — С. 97–99.

Довідник для вступників до Полтавського державного педагогічного інституту / Л. Л. Безобразова, В. О. Пашенко, М. І. Степаненко, О. О. Траверсе. — Полтава, 1992. — 92 с.

Ефективність рейтингової системи перевірки знань при вивченні лінгвістичних дисциплін / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Научно-методические аспекты совершенствования вузовского образования в условиях многоступенчатой подготовки специалистов : материалы науч.-метод. конф., 25–26 март. 1992 г. / ред. В. И. Чигринова ; Харьков гос. ун-т. – Х., 1992. – С. 83–90.

Інтеграційний підхід до викладання близькоспоріднених мов / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Психолого-педагогічна підготовка вчителя у вузі : тези Всеукр. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1992. – С. 57–58.

Коментар до граматичної норми роду іменників у лексикографічній практиці І. Огієнка / М. І. Степаненко // Іван Огієнко: незабутні імена української науки : тези доп. Всеукр. наук. конф., присвяченої 110-річчю від дня народження професора Івана Огієнка. – Львів, 1992. – Ч. II. – С. 177–180.

Лексическая валентность как семантико-синтаксический механизм / Н. И. Степаненко // Проблемы описания грамматических систем славянских языков : тезисы докл. и сообщ. науч. конф., 14–15 апр. 1992 г. – Измаил, 1992. – С. 73–74.

Мова релігії й жива українська мова (діахронічний аспект) / М. І. Степаненко // Релігійна традиція в духовному відродженні України : матеріали Всеукр. наук. конф. / редкол.: В. Є. Лобурець, В. О. Пашенко, Я. Г. Вовк ; Комісія Верховної Ради України з питань культури та духовного відродження, Ін-т історії України АН, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1992. – С. 164–165.

Наслідки республіканської олімпіади / М. І. Степаненко, Т. О. Лещенко // Українська мова і література в школі : щомісяч. наук.-метод. журнал М-ва освіти України. – 1992. – № 2. – С. 17–19.

О методе интеграции наук в педагогическом вузе / Н. И. Степаненко // Система частных наук о человеке : тезисы Академического межзонального симпозиума. — Нижний Новгород, 1992. — С. 189. — [Аннотация тезисов].

О понятии языковой валентности, сочетаемости, дистрибуции / Н. И. Степаненко // Единицы восточнославянских языков: структура, семантика, функции. — Тула, 1992. — С. 252–261. — Деп. в ИНИИОН РАН 02.04.92 г. — № 463662.

І. Огієнко про становлення української літературної мови / М. І. Степаненко // Духовна і науково-педагогічна діяльність І. Огієнка в контексті українського національного відродження (до 110-річчя від дня народження) : тези доп. наук.-теорет. конф. / Ін-т літератури імені Т. Г. Шевченка АН України, Спілка письменників України, Ін-т української мови АН України, Кам'янець-Подільський держ. пед. ін-т імені В. П. Затонського, Тов-во української мови імені Т. Г. Шевченка “Просвіта”, Подільське братство. — Кам'янець-Подільський, 1992. — С. 108–110.

Особенности функционирования адъективных конструкций с зависимой словоформой родительного падежа в украинском и русском языках / Н. И. Степаненко // Актуальные проблемы изучения и преподавания славянских литератур : тезисы докл. — Измаил, 1992. — С. 190–192.

Паралельне вивчення рідної і російської мов у початкових класах / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Вивчення рідної мови і духовний розвиток особистості молодшого школяра в оновленій національній школі : тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. — Умань, 1992. — С. 56–58.

Переходность и синкретизм в структуре языка и речи / Н. И. Степаненко // Переходность и синкретизм единиц в структуре языка и речи : сб. ст. / ред. Л. Л. Безобразова ; Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко. — Полтава, 1992. — С. 3–7.

Прийменник “від” у структурі ад’єктивних словосполучень / М. І. Степаненко // Вестник Харьковского университета. Проблемы филологии. — Х., 1992. — № 369. — С. 60–69.

Рідна мова як культурний феномен нації в оцінці Миколи Куліша / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Тези наукової конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження Миколи Куліша. — Херсон, 1992. — С. 79–80.

Роль лабораторного практикуму з методики викладання української мови у підготовці вчителя-словесника / М. І. Степаненко // Шлях і засоби підготовки вчителя української мови і літератури на сучасному етапі : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. — Херсон, 1992. — С. 26–27.

Слово як найважливіша одиниця мовної системи / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Слово і його системні зв’язки у мові й мовленні : зб. наук. праць / ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1992. — С. 4–12.

Явление синкретизма в структуре адъективных конструкций (на материале украинского языка) / Н. И. Степаненко // Переходность и синкретизм единиц в структуре языка и речи : сб. ст. / ред. Л. Л. Безобразова ; Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленка. — Полтава, 1992. — С. 67–77.

Якісні, функціонально-якісні й відносні прикметники в семантико-граматичному й синтагматичному аспектах / М. І. Степаненко // Слово і його системні зв’язки в мові й мовленні : зб. наук. праць / ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1992. — С. 50–61.

1993

Ад’єктивні словосполучення із залежним давальним відмінком / М. І. Степаненко // Українське мовознавство : республік. міжвідом. наук. зб. / Київ. держ. ун-т імені Т. Г. Шевченка. — К., 1993. — Вип. 20. — С. 89–96.

Бо мову створив народ: ще раз про новий правопис / М. Степаненко, Г. Денисовець // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 1993. – 11 берез.

Взаємодія церковнослов'янської й української мов / М. І. Степаненко // Церква і національне відродження / Ін-т національних відносин і політології АН України. – К., 1993. – С. 388–393.

Виховний потенціал рейтингової системи перевірки знань у вузі: технологія навчання у процесі фахової підготовки майбутнього вчителя / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Психолого-педагогічні основи професійної підготовки вчителя-вихователя та сучасні технології навчання : матеріали міжрегіон. наук.-практ. конф. – Житомир, 1993. – Т. I, ч. II. – С. 164–165.

Державна мова в системі вищої освіти як засіб виховання особистості / М. І. Степаненко // Теоретико-методичні основи формування громадянина України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Лабораторія оновлення змісту і методики викладання пед. дисциплін. – Полтава, 1993. – С. 147–148.

Дистрибутивні властивості прийменника ПО в українській і російській мовах / М. І. Степаненко // Взаимодействие украинского и русского языков на территории Украины и актуальные проблемы их исследования и преподавания : материалы I Ганичевских чтений : в 2 т. / Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленка. – Полтава, 1993. – Т. II. – С. 98–104.

До проблеми загальнолінгвістичної підготовки вчителів трудового навчання / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Організація трудового навчання і виховання у сучасній школі : матеріали доп. обл. наук.-метод. конф. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1993. – С. 14–16.

До проблеми системно-структурної організації мови / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Слово і мовні рівні : зб. наук. праць / ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — С. 4–10.

К особенностям изучения морфологии в условиях методики укрупненного структурирования (на примере имени существительного) / Н. И. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Материалы к изучению русского языка. — Тула, 1993. — С. 102–116. — Деп. в ИНИОН АН России 13.04.1993, № 47886.

Лингвистическая интерпретация семантической валентности / Н. И. Степаненко // Актуальные проблемы семантики языковых единиц : ученые записки / Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — С. 17–27.

Лингводидактические аспекты семантики языковой единицы / Н. И. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Актуальные проблемы семантики языковых единиц : ученые записки / Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — С. 5–16.

Лінгвостилістичний аналіз прикметників у поемі “Енеїда” І. Котляревського / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Рідне слово : зб. наук. праць читань до 150-річчя першого повного видання “Енеїди” І. П. Котляревського / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — С. 33–41.

Майбутню школу готуємо сьогодні / М. І. Степаненко, М. В. Гриньова // Вища і середня педагогічна освіта : наук.-метод. зб. — К., 1993. — Вип. 16. — С. 96–103.

Поэзия и проза лирического перевода / Н. И. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Единицы восточнославянских языков: структура, семантика, функции. — Тула, 1993. — С. 285–298. — Деп. в ИНИОН АН России 13.04.1993, № 47889.

Поэтический оригинал и перевод в аспекте лингвостилистики / Н. И. Степаненко // Вопросы изучения литературы в школе и вузе : сб. науч.-метод. ст. / ред. Н. В. Хоменко ; Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — С. 20–34.

Проблема украинского языка в публицистическом наследии В. Г. Короленко / Н. И. Степаненко // Тезисы докладов третьих Короленковских чтений, посвященных памяти писателя / Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко, Полтав. лит.-мемориал. музей В. Г. Короленко. — Полтава, 1993. — С. 7–8.

Рейтингова система перевірки знань у системі вузівської освіти / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Рейтингова оцінка знань з історії України : методика, ефективність, досвід, проблеми : тези доп. республік. наук.-практ. конф. / Дніпропетров. держ. ун-т. — Дніпропетровськ, 1993. — С. 8–10.

Роль курсу “Основи культури мови” у фаховій підготовці вчителя початкової школи / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Розбудова національної початкової школи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 12–13 трав. 1993 р. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — С. 114–116.

Семантико-граматичний статус інфінітивних речень / М. І. Степаненко, І. Г. Кибальна // Макаренківські читання / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — С. 79–80.

Синтагматична природа прикметника ПОВНИЙ / М. І. Степаненко // Слово і мовні рівні : зб. наук. праць / ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1993. — С. 52–68.

1994

Актуальні проблеми валентності / М. І. Степаненко // Наукові записки : до 80-річчя Полтавського педагогічного інституту. Серія : Філологічна / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — С. 66–74.

Закономерности языка и композиции лирического перевода / Н. И. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Русское языкознание : межведом. науч. сб. / Киев. гос. ун-т имени Т. Г. Шевченка. — К., 1994. — Вып. 27. — С. 183–193.

История филологического факультета в биографиях / Н. И. Степаненко, А. Н. Киридон // Ученые записки Полтавского государственного педагогического института имени В. Г. Короленко. Серія : Русской филологии / М-во просвещения Украины ; Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко. — Полтава, 1994. — С. 21–28.

К проблеме поэтического перевода художественно-национального образа / Н. И. Степаненко // Текст и методика его анализа : материалы VII междунар. науч. конф. по проблемам семантических исследований : в 3 ч. — Х., 1994. — Ч. II : Художественный текст: теоретический и лингводидактический аспекты его анализа. — С. 149–152.

Концепція діяльності Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова ; за ред. В. О. Пашенка ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — 20 с.

Іван Котляревський в історії українського мовознавства / М. І. Степаненко // Третя Полтавська наукова конференція з історичного краєзнавства : матеріали / відпов. ред. В. А. Войналович ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. наук. т-во краєзнавців. — Полтава, 1994. — С. 204–211.

І. П. Котляревський як лексикограф / М. І. Степаненко // Спадщина Котляревського в українському і світо-

вому культурному контексті : матеріали наук. конф. до 225-річчя з дня народження І. П. Котляревського / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Упр. культури Полтав. облвиконкому. — Полтава, 1994. — С. 32–36.

Микола Куліш в історії української літературної мови / М. І. Степаненко // Рідне слово : зб. праць з методики викладання української та світової літератури в школі / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників. — Полтава, 1994. — Вип. 5. — С. 3–12.

Педвуз — школа — гімназія: аналіз експериментально-дослідницької роботи / М. І. Степаненко, Л. А. Харченко // Вища педагогічна освіта : наук.-метод. зб. / ред.: А. М. Алексюк, І. А. Зязюн, І. І. Кобиляцький [та ін.] — К., 1994. — Вип. 17. — С. 100–106.

Питання формування української літературно-письменної мови у лінгвістичній концепції І. Огієнка / М. І. Степаненко // Православ'я і культура: історія та сучасність : матеріали Всеукр. наук. конф., (16–18 черв. 1994 р.) / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — С. 123–125.

Правописна боротьба триває / М. І. Степаненко, Г. П. Денисовець // Добромисл : літ.-краєзнав. журнал Полтав. спілки літераторів. — 1994. — № 1–2. — С. 97–100.

Прикметник як компонент внутрішньосинтаксичної організації речення / М. І. Степаненко // Питання синтаксису української мови : тези доп. і повідомлень республік. наук. конф. до 100-річчя від дня народження Сергія Смерчинського. — Запоріжжя, 1994. — С. 56–58.

Родительный беспредложный как приаждективный распространитель в современном украинском и русском языках / Н. И. Степаненко // Ученые записки Полтавского го-

сударственного педагогического института имени В. Г. Короленко. Серия : Русской филологии / М-во просвещения Украины, Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко. — Полтава, 1994. — С. 167–179.

Синтаксична і семантична сполучуваність прикметника СХОЖИЙ / М. І. Степаненко // Слово в лексичній і граматичній системі мови : зб. наук. пр. : до 80-річчя Полтав. пед. ін-ту / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — С. 76–89.

Системні зв'язки на лексико-семантичному рівні / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Слово в лексичній і граматичній системі мови : зб. наук. пр. : до 80-річчя Полтав. пед. ін-ту / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — С. 4–15.

Современное освещение темы “Введение” в курсе украинского языка / Н. И. Степаненко // Актуальные проблемы начальной школы : междунар. сб. науч.-метод. ст. / Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко, Великотырнольский ун-т. — Полтава, 1994. — С. 68–75.

Сторінки світової лірики : хрестоматія. 10 клас / уклад.: М. І. Степаненко, О. М. Ніколенко, Н. В. Хоменко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — 87 с.

Сторінки світової лірики : хрестоматія. 11 клас / уклад.: М. І. Степаненко, О. М. Ніколенко, Н. В. Хоменко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — 121 с.

Творчість Г. Сковороди у контексті становлення української національної мови / М. І. Степаненко // Г. С. Сковорода і сучасність : матеріали наук. конф., присвяченої 200-річчю з дня смерті філософа, 11–12 листоп. 1994 р. — Полтава, 1994. — С. 52–57.

Учені-філологи Полтавського педагогічного інституту / М. І. Степаненко // Наукові записки : до 80-річчя Полтавського педагогічного інституту. Серія : Філологічна / відп. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — С. 21–37.

Факультет майбутнього вчителя як форма довузівської підготовки сільської школи / М. І. Степаненко // Проблеми сільських навчально-виховних закладів : тези Всеукр. наук.-практ. конф., 18–21 квіт. 1994 р. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1994. — С. 107–109.

1995

До проблеми походження української мови / М. І. Степаненко // Літературна Полтавщина : газета Полтав. спілки літераторів. — 1995. — № 7–10. — С. 3–4.

Доба Богдана Хмельницького і розвиток української національної літературної мови / М. І. Степаненко // Видатний державотворець України : матеріали конф. до 400-річчя з дня народження Б. Хмельницького. — Полтава, 1995. — С. 58–59.

Історико-філологічна підготовка майбутніх словесників і формування їх національної самосвідомості / М. І. Степаненко // Гуманітарна освіта як важливий фактор формування національної самосвідомості студентів та учнів : матеріали Всеукр. наук. конф., 4–6 трав. 1995 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1995. — С. 110–115.

Михайло Андрійович Жовтобрюх: людина, педагог, учений / М. І. Степаненко // Історія Полтавського педагогічного інституту в особах : матеріали конф., присвяченої 80-річному ювілею інституту / М-во освіти і науки України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1995. — С. 113–116.

Мовна ситуація в Україні і формування національної самосвідомості / М. Степаненко // Українське слово : загальнополіт. щотижж. — 1995. — № 43. — С. 14—15.

Педагогічне обдарування як критерій профвідбору абітурієнтів / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Обдаровані діти : матеріали міжнар. семінару, 9—10 лют. 1995 р. / ред. В. Ф. Моргун ; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава, 1995. — С. 63—66.

Прикметникові словосполучення з квантитативною детермінацією в формально-граматичному, семантичному і функціональному аспектах / М. І. Степаненко // Функціональна семантика слов'янських і германських мов : тези Всеукр. наук.-практ. конф., 18—19 трав. 1995 р. — Житомир, 1995. — С. 187—188.

Про формування естетичного сприйняття слова в майбутніх учителів / М. І. Степаненко, М. Й. Алексіук // Проблеми естетичного виховання та художньої освіти в системі професійної підготовки вчителів : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 17—19 трав. 1995 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1995. — С. 53—59.

Явище лексичної синонімії у структурі ботанічної термінології / М. І. Степаненко // Треті Каришинські читання : міжвуз. наук.-практ. конф. з проблем природничих наук (екологічні аспекти) : матеріали доп. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1995. — С. 69—71.

1996

Національна мова і відродження нації / М. І. Степаненко // Формування національної самосвідомості молоді : матеріали наук.-практ. конф. : у 2 ч. — К., 1996. — Ч. I. — С. 13—16.

Порівняльні звороти як приад'єктивні поширювачі / М. І. Степаненко // Слово в аспекті функціонування : зб. наук. праць / відп. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1996. — С. 60—76.

Прикметник у функції присудкового компонента / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми граматики : зб. наук. праць. — К. ; Кіровоград, 1996. — Вип. 1. — С. 104–109.

Про нові підходи до вивчення української мови в школі / М. І. Степаненко // Проблеми і перспективи розвитку гуманітарної освіти в загальноосвітніх навчально-виховних закладах м. Полтави : матеріали міської наук.-практ. конф., 4–5 квіт. 1996 р. — Полтава, 1996. — С. 24–25.

Проблема “нація і мова” в осмисленні І. Огієнка / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Соціально-політична думка України: історія, сучасність, перспективи : матеріали регіон. наук.-практ. конф., 14–16 трав. 1996 р. / М-во освіти і науки України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1996. — С. 46–47.

Проблема походження української мови у лінгвістичній спадщині українських мовознавців / М. І. Степаненко // Слов'янська культура: здобутки і втрати : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 14–16 трав. 1996 р. : у 2 т. / Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Слов'янський клуб. — Полтава, 1996. — Т. II. — С. 190–193.

Функціональна характеристика слова / М. І. Степаненко, Л. Л. Безобразова // Слово в аспекті функціонування : зб. наук. праць / відп. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава, 1996. — С. 4–9.

Школи нової структури сьогодні і в перспективі / М. І. Степаненко // Організація навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах нового типу: досягнення, проблеми, перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. — Полтава, 1996. — С. 95–98.

1997

Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у формуванні реченнєвої структури / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць викладачів Кам'янець-Подільського педагогічного університету. Педагогічний факультет. – Кам'янець-Подільський, 1997. – Вип. 3. – С. 81–84.

Вияв активної валентності у системі відносних прикметників / М. І. Степаненко // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць / Ізмаїльський держ. пед. ін-т. – Ізмаїл, 1997. – С. 46–51.

Вшановуючи пам'ять В. Г. Короленка / М. І. Степаненко, М. І. Лахижа // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 1997. – 9 січ. – С. 2.

До проблеми походження української мови / М. І. Степаненко // Добромисл : літ.-краєзнав. журн. Полтав. спілки літераторів. – Полтава, 1997. – № 1–2. – С. 145–149.

К концепции преподавания русского языка в иноязычной среде / Н. И. Степаненко // Языки и литературы народов Башкортостана в европейском диалоге культур : материалы регион. науч.-теорет. конф., 15 мая 1997 г. / Башкир. гос. ун-т. – Уфа, 1997. – С. 120–122.

Мовні традиції І. Котляревського у творчості М. Гоголя / М. І. Степаненко // IV Гоголівські читання : зб. наук. ст. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Упр. культури Полтав. обл. держ. адміністрації, Заповідник-музей М. В. Гоголя. – Полтава, 1997. – С. 155–158.

Модель речення й обов'язкова лексико-семантична валентність предиката / М. І. Степаненко // Проблеми української мови та методики : міжвуз. зб. наук. праць. – Слов'янськ, 1997. – С. 68–74.

Морфемна будова предиката і структурно-значеннева завершеність речення / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми граматики : зб. наук. праць / Кіровоград. держ. пед. ун-т імені В. Винниченка. — Кіровоград, 1997. — Вип. 2. — С. 153–157.

Обставини як компоненти семантичної структури речення в синтаксичній концепції І. І. Огієнка / М. І. Степаненко // Духовна і науково-педагогічна діяльність І. І. Огієнка (1882–1972) в контексті українського національного відродження : наук. доп. другої Всеукр. наук.-теорет. конф. : до 115-річчя від дня народження, 18–19 лют. 1997 р. — Кам'янець-Подільський ; К., 1997. — С. 200–201.

Ото вже плекаємо мову... / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 1997. — 15 берез. — С. 3.

1998

Іван Котляревський і розвиток української національної мови / М. І. Степаненко // І. П. Котляревський — перший класик нової української літератури : зб. наук. ст. : у 2 ч. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Упр. культури Полтав. обл. держ. адміністрації. — Полтава, 1998. — Ч. 1. — С. 36–43.

Мовна ситуація на Полтавщині: недавня історія, сучасність, перспективи / М. І. Степаненко // Українська мова і сучасна мовна ситуація в Україні : зб. ст. за матеріалами Всеукр. наук. конф., 19 черв. 1997 р. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1998. — С. 10–20.

Обставина міри і ступеня як обов'язковий / факультативний компонент семантичної структури простого двоскладного речення / М. І. Степаненко // Наукові записки. Серія : Філологічна / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1998. — Вип. 2. — С. 34–47.

Особливості розвитку мовної ситуації в Україні в останнє десятиліття нашого сторіччя / М. І. Степаненко // Українська мова і сучасна мовна ситуація на Полтавщині : зб. ст. за матеріалами наук. конф., 16–17 черв. 1998 р. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1998. – С. 3–8.

Особливості розвитку української мови в період із 1917 до 1933 років / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Видатна історична віха : до 80 річчя української національно-демократичної революції 1917–1920 років : матеріали Всеукр. наук. конф., 12 черв. 1997 р. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. філіал Київського військового ін-ту зв'язку, Полтав. обл. ін-т післядипломної підготовки пед. працівників. – Полтава, 1998. – С. 42–45.

Речення з локативними дієсловами стану в аспекті взаємодії формально-граматичної і семантичної валентності : на матеріалі “Енеїди” І. Котляревського / М. І. Степаненко // І. П. Котляревський – перший класик нової української літератури : зб. наук. ст. : у 2 ч. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Упр. культури Полтав. обл. держ. адміністрації. – Полтава, 1998. – Ч. II. – С. 51–55.

110-річчю з дня народження А. С. Макаренка присвячується / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Короленка. Серія : Психологічні і педагогічні науки. – Полтава, 1998. – Вип. 2. – С. 219–220.

Українська мова й сучасна мовна ситуація в Україні / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка. Серія : Педагогічні і психологічні науки. – Полтава, 1998. – Вип. 2. – С. 209–210.

Формально-граматична і семантична валентність та ієрархічна організація речення / М. І. Степаненко // Вісник Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1998. – Вип. 1. – С. 168–184.

Ще раз про мову / М. І. Степаненко // Вісті з України : укр. тижн. – 1998. – № 6–7. – С. 7.

1999

Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у формуванні й вираженні квантитативних відношень у структурі простого двоскладного речення / М. І. Степаненко // Мовознавство : наук.-теорет. журн. Ін-ту мовознавства імені О. О. Потебні та Ін-ту української мови НАН України. – 1999. – № 4–5. – С. 15–21.

Горнило живих голосів / М. І. Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 1999. – 4 листоп. – С. 4.

Каузальні прислівники у функції семантичних поширювачів реченнєвої структури / М. І. Степаненко // Вісник Луганського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. – Луганськ, 1999. – № 5 (15). – С. 15–26.

Мовна практика Івана Котляревського і проблема періодизації нової української літературної мови / М. І. Степаненко // Іван Котляревський і світова культура : зб. наук. ст. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Опішне, 1999. – С. 141–148.

Мовна ситуація на Полтавщині: недавня історія, сучасність, перспективи / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 1999. – 6 лип. – С. 3.

“...Наша мова – та ж і є одежа нашого духу”: мовознавчі погляди Панаса Мирного) / М. І. Степаненко // Рідний

край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1999. — № 1. — С. 61—65.

Нові підходи до вивчення української мови в школі у контексті реформування сучасної освіти / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Постметодика : наук.-метод. пед. журн. — 1999. — № 2—4. — С. 46—48.

Передмова / М. І. Степаненко // Шемчук В. Панас Мирний. Відоме й невідоме / В. Шемчук. — Полтава, 1999. — С. 7.

Прислівник та інфінітив у функції інтенціонального поширювача семантичної структури простого речення / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1999. — Вип. 2 (6). — С. 176—189.

Реформування освіти і деякі нові підходи до вивчення української мови в школі / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Дивослово : наук.-метод. журн. — 1999. — № 9. — С. 41—42.

Реформування освіти і зміни в навчанні української мови в школі / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Виховання молоді на історико-культурних традиціях рідного краю : матеріали міської наук.-практ. конф., 26—27 квіт. 1999 р. — Полтава, 1999. — С. 67—72.

Українська мова в контексті реформування сучасної освіти / М. І. Степаненко, Н. Степаненко // Директор школи : всеукр. газ. для керівників навч. закл. — 1999. — № 46. — С. 2.

Українська мова й сучасна мовна ситуація на Полтавщині / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1999. — Вип. 2 (6). — С. 209—212.

Щоб залишитися українцями в серці України : до аналізу мовної ситуації на Полтавщині / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журнал. — 1999. — № 2. — С. 12–17.

2000

Валентність каузального поширювача і її зв'язок із семантичною та формально-граматичною структурою речення / М. І. Степаненко // Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки : зб. наук. ст. / Запоріж. держ. ун-т. — Запоріжжя, 2000. — № 2. — С. 128–135.

Велика наука починається з малого / М. І. Степаненко // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. філол. ф-ту / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; Каф. укр. мови. — Полтава, 2000. — С. 3–4.

“Вершник національної духовності” Петро Одарченко вертається в Україну : післяслово / М. І. Степаненко // Шанько Г. У змаганнях за долю нації : життя і літературно-мовознавча наукова діяльність Петра Одарченка / Г. Шанько. — Полтава, 2000. — С. 350–352.

Від редколегії / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2000. — № 1 (2). — С. 4–5.

Від редколегії / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2000. — № 2 (3). — С. 3.

З історії дослідження витоків української мови / М. І. Степаненко // Дивослово : наук.-метод. журн. — 2000. — № 7. — С. 17–19.

Залежний опосередкований поширювач локативної орієнтації в семантичній структурі простого речення / М. І. Степаненко // Теоретичні і прикладні проблеми лінгвістики. — Слов'янськ, 2000. — С. 14–20.

Категорія мети в філософсько-лінгвістичній інтерпретації / М. І. Степаненко // Вісник Луганського державного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка. Філологічні дисципліни : зб. наук. ст. / Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. — Луганськ, 2000. — № 9 (29). — С. 5–11.

Книга для словесників / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2000. — 27 черв. — С. 3.

Літературний календар Петра Ротача / М. І. Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. — 2000. — 4 серп. — С. 4.

Локативні прислівники як облігаторні/факультативні компоненти семантичної структури речення / М. І. Степаненко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. — Кіровоград, 2000. — Вип. 23. — С. 70–81.

Найукраїнніша чи націоналістична? / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. — 2000. — № 3. — С. 9–16.

Прийменниково-іменникові поширювачі з власне інтенціональною семантикою у структурі дієслівного двоскладного речення: ядерні конструкції / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2000. — С. 114–137.

Про обов'язкові й необов'язкові поширювачі в простому реченні / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2000. — № 2. — С. 27–32.

Про одну інновацію в українській лінгводидактиці / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Українська мова та література : всеукр. газ. для вчителів. — 2000. — № 24 (184). — С. 2–3.

Синтаксичні та семантичні засоби реалізації значення мети-присвяти у структурі двоскладного дієслівного речення / М. І. Степаненко // Граматика української мови у функціональному висвітленні / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2000. — С. 15–38.

Специфічні характеристики простих речень з обставинно-просторовими поширювачами: на матеріалі прози Панаса Мирного / М. І. Степаненко // Панас Мирний і літературний процес : зб. наук. праць / Ін-т літератури НАН України ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2000. — С. 80–89.

Філософсько-лінгвістичний статус категорії причини / М. І. Степаненко // Наукові записки. Серія : Філологічні науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т імені В. Винниченка. — Кіровоград, 2000. — С. 120–134.

Шанувальник рідного слова, сумлінний дослідник-літературознавець: до 75-річчя з дня народження Петра Ротача / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2000. — № 1 (2). — С. 65–74.

2001

Адвербіальні поширювачі зі значенням мети-присвяти в аспекті взаємодії формально-граматичної і семантичної валентності / М. І. Степаненко // Вісник Київського

лінгвістичного університету. Серія : Філологія / Київ. нац. лінгвіст. ун-т. – К., 2001. – № 1. – С. 126–136.

Валентна структура речення з правобічним поширювачем – репрезентантом значення внутрішньої причини [на прикладі моделі S + P (Vf) + Adv (ВІД / ОД + N gen) cans (intra)] / М. І. Степаненко // Ономастика й апелятиви : зб. наук. праць / Дніпропетров. держ. ун-т. – Дніпропетровськ, 2001. – Вип. 13. – С. 137–150.

Валентні можливості адвербіально-каузального поширювача Adv [З, ЗІ, ІЗ + N gen] cans [intra] у структурі простого двоскладного речення / М. І. Степаненко // Система і структура східнослов'янських мов : до 200-річчя з дня народження В. І. Даля : зб. наук. праць / редкол.: В. І. Гончаров (відп. ред.) та ін. ; Т-во “Знання України”. – К., 2001. – С. 18–25.

Від редколегії / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – № 2 (5). – С. 3.

Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку в Петербурзі / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2001. – 3 січ. – С. 2.

Диференційовані значення загальної семантики “кінцевий пункт руху” і формально-граматичні засоби реалізації їх у простому реченні / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – № 2 (5). – С. 32–40.

Каузальна сфера “абстрактна причина” і її місце в структурі простого речення (семантична і формально-граматична характеристика) / М. І. Степаненко // Південний архів. Філологічні науки : зб. наук. праць / Херсон. держ. пед. ун-т. – Херсон, 2001. – С. 189–194.

Каузальні сфери “внутрішня причина”, “зовнішня причина” і їх місце в семантичній структурі простого речення / М. І. Степаненко // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць / Харків. держ. пед. ун-т. – Х., 2001. – Вип. 6. – С. 149–157.

Локативна функція прийменника ПО й валентна структура речення / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – Вип. 5 (19). – С. 113–118.

Локативність як філософсько-лінгвістична категорія / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – Вип. 4 (18). – С. 49–72.

Модель лінгвістичної освіти в Україні (спроба діахронно-синхронного аналізу) / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 23–25 квіт. 2001 р. / АПН України ; Ін-т педагогіки АПН України ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – С. 79–81.

На шляху до справжньої багатомовності: про деякі особливості становлення лінгвістичної освіти в Україні / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журнал. – 2001. – № 5. – С. 19–23.

Найукраїнніша чи націоналістична? / М. Степаненко, Н. Степаненко // Урок Української : наук.-публіц. журнал. – 2001. – № 11. – С. 28–31.

Новий випуск “Лінгвістичних студій” / М. І. Степаненко // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. філол. ф-ту / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – Вип. 3. – С. 3.

Обов'язкові інтенціональні поширювачі у структурі простого речення / М. І. Степаненко // Наукові записки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство / Кіровоград. держ. пед. ун-т імені В. Винниченка. – Кіровоград, 2001. – С. 153–156.

Правопис у діаспорі і в нас... / М. І. Степаненко // Довір'я : газета профспілок Полтав. обл. – 2001. – № 4. – С. 3–4.

Прийменниково-іменникові поширювачі з власне інтенціональною семантикою у структурі дієслівного двоскладного речення (ядерні конструкції) / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. – Полтава, 2001. – Вип. 4–5. – С. 114–137.

Семантико-синтаксичний аналіз периферійних прийменниково-іменникових інтенціональних поширювачів структури двоскладного дієслівного речення / М. І. Степаненко // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць / Донец. держ. ун-т. – Донецьк, 2001. – Вип. 8. – С. 93–104.

Семантична, формально-граматична валентність і часова синоніміка та варіантність / М. І. Степаненко // Проблеми граматики, фонетики, лінгводидактики : зб. ст. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – С. 8–18.

Формування орфографічних норм й деякі підходи до розвитку освіти в українському зарубіжжі (20–90 рр. ХХ ст.) / М. І. Степаненко // Освіта в українському зарубіжжі: досвід становлення, перспективи : матеріали І міжнар. наук.-практ. конф., 1–4 листоп. 2000 р. / редкол.: В. В. Скопенко (гол.) [та ін.] – К., 2001. – С. 52–55.

2002

Антронімічний простір в епістолярній спадщині В. Г. Короленка / М. І. Степаненко // В. Г. Короленко – людина, громадянин, письменник : IV Короленківські читання : зб. наук. праць / Полтав. літ.-мемор. музей В. Г. Короленка,

Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Слов'янський клуб м. Полтави. — Полтава, 2002. — С. 79–80.

Вираження просторового значення “шлях руху” в простому реченні / М. І. Степаненко // Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки. — Черкаси, 2002. — Вип. 29. — С. 14–26.

Вияв системних валентних зв'язків на рівні речень зі значенням шляху руху / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми слов'янської філології : міжвуз. зб. наук. ст. / редкол.: В. О. Соболев (відп. ред.) [та ін.] — К., 2002. — С. 82–99.

Від редкології / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2002. — № 2 (7). — С. 3.

Дні Полтавщини в Петербурзі / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2002. — 17 верес. — С. 2.

Історія української літери Г / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Слов'янський збірник / Слов'янський клуб м. Полтава. — Полтава, 2002. — Вип. 1 — С. 149–160.

Локативно-директивна семантика “кінцевий пункт руху” і специфіка її експлікації у двоскладних дієслівних реченнях / М. І. Степаненко // Проблеми функціональної граматики, фонетики, лінгводидактики : зб. наук. праць. — Полтава, 2002. — С. 68–92.

Локативно-транзитивна функція прийменника ЧЕРЕЗ й особливості реалізації семантики “шлях руху” в простому реченні / М. І. Степаненко // Південний архів. Філологічні науки : зб. наук. праць / Херсон. держ. ун-т. — Херсон, 2002. — Вип. XVI. — С. 177–182.

Місце внутрішньої об'єктивної і суб'єктивної причини у структурі речення S + P (Vf) + Adv caus / М. І. Степаненко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія : зб. наук. праць / відп. ред. Н. Л. Іваницька. – Вінниця, 2002. – Вип. 4. – С. 180–188.

Обов'язкова / факультативна валентність локативних поширювачів із семантикою шляху руху в простому двоскладному реченні / М. І. Степаненко // Південний архів. Філологічні науки : зб. наук. праць / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2002. – Вип. XIV. – С. 286–297.

Полісемантична структура речень з обставинно-просторовим типом відношень / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – № 2 (7). – С. 54–69.

Причина арешту – контрреволюційні суфікси (дещо з біографії великого філолога Є. М. Кудрицького) / М. І. Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2002. – 10 трав. – С. 4.

Про особливості семантичної валентності деяких речень зі значенням кінцевого пункту руху / М. І. Степаненко // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – № 5. – С. 85–93.

Просторове значення прийменника ЗА й семантична та формально-граматична валентність простого двоскладного речення / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – № 1 (6). – С. 40–45.

Речення структурної моделі S + P + Adv [КРІЗЬ+Nacc] lok [trans] у системі речень структурної субмоделі S + P + Adv

lok [trans]: спроба аналізу взаємодії формально-граматичної та семантичної валентності / М. І. Степаненко // Система і структура східнослов'янських мов : зб. наук. праць / Київ. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К., 2002. – С. 41–51.

Симетрично-асиметричні валентні зв'язки в реченнях з адвербіально-директивними поширювачами / М. І. Степаненко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Філологія. – Х., 2002. – № 557, вип. 35. – С. 42–54.

Соборній Україні – Єдину Помісну Православну церкву / М. І. Степаненко // Полтавські єпархіальні відомості : часопис Полтавської єпархії Української Православної Церкви Київського патріархату. – 2002. – № 8. – С. 33–35.

Творчість Івана Котляревського і розвиток нової української літературної мови / М. І. Степаненко // Михайловський замок : лит.-ист. журн. – СПб., 2002. – № 5. – С. 164–171.

Українськомовна освіта в Україні й діаспорі / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми міжкультурної комунікації в нових геополітичних умовах : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 27–29 трав. 2002 р. / Придністров. гос. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Тирасполь, 2002. – С. 153–155.

Церковнослов'янська мова в історії української церкви / М. І. Степаненко // Полтавські єпархіальні відомості : часопис Полтавської єпархії Української Православної Церкви Київського патріархату. – 2002. – № 8. – С. 20–22.

Четвертий випуск “Лінгвістичних студій” / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць студентів філологічного факультету / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – С. 3.

2003

Валентний механізм двоскладних дієслівних речень зі значенням “напряму руху щодо вертикальної осі”

/ М. І. Степаненко // Система і структура східнослов'янських мов : зб. наук. праць. — К., 2003. — С. 20–27.

Диференційоване значення “центральна частина простору” й особливості його формування та вираження в простому реченні / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Сум. держ. пед. ун-т. — Суми, 2003. — С. 56–65.

Диференційовані значення загальної семантики “вихідний пункт руху” і формально-граматичні засоби реалізації їх у простому реченні / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія : Лінгвістика і літературознавство : міжвуз. зб. наук. ст. — К., 2003. — Вип. VIII. — С. 144–153.

“Кафедра” чи “катедра”, а не “Хвранція” / М. І. Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. — 2003. — 21 лют. — С. 5.

“...Котляревський у щасливий час Українським словом розпочав співати...” / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2003. — № 2 (9). — С. 66–71.

Прийменниковий давальний у функції локативно-динамічного поширювача / М. І. Степаненко // Система і структура східнослов'янських мов : зб. наук. праць / ред.: В. І. Гончаров [та ін.] ; Київ. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. — К., 2003. — С. 48–60.

Речення-репрезентанти просторово-напрямового значення і специфіка вияву в них лексико-семантичної селекційності / М. І. Степаненко // Вісник Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки : зб. наук. праць. — Полтава, 2003. — Вип. 3 (30). — С. 124–132.

Семантична і формально-граматична валентність речень із просторово-статичним типом відношень / М. І. Степаненко // Філологічні студії : наук. часопис / Волинський держ. ун-т імені Лесі Українки. — Луцьк, 2003. — № 2 (22). — С. 82–92.

Семантична структура, формально-граматична будова і функціональні можливості речень із локативно-транзитивним типом детермінації / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії : зб. наук. праць / Рівнен. гуманітарний ун-т. — Рівне, 2003. — Вип. XI. — С. 14–19.

Семантичне навантаження прийменників НАД, ПОНАД, ВИЩЕ, ПОВЕРХ, ЗВЕРХУ, ЗВЕРХ, ВЕРХ у структурі речень із правобічним поширювачем локативно-статичного типу / М. І. Степаненко // Проблеми фонетики, функціональної граматики й лінгводидактики : зб. ст. / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2003. — С. 60–75.

Формально-граматична структура речення і його семантична (обставинно-просторова) поліфункціональність / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2003. — № 1 (8). — С. 50–59.

Ювілейне видання “Лінгвістичних студій” / М. І. Степаненко // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. філол. ф-ту / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2003. — Вип. 5. — С. 3–6.

2004

Валентна рамка P+Adv[НА+Nx]лос у її формально-граматичному і семантичному виявах / М. І. Степаненко // Питання граматики, стилістики, лінгвометодики (до 90-річчя університету) : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2004. — С. 102–131.

Життя, присвячене філологічному факультету (Ольга Дмитрівна Бондаревська) / М. І. Степаненко // Історія Полтавського педагогічного університету в особах (на посвяту 90-річчя заснування навчального закладу) / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – С 27–30.

З історії кафедри української мови Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / М. І. Степаненко // Питання граматики, стилістики, лінгвометодики (до 90-річчя університету) : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – С. 3–16.

Застосування інтерактивних технологій при вивченні рідної мови / М. І. Степаненко // Постметодика : наук.-метод. пед. журнал. – 2004. – № 5. – С. 3–4.

Новий випуск “Лінгвістичних студій” / М. І. Степаненко // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. і магістрантів філолог. ф-ту / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – С. 5–9.

Особливості передачі просторових відношень прийменниками у напрямі / у напрямку, у напрямі від / у напрямку від, у напрямі до / у напрямку до / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми сучасної філології : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Тирасполь, 2004. – С. 20–25.

Прийменниково-відмінкова форма ЗА (ПОЗА)+Ninst у функції локативно-статичного й локативно-динамічного поширювача / М. І. Степаненко // Лінгвістика : зб. наук. праць. – Луганськ, 2004. – № 1 (2). – С. 56–64.

Пророк української нації / М. І. Степаненко // Полтавські єпархіальні відомості : часопис Полтавської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату. – 2004. – 30 берез. – С. 7.

Речення і його структурна схема / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. — Полтава, 2004. — Вип. 1 (34). — С. 155–163.

Системні семантичні зв'язки в реченнях з просторово-статичними відношеннями / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2004. — № 1 (10). — С. 50–61.

Українська мова : програма для всіх спеціальностей вищих навч. пед. закл., крім спец. 7.010103 “Педагогіка і методика середньої освіти — Українська мова і література” / М. І. Степаненко, Н. П. Лебідь, Т. І. Ніколашина ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2004. — 48 с.

2005

Альма-Матер Антона Макаренка і Василя Сухомлинського: Полтавський державний педагогічний університет імені Володимира Короленка / М. Степаненко, Г. Кудряшов // Освіта України : офіц. вид. М-ва освіти і науки України. — 2005. — 20 трав. — С. 4.

Великий зодчий українського мовознавства (до 100-річчя від дня народження професора Михайла Жовтобрюха) / М. І. Степаненко, А. П. Грищенко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. — 2005. — № 7–8. — С. 156–163.

Від редколегії / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2005. — № 2 (13). — С. 3.

Вторинні просторові прийменники в семантичній структурі речення / М. І. Степаненко // Система і структура східнослов'янських мов : до 170-річчя з дня народ-

ження О. О. Потєбні : зб. наук. праць / Київ. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. — К., 2005. — С. 26—33.

“Голосуйте за рідну мову, хоч отруєну, але живу”: помаранчевий період в історії української мови / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. — 2005. — № 5 (38). — С. 94—103.

Грамаіічне значення числа іменників як виразник локативної семантики в простому реченні / М. І. Степаненко // Вісник Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. Серія : Філологічні науки. — Луганськ, 2005. — № 9 (89). — С. 19—30.

“Дім, у якому жив і творив батько української літератури” (із життя Полтавського музею Івана Котляревського) / М. Степаненко, Є. Стороха // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2005. — № 1 (12). — С. 150—164.

Заповіти Григорія Сковороди / М. І. Степаненко // Заповіти Григорія Сковороди (1722—1794) / уклад. Н. Буцька. — Полтава, 2005. — С. 2.

“Лесині джерела”, або Літературна Гадяччина / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2005. — 14 груд. — С. 3.

Помаранчевий період в історії української мови / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2005. — № 2 (13). — С. 25—35.

“...Потіснися, українська мово...”: мовні обіцянки напередодні і після президентських перегонів 2004—2005 рр. / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх

школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. — 2005. — № 4. — С. 82—96.

Президентські вибори 2004—2005 рр. і мовне питання в Україні (соціолінгвістичний аспект) / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2005. — № 1 (12). — С. 25—36.

Прислівник у функції локативно-статичних поширювачів речення / М. І. Степаненко // Лінгвістика : зб. наук. праць / Луган. нац. пед. ун-т імені Тараса Шевченка. — Луганськ, 2005. — № 1 (4). — С. 5—12.

Прислівники у функції локативно-директивних поширювачів речення / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія: Філологічні науки. — Полтава, 2005. — Вип. 1 (40). — С. 230—238.

Рідна мова — його життя (штрихи до портрета Михайла Жовтобрюха) / М. І. Степаненко // Слов'янський збірник / Слов'янський клуб м. Полтави. — Полтава, 2005. — Вип. 4. — С. 217—227.

Семантична поліфункціональність ідентичних щодо формально-граматичної структури речень із просторовими поширювачами / М. І. Степаненко // Українська філологія: теоретичні та методичні аспекти вивчення : зб. праць наук.-практ. читань до 80-річчя Г. Р. Передрій. — Черкаси, 2005. — С. 205—211.

Соборна літературна мова, соборний правопис як засоби забезпечення суверенного розвитку України / М. І. Степаненко // Соборність України: історія і сучасність : зб. матеріалів обл. наук.-практ. конф., 20 січ. 2005 р. / Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2005. — С. 53—55.

Структура речень із директивною семантикою “перенній бік локативного орієнтира” / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми слов’янської філології : міжвуз. зб. наук. ст. Серія : Лінгвістика і літературознавство / Бердян. держ. пед. ун-т. – К. ; Бердянськ, 2005. – Вип. 10. – С. 110–116.

“Тут все Панасом повногрудо дише і таємниці часу розкрива” (із життя Полтавського літературно-меморіального музею Панаса Мирного) / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2005. – № 2 (13). – С. 118–132.

Яка радість – вертатися в юність (слово про Михайла Жовтобрюха) / М. І. Степаненко, А. П. Грищенко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2005. – 9 листоп. – С. 3.

2006

Антоніміка речень із просторовими відношеннями / М. І. Степаненко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія : Проблеми граматики і лексикології української мови : зб. наук. праць / відп. ред. А. П. Грищенко. – К., 2006. – Вип. 2. – С. 17–24.

Від редакційної ради / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – № 1 (14). – С. 3.

Микола Гоголь очима Олеся Гончара / М. І. Степаненко // VIII Гоголівські читання : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – С. 136–143.

Знаний науковець і талановитий педагог (до 70-річчя від дня народження академіка АПН України Арнольда Панасовича Грищенка) / М. І. Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. / Ін-т української мови НАН України. – 2006. – № 3. – С. 104–110.

Категорія локативності на синтаксичному тлі (теоретичний і прагматичний аспекти) / М. І. Степаненко // Горизонти прикладної лінгвістики та лінгвістичних технологій : доп. міжнар. наук. конф., 20–27 верес. 2006 р. – Сімферополь, 2006. – С. 50–51.

Конструкції зі значенням “оточений простір” у системі локативних синтаксем / М. І. Степаненко // Українознавчі студії : наук.-теорет. журн. / Ін-т українознавства при Прикарпатському нац. ун-ті імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2005–2006. – № 6–7. – С. 48–56.

“Милістю Божою” мовознавець і педагог (до 70-річчя від дня народження академіка Арнольда Панасовича Грищенко) / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос. журн. / Наук.-дослід. ін-т українознавства. – 2006. – № 3. – С. 30–35.

Місце фразеологічних одиниць із просторовим значенням у структурі речення / М. І. Степаненко // Історія та сучасний стан функціонування граматичної системи української мови : зб. наук. праць / Черкас. нац. ун-т імені Богдана Хмельницького ; відп. ред. І. І. Погрібний. – Черкаси, 2006. – С. 16–25.

Мовознавчі погляди Панаса Мирного / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. – 2006. – № 25. – С. 6–9.

“На духовній карті людства Гоголеве засяє світовою зорею” (із життя заповідника-музею Миколи Гоголя в селі Гоголевому) / М. Степаненко, Л. Єнко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – № 1 (14). – С. 147–160.

“Нам, полтавцям, дуже поталанило, що ми перебуваємо в лоні літературної мови” : інтерв’ю з М. І. Степанен-

ком / записала Тетяна Дениско // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2006. – 5 лип. – С. 3.

Одним одна в душі любов... [до 100-річчя М. А. Жовтюрюха] / М. Степаненко // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. – 2006. – 21–28 черв. – С. 13.

“Оселя, де здавна живуть любов і пам’ять” (із життя Полтавського літературно-меморіального музею Володимира Короленка) / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – № 2 (15). – С. 132–148.

Підручник з рідної мови: проблеми, вимоги, перспективи / М. Степаненко, Л. Сологуб, Н. Лебідь // Проблеми фонетики, лексикології, граматики, лінгводидактики : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка. – Полтава, 2006. – С. 136–149.

Полтавський музей Івана Котляревського / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. – 2006. – № 19–21. – С. 112–119.

Полтавсько-київський діалект і формування української мови / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Слов’янський збірник / Слов’янський клуб м. Полтави. – Полтава, 2006. – Вип. 5. – С. 119–131.

Прийменники з-під, з-попід, з-над, з-понад у структурі речень із просторово-напрямковою семантикою / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. – Полтава, 2006. – Вип. 1–2 (48–49). – С. 302–312.

Про вживання прийменника В/У в локативно-статичному значенні / М. І. Степаненко // Служитель фразеологічної музи : зб. наук. ст. – Луганськ, 2006. – С. 154–163.

Роздуми про освіту / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. — 2006. — № 11. — С. 2–6.

Славний мовознавець землі чернігівської [про А. Грищенка] / М. І. Степаненко // Деснянська правда : Чернігів. обл. газета. — 2006. — 23 серп. — С. 3.

Український правопис з погляду історії та сучасності / М. І. Степаненко // Науково-методичні основи змісту сучасної освіти : наук.-метод. посіб. / автори-упоряд.: Л. Ф. Пашко, М. І. Степаненко, О. П. Коваленко, В. В. Чирка. — Полтава, 2006. — С. 34–45.

Чинники формування диференційованих локально-статичних значень / М. І. Степаненко // Проблеми фонетики, лексикології, граматики, лінгводидактики : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2006. — С. 49–62.

“...Шевченкова мова й стала в нас за наріжну підвалину нашої літературної мови...” (коротке слово про значення Великого Кобзаря в історії української мови) / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. — 2006. — № 9–10. — С. 4–16.

2007

“Вклоняємось землі Архипа Тесленка” (із життя Харківецького літературно-меморіального музею Архипа Тесленка) / М. І. Степаненко, Л. В. Яковенко // Рідний край : наук., публіц. худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2007. — № 1 (16). — С. 150–162.

Олесь Гончар про “запахне, співуче, гнучке, милозвучне, сповнене музики й квіткових пахошів українське слово” / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Науково-дослідного ін-ту українознавства. — К., 2007. — Т. XVII. — С. 201–209.

Гончарове слово про патріотизм, інтернаціоналізм, шовінізм / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос. журн. / Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. — 2007. — № 1. — С. 208–212.

Гончарове слово про патріотизм, інтернаціоналізм, шовінізм / М. І. Степаненко // Українська освіта у світовому часопросторі / П. П. Кононенко, Т. П. Кононенко. — К., 2007. — С. 500–508.

До проблеми опису перформативів у словниках (чесько-українські паралелі) / М. І. Степаненко, Н. Ф. Баландіна // *Eslavnstica Complutense / Universidad Complutense de Madrid*. — Madrid, 2007. — С. 63–75.

Ім'я Володимира Короленка на літературній карті Полтавщини / М. Степаненко, О. Ольховська // VI Короленківські читання : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2007. — С. 7–17.

Круглий стіл “Культура мови: запитуєте – відповідаємо” / М. І. Степаненко, С. Я. Єрмоленко, Н. М. Сологуб [та ін.] // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2007. — № 1 (16). — С. 141–149.

Літературні музеї Полтавщини – хранителі пам'яті про видатних письменників / М. І. Степаненко // Імідж сучасного педагога : наук.-практ., освіт.-попул. часопис. — 2007. — № 5–6. — С. 58.

“...Мова – народ!” (соціолінгвістичні і деякі власне філологічні спостереження Олеся Гончара) / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. — 2007. — № 3. — С. 60–69.

“Пам'ять про Григорія Сковороду залишиться навечно” (із життя Чорнухинського літературно-меморіального музею Григорія Сковороди) / М. І. Степаненко // Рідний

край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашченко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – № 2 (17). – С. 165–173.

Про деякі мовні особливості публіцистичного тексту Олесь Гончара (на матеріалі “Щоденників”) / М. І. Степаненко // Текст як об’єкт лінгвістичного дослідження і засіб навчання мови : зб. наук. доп. : у 2 т. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – Т. 2. – С. 251–258.

“Пройшло, як милий голуб сонце, слово...” / М. І. Степаненко // Авторські лексичні новотвори Василя Барки: семантико-дериваційний аспекти / за ред. Г. М. Вокальчук. – Рівне, 2007. – С. 4–6.

Ротац Петро Петрович / М. І. Степаненко // Реабілітовані історією. Полтавська область : у 27 т. : наук.-докум. серія книг / упоряд. О. А. Білоусько. – К. ; Полтава, 2007. – Кн. 5. – С. 494–506.

Слово Франка “б’є, як батіг, очищає, як каяття” : Симон Петлюра про Івана Франка / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашченко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – № 2 (17). – С. 114–120.

Теорія і практика білінгвізму в оцінці Олесь Гончара (на матеріалі щоденників) / М. І. Степаненко // Проблеми фонетики, лексикології, граматики, стилістики української мови та методики її викладання : зб. наук. праць / за ред. проф. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – С. 5–21.

Філологічні проблеми на сторінках щоденників Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. – Полтава, 2007. – Вип. 1 (53). – С. 187–196.

Тарас Шевченко як учасник Кирило-Мефодіївського братства в “Історії українського письменства” Сергія Єфремова / М. І. Степаненко // Кирило-Мефодіївське товариство: історичний аспект діяльності, зв’язок із сучасністю : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф., 28 берез. 2007 р. / Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2007. — С. 36–43.

2008

Афоризми з “Щоденників” Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2008. — № 1 (18). — С. 3, 10, 23, 29, 62, 85, 97, 103, 119, 152, 157, 168, 196, 205, 217.

Без рідної мови ми — ніхто / М. І. Степаненко // Полтавський регіон: на пульсі держави : загально-політ., навч. довід, інформ. вид. — 2008. — № 4. — С. 77–81.

“Була б тільки Україна та вижило б людство” : Олесь Гончар — людям про пережите, передумане, переболіле, осмислене й осягнуте / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2008. — 25 берез. ; 2 квіт.

Вибране / М. І. Степаненко // Український словопоклонник : на пошану професора Миколи Степаненка / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2008. — С. 174–215.

Вступ / М. І. Степаненко, А. М. Бойко // Вища педагогічна освіта і наука України : історія сьогодення та перспективи розвитку. Полтавська область / за заг. ред.: В. О. Пашенка, М. І. Степаненка, Б. В. Гола ; АПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти. — Полтава, 2008. — С. 13–17.

Гончаровій зорі світити вічно / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2008. — № 1 (18). — С. 217–219.

“Грузинське в Миргороді – дивно і прекрасно” (із життя Миргородського літературно-меморіального музею Давида Гурамішвілі) / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – № 2 (19). – С. 145–161.

Довженко “іде по землі, як сівач”: Олесь Гончар про Олександра Довженка / М. І. Степаненко // Феномен Олесь Гончара в духовному просторі українства : зб. наук. ст. / за ред.: М. І. Степаненка, В. А. Мелешко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С. 382–396.

“Епоха шербищини” у сприйнятті Олесь Гончара: на матеріалі щоденників / М. І. Степаненко // Таїна художнього тексту : зб. наук. праць / ред. кол.: Н. І. Заверталюк (наук. ред.) [та ін.] ; Дніпропетров. держ. ун-т. – Дніпропетровськ, 2008. – Вип. 8. – С. 107–120.

“Життєвий і творчий шлях Лесі Українки – це гімн людині, людині вільній духом, шляхетній і свободній” / М. І. Степаненко // Буцька Н. М. Чому безсмертна Леся Українка... / Н. М. Буцька. – Полтава, 2008. – С. 5–6.

“Життя прожити – яке це велике і многотрудне мистецтво”: Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю : діалог перший “Ой роде ж мій, роде” (Гончарівсько-біличенківський родовід письменника) / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2008. – № 4. – С. 100–107.

“Життя прожити – яке це велике і многотрудне мистецтво”: Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю : діалог другий “Життя повне загадок, таємниць – хто розповість усю правду про нього” / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2008. – № 4. – С. 107–110.

“Життя прожити – яке це велике і многотрудне мистецтво”: Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю : діалог третій “Скільки випадає всього на одне людське життя” / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2008. – № 5. – С. 116–120.

“Життя прожити – яке це велике і многотрудне мистецтво”: Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю : діалог четвертий “В галактиці людства – маленьке сузір’я людей. Його рідна сім’я. Тепле, найдорожче” / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2008. – № 6. – С. 109–113.

Історія української мови в публіцистичній спадщині Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2008. – № 1. – С. 121–124.

Локативна специфікація прийменника ВІД у семантико-синтаксичній структурі речення / М. І. Степаненко // Проблеми граматики, лінгвостилістики, лінгвометодики української мови : зб. наук. праць / за ред. проф. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С. 5–32.

Мовні проблеми в публіцистичному дискурсі Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Слово. Думка. Людина : зб. наук. праць із актуальних проблем лінгвістики : до 80-річчя від дня народження д-ра філол. наук, проф. Л. А. Лисиченко / Харків. нац. ун-т імені Г. С. Сковороди. – Х., 2008. – С. 117–127.

Мовні проблеми в публіцистичному дискурсі Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. – 2008. – № 7. – С. 5–10.

Моделі реалізації префіксально-прийменникової кореляції в реченнях із локативними поширювачами / М. І. Степаненко // Науковий вісник Чернівецького університету. Слов'янська філологія : зб. наук. праць. – Чернівці, 2008. – Вип. 382–384. – С. 69–72.

Мудрість – у мові / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – № 2 (19). – С. 90–106.

Нам світить Гончара Зоря / М. Степаненко, Т. Бондаревська // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2008. – 15 квіт. – С. 4.

“Народився, щоб осяяти Україну” : шевченкіана Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2008. – № 2. – С. 4–20.

Наша соборність, самостійність – у мові / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2008. – № 10. – С. 90–100.

Освітянам про сучасні навколоправописні дискусії й історію українського орфографічного кодексу / М. І. Степаненко // Профільне навчання: досвід упровадження, інноваційні технології / Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти ім. М. В. Остроградського. – Полтава, 2008. – С. 80–87.

“Служити правді – то хрест і доля” (історико-мовознавчі візії публіцистичної спадщини Олеся Гончара) / М. Степаненко, В. Пашенко, І. Павлова // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – № 1 (18). – С. 119–131.

Стратегія мовної освіти педагогів / М. І. Степаненко // Вища педагогічна освіта і наука України: історія сьогодення та перспективи розвитку. Полтавська область / за ред. В. О. Пашенка, М. І. Степаненка, Б. В. Гола ; Акад. пед. наук України ; Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи ; Ін-т вищ. освіти. – Полтава, 2008. – С. 425–449.

“Уклін хаті, де виростав Олень, великий син України” (із життя Державного літературно-меморіального музею-садиби Олесья Гончара в селі Сухій) / М. Степаненко, Т. Бондаревська // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – № 1 (18). – С. 168–185.

Український правопис з погляду історії та сучасності / М. І. Степаненко // Науково-методичні основи змісту сучасної освіти : наук.-метод. посіб. / автори-упоряд. Л. Ф. Пашко, М. І. Степаненко, О. П. Коваленко, В. В. Чирка ; Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти ім. М. В. Остроградського. – Полтава, 2008. – С. 45–57.

2009

Антонімічні опозиції у сфері просторових прислівників як припредикатних поширювачів речення / М. І. Степаненко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 8 : Філологічні науки. Мовознавство і літературознавство : зб. наук. праць / за ред. Л. І. Мацько. – К., 2009. – Вип. 2. – С. 20–26.

Антонімічні протиставлення у сфері просторових прийменників / М. І. Степаненко // Лінгвістична палітра : зб. наук. праць з актуальних проблем лінгвістики / за ред. Л. А. Лисиченко / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. – Х., 2009. – С. 232–245.

Він піснею українською “будить найкращі струни в наших душах” / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., пуб-

ліц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – № 1 (20). – С. 219.

Вітання Григорієві Левченку і “Калині” в ювілейний день (24 квітня 2009 р.) / М. І. Степаненко // Вік-но! : газета студ. Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2009. – 15 трав. – С. 4.

Микола Гоголь очима Олеся Гончара / М. І. Степаненко // М. Гоголь і Україна : Гоголівські читання в Полтаві : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – С. 33–43.

Гончар Олександр (Олександр) Терентійович / М. І. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : в 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. іст. Полтавщини Полтав. обл. держ. адмін. – Полтава, 2009. – Т. 12 : Релігія і церква. – С. 170.

Олександр Гончар і Віталій Коротич : “...Від похвали до хули...” / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – № 2 (21). – С. 181–195.

Олександр Гончар і Борис Олійник: публіцистичний діалог / М. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – Вип. 3. – С. 13–23.

Довершуючи справу подвижника / М. І. Степаненко // Ротач П. П. Полтавська Шевченкіана. Спроба обласної (крайової) Шевченківської енциклопедії : у 2 кн. / П. П. Ротач. – Полтава, 2009. – Кн. 2 : Л–Я. – С. 7–9.

Духовність у мові / М. І. Степаненко // Цінності гуманістичної освіти : зб. ст. / голов. ред. Г. К. Остер (Швеція),

упоряд. С. О. Черепанова, Д. І. Бородій (Україна) ; Львів. нац. ун-т імені Івана Франка ; Пед. коледж. — Львів, 2009. — С. 51–64.

“Живописець правди” Григій Тютюнник у щоденниковій версії Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2009. — № 1 (20). — С. 159–178.

“Життя прожити — яке велике і многотрудне мистецтво”: Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю”: діалог п’ятий. “Щасливі ті, в кого добрі діти, ласкаві внуки...” / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. — 2009. — № 4. — С. 118–122.

Значення “просторовий об’єкт діяльності” як семантико-синтаксичний складник категорії локативності / М. І. Степаненко // Проблеми сучасної філології: лінгвістика, літературознавство, лінгводидактика : зб. наук. праць / за ред. З. О. Валюх ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2009. — С. 7–10.

Зріднилася навіки з українським словом / М. І. Степаненко // Дивослово : українська мова й література в навчальних закладах : наук.-метод. журн. / М-во освіти і науки, молоді та спорту. — 2009. — № 2. — С. 54–55.

Зріднилася навіки з українським словом / М. І. Степаненко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 8 : Філологічні науки. Мовознавство і літературознавство : зб. наук. праць / за ред. Л. І. Мацько. — К., 2009. — Вип. 2. — С. 3–7.

Зріднилася навіки з українським словом / М. І. Степаненко // Педагогічні кадри : газета Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. — 2009. — № 2.

Кафедра української мови / М. І. Степаненко, З. О. Валух // Історія факультету філології та журналістики (до 95-ліття заснування вишу) / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2009. — С. 14–24.

Ліна Костенко — “найбільша поетеса України”. Щоденникові записи Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. — 2009. — № 22–23. — С. 2–4.

“...Людина людині повинна світити” (Олесь Гончар у взаєминах зі старшими і молодшими письменниками) / М. І. Степаненко // Січеслав : літ.-мист. та публіц. часопис Нац. спілки письменників України. — 2009. — № 2. — С. 129–140.

“Не примеркла з літами поетична зоря Василя Симоненка” : за матеріалами “Щоденників” Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Гуманітарні науки : наук.-практ. журн. — 2009. — № 2. — С. 96–102.

Освітлена добротою, окрилена любов’ю до мови / М. І. Степаненко // Берегиня рідного слова : до 60-річчя з дня народження проф. Катерини Городенської / Черкас. нац. ун-т імені Богдана Хмельницького. — Черкаси, 2009. — С. 32–36.

Підготовка логопедів: шлях у майбутнє / М. І. Степаненко, Н. Карапузова // Імідж сучасного педагога : наук.-практ., освіт.-попул. часопис. — 2009. — № 6–7. — С. 3–4.

Плекаймо материнську мову : інтерв’ю з М. Степаненком / записала Лідія Черпакова // Село полтавське : обл. газета. — 2009. — 6 листоп. — С. 9.

Подвижництво Івана Франка в оцінці Симона Петлюри / М. І. Степаненко // Полтавська Петлюріана : матеріали восьмих Петлюрівських читань, проведених у Полтаві 23 трав. 2006 р. / Голов. управлін. інформаційної та внутріш-

ньої політики Полтав. обл. держ. адміністрації, Держ. архів Полтав. обл. – Полтава, 2009. – Число 7. – С. 10–21.

“Поет від Бога” Дмитро Павличко (щоденникова версія Олесь Гончара) / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос. журн. / Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. – 2009. – № 4. – С. 66–73.

Поет – “стоколос” Борис Олійник у щоденниковій візії Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. – 2009. – № 28. – С. 6–11.

Поет, політик, громадський діяч Іван Драч в оцінці Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос. журн. / Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. – 2009. – № 3. – С. 42–48.

“Рідний край” / М. І. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : в 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. іст. Полтавщини Полтав. обл. держ. адмін. – Полтава, 2009. – Т. 12 : Релігія і церква. – С. 562–563.

Ротач Алла Олександрівна / М. І. Степаненко, Т. П. Пустовіт, О. П. Ротач // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : в 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. іст. Полтавщини Полтав. обл. держ. адмін. – Полтава, 2009. – Т. 12 : Релігія і церква. – С. 569.

Ротач Петро Петрович / М. І. Степаненко, Т. П. Пустовіт // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : в 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. іст. Полтавщини Полтав. обл. держ. адмін. – Полтава, 2009. – Т. 12 : Релігія і церква. – С. 569–570.

Слово подяки викладачам і співробітникам Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Ко-

роленка / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – № 2 (21). – С. 5.

Студентське самоврядування педагогічного університету: сутнісні засади функціонування / М. І. Степаненко // Виховання особистісних якостей майбутніх фахівців у системі студентського самоврядування : матеріали Всеукр. студ. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – С. 4–8.

У царині поетичного перекладу / М. І. Степаненко // Світ мови: поетика текстових структур : наук. зб. на пошану проф. Анатолія Мойсієнка / за ред. М. Зимомрі. – К. ; Дрогобич, 2009. – С. 412–416.

“Хтось повинен відповідати за мовний розгардіяш” / М. І. Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2009. – 20 лют. – С. 9.

Художня реалізація проблеми вибору в романі Івана Нечуя-Левицького “Гетьман Іван Виговський” / М. І. Степаненко, В. А. Мелешко // Гадяцька унія : контрверсії минулого і сучасність : зб. ст. за матеріалами міжнар. наук. конф., 4–5 ; 16–17 верес. 2008 р. / Полтав. обл. ін.-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – С. 174–178.

Щоденникова мозаїка (Павло Тичина – Олесь Гончар: інтертекст – текст) / М. І. Степаненко // Журналістика, філологія та медіаосвіта : зб. наук. праць : у 2 т. / Ф-т філології та журналістики Полтав. держ. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка, Каф. заг. і слов'ян. мовознавства та журналістики. – Полтава, 2009. – Т. 2. – С. 336–342.

2010

Великий зодчий Української Держави Іван Огієнко (митрополит Іларіон) / Микола Степаненко // Полтавські єпархіальні відомості : часопис Полтав. Православної Церкви Київ. Патріархату. – 2010–2011. – Число 13–14. – С. 92–95.

Відгук на навчальний посібник І. П. Лопушинського “Державна мовна політика в Україні” / М. І. Степаненко // Актуальні проблеми державного управління педагогіки та психології : зб. наук. праць / Херсон. нац. техн. ун-т. – Херсон, 2010. – Вип. 2. – С. 307.

Олесь Гончар – Іван Дзюба – Петро Шелест: щоденникова взаєморецепція / М. І. Степаненко // Історична пам’ять : наук. зб. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – Вип. 1. – С. 5–23.

Олесь Гончар і Петро Панч: публіцистичний діалог / М. І. Степаненко // Наукові записки. Серія : Філологічна / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Острог, 2010. – Вип. 17. – С. 55–66.

Олесь Гончар і шістдесятники / М. І. Степаненко // Словотворчість шістдесятників. Василь Стус. Ігор Калинець. Іван Світличний. Григорій Чубай : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2010. – С. 6–20.

Гроно слів у вінок пошани професорові Володимир Пашенкові / М. І. Степаненко // Володимир Пашенко : біо-бібліограф. покажчик / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – С. 5–11.

З когорти найдостойніших / М. І. Степаненко // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія : Історична та філологічна : наук. зб. / Кам’янець-Поділ. держ. ун-т, Всеукр. т-во Івана Огієнка. – Кам’янець-Подільський, 2010. – Вип. VII. – С. 349–350.

“Іду до вас із забуття воскреслий” (полтавські шляхи Василя Симоненка) / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – № 1 (22). – С. 215–226.

Історія кафедри української мови / М. І. Степаненко, З. О. Валюх // Проблеми соціолінгвістики, фоно-стилістики, граматики, журналістики та методики навчання української мови (до 95-річчя університету) : зб. наук. праць / за ред. проф. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – С. 5–16.

Історія українського орфографічного кодексу й сучасні правописні дискусії / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. – 2010. – № 7. – С. 9–12.

Локативні прийменники ЧЕРЕЗ І КРІЗЬ у семантико-синтаксичній функції / М. І. Степаненко // Проблеми соціолінгвістики, фоностилістики, граматики, журналістики та методики навчання української мови (до 95-річчя університету) : зб. наук. праць / за ред. проф. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – С. 55–64.

Мовознавчий доробок Павла Гриценка – справжнє дихання народного духу / М. І. Степаненко // Залюблений у мову в часопросторі (до 60-річчя з дня народження професора Павла Юхимовича Гриценка) / МОН України, Ін-т української мови НАН України, Черкас. нац. ун-т імені Б. Хмельницького, Уман. держ. пед. ун-т імені П. Г. Тичини ; упоряд. М. І. Калько, Л. В. Шитик. – Черкаси, 2010. – С. 29–31.

“Моє одкровення – то людям відкрита душа. Зайдіть в мої вірші” / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Ко-

роленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – № 2 (23). – С. 19.

Не зарубцюється на серці рана... (трагедія мого роду і народу) / М. І. Степаненко // Біль і пам'ять: історія Голодомору 1932–1933 років на Оржиччині / упоряд.: В. Л. Андріяка, І. І. Сердюченко. – Полтава, 2010. – С. 21–25.

“Незабутній наш” Остап Вишня (Олесь Гончар – Павло Губенко: творчі зв'язки) / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – Вип. 1(10). – С. 3–15.

Неографічні проекти острожан / М. І. Степаненко // Словотворчість шістдесятників : Ліна Костенко, Микола Вінграновський : зб. наук. праць / відп. ред. Г. М. Вокальчук ; Нац. ун-т “Острозька академія”. – Острог, 2010. – Вип. 3. – С. 173–174.

Нормативний аспект використання технічної термінології / М. І. Степаненко, С. М. Дорошенко // Проблеми становлення і розвитку української термінології : зб. матеріалів регіон. засід. “круглого столу” 8 груд. 2009 р. – Полтава, 2010. – С. 3–9.

Обраниця його величності Таланту (учитель від Бога Тетяна Балагура) / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – № 2 (23). – С. 52–59.

Дмитро Павличко – “могутній дух, гордість наша” / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ. культ.-мист., реліг.-філос. журн. / Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. – 2010. – № 1. – С. 24–27.

Поезія Павла Тичини в “Щоденниках” Олесь Гончара : інтертекстуальний вияв : [стаття перша серії статей “Павло Тичина у щоденникових записах Олесь Гончара”] / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх

школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2010. – № 6. – С. 109–111.

“Поет-стоколос” Борис Олійник / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2010. – 28 жовт.

Роздуми Павла Тичини над прозою Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Січеслав : літ.-мист. та публіц. часопис Нац. спілки письменників України. – 2010. – Число 3. – С. 186–193.

“Самовідданий будівничий нашої культури” Микола Бажан / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – № 1 (22). – С. 152–176.

Слово Павла Тичини на захист письменника-початківця Олеся Гончара : стаття друга [серії статей “Павло Тичина у щоденникових записах Олеся Гончара”] / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2010. – № 11–12. – С. 141–145.

“Творець найпрекраснішого козацького епосу” Михайло Шолохов / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – № 2 (23). – С. 98–113.

“Тронка” Олеся Гончара в оцінці Павла Тичини (текстологічний аналіз) / М. І. Степаненко // Журналістика. Лінгвістика. Дидактика : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – С. 296–303.

Художник високої обдарованості : Юрій Яновський у діарійній мозаїці Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Бористен : літ.-мист., публіц. та наук.-попул. щомісяч. – 2010. – № 3. – С. 3–6.

Шістдесятники – “діти нашого народу” / М. І. Степаненко // Жанрово-стильова палітра Олесь Гончара : зб. наук. праць / Дніпропетров. нац. гірничий ун-т. – Дніпропетровськ, 2010. – С. 7–19.

2011

Безмежна широчінь граматичного мововіту Арнольда Грищенка / М. І. Степаненко // Синтаксична концепція Арнольда Панасовича Грищенка : вибране / [упоряд., ред. і автор вступ. ст. М. І. Степаненко]. – К., 2011. – С. 8–15.

“Безмірно делікатний” і сміливий Павло Тичина / М. І. Степаненко // Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2011. – С. 94–105.

“Безмірно делікатний” та сміливий Павло Тичина : стаття четверта [серії статей “Павло Тичина у щоденникових записах Олесь Гончара”] / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2011. – № 4. – С. 117–124.

Великий зодчий Української Держави Іван Огієнко (митрополит Іларіон) / Микола Степаненко // Полтавські єпархіальні відомості : часопис Полтавської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату. – 2010–2011. – Число 13–14. – С. 92–95.

Випробування любов'ю / М. І. Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2011. – 14–20 лип. – С. 13.

Виступи Олесь Гончара на захист Павла Тичини / М. І. Степаненко // Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі

третього тисячоліття : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2011. – С. 120–130.

Виступи Олеся Гончара на захист Павла Тичини : стаття шоста [серії статей “Павло Тичина у щоденникових записях Олеся Гончара”] / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2011. – № 7–8. – С. 126–132.

Він був, є і навечно залишиться взірцем чистоти, громадської чесності, поетом-патріотом : стаття п’ята [серії статей “Павло Тичина у щоденникових записях Олеся Гончара”] / М. І. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2011. – № 5. – С. 34–41.

Вступ / М. І. Степаненко [у співавт.] // Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ, М. І. Степаненко [та ін.] ; за ред. С. О. Карамана. – К., 2011. – С. 3–16.

Галактика людства в щоденниковій сповіді Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 2 (25). – С. 171–180.

Гармонія слова і діла, або З роси й води на довгі творчі літа / М. І. Степаненко // Професор Ніна Тарасевич: до 75-ліття від дня народження : біобібліогр. покажчик / упоряд. Г. О. Кудряшов / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – С. 61–63. – (Серія : Науковці університету).

Олесь Гончар про особливості рецепції та інтерпретації творчості Павла Тичини / М. І. Степаненко // Січеслав : літ.-мист. та публіц. часопис. – 2011. – № 1. – С. 190–195.

Олесь Гончар про особливості рецепції та інтерпретації творчості Павла Тичини / М. І. Степаненко // Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2011. – С. 131–140.

Олесь Гончар про сьогоденнє й минуле української мови / М. І. Степаненко // Рецепція України в контексті сучасної мови і літератури : зб. наук. праць / Нац. гірничий ун-т. – Дніпропетровськ, 2011. – С. 164–173.

9 листопада – День української мови та писемності / М. І. Степаненко // Оржицькі вісті : громад.-політ. вид. – 2011. – 9 листоп. – С. 1.

Дивосвіт “Щоденників” Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Соборність : міжнар. літ.-публіц. часопис укр. письменників. – 2011. – № 3–4. – С. 243–259.

Добрий Янгол Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Зіткана з любові : зб. матеріалів про В. Д. Гончар / Нац. гірничий ун-т. – Дніпропетровськ, 2011. – С. 8–15.

Духовно-інтелектуальні виміри особистості вчителя / М. І. Степаненко, Н. І. Шиян // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – К. ; Полтава, 2011. – Вип. I. – С. 102–107.

Енциклопедія “Полтавіка” про крайові літературні премії / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 2 (25). – С. 236–246.

Живе слово Тараса Шевченка : інтерв'ю з ректором М. І. Степаненком / записав Ю. Петрушевський // Універ-

ситетський час : газета Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2011. – № 9. – С. 1.

З когорти найдостойніших учених-мовознавців (Арнольд Панасович Грищенко) / М. І. Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. / Ін-т укр. мови Нац. акад. наук України. – 2011. – № 3. – С. 138–147.

Історичні та психологічні контексти прози Володимира Ковпака / М. І. Степаненко // Січеслав : літ.-мист. та публіц. часопис. – 2011. – № 4. – С. 136–144.

Історія “Рідного краю” на сторінках енциклопедії “Полтавіка” / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 1 (24). – С. 188–194.

Лебеденко Олександр Михайлович / М. І. Степаненко // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія : Історичні науки : зб. наук. праць. – Ізмаїл, 2011. – Вип. 30. – С. 17–18.

Листи Петра Ротача до Григорія Кисіля / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 2 (25). – С. 184–188.

Літературна сторінка “Шоденників” Олеса Гончара: загальні зауваги / М. І. Степаненко // Зарубіжні письменники і Україна : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – С. 8–11.

Майбутнього стежа прямує з минулого через сьогодні / М. І. Степаненко // Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка в особах : матеріали

наук.-практ. конф. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – С. 3–4.

Мій шлях у світ розпочинався звідси... / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2011. – 9 груд. – С. 5.

Мова як світ світів у щоденниковій рецепції Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Українське мовознавство : міжвідом. наук. зб. / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 2011. – Вип. 41/1. – С. 253–257.

На білий аркуш примостилося ніжне слово / М. І. Степаненко // Капельюха В. Для моєї мами : вірші, пісні, балади / В. Капельюха. – Полтава, 2011. – С. 3–4.

“Нехай Новий рік принесе у кожний дім міх щастя та радості” / М. І. Степаненко // Університетський час : газета Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2011. – 16 груд. – С. 1.

Передмова / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 1 (24). – С. 3.

Подання до Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка / М. І. Степаненко // Перепеляк І. Тополинка Оболонь : у 3 т. / І. Перепеляк. – Харків, 2011. – Т. 3 : Статті, інтерв'ю, рецензії. – С. 407–409.

Подвижництво Петра Ротача на ниві шевченкознавства / М. І. Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2011. – 3–9 берез. – С. 11.

Подвижництво Петра Ротача на ниві шевченкознавства / М. І. Степаненко // Шевченкіана / упоряд.: Л. Голота, Є. Букет. – К., 2011. – С. 276–281. – (Бібліотека “Слова Просвіти”; кн. 5).

Поезія Павла Тичини в “Щоденниках” Олеся Гончара (інтертекстуальний вияв) / М. І. Степаненко // Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2011. – С. 141–145.

“Постаті” й “тіні” в художньому просторі Володимира Ковпака, або Перекотидоля його героїв / М. І. Степаненко // Ковпак В. В. Фатум / В. В. Ковпак. – Полтава, 2011. – С. 3–10.

Прекрасні миті спілкування Олеся Гончара з Павлом Тичиною / М. І. Степаненко // Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2011. – С. 87–93.

Прекрасні миті спілкування Олеся Гончара з Павлом Тичиною : стаття третя [серії статей “Павло Тичина у щоденникових записях Олеся Гончара”] / М. І. Степаненко // Українська мова в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2011. – № 3. – С. 120–124.

Прикметник / М. І. Степаненко [у співавт.] // Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ, М. І. Степаненко [та ін.] ; за ред. С. О. Карамана. – К., 2011. – С. 211–225.

Просторове значення “бокова статична локалізація” і його зв’язок із формально-граматичною та семантико-синтаксичною структурою речення / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – Вип. 1 (7). – С. 55–66.

Роздуми Павла Тичини над прозою Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2011. – С. 72–86.

Семантичний поширювач “бокова директивна локалізація” як елемент структури речення / М. І. Степаненко // Динамічні процеси в граматиці і лексичному складі сучасних слов’янських мов : зб. наук. праць учасників Міжнар. наук. конф., присвяченої пам’яті К. Ф. Шульжука / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Оломоуць, 2011. – С. 70–75.

Семантичні функції й синонімічні зв’язки просторових прийменників вище і над, нижче і під у структурі речень із локативними поширювачами / М. І. Степаненко // Незгасимий словосвіт : зб. наук. праць на пошану проф. Володимира Семеновича Калашника / уклад.: Микола Філон, Тетяна Ларіна / Харків. нац. ун-т імені В. Н. Каразіна. – Х., 2011. – С. 334–344.

Сила і краса українознавства йому відкрилася / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос. журн. / Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. – 2011. – № 2. – С. 41–42.

Синтаксис складного речення / М. І. Степаненко // Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ, М. І. Степаненко [та ін.] ; за ред. С. О. Карамана. – К., 2011. – С. 442–488.

Сівач мудрості й правди / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос. журн. / Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. – 2011. – № 1. – С. 29.

Словництво на Полтавщині / М. І. Степаненко // Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи : зб. наук. ст. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – С. 308–320.

Слово Павла Тичини на захист письменника-початківця Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2011. – 11 берез. – С. 16.

Слово Павла Тичини на захист письменника-початківця Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2011. – С. 64–71.

Слово письменника про державного діяча: Олесь Гончар про Федора Моргуна / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 1 (24). – С. 221–227.

Тема увічнення пам’яті Павла Тичини в “Щоденниках” Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : зб. наук. праць / Нац. ун-т “Острозька академія”. – Рівне ; Острог, 2011. – С. 106–119.

Тестові завдання до розділів “Орфоепія”, “Графіка і орфографія”, “Синтаксис складного речення” / М. І. Степаненко [у співавт.] // Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ, М. І. Степаненко [та ін.] ; за ред. С. О. Карамана. – К., 2011. – С. 508–516 ; С. 540–545.

Павло Тичина у щоденникових записах Олеся Гончара / М. Степаненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : наук.-метод. та літ.-мист. журн. – 2011. – № 7–8. – С. 126–132.

Україна – його молитва, його розпука вікова / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 2 (25). – С. 210–212.

Українського мовознавства вірний слуга / М. І. Степаненко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови : зб. наук. праць / відп. ред. М. Я. Плющ. – К., 2011. – Вип. 8. – С. 4–10.

Усе починається з учителя / М. І. Степаненко // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – К. ; Полтава, 2011. – Вип. I. – С. 7–8.

Функційно-семантичні параметри вказівної частки ОСЬ / М. І. Степаненко, С. О. Педченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови : зб. наук. праць / відп. ред. М. Я. Плющ. – К., 2011. – Вип. 7. – С. 10–15.

“Щоб в тиші врочистій, мов Батьку, вклонитись...” / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2011. – 11 берез. – С. 16.

Ювілей засновника і видавця “Майдану СВОБОДИ” / М. І. Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2011. – 1–7 верес. – С. 14.

2012

Крайові винагороди за високі здобутки / Микола Степаненко // Історична пам'ять: науковий збірник. – 2012. – Вип. 28. – С. 9–22.

Наталія Баклай – “еталон українського характеру і українського таланту” / М. І. Степаненко // Січеслав : літ.-мист. та публіц. часопис. – 2012. – № 2. – С. 178–179.

Наталія Баклай – “еталон українського характеру і українського таланту” / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного універси-

тету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 2 (27). – С. 34–39.

Він народився справжнім ученим і педагогом / М. І. Степаненко // Слово про вчителя : (до 100-річчя від дня народження А. П. Каришина) / упоряд.: Ю. В. Самусенко, Г. Ф. Джурка ; ред. Н. І. Шиян ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – С. 9–10.

Вічні й сучасні проблеми особистості / М. І. Степаненко // Психологія і особистість : наук. журн. / Ін-т психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 1. – С. 10–11.

Вогонь мудрості і знань академіка Олександри Савченко / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 1 (26). – С. 252.

Горді тим, що саме “Рідний край” удостоєний премії Самійла Величка : інтерв’ю з М. Степаненком / записав В. Оніщенко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2012. – 31 серп. – С. 6.

Олесь Гончар і Василь Бережний: епістолярний діалог / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 1 (26). – С. 153–163.

Євген Гребінка / М. І. Степаненко // Науково-інформаційний вісник / Акад. наук вищ. освіти України. – 2012. – № 2 (79). – С. 138–140.

“Духовний двійник”, “ангел-хранитель” Олеся Гончара (Гончар [Мала] Валентина Данилівна) / М. І. Степаненко // *Соборність : міжнар. літ.-публіц. часопис укр. письменників*. – 2012. – № 1. – С. 109–115.

Енциклопедія “Полтавіка” про крайові літературно-мистецький дійства / М. І. Степаненко // *Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка* / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 1 (26). – С. 215–222.

Енциклопедія “Полтавіка” про крайові музеї / М. І. Степаненко // *Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка* / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 2 (27). – С. 224–239.

Зерно сумління й правди Тетяни Байбари / М. І. Степаненко // *Тетяна Миколаївна Байбара : біобібліограф. покажчик* / НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – С. 10–12.

Її душа болить за всіх / М. І. Степаненко // *Вовченко Г. В. А дні бувають різні : поезії* / Г. В. Вовченко. – Полтава, 2012. – С. 7–12.

Крайові винагороди за високі здобутки / М. І. Степаненко // *Історична пам’ять : наук. зб.* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – Вип. 28. – С. 9–22.

Листи Василя Бережного до Олеся Гончара / М. І. Степаненко // *Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка* / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 2 (27). – С. 99–119.

Літературно-мистецькі простори Полтавщини. Культурне життя нашого краю пишеться щоденно... / М. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2012. — 16 берез. — С. 13.

Мовні проблеми як окремі сюжети епістолярного дискурсу Євгена Гребінки / М. І. Степаненко // Євген Гребінка в крайовому, українському та світовому літературно-мистецькому контекстах : зб. наук. статей / АН вищої освіти України, Ін-т літ. імені Т. Г. Шевченка, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка [та ін.] — Полтава, 2012. — С. 224–240.

“Народ, що не сотворив собі літературної мови, не може зватися свідомою нацією” (національна мова й відродження нації) / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. — 2012. — № 31. — С. 2–4.

Педагогічна концепція А. С. Макаренка і сучасність (до 125-ї річниці від дня народження) / М. І. Степаненко, А. М. Бойко // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. — 2012. — 17–24 жовт. — С. 8–9.

Підкорювачі вершин духовності / М. І. Степаненко // Художня виставка : каталог творів викладачів кафедри образотворчого мистецтва ПНПУ імені В. Г. Короленка / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2012. — С. 4.

“Поле неокрає” описових назв у щоденниковому дискурсі Олесея Гончара / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос., пед. журн. / Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. — 2012. — № 1. — С. 210–215.

Полтавське коріння древа української духовності / М. І. Степаненко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2012. — Вип. 27. — С. 17–23.

Постать Григорія Сковороди на сторінках “Полтавіки” (“Полтавської енциклопедії”) / М. І. Степаненко // Постать Григорія Сковороди в сучасному філософсько-культурному просторі : зб. тематичних матеріалів (наук. статей) наук. конф., присвяченої 290-річчю від дня народж. Григорія Сковороди, 20–21 черв. 2012 р. / Держ. п-во “Укр. інформ.-сервісний центр культ. і туризму”. – Чорнухи, 2012. – С. 200–216.

Семантичний поширювач “бокова директивна локалізація” як елемент структури речення / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – Вип. 11. – С. 82–90.

Симетрична та асиметрична локалізації: логіко-семантичний і формально-граматичний виміри / М. І. Степаненко // Мовознавчий вісник : зб. наук. праць / Черкас. нац. ун-т імені Богдана Хмельницького ; відп. ред. Г. І. Мартінова. – Черкаси, 2012. – Вип. 14–15. – С. 186–194.

Система підготовки педагогів до роботи з обдарованими учнями шляхом розвитку фахових компетенцій / М. І. Степаненко, Л. М. Кравченко // Постметодика : наук.-метод. пед. журн. – 2012. – № 4. – С. 23–27.

Славною батька достойний син (штрихи до портрета українознавця Тараса Пустовіта) : інтерв'ю / М. І. Селецький [Степаненко] // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 1 (26). – С. 187–192.

Слово Євгена Гребінки на захист української мови / М. І. Степаненко // Науково-інформаційний вісник / Акад. наук вищ. освіти України. – 2012. – № 3 (80). – С. 131–142.

Система підготовки педагогів до роботи з обдарованими учнями шляхом розвитку фахових компетенцій / Микола Степаненко // Постметодика. – 2012. – № 4 (107). – С. 23–27.

“... Та інші забути” / М. І. Степаненко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2012. – 23 серп. – С. 6.

“...У вічнім протистоянні... минало життя” Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 2 (27). – С. 44–52.

Щоденникові спостереження Олеся Гончара “збігаються з правдою життя” / М. І. Степаненко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос. журн. / Нац. наук.-дослід. ін-т українознавства. – 2012. – № 2. – С. 233–239.

2013

Болять гіркими бабусиними споминами мої груди / М. І. Степаненко // Бористен : літ.-мист., публіц. та наук.-попул. щомісяч. – 2013. – № 4. – С. 24–25.

Григорій Вашенко: віхи життя і творчості / Микола Степаненко, Алла Бойко // Педагогічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – Вип. 2 (58). – С. 5–12.

Великий предтеча – Борис Грінченко / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 8 жовт. – С. 5.

“Великі Будища, Великі... Козацький дух і прах віків” / Микола Степаненко // Городницька Я. М. Великі Будища = Velyki Budyshcha : історичний нарис / Я. М. Городницька, С. В. Калашнік. – Полтава, 2013. – С. 17–21.

Винагорода за високе духовне звершення / М. І. Степаненко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 8 серп. – С. 13.

Виховні ідеали та педагогічні настанови В. О. Сухомлинського / Микола Степаненко, Алла Бойко // Педагогічні

науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2013. — Вип. 1 (57). — С. 5–12.

Вперед, з вірою у себе / Микола Степаненко // Полтавський вісник : обл. газета. — 2013. — 26 груд. (№ 52). — С. 1.

Олесь Гончар — історик, теоретик, практик української лексикографії / М. І. Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. / НАН України, Ін-т української мови. — 2013. — № 3. — С. 27–38.

Олесь Гончар й українсько-білоруські культурно-політичні зв'язки / М. І. Степаненко // Феномен Олесь Гончара в духовному просторі українства : зб. наук. ст. / Ін-т української мови НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Нац. гірничий ун-т. — Полтава, 2013. — С. 300–311.

Олесь Гончар про “духовний код нації”: до 95-річчя від дня народження письменника / М. І. Степаненко // Українська мова й література в сучасній школі : наук.-метод. та літ.-мист. журн. — 2013. — № 4 — С. 6–12.

Гуманістичний потенціал спадщини Антона Макаренка і пріоритети вітчизняної педагогічної освіти / М. І. Степаненко // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць. Серія : Педагогічні науки / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2013. — Вип. 11. — С. 3–7.

Довершуючи справу подвижника / Микола Степаненко // Полтавська Шевченкіана: спроба обласної (крайової) Шевченківської енциклопедії. — Полтава : Дивосвіт, 2013. — С. 935–937.

Дослідник і творець слова / Микола Степаненко // Володимир Полішук: крізь роки слова і справи : біобібліогр. покажчик. — Черкаси, 2013. — С. 53–55.

Енциклопедія “Полтавіка” про вчених-мовознавців / М. Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського націо-

нального педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 1 (28). — С. 148–157.

З когорти маститих гончарознавців / М. І. Степаненко // *Vale!* : зб. на пошану професора Валентини Миколаївни Галич з нагоди 60-річчя / упоряд. О. В. Антонова, А. В. Дроздова ; передм. А. В. Дроздова ; Держ заклад “Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. — Луганськ, 2013. — С. 18–21.

Із Лесею Степовичкою нас здружив Олесь Гончар / М. Степаненко // *Рідний край* : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 2 (29). — С. 216–218.

Володимир Короленко – апостол правди і добра / М. Степаненко, Л. Кравченко // *Принадність Вашого слова* та імені безмежна у часі (до 100-річчя від дня народження В. Г. Короленка) : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнародною участю) / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2013. — С. 6–10.

Лінгвістичний зміст неопублікованих листів Юрія Шевельова до Олексі Ізарського / Микола Степаненко // *Юрій Шевельов: учора, сьогодні, завтра... : наукові виклади до 105-ї річниці від дня народження Ю. В. Шевельова.* — Харків, 2013. — С. 79–93.

“Маєстат... добірного слова” поета, мовознавця, літературознавця Анатолія Мойсієнка / М. І. Степаненко // *Наукові записки. Серія : Філологічні науки (мовознавство)* / Кіровоград. держ. пед. ун-т імені В. Винниченка. — Кіровоград, 2013. — Вип. 117. — С. 12–21.

Метонімічний простір як синтаксичне явище / М. Степаненко // *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки.* — Луцьк, 2013. — Вип. 1 (250). — С. 115–121.

Мистецькі крила Галини Вовченко / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. — 2013. — 23 січ. — С. 13.

Мудрий і одержимий учений / М. І. Степаненко // Віктор Ревегук : біобібліог. покажчик / за ред. М. І. Степаненка ; упоряд. Р. А. Сітарчук, Ю. В. Волошин, В. В. Орехова [та ін.] ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2013. — С. 20–21. — (Серія : Науковці університету).

Мудрий фізик із душею лірика / Микола Степаненко // Руденко Олександр Пантелеймонович : біобібліогр. покажчик : до 75-річчя від дня народження / упоряд. М. І. Степаненко, О. А. Губачова, О. В. Хорольський ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2013. — (Серія : Науковці університету).

Народився, щоб осяяти українську педагогіку / Микола Степаненко // Учителю учителів з любов'ю : до ювілею І. А. Зязюна / за ред. Н. Г. Ничкало, уклад. Н. Г. Ничкало, О. М. Отич, О. М. Боровік. — К., 2013. — С. 91–93.

Науки вірний слуга / Микола Степаненко // Сергій Федорович Клепко : біобібліогр. покажчик / уклад.: Т. Є. Куренкова, Л. А. Александрова ; Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти ім. М. В. Остроградського. — Полтава, 2013. — С. 45. — (Серія : Персоналії післядипломної педагогічної освіти Полтавщини).

Несе “даровану йому іскру Божу з гідністю і лицарською одвагою” / Микола Степаненко // Григорій Семенович Левченко : біобібліогр. покажчик / упоряд. Н. В. Сулаєва ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2013. — С. 7–8. — (Серія : Науковці університету).

Нове — це добре забуте старе: відродження королєнкознавчих наукових студій / М. І. Степаненко // Наукові записки Полтавського літературно-меморіального музею

В. Г. Короленка / Упр. культури виконкому Полтав. міськ-ради, Полтав. літ.-мемор. музей В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – Вип. 2. – С. 3–11.

Новий підхід до інтерпретації семантико-синтаксичної і формально-граматичної структури речення на засадах теорії категорійної граматики / Микола Степаненко // Плющ М. Я. Словоформа в семантично елементарному та ускладненому реченні : вибрані праці / М. Я. Плющ ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Вид. 2-ге, доп. – К., 2013. – С. 319–323.

Педагогічна концепція А. С. Макаренка і сучасність / М. І. Степаненко, А. М. Бойко // Рідна школа : щомісяч. наук.-пед. журн. – 2013. – № 1–2. – С. 23–29.

Поезія Інни Снарської – “шлях... да шчырага сэрца” / М. І. Степаненко // Снарская Іна. Ад сэрца да сэрца – да рога... / Іна Снарская. – Полтава, 2013. – С. 3–8.

Поезія, філологія – сродна праця Анатолія Мойсієнка / М. І. Степаненко // Соборність : міжнар. літ.-публіц. часопис укр. письменників. – 2013. – № 1–2. – С. 179–194.

Поетичні переливи Інни Снарської / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 13 серп. – С. 5.

Полтавська наукова школа в концептуальному вимірі педагогічної майстерності / Микола Степаненко // Вісник Черкаського університету. Серія : Педагогічні науки. – Черкаси, 2013. – № 37 (290). – С. 114–119.

Полтавська українська мова – підстава для гордості : бесіда з Миколою Степаненком та Іриною Фаріон / провела Тетяна Цирульник // Коло : корисно, цікаво, об’єктивно. – 2013. – 7–13 листоп. – С. 5.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка / Микола Степаненко, Павло Хоменко // Зоря Полтавщини. – 2013. – 23 квіт. – С. 4.

Полтавці свято березуть пам'ять Раїси Кириченко / Микола Степаненко // Творчість Раїси Кириченко в культурному просторі України на покордонні ХХ–ХХІ століть : до 70-ліття від дня народження Березини української пісні : зб. наук. праць / упоряд., відп. ред. Г. О. Кудряшов ; М-во освіти і науки України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ф-т філології та журналістики, Каф. журналістики, Музей Раїси Кириченко. – Полтава, 2013. – С. 13–14.

Профільна школа: від інновацій до традицій / М. Степаненко // Від інноваційного змісту і технології освіти до інноваційного прогресу : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф., Кременчук, 15 жовт. 2013 р. / редкол. І. М. Бобир (голова), А. П. Самарин [та ін.] – Кременчук, 2013. – С. 22–25.

Роман “Твоя зоря” Олеся Гончара в читацькій епістолярній оцінці (версія перша) / Микола Степаненко // Море : літ.-худож. та громад.-політ. журн. / Одес. обл. організація Нац. спілки письменників України. – 2013. – № 1 (20). – С. 170–177.

Славній полтавці Світлані Мартиненко в день ювілею! / М. Степаненко // Мартиненко Світлана Миколаївна : біобібліогр. нарис / упоряд.: Н. М. Демченко, В. А. Зотова / Київ. ун-т імені Б. Грінченка. – К., 2013. – С. 15. – (Серія : Вчені – ювіляри Київського університету імені Бориса Грінченка).

Слово ректора / М. І. Степаненко // Петро Кравченко : до 60-річчя від дня народження : біобібліогр. покажчик / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – С. 5–6. – (Серія : Науковці університету).

Срезневський ХХ століття : 8 жовтня 2013 року в Інституті української мови НАНУ відбувся круглий стіл “Українська мова на осі часу” та Урочиста Академія з нагоди 80-річчя членакор. НАНУ, д-ра філол. наук, проф. Василя Васильовича Німчука / підгот. Ніна Горголюк // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2013. – 17–30 жовт. – С. 6.

Теорія глотогенезу в публіцистичному дискурсі Панааса Мирного й Олеся Гончара / Микола Степаненко // Філологічні студії : наук. вісник Криворізьк. нац. ун-ту : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2013. – Вип. 9. – С. 147–154.

Традиційна граматична проблема в новому науковому представленні / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – Вип. 13. – С. 115–121. – Рец. на кн.: Христіанінова Р. О. Складнопідрядні речення в сучасній українській літературній мові : [монографія]. – К. : Ін-т української мови ; ВД Дмитра Бураго, 2012. – 328 с.

У його слові – “степи, ясні зорі і тихі води України” / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 2 квіт. – С. 1, 3.

Увічнення пам’яті Володимира Короленка на Полтавщині : енциклопедична довідка / М. І. Степаненко // Наукові записки Полтавського літературно-меморіального музею В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – Вип. 2. – С. 162–178.

Філологічні грані Анатолія Мойсієнка / М. Степаненко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 лип. – С. 15.

Чорнобильський щоденниковий дискурс Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Проблеми граматики, фоностилістики, соціолінгвістики та лінгвометодики української мови : зб. наук. праць на пошану проф. Степаненка Миколи Івановича / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – С. 18–39.

Ще одна сторінка майбутньої енциклопедії “Полтавіка” / Микола Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. – Полтава, 2013. – № 2 (29). – С. 200–204.

Щемливе і ніжне слово Наталії Баклай / М. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2013. — 5 лют. — С. 5.

2014

Багатий на традиції, щедрий на таланти факультет / М. Степаненко // Психолого-педагогічний факультет Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка: історична, організаційно-педагогічна і науково-методична ретроспектива / авт. кол.: Н. Д. Карапузова, В. І. Березан, Т. О. Благова [та ін.]. — Полтава : Дивосвіт, 2014. — С. 7–8.

Благослови, Господи, на нове століття... (Олександрі Терентіївні Гончар-Сові — 100. Праведниця, або Сота весна Олександрі Терентіївни Сови) / М. Степаненко // 36. статей та фотоматеріалів до 100-річчя сестри Олесь Гончара / упоряд.: Л. Н. Степовичка, С. Є. Ігнат'єва, Р. В. Івченко ; за заг. ред. В. Ю. Пушкіна. — Дніпропетровськ, 2014. — С. 10–13.

Вагомий успіх нашої землячки / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ вид. — 2014. — 19 лют. — № 8. — С. 1.

Велична місія учителя-історика / Микола Степаненко // Історичний факультет Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка: історія і сучасність. — 2-ге вид. перероб. й доп. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. — С. 3.

Величний ювілей Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / Микола Степаненко // Столітня історія Полтавського педагогічного університету / О. П. Єрмак [та ін.] ; за ред.: М. І. Степаненка, Л. М. Кравченко. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. — С. 5–6.

Від видавця / Микола Степаненко // Хиллинг Гётц. В поисках истинного Макаренко : русскоязычные публикации (1976–2014) / Гётц Хиллинг. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – С. 9–10.

Віктор Баранов – “постать самотня в сучасній поезії” / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 4 берез. – С. 5.

Довершуючи справу подвижника [Про Шевченкіану П. П. Ротача] / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 7 лют. – С. 5.

Є справжньою літературною енциклопедією / М. І. Степаненко, О. М. Ніколенко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2014. – 12 берез. – С. 19.

Зі славного минулого через сьогодніня в майбутнє / М. І. Степаненко, Л. М. Кравченко // Столітня історія Полтавського педагогічного університету / О. П. Єрмак [та ін.] ; за ред.: М. І. Степаненка, Л. М. Кравченко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – С. 261–264.

Іннесивні та іллативні відношення як реченнєві сегменти / М. Степаненко // Проблеми граматики, лексикології, фоностилістики, соціолінгвістики та лінгводидактики : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. – Полтава, 2014. – С. 33–45.

Історія сьогодніня кафедри української мови: енциклопедична довідка / М. Степаненко // Проблеми граматики, лексикології, фоностилістики, соціолінгвістики та лінгводидактики : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. – Полтава, 2014. – С. 5–32.

Його любила, любить і любитиме Україна / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2014. – 2 квіт. – С. 20.

Культурологічна освіта в Полтавському педагогічному: теоретичні засади і досвід / М. Степаненко, Л. Кравченко // Імідж : всеукр. наук.-практ. освіт.-популяр. журн. – 2014. – № 10. – С. 3–7.

Лінгвістичний зміст листів Юрія Шевельова до Олекси Ізарського / Микола Степаненко // Юрій Шевельов – учора, сьогодні, завтра : збірка за підсумками наукових викладів у Харкові 30 жовтня 2013 р. – Харків : Майдан, 2014. – С. 50–67.

Літа й події Полтавського педагогічного в документах та спогадах / М. І. Степаненко, Л. М. Кравченко // Подих столітньої історії. Полтавський педагогічний університет / уклад. О. П. Єрмак ; ред.: М. І. Степаненко, Л. М. Кравченко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – С. 3–4.

Мій столітній університет / Микола Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2014. – 10 жовт. – С. 26 ; Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2014. – 8 жовт. – С. 1 ; Полтавська думка : обл. щотиж. газета. – 2014. – 9 жовт. – С. 3 ; Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 8 жовт. – С. 8.

На утвердження української душі / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 8 лип. – С. 5.

“Не кажи нікому ні про кого, а кажи про себе”: глибини поетичного слова Віктора Баранова / Микола Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2014. – 6-20 лют. – С. 12.

Олександрі Сові-Гончар – 100 (до високого ювілею сестри Олесья Гончара) / Микола Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. – 2014. – № 10–11. – С. 57–60.

Параметричні характеристики “довжина”, “ширина” на реченнєвому тлі / Микола Степаненко // Лінгвістичні студії: на пошану корифею : зб. наук. праць і вітань з нагоди 90-ліття від дня народження доктора філологічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Сергія Івановича Дорошенка. – Харків, 2014. – С. 151–161.

Періодичні видання Полтавщини (енциклопедичний коментар) / Микола Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2014. – № 2 (31). – С. 230–239.

Політичний вир сучасної української мови / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2014. – 30 груд. – С. 6.

Полтавські джерела “педагогіки добра і краси” Івана Зязюна / М. Степаненко, Л. Кравченко // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць / голов. ред. І. А. Зязюн. – К. ; Полтава, 2014. – С. 8–13.

Попереду світла дорога / Микола Степаненко // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. – 2014. – 1–7 жовт. – С. 1–7.

Речення і текст у тема-ремантичному представленні / Микола Степаненко // Лінгвістичні студії = Linguistic studies : міжнар. зб. наук. праць / Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2014. – Вип. 28. – С. 201–206. – Рец. на кн.: Вінтонів М. О. Актуальне членування речення і тексту : формальні та функціональні вияви : монографія / М. О. Вінтонів ; [відп. ред. А. П. Загнітко]. – Донецьк : Донец. нац. ун-т, 2013. – 327 с.

Розмаїтий світ краси й духовності Олександра Бабенка / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 9 груд. – С. 4.

Світло душі сестри Олесь Гончара / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2014. — 31 берез. — С. 10.

Слово письменника про державного діяча: Олесь Гончар про Федора Моргуна / Микола Степаненко // Вернадськіанська ноосферна революція у розв'язанні екологічних та гуманітарних проблем : зб. матеріалів IV Всеукр. Моргунівських читань із міжнар. участю, присвячених 90-річчю від дня народження видатного українця. — Полтава : Дивосвіт, 2014. — С. 118–132.

Схвалені практикою й потверджені часом пріоритети науково-педагогічного доробку Неллі Ничкало / Микола Степаненко // Концепція академіка Неллі Ничкало у вимірі професійного розвитку особистості : зб. наук. праць / редкол.: І. А. Зязюн (голова), О. М. Отич [та ін.]; упоряд.: О. М. Отич, О. М. Боровік ; Нац. Акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України. — К., 2014. — С. 492–495.

Університет на зламі століть / М. Степаненко, Л. Кравченко, Н. Савельєва, Н. Павленко // Столітня історія Полтавського педагогічного університету / О. П. Єрмак [та ін.]; за ред.: М. І. Степаненка, Л. М. Кравченко. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. — С. 121–160.

Чорнобиль в аксіологічній парадигмі щоденникового дискурсу Олесь Гончара / Микола Степаненко // Наукові записки Інституту журналістики : наук. зб. / за ред. В. В. Різуна ; КНУ імені Тараса Шевченка. — К., 2014. — Т. 54. — С. 79–85.

Шевченко поза часом і простором / М. Степаненко, Л. Кравченко // Постать Тараса Шевченка у світовому й національному культурологічному контексті : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / за заг. ред.: М. І. Степаненка, Л. М. Кравченко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2014. — С. 6.

Шлях, яким сьогодні йдемо, простуватиме далеко і впевнено в майбутнє : інтерв'ю з М. Степаненком / провела Лідія Віщеня // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 8 жовт. – С. 8 ; 17.

Щаслива невільниця духовної волі Валентина Титаренко / М. І. Степаненко // Валентина Петрівна Титаренко : біобібліогр. покажчик / упоряд.: В. В. Орехова, І. М. Лесунова. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – С. 5–10.

Щедро вродило на історичній ниві Олександра Єрмака / М. І. Степаненко // Олександр Петрович Єрмак : біобібліогр. покажчик / упоряд.: Р. А. Сітарчук, В. В. Орехова, І. М. Лесунова ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава, 2014. – С. 5–6.

Що дає Донбас нашій духовності, нашій культурі? (запитання й відповіді Олеся Гончара) / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2014. – № 2(31). – С. 70–77.

Яскравий вік педагогічних здобутків : інтерв'ю з М. І. Степаненком / провела Марія Бойко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2014. – 8 жовт. – С. 27.

2015

Аудиторія “Вернісаж” / М. І. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12-ти т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол. : О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 43–44.

Бабенко Віктор Савелійович / М. І. Степаненко, В. М. Ханко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образот-

ворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол. : О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 45–46.

Бабенко Олександр Олексійович / М. І. Степаненко, В. М. Ханко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 48–49.

Багатоголосе слово Володимира Мирного : передмова / М. І. Степаненко // Мирний Володимир. Янголи ридали в небесах : оповідання, образки, поезії у прозі, повість, філософема, літературно-критичні статті, щоденник. – Полтава : РІК, 2015. – С. 5–14.

Батієвська Тетяна Вікторівна / М. І. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9 : Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 66.

Башкирцевій М. К. пам'ятні знаки на Полтавщині / М. І. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 76.

Башкирцевої Марії музей / М. І. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мис-

тецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. — 2015. — С. 66.

Бичкова Любов Володимирівна / М. І. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. — Полтава : АСМІ. — Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. — 2015. — С. 93–94.

Боротьба за українську державу на мовному фронті / М. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2015. — 10 листоп. — С. 1, 2.

Великодній тиждень наповнює наші оселі великими й маленькими радощами / Микола Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. — 2015. — 17 квіт. — С. 12.

“В усі часи наш виш був українським за змістом” : інтерв’ю з М. Степаненком / записав Олександр Данилець // Урядовий кур’єр. — 2015. — 15 січ. — С. 7.

Ви плачете в людині людське. Слово великої шани науковцеві і просвітянину / Микола Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. — 2015. — 17–23 груд. — С. 9.

Видатний мовознавець, талановитий педагог. Михайлові Жовтобрюху — 120 років / М. Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. — 2015. — 9 груд. — С. 6.

Вітання Борисові Олійнику із 80-літтям / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 2015. — № 2 (33). — С. 31.

Декан “факультету доброти” Нінель Степанівна Литвиненко / М. Степаненко // Нінель Степанівна Литвиненко : біобібліогр. покажчик / упоряд.: Н. Д. Карапузова, Л. В. Кононенко, Н. М. Манжелій. — Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2015. — С. 8–9.

Декоративно-ужиткового мистецтва музей / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщ. Полтав. обл. ради. — Полтава : АСМІ. — Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. — 2015. — С. 386–387.

Дивосвіт прози Володимира Мирного / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. — 2015. — 28 жовт. — С. 7.

Дігтяр Наталія Миколаївна / Микола Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. — Полтава : АСМІ. — Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. — 2015. — С. 401–402.

Дяченко Володимир Євгенович / Микола Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. — Полтава : АСМІ. — Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. — 2015. — С. 426–427.

3 історії "Зорі Полтавщини": творчий доробок Олеса Гончара на сторінках газети / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2015. — 21 лип. — С. 6 ; 28 лип. — С. 5 ; 4 серп. — С. 5 ; 11 серп. — С. 5.

З історії та сьогодення однієї питомої ознаки української мови / М. Степаненко, Л. Кравченко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2015. – № 2 (33). – С. 75–82.

З маленької Лохвиці на широкі простори засіяв самоцвіт його таланту! / Микола Степаненко // Полтавська думка : обл. щотиж. газета. – 2015. – 5 листоп. – С. 5.

Його земними Богами були Україна і праця: штрихи до портрета письменника й науковця Петра Рогача / Микола Степаненко // Літературна Україна. – 2015. – 5 лют. – С. 15.

“Іду до вас із забуття воскреслий”: Полтавські шляхи поета / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2015. – 6 січ. – С. 215–226.

Інститут педагогічної україністики як системотвірний компонент національного дослідницького університету / А. Бойко, М. Степаненко // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. – 2015. – 5–12 серп. – С. 4–7.

Історія однієї щоденникової нотатки Олеся Гончара й наше сьогодення / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2015. – 3 квіт. – С. 13.

Кабінет-музей декоративно-ужиткового мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / Микола Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 520–521.

Кафедра образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / Микола Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід.

істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 549–551.

Кисіль Григорій Олексійович / М. Степаненко, О. Білоусько, Т. Пустовіт // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 570–571.

Конструкції “в Україні”, “на Україні”, “в Україну”, “на Україну” на тлі питомих ознак української мови: власне лінгвістичний і соціолінгвістичний виміри / М. Степаненко // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : наук. зб. / Подільськ. нац. ун-т імені Івана Огієнка. – Кам’янець-Подільський, 2015. – Вип. XII. – С. 297–307.

Курчакова Ольга Миколаївна / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 683–684.

Лист-виправдання, але без каяття / М. І. Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2015. – 1 лип. – С. 1.

Макаренкознавча традиція Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / Микола Степаненко // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. – Вип. 15. – С. 3–8.

[Микола Петренко] / М. І. Степаненко // Слово Промісвіті : всеукр. культуролог. тижн. – 2015. – 3–9 груд. – С. 8.

Митець із правди в душі і слові: [до 90-річчя Петра Ротача] / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2015. – 30 груд. – С. 6.

Мова – дзеркало нашого сучасного поступу / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2015. – 18 лют. – С. 4.

Мохірева Юлія Анатоліївна / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 101–102.

Мрійниця, поетка революціонерка (про збірку Лесі Степовички “Осінні люди”) / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2015. – № 2 (33). – С. 200–203.

Мужикова Ірина Мирославівна / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 104.

Найсучасніші зміни в лексико-семантичному ладі української мови / М. І. Степаненко // Дивослово : щоріч. наук.-метод. журн. – 2015. – 9 верес. – С. 35–38.

Не зарубцюється на серці рана... (трагедія мого роду і народу) / Микола Степаненко // Вивчаємо україн-

ську мову та літературу : наук.-метод. журн. – 2015. – № 34–36. – С. 82–84.

Невтомний у пошуках краєзнавець / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2015. – 27 лют. – С. 13.

Нестуля Людмила Анатоліївна / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 137.

Новітні грані фахової майстерності вчителя / М. Степаненко // Постметодика / голов. ред. С. Ф. Клепко ; Управ. освіти Полтав. обл. держ. адмін., Полтав. обл. ін-т післядипломної освіти пед. працівників. – Полтава. – 2015. – № 1 (120). – С. 25–28.

Олесь Гончар: "Високих літ високий лет..." з історії "Зорі Полтавщини": письменник Олесь Гончар і газета / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2015. – № 14 лип. – С. 5.

Педагогіка – магічний оберіг: доля професора Алли Бойко / М. Степаненко // Алла Бойко: наукові, навчальні й моральні уроки: наукова педагогічна школа / упоряд.: О. Ю. Ільченко, В. М. Мокляк, Л. А. Семеновська, А. В. Хоменко. – Вид. 2-ге, допов. – Полтава : АСМІ. – 2015. – С. 3–12.

Педагогічна сторінка у творчому життєписі Михайла Жовтобрюха / М. І. Степаненко // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. – Харків, 2015. – Вип. 40. – С. 13–25.

Письменник і газета: Олесь Гончар і “Зоря Полтавщини” / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2015. – № 1 (32). – С. 59–66.

Політичне сьогодення у фокусі української мови / Микола Степаненко // Дивослово : щоріч. наук.-метод. журн. – 2015. – № 8. – С. 33–37.

Політичний вир сучасної української мови / Микола Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2015. – 22–28 січ. – С. 10.

Полтавщина зростила гроно українських літературознавців (енциклопедична довідка) / Микола Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2015. – № 1 (32). – С. 199–213.

Портальна технологія як інноваційний засіб забезпечення неперервної педагогічної освіти / Микола Степаненко // Освіта для сучасності = Edukacja dla współczesności : зб. наук. праць : у 2 т. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – Т. 2. – С. 262–269.

Ротач Петро Петрович / М. Степаненко, В. Мелешко // Шевченківська енциклопедія : в 6 т. / НАН України, Ін-т літ імені Т. Г. Шевченка. – К., 2015. – Т. 5: Пе–С. – С. 567–568.

Ротач Петро Петрович / М. Степаненко, О. Ротач // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 418–419.

Саєнко Тетяна Валентинівна / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 437–438.

Семантична диференціація просторових прийменників / М. Степаненко // Мовознавство : наук.-теорет. журн. / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні та укр. мовно-інформ. фонду НАН України. – 2015. – № 3. – С. 63–73.

Синтагматика оніма Україна в поетичному дискурсі Тараса Шевченка / М. Степаненко // Лінгвостилістичні студії : наук. журнал. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2015. – Вип 2. – С. 188–203.

Слово до ювілею письменника : Володимирові Мирному – 80 / М. Степаненко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2015. – 9 жовт. – С. 9.

Студентські роки найщасливіші : інтерв'ю з М. І. Степаненком / провела Діана Яворська // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2015. – 12 черв. – С. 22.

Сучасні мовні зміни – відбиток нашого сьогодення / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2015. – 20 лют. – С. 13.

Таран Микола Федорович / М. Степаненко, В. Ханко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 525.

Таран Ольга Георгіївна / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. — Полтава : АСМІ. — Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. — 2015. — С. 526.

Теоретичні засади і досвід культурологічної освіти в Полтавському педагогічному / М. Степаненко // Культурні практики як чинник соціокультурної модернізації сучасного українського суспільства : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. — Полтава, 2015. — С. 6–15.

Тупікіна Людмила Савеліївна / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. — Полтава : АСМІ. — Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. — 2015. — С. 555.

У борні гартувалася його муза / Микола Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. — 2015. — 5 листоп. — С. 11.

Удалеч мрійних днів накреслено путі... : слово на 90-річчя Миколи Петренка / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2015. — 17 листоп. — С. 3.

Українська душа від Майдану до Майдану й після... : роздуми над новою збіркою поезій Лесі Степовички “Осінні люди” / Микола Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. — 2015. — 3–9 груд. — С. 12.

Українська мова і суспільно-політичні трансформації / М. Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. — 2015. — № 2 (54). — С. 3–23.

[Читацьке віче: Микола Петренко] / М. Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культурол. тижн. – 2015. – 3–9 груд. – С. 8.

Шевченка Т. Г. ім. музейна кімната / М. Степаненко // Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. / голов. ред. О. А. Білоусько ; Центр дослід. істор. Полтавщини Полтав. обл. ради. – Полтава : АСМІ. – Т. 9: Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. тому: О. А. Білоусько, Ю. О. Самойленко, В. М. Ханко ; редкол.: О. А. Білоусько (голов. ред.) [та ін.]. – 2015. – С. 653.

2016

Валентині Гончар – 90! / М. Степаненко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2016. – 17 лип. – С. 2.

Вітальне слово почесному професорові Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка Семенові Антонцю / Микола Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2016. – 1 верес. – С. 2.

Власне мовознавчий і соціолінгвістичний зміст щоденникового дискурсу Олесь Гончара / М. Степаненко // Комунікативний дискурс : наукова рецензія і стратегії дослідження : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., (Київ, 07–08 квіт. 2016 р.). – К. : Міленіум, 2016. – С. 122–123.

Дорога до світла. Освітній україноцентризм Георгія Філіпчука / М. Степаненко // Збірник наукових праць / редкол.: Н. Ничкало (голова), О. Боровік ; НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України. – К. : Богданова А.М., 2016. – 548 с.

“Життя у всіх вимірах – від болючої сльози матері і до всього живого, сушого на планеті Земля...” / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2016. – № 1 (34). – С. 112–125.

“З побажаннями і дарами, щоб щасливо жилося нам з вами” / М. Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2016. – 29 груд. – С. 13.

Ідея сільської опорної школи у громадському управлінні освітою / Микола Степаненко, Надія Шиян // Українська професійна освіта : наук. журн. – 2016. – Вип. 1. – С. 52–61.

Інститут педагогічної україністики як системотвірний компонент національного дослідницького університету / М. Степаненко // Педагогічна україністика : наук. альманах. – Полтава : Полтав. літератор. – 2016. – Вип. 1. – С. 19–32.

Історія кафедри в особах / М. Степаненко // На сторожі слова: до 25-річчя кафедри філологічних дисциплін Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. – С. 24–64.

Листовна розмова полтавських письменників з Олегом Гончаром / Микола Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко – 2016. – № 2 (35). – С. 96–108.

“Літературна Полтавщина” / Микола Степаненко // Енциклопедія Сучасної України / Нац. академія наук України. – К., 2016. – Т. 17 : Лег–Лощ. – С. 503.

Людина як творець: штрихи до ювілею портрета художника Юрія Самійленка / Микола Степаненко // Полтавський вісник : щотиж. газета. – 2016. – 5 жовт. – С. 11.

Людина, яка творить: штрихи до ювілейного портрета художника Юрія Самойленка / М. Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2016. – 5 жовт. – С. 11.

Непохитний форпост знань на Полтавщині / М. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2016. – 6 груд. – С. 7.

Погляди Михайла Жовтобрюха на систему лінгвістичної освіти у вищих навчальних закладах / Микола Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. – 2016. – № 1 (57). – С. 13–26.

Радість від “дарованих божих днів” / Микола Степаненко // Київ : літ.-худож. і громад.-політ. журн. письменників України – 2016. – № 5–6. – С. 175–177.

Сучасний університет зі столітньою історією / Микола Степаненко // Університетський час : газета Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка : спецвипуск. – 2016. – № 49–50. – С. 1.

“Та ін.”, “т. ін.”... (граматична нотатка до розлогії теми) / М. Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. – 2016. – Число 4. – С. 64–80.

Текст у тексті: українська національна ідея в лінгвістичному світі одного інформативного дискурсу / Микола Степаненко // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : наук. зб. Серія : Філологічна / Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. XIII. – С. 217–225.

Українська мова і сьогодення / М. Степаненко // Український інформаційний простір : наук. журн. ф-ту журн. і міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту культ. і мистецтв / голов. ред. М. С. Тимошик. – К. : КНУКіМ, 2016. – Число 4. – С. 243–252.

Українська мовознавча наука: віхи, постаті / М. Степаненко, Н. Лукаш // Вісник Національної академії наук України : нац. загальнонаук. журн. – 2016. – № 4. – С. 99–103.

Укрупнення шкіл у XXI столітті в Україні: переваги і втрати / М. Степаненко // Постметодика : наук.-метод. пед. журн. / голов. ред. С. Ф. Клепко ; Управ. освіти Полтав. обл. держ.

адмін., Полтав. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників. — Полтава. — 2016. — № 2(125). — С. 35–40.

“Хрещатий шлях” Миколи Шакіна / М. Степаненко, Л. Литвин // Колос : Сахновщанська районна громад.-політ. газета. — 2016. — 19 берез. — С. 5.

“Через усі літа спішу до тебе, рідна школо, юносте моя...” / М. Степаненко, Я. Городницька, С. Калашник // Великобудищанська школа : історія, сучасність. — Полтава : Дивосвіт, 2016. — С. 567–569.

Ювілейне слово про вченого-мовознавця Анну Володимирівну Оголевець / М. Степаненко, Л. Українець // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко. — 2016. — № 1 (34). — С. 162–166.

2017

Активізація фемінності в сучасному політично-публіцистичному дискурсі: прізвищна перифрастика / Микола Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету / голов. ред. М. І. Степаненко. — 2017. — № 2 (37). — С. 87–95.

Грузинсько-український досвід реформ і його відображення в сучасній українській мові / Микола Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. — 2017. — № 1 (36). — С. 51–56.

Джерела мудрості й людяності вченого — психолога Володимира Моргуна / Микола Степаненко // Багатовимірність особистості : теорія, психодіагностика, корекція : зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. семінару з міжнар. участю (м. Полтава, 23 берез. 2017 р.) / ред. кол.: С. Д. Максименко, М. І. Степаненко, С. М. Шевчук, Н. В. Сулаєва, К. В. Седих, В. Ф. Моргун (відп. за випуск). — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. — С. 17–22.

До вершини професійного зростання / Микола Степаненко // Університетський час : газета Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. – 2017. – № 58. – С. 2.

Дослідник і знавець душі людської: Володимирові Моргуну – 70 / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2017. – 5 квіт. – С. 11.

Достойне увічнення пам'яті преподобного Паїсія Величковського на Полтавщині / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2017. – 29 листоп. – С. 11.

Енергія добра, любові й таланту (розмисли над тринадцятьма вибраними творами “Мливи Мойри” Михайла Любимого) / Микола Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – 2017. – № 2 (37). – С. 112–114.

Загадка таланту Олексія Неживого / М. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2017. – 14 берез. – С. 9.

Замислення над вічністю душі й над “життям у просторі і часі” / Микола Степаненко // Лушан В. М. Краплина сутності / В. М. Лушан. – К. : О. М. Ешке, 2017. – С. 3–6.

Його життя – служіння Україні й рідному слову / Микола Степаненко // Василь Тихонович Горбачук : біобібліогр. покажчик / упоряд.: О. К. Гайко, О. А. Денисова ; наук. ред. Д. В. Горбачук. – Слов'янськ : Вид-во Б. Маторіна, 2017. – С. 6–8.

Із добром у рік прийдешній... / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета – 2017. – 29 груд. – С. 2.

Кафедрі ботаніки, екології та методики біології Полтавського національного педагогічного університету імені

В. Г. Короленка – поважних 80 років / Микола Степаненко // Біорізноманіття : теорія, практика та методичні аспекти вивчення у загальноосвітній школі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (присвячена 80-річчю з дня заснування кафедри ботаніки, екології та методики біології Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка). – Полтава : Гаража М. Ф., 2017. – С. 3–7.

Лицар рідного слова / М. І. Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2017. – 9–15 берез. – С. 12–13.

Лицар рідного слова / М. Степаненко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2017. – 16 берез. – С. 14.

Мистецька школа Івана Зязюна в дії / Микола Степаненко // Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього : зб. матеріалів I Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 30–31 берез. 2017 р. / ред. кол.: В. П. Андрущенко, В. Г. Кремінь, Н. Г. Ничкало. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – С. 28–34.

Мистецькі крила Галини Вовченко / Микола Степаненко // Галина Василівна Вовченко : бібліогр. список літератури / уклад. О. П. Перепьолкіна. – Полтава, 2017. – С. 4–6.

Мольфар поетичного слова / Микола Степаненко, Віра Мелешко // Дзюба А. Мольфарові мандри : поетичний збірник / А. Дзюба. – К. : Автограф, 2017. – С. 3–7.

На сторожі коло нас він ставить слово: до ювілею професора Олексія Неживого / Микола Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журнал. – 2017. – № 9 (481). – С. 34–38.

Недописані рядки Гончарової студії професора Володимира Пащенко / Микола Степаненко, Людмила Бабенко // Пащенко В. Олесь Гончар у тоталітарній системі : монографія / В. Пащенко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. – С. 5–7.

Новітня українська літературна перифрастика / Микола Степаненко // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. — Харків, 2017. — Вип. 46. — С. 27–50.

Олесь Гончар — історик, практик української лексикографії / Микола Степаненко // Українська лексикографія та лексикологія: проблеми, завдання : матеріали пленуму наукової ради НАН України “Українська мова” / гол. редкол. П. Ю. Гриценко ; Ін-т української мови НАН України. — К., 2017. — С. 168–181. — (Серія : Студії з українського мовознавства).

Оригінальний і самобутній словник Памви Беринди / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2017. — 23 серп. — С. 13.

Передмова. Серія “Studies of Humanism Jesuits”: бібліографічна стратегія історико-педагогічного пізнання / М. І. Степаненко, Б. В. Год // Басенко Р. Європейський Ренесанс і молодіжна політика ордену єзуїтів : бібліогр. покажчик / Р. Басенко. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. — С. 11–14.

Перифрази як інтегрований виразник змісту й авторства Закону України “Про засади державної мовної політики” / Микола Степаненко // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : наук. зб. Серія: Філологічна / Кам’янець-Подільський нац. ун-т імені Івана Огієнка. — Кам’янець-Подільський, 2017. — Вип. XIV. — С. 312–324.

Повернення до життєвої та художньої правди / Микола Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. — 2017. — № 2 (37). — С. 40.

Публіцистично-оцінний дискурс Закону України “Про засади державної мовної політики” / Микола Степа-

ненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. / Ін-т української мови НАН України. – 2017. – Число 3. – С. 40–63.

Ректор-новатор Іван Зязюн / Микола Степаненко // Рідна школа : щомісяч. наук.-пед. журн. – 2017. – № 5–6. – С. 21–25.

“Усе буде гаразд у нашому великому домі” : інтерв’ю з Миколою Степаненком / спілкувалися: Петро Жаботинський, Євгеній Сидоренко // Світлиця : Новосанжарська районна газета. – 2017. – 17 листоп. – С. 5.

Чи мова наша заборонена, чи Валуєвський указ воскрес? / Микола Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2017. – 7 листоп. – С. 4.

Щира сповідь про “життя людського зоряну дорогу” / Микола Степаненко // Беля В. М. Жасминовий вечір / В. М. Беля. – Полтава : Полтавський літератор, 2017. – С. 3–5.

2018

Бібліотека імені М. А. Жовтобрюха в науково-освітньому середовищі університету / Микола Степаненко // Бібліотека закладу вищої освіти в умовах трансформаційних змін: відкрита наука, відкритий доступ, цифрова педагогіка : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 20–21 вересня 2018 року). – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – С. 5–10.

Будьте найріднішими, дорогі полтавки! / Микола Степаненко // Полтавський вісник : громад.-політ. газета. – 2018. – 8 берез. – С. 19.

Важливі складники мовознавчої концепції Андрія Ніковського / Микола Степаненко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. – 2018. – № 2. – С. 78–82.

Від педагогіки добра до вершини педагогічної майстерності / М. Степаненко // Психолого-педагогічний факультет ПНПУ імені В. Г. Короленка : монографія / редкол.: Н. В. Сулаєва (гол. ред.) [та ін]. – Полтава : АСМІ, 2018. – С. 4–6.

Гуманістична концепція Івана Андрійовича Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього / М. Степаненко // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2018. – Вип. 17. – С. 20–31.

Діалог ректора зі студентами / М. Степаненко // Студентське самоврядування: 10 літній досвід і перспективи : матеріали Всеукр. студ. наук.-практ. конф., (17–18 квіт. 2018 р.). – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – С. 7–12.

Добрий знак на літературній мапі Полтавщини / Микола Степаненко // Полтавська криниця : літ.-худож. журн. Полтавської обласної організації Національної спілки письменників України. – 2018. – № 1–2. – С. 7–23.

Земне й небесне у творчості Наталії Баклай / М. Степаненко // Баклай Н. Жінка з віршами / Наталія Баклай. – Лубни : Вид-во “Лубни”, 2018. – С. 4–9.

Історія в історії / Микола Степаненко // Історичний факультет Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка : зб. матеріалів і бібліогр. покажчики. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – С. 4.

Краплина прози в поезії від Олеся Гончара / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2018. – № 1(38). – С. 40.

Листовний світ Олеся Гончара / Микола Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2018. – 4 квіт. – С. 5.

Логіко-філософські, семантичні і граматичні аспекти категорії причини / Микола Степаненко // Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина, І. Г. Павлова [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненка. — Полтава : ПНПУ імені І. Г. Короленка, 2018. — С. 13–56.

На сторожі коло нас він ставить слово рідне / Микола Степаненко // Неживий Олексій. Зізнання : літературознавчі студії / О. Неживий. — Полтава : Полтав. літератор, 2018. — С. 3–12.

Олесь Гончар між творчою свободою й тоталітаризмом / М. Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. — 2018. — 29 берез. — 4 квіт. — С. 10–11.

Олесь Гончар : випроби долі / М. Степаненко // Феномен Олесь Гончар в духовному просторі українства : зб. наук. статей / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ, 2018. — С. 85–96.

Педагогіка добра в дії / М. Степаненко // Вечірня Полтава . загальнодерж. інформ.-політ вид. — 2018. — 7 лют. — С. 11.

Передмова / Микола Степаненко // Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина, І. Г. Павлова та ін. ; за ред. М. І. Степаненка. — Полтава : ПНПУ імені І. Г. Короленка, 2018. — С. 10–12.

Передмова // Рада молодих учених : довідник / Микола Степаненко ; за заг. ред. М. І. Степаненка ; рец. уклад. Р. Г. Шрамко. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. — С. 3.

Перифрази-фемінативи в сучасному публіцистично-політичному дискурсі: внутрішньо- й зовнішньосистемні зв'язки / Микола Степаненко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування Ук-

раїни. Серія : Філологічні науки / редкол. : С. М. Ніколаєнко (відп. ред.) та ін. — Київ : Міленіум, 2018. — Вип. 281. — С. 14–27.

Перифрастичні зв'язки у сфері партіонімів: аксіологічний аналіз / Микола Степаненко // У просторі культури мови і стилю. Світлані Яківні Єрмоленко / упоряд.: С. П. Бибик, Т. А. Коць ; Ін-т укр. мови НАН України. — К. : КММ, 2018. — С. 372–390. — (Серія : Не все спливає рікою часу ...).

Поет і лікар : цілісність Дмитра Шупти / М. Степаненко, В. Мелешко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ вид. — 2018. — 24 серп. — С. 13.

Роде наш красний (штрихи до життєпису Олеся Гончара) / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 2018. — № 1(38). — С. 177–184.

Самоосвіта школярів як важливий чинник усунення від перевантажень навчального процесу / М. Степаненко // Педагогічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка. — 2018. — Вип. 71. — С. 3–7.

Сучасна лінгвофемінізація : родова диференціація, перифрастична номінація / М. Степаненко // Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць Харків. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди. — Харків, 2018. — Вип. 47. — С. 78–90.

Так українська чи солов'їна? / М. Степаненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. — 2018. — 28 черв. — 4 лип. — С. 1.

“У вічнім протистоянні... минало... життя” Олеся Гончара / М. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2018. — 3 квіт. — С. 1–3.

Уроки мудрості вченого із європейським виміром Івана Зязюна / М. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2018. — 27 лют. — С. 4–5.

Рецензії 2001

Мовна компетенція білінгвів / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – № 1 (4). – С. 128–131. – Рец. на монографію: Шумарова Н. П. Мовна компетенція особистості в системі білінгвізму. – К. : Київ. держ. лінгвістичний ун-т, 2000. – 283 с.

2005

Підручник нового покоління / М. І. Степаненко, Н. П. Лебідь // Постметодика : наук.-метод. пед. журн. – 2005. – № 6. – С. 63–64. – Рец. на підручник: Глазова О., Кузнецов Ю. Рідна мова. – К. : Освіта України, 2004. – 352 с.

2007

Типологія словотвірних парадигм українського іменника / М. І. Степаненко // Проблеми фонетики, лексикології, граматики, стилістики української мови та методики її викладання : зб. наук. праць / за ред. проф. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – С. 135–139. – Рец. на монографію: Валюх З. О. Словотвірна парадигматика іменника в українській мові. – К. ; Полтава : АСМІ, 2005. – 356 с.

2008

Мовна модальність як категорія: семантична структура, засоби вираження / М. І. Степаненко, Н. С. Степаненко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. – Полтава, 2008. – Вип. 1–2 (59–60). – С. 314–317. – Рец. на монографію: Доценко О. Л. Семантико-прагматичний синтаксис: особливості вираження модальності : монографія. – К. : Міленіум, 2006. – 225 с.

2009

Лексикографічний опис індивідуально-авторських лексичних новотворів / М. Степаненко, Н. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2009. — Вип. 1. — С. 139–141. — Рец. на кн.: Адах Н. А. Авторські лексичні новотвори Василя Барки: семантико-дериваційний та лексикографічний аспекти. — Рівне : Вид-во Олега Зеня, 2007. — 136 с.

Таїна творчості / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2009. — № 1 (20). — С. 221–224. — Рец. на монографію: Вокальчук Г. Словотворчість українських поетів ХХ століття : монографія. — Острого : Нац. ун-т “Острозька академія”, 2008. — 536 с.

2010

Воістину “...слово було в Бога...” / М. І. Степаненко // Проблеми соціолінгвістики, фоностилістики, граматики, журналістики та методики навчання української мови (до 95-річчя університету) : зб. наук. праць / за ред. проф. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2010. — С. 88–91. — Рец. на монографію: Мацьків Петро. Концептосфера Бог в українському мовному просторі. — Дрогобич : Коло, 2007. — 332 с.

Динаміка лінгвоестетичної парадигми української поетичної мовотворчості / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2010. — Вип. 2. — С. 139–140. — Рец. на кн.: Маленко Олена. Лінгво-естетична інтерпретація буття в українській поетичній мовотворчості (від фольклору до постмодерну). — Харків, 2010. — 488 с.

Мовні зміни в сучасних газетних жанрах / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах

/ голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – № 1 (22). – С. 236–210. – Рец. на кн.: Завальнюк І. Я. Синтаксичні одиниці в мові української преси початку XXI століття: функціональний і прагматичні аспекти. – Вінниця : Нова книга, 2009. – 400 с.

Семантико-синтаксичний потенціал предикатів тотивності / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – № 2 (23). – С. 248–250. – Рец. на кн.: Андреева Тетяна. Семантико-синтаксична структура речень із предикатами тотивності : монографія. – Кіровоград : Вид-во ДЛАУ, 2009. – 164 с.

2011

Глибинні аспекти речення / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – Вип. 1 (9). – С. 117–122. – Рец. на кн.: Кульбабська О. В. Вторинна предикація у простому реченні : монографія. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2011. – 672 с.

Неозначені займенники в лексико-граматичній системі української мови / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 1(24). – С. 235–238. – Рец. на монографію: Дудко І. В. Займенникове вираження категорії означеності – неозначеності в українській мові. – К. : Довіра, 2011. – 232 с.

Новий погляд на приєднаникову систему / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 2 (25). – С. 251–253. – Рец. на підруч.: Левакіна Т. В. Семантична диференціація та функціонування приєднаникової асоціативності в українській мові. – Херсон, 2011. – 337 с.

2012

Науковий восьмигранник М. Я. Плющ / М. І. Степаненко, С. О. Педченко // Українська мова : наук.-теорет. журн. / Ін-т української мови НАН України. – 2012. – № 2. – С. 136–140. – Рец. на кн.: Плющ М. Я. Словоформа у семантично елементарному та ускладненому реченні : вибрані праці. – К. : Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, 2011. – 362 с.

Придніпровська скарбниця літератури для дітей / М. І. Степаненко // Січеслав : літ.-мист. та публіц. часопис. – 2012. – № 2. – С. 178–179. – Рец. на кн.: Антологія літератури для дітей та юнацтва Придніпров'я (1883–2012) “Сяєво Жарптиці”. – Дніпропетровськ : Ліра, 2012. – 580 с.

Синтаксична специфіка українського художнього дискурсу неklasичної парадигми / М. І. Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. / Ін-т української мови НАН України. – 2012. – Число 4. – С. 120–127. – Рец. на кн.: Кондратенко Н. В. Синтаксис українського модерністського і постмодерністського дискурсу / [за ред. К. Г. Городенської]. – К. : ВД Дмитра Бураго, 2012. – 328 с.

Ще один успішний лінгвістичний крок на шляху осягнення категорії заперечення / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – Вип. 11. – С. 113–118. – Рец. на кн.: Баган М. П. Категорія заперечення в українській мові: функціонально-семантичний та етнолінгвістичний вияви. – К. : ВД Дмитра Бураго, 2012. – 367 с.

2013

Атомізований синтаксис : необхідність чи мода? / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – № 1(28). – С. 221–225. – Рец. на кн.: Межов О. Г. Типологія мінімальних

семантико-синтаксичних одиниць : [монографія]. — Луцьк : Волин. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2012. — 464 с.

Прислівники сучасної української мови в системному семантичному, формально- і семантико-синтаксичному представленні / Микола Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. — Вип. 15. — С. 115–123. — Рец. на кн.: Висоцький А. В. Синтаксична сфера прислівників в українській літературній мові : [монографія] . — К. : Вид. дім Дмитра Бурого, 2013. — 328 с.

Традиційна граматична проблема в новому науковому представленні / М. І. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2013. — Вип. 13. — С. 115–121. — Рец. на кн.: Христіанінова Р. О. Складнопідрядні речення в сучасній українській літературній мові : [монографія]. — К. : Ін-т української мови ; ВД Дмитра Бурого, 2012. — 328 с.

2014

Барви українського звуколаду в науковому інтерпретуванні / М. Степаненко // Проблеми граматики, лексикології, фоностилістики, соціолінгвістики та лінгводидактики : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2014. — С. 165–171. — Рец. на кн. : Українець Л. Ф. Фонетична конотація в українській поетичній мові ХХ–ХХІ ст. : семантико-прагматичний вимір. — К. ; Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. — 380 с.

Підкорені уміють говорити / М. І. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 2014. — № 1(30). — С. 217–218. — Рец. на кн.: Дзюба Т. А.

Спрага народу і спрага Вітчизни. Публіцистика другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть: модель національної ідентичності: [монографія]. – Чернівці: Лозовий В. М., 2012. – 368 с.

Речення і текст у темо-ремному представленні / М. Степаненко // Лінгвістичні студії = Linguistic studies : міжнар. зб. наук. праць / Донецьк. нац. ун-т. – Донецьк : ДонНУ, 2014. – Вип. 28. – С. 201–206. – Рец. на кн.: Вінтонів М. О. Актуальне членування речення і тексту: формальні та функціональні вияви : монографія. – Донецьк : Донецьк. нац. ун-т, 2013. – 327 с.

Шлях від структуралізму до антропоцентризму, лінгвістики мовця, граматики висловлення / М. Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2014. – Вип. 18. – С. 111–118. – Рец. на кн.: Шабат-Савка С. Т. Категорія комунікативної інтенції в українській мові: [монографія]. – Чернівці : Букрек, 2014. – 412 с.

2015

Репрезентація міжособистісного конфлікту в українській мові: комунікативний, лінгвокогнітивний, лінгвопрагматичний і контекстний аналіз / Микола Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – Вип. 3, № 21. – С. 116–121. – Рец. на кн.: Білоконенко Л. А. Українськомовний міжособистісний конфлікт : [монографія]. – К. : Інтерсервіс, 2015. – 335 с.

Українська мовознавча наука: віхи, постаті / М. Степаненко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10: Проблеми граматики і лексикології української мови. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – Вип. 12. – С. 248–251. – Рец. на кн.: Українська мова : хрестоматія / уклад.: М. Железняк, Г. Козачук. – К., 2014. – 248 с.

2017

Знакова праця в українській лексикографії / М. Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. / Ін-т укр. мови НАН України. – 2017. – Число 3. – С. 144–150. – Рец. на кн.: Колібаба Лариса, Фурса Валентина. Словник дієслівного керування. – К. : Либідь, 2016. – 656 с.

Слово правди Василя Богдана / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2017. – № 1(36). – С. 150–152. – Рец. на кн: Богдан В. Про наболіле. – Полтава, 2016. – 194 с.

2018

Категорія ввічливості в українській комунікативній культурі : рецензія на дисертацію А. П. Болотнікової “Грама-тичні індикатори вираження категорії ввічливості в українській мові” / Микола Степаненко // Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина, І. Г. Павлова [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені І. Г. Короленка, 2018. – С. 367–371.

Концепти українськомовного світу у творчості братів Тютюнників : рецензія на дисертацію Н. В. Бондар “Базові концепти української ментальності у творчості братів Тютюнників” / Микола Степаненко // Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина, І. Г. Павлова та ін.; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – С. 371–376.

Механізми формування експресивної семантики лексичних одиниць (Бойко Н. І. Експресивна семантика : дискурсивна інтерпретація : монографія / Н. І. Бойко, Т. Л. Хомич. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018.— 200с.) / Микола

Степаненко // Філологічні науки : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 2018. — Вип. 28. — С. 83–84.

Трикутники в синтаксисі / М. Степаненко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 2018. — № 1(38). — С. 208–211. — Рец. на монографію: Кобченко Н. Система подвійних синтаксичних зв'язків у граматичному ладі сучасної української мови : монографія. — К. : Освіта України, 2018. — 514 с.



РЕЦЕНЗІЇ НА ПРАЦІ
ПРОФЕСОРА М. І. СТЕПАНЕНКА

Степаненко М. І. Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у структурі словосполучення та речення : монографія / М.І. Степаненко ; НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. – К., 1997. – 216 с.

Грищенко А. [Рецензія] / А. Грищенко // Вісник Полтавського пединституту ім. В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки : зб. наук. праць / голов. ред. В. О. Пашенко. – Полтава, 1998. – Вип. 1. – С. 226–227. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у структурі словосполучення та речення : монографія / НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. – К., 1997. – 216 с.

Єрмоленко С. [Рецензія] / С. Єрмоленко // Збірник наукових праць. Вісник Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1999. – Вип. 2 (6). – С. 205–207. – Рец. на кн.: Степаненко М. Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у структурі словосполучення та речення : монографія / НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. – К., 1997. – 216 с.

Степаненко М. Історія української мови / М.І. Степаненко ; НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. – К., 1998. – 149 с.

Єрмоленко С. Книга цікава, потрібна / С. Єрмоленко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. В. Пашенко. – Полтава, 2000. – № 1 (2). – С. 129–130. – Рец. на кн.: Степаненко М. Історія української мови / НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. – К., 1998. – 149 с.

Мацько Л. Ще одна книга про історію української мови / Л. Мацько // Рідний край : наук. публіц. худож.-літ. альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. В. Пашенко. — Полтава, 1999. — № 1. — С. 110—111. — Рец. на кн.: Степаненко М. Історія української мови / НАН України, Укр. мовно-інформ. фонд. — К., 1998. — 149 с.

Безобразова Л. Л. Словник лінгвістичних термінів / Л. Л. Безобразова, М. І. Степаненко. — Полтава, 1999. — 37 с.

Горбачук Д. [Рецензія] / Д. Горбачук // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки / голов. ред. В. О. Пашенко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1999. — Вип. 2 (6). — С. 204—205. — Рец. на кн.: Безобразова Л. Л., Степаненко М. І. Словник лінгвістичних термінів. — Полтава, 1999. — 37 с.

Степаненко М. І. Українське рідне слово: статті, виступи, роздуми, відповіді / М. І. Степаненко. — Полтава : АСМІ, 2003. — 182 с.

Буцька Н. Чи любимо ми свою рідну мову? [Рецензія] / Наталія Буцька // Вісті. — 2005. — 25 квіт.

Горбачук Д. Закоханий у рідне слово [Рецензія] / Дмитро Горбачук // Українське слово. — 2004. — Число 43, 20—26 жовт. — С. 10.

Сіверець Ю. (Юрій Антипович). Двосічний меч українознавства [Рецензія] / Ю. Сіверець // Просвіта. — 2004. — Ч. 5, 29 січ. — 4 лют. — С. 13.

Сіверець Ю. (Юрій Антипович). “... Й скувалася мова, державна й соборна” [Рецензія] / Ю. Сіверець // Полтавський вісник : щотижн. газета. — 2004. — 5 листоп. — С. 5.

Ужченко В. Д. Тернистий шлях українського слова [Рецензія] / В. Д. Ужченко, Л. В. Мельник // Збірник наук. праць Луганського нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. – Луганськ, 2004. – № 1 (2). – С. 198–201.

Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія / М. І. Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2004. – 463 с.

Іваницька Н. Л. Категорія локативності в семантико-синтаксичному і формально-синтаксичному висвітленні / Н. Л. Іваницька // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. – Полтава, 2007. – Вип. 1 (53). – С. 293–297. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія. – Полтава : АСМІ, 2004. – 463 с.

Мацько Л. Цінні відомості із семантичного та функціонального синтаксису / Любов Мацько // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. – Полтава, 2005. – Вип. 1 (40). – С. 285–287. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія. – Полтава : АСМІ, 2004. – 463 с.

Мойсієнко А. К. Взаємодія формально-синтаксичної і семантико-синтаксичної валентності у структурі речень із просторовими поширювачами / Анатолій Кирилович Мойсієнко // Проблеми граматики, лінгвостилістики, лінгвометодики української мови : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед.ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С.164–174. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія. – Полтава : АСМІ, 2004. – 463 с.

Плющ М. Новий підхід до інтерпретації семантико-синтаксичної і формально-граматичної структури речення на засадах теорії категорійної граматики / Марія Плющ // Проблеми фонетики, лексикології, граматики, стилістики української мови та методики її викладання : зб. наук. праць / за ред. проф. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2005. — С. 130–135. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія. — Полтава : АСМІ, 2004. — 463 с.

Самойлова І. Якісно нові концептуальні засади семантичного і функціонального синтаксису / І. Самойлова // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. В. Пашенко. — Полтава, 2004. — № 2 (11). — С. 137–140. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Просторові поширювачі у структурі простого речення : монографія. — Полтава : АСМІ, 2004. — 463 с.

Степаненко М. Рідне українське слово : монографія / М. І. Степаненко. — Полтава : АСМІ, 2005. — 392 с.

Горбачук Д. Слово — свідок історії, свідок часу [Рецензія] / Д. Горбачук // Степаненко М. І. Рідне українське слово / М. І. Степаненко. — Полтава, 2005. — С. 385–387.

Сіверець Ю. “...Й скувалася мова державна й соборна” [Рецензія] / Ю. Сіверець // Степаненко М. І. Рідне українське слово / М. І. Степаненко. — Полтава, 2005. — С. 380–384.

Снігуренко В. М. Рідне українське слово / В. М. Снігуренко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. — Полтава, 2006. — Вип. 1–2 (48–49). — С. 333–334. — Рец. на кн.: Степаненко М. Рідне українське слово. — Полтава : АСМІ, 2005. — 392 с.

Ужченко В. Тернистий шлях українського слова [Рецензія] / В. Ужченко, Л. Мельник // Степаненко М. І. Рідне українське слово / М. І. Степаненко. — Полтава, 2005. — С. 3—7.

Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. / М. І. Степаненко. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Безобразова Л. Яких батьків ми діти? / Л. Безобразова // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка / голов. ред. В. О. Пашенко. — Полтава, 2007. — № 2 (17). — С. 208—209. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Безобразова Л. Яких батьків ми діти? / Лариса Безобразова // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. вид. — 2007. — 23 серп. — С. 9. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Боцула М. “Літературні музеї Полтавщини” Миколи Степаненка / Михайло Боцула // Прапор перемоги : громад.-політ. газета Миргородщини. — 2007. — 11 лип. — С. 4. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Маленко О. Благодатна земля полтавська / О. Маленко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. — 2007. — № 25. — С. 38—39. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Назаренко Д. (Ганна Дениско). Літературні музеї Полтавщини / Дарина Назаренко // Наше слово : бюлетень / Полтав. обл. організація Всеукр. товариства “Просвіта”. —

2007. — № 5 — С. 5. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Шупта Д. Р. Літературні музеї Полтавщини / Д. Р. Шупта // Історична пам'ять : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2008. — Вип. 1. — С. 176–179. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Шупта Д. Літературно-музейна Полтавщина / Д. Шупта // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2007. — 6 черв. — С. 3. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні музеї Полтавщини : навч. посіб. — Полтава : АСМІ, 2006. — 404 с.

Степаненко М. Публіцистична спадщина Олесея Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія / М. І. Степаненко. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Бойко Н. П'ятнадцять етюдів про публіцистичну спадщину апостола українського духу і слова / Н. Бойко // Рідний край : наук., публіц. худож.-літ. альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. В. Пашенко. — Полтава, 2008. — № 1 (18). — С. 208–113. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесея Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Бойко Н. П'ятнадцять етюдів про публіцистичну спадщину апостола українського духу і слова / Н. Бойко // Альма-Матер : газета Ніжин. держ. ун-ту імені Миколи Гоголя. — 2008. — Число 7. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесея Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Бойко Н. І. [Рецензія] / Н. І. Бойко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2009. — Вип. 2. — С. 127–132. — Рец. на мо-

нографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Буцька Н. Знайомий і незнайомий Олесь Гончар / Н. Буцька // Вісті : суспіл.-політ. газета. — 2008. — 16 трав. — С. 9. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Буцька Наталія Це справжній пам'ятник Олесю Гончару / Н. Буцька // Полтавський вісник : щотижн. газета. — 2008. — 16 трав. — С. 29. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Горбачук В. На сторожі українського слова / В. Горбачук, А. Поповський // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. — 2009. — № 14. — С. 36–37. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Горбачук В. На сторожі українського слова / В. Горбачук, А. Поповський // Бористен : літ.-мист., публ. та наук.-попул. щомісяч. — 2009. — № 9 (219). — С. 8–9. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Калашник В. Духовні обрії Гончара-публіциста / В. Калашник, М. Філон // Українська мова : наук.-теор. журн. / Ін-т української мови НАН України. — 2009. — № 2. — С. 130–133. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олесь Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Рецензії на праці професора Миколи Степаненка // Український словопоклонник: на пошану професора Миколи Степаненка / упоряд.: Н. П. Лебідь, Т. І. Ніколашина, Н. І. Тарасова. — Полтава, 2008. — С. 107–173.

Тарасюк Г. Вища сила оберігала його. Нове прочитання “Щоденників” Олеся Гончара / Г. Тарасюк // Літературна Україна : газета письменників України. — 2008. — 12 черв. — С. 5. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олеся Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Черпакова Л. Монографія про Олеся Гончара / Лідія Черпакова // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2009. — 17 квіт. — С. 3. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Публіцистична спадщина Олеся Гончара (мовні, навколомовні й деякі інші проблеми) : монографія. — Полтава : АСМІ, 2008. — 396 с.

Степаненко М. Духовний посил Олеся Гончара (за матеріалами щоденників письменника) / М. І. Степаненко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2009. — 60 с.

Віценья Л. Місія письменника як діяча, лицаря, правдоробця / Лідія Віценья // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2010. — 14 лип. — С. 3. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Духовний посил Олеся Гончара (за матеріалами щоденників письменника). — Полтава : Шевченко Р. В., 2009. — 60 с.

Маленко О. Слово Гончара як духовний посил українцям / О. Маленко // Вивчаємо українську мову та літературу : наук.-метод. журн. — 2010. — № 25. — С. 34. — Рец. на кн.: Степаненко М. І. Духовний посил Олеся Гончара (за матеріалами щоденників письменника). — Полтава : Шевченко Р. В., 2009. — 60 с.

Черпакова Л. “Духовний посил Олеся Гончара” побачив світ / Л. Черпакова // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2010. – 21 трав. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Духовний посил Олеся Гончара (за матеріалами щоденників письменника). – Полтава : Шевченко Р. В., 2009. – 60 с.

Духовний посил Олеся Гончара // Дачник : газета для всіх. – 2010. – № 49. – С. 3.

Степаненко М. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія / М. І. Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2010. – 528 с.

Антипович Ю. “...Останній рубіж самозахисту” / Ю. Антипович // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. – 2011. – 18–25 трав. – С. 15. – Рец. на монографію : Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. – Полтава : АСМІ, 2010. – 528 с.

Антипович Ю. Література – це останній рубіж самозахисту, остання надія відстояти себе перед агресивними силами зла / Ю. Антипович // Наше слово / Полтав. обл. організація Всеукр. т-ва “Просвіта”. – 2010. – № 17 (54). – С. 4. – Рец. на монографію: Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. – Полтава : АСМІ, 2010. – 528 с.

Антипович Ю. Прочитання літературного простору / Ю. Антипович // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2011. – 14–20 лип. – С. 12. – Рец. на монографію : Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. – Полтава : АСМІ, 2010. – 528 с.

Ігнатуша О. М. [Рецензія] / О. М. Ігнатуша // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – Вип. 2. – С. 128–129. – Рец. на монографію: Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. – Полтава : АСМІ, 2010. – 528 с.

Параскевич П. Літературний простір “Щоденників”
Олеся Гончара / Павло Параскевич // Степ : літ.-худож. альманах. — Херсон, 2011. — № 20. — С. 94–95. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. — Полтава : АСМІ, 2010. — 528 с.

Параскевич П. К. [Рецензія] / П. К. Параскевич // Новий час : громад.-політ. тижневик Херсонщини. — 2011. — 19 трав. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. — Полтава : АСМІ, 2010. — 528 с.

Пономаренко А. “... Людина людині повинна світити” / А. Пономаренко // Українознавство : наук., громад.-політ., культ.-мист., реліг.-філос., пед. журн. — 2010. — № 3 (36). — С. 273–274. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. — Полтава : АСМІ, 2010. — 528 с.

Уткін О. Розмисли над щоденниковими записами Олеся Гончара / Олександр Уткін // Наукові записки Херсонського державного університету. Серія : Лінгвістика. — Херсон, 2010. — Вип. 12. — С. 443–445. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. — Полтава : АСМІ, 2010. — 528 с.

Шупта Д. Р. Хронотоп діаріюшів Олеся Гончара / Д. Р. Шупта // Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки. — Черкаси, 2010. — Вип. 193. — С. 160–162. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. — Полтава : АСМІ, 2010. — 528 с.

Шупта Д. Р. Золоте зерно одкровенень Олеся Гончара / Д. Р. Шупта // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2010. — 19 листоп. — С. 15. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара : монографія. — Полтава : АСМІ, 2010. — 528 с.

Степаненко М. Світ в оцінці Олеся Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника / Микола Степаненко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2012. — 284 с.

Антипович Г. Епоха у прицілі Гончара / Георгій Антипович // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. — 2012. — 12–19 верес. — С. 15. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Світ в оцінці Олеся Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника. — Полтава : Шевченко Р. В., 2012. — 284 с.

Антипович Г. Епоха у прицілі Гончара, або Хто зупинить новітній лінгвоцид? / Г. Антипович // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2012. — 30 жовт. — С. 3. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Світ в оцінці Олеся Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника. — Полтава : Шевченко Р. В., 2012. — 284 с.

Антипович Г. Епоха у прицілі Гончара, або Хто зупинить новітній лінгвоцид? / Г. Антипович // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. — 2012. — 18–24 жовт. — С. 11. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Світ в оцінці Олеся Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника. — Полтава : Шевченко Р. В., 2012. — 284 с.

Вокальчук Г. Безмірний світ думок і помислів Олеся Гончара / Галина Вокальчук // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2012. — № 1 (26). — С. 258–259. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Світ в оцінці Олеся Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника. — Полтава : Шевченко Р. В., 2012. — 284 с.

Калько М. “Щоденники” Олеся Гончара — дивовижна “галактика людства” / Микола Калько // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. —

Полтава, 2012. — № 1 (26). — С. 259. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Світ в оцінці Олеса Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника. — Полтава : Шевченко Р. В., 2012. — 284 с.

Степаненко М. Думки вголос і про себе : наукове видання / Микола Степаненко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2013. — 412 с.

Баранов В. Духовним поглядом вбираючи сучасність / Віктор Баранов // Київ : журнал письменників України. — 2013. — № 9. — С. 186–187. — Рец. на монографію: Степаненко М. І. Думки вголос і про себе : наук. видя. — Полтава : Шевченко Р. В., 2013. — 412 с.

Педченко С. Різнобарв'я душі й таланту / С. Педченко, С. Галаур // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. — 2013. — 3–9 жовт. — С. 10. — Рец. на монографію : Степаненко М. І. Думки вголос і про себе : наукове видання. — Полтава : Шевченко Р. В., 2013. — 412 с.

Педченко С. “І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю...” / С. Педченко, С. Галаур // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2013. — 15 жовт. — С. 3.

Педченко С. Безмежна широчінь душі й таланту в Полудневих нотатках професора М. І. Степаненка / С. Педченко, С. Галаур // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 2 (29). — Рец. на книгу: М. І. Степаненко. Думки вголос і про себе : наукове видання. — Полтава : Шевченко Р. В., 2013. — 412 с.

Степаненко М. Літературно-мистецька Полтавщина : довідник / Микола Степаненко — Гадач : Гадяч, 2013. — 500 с.

Білоусько О. А. Духовно-мистецьке краєзнавство. Вклад полтавців у культурну українську і світову скарбницю

/ О. А. Білоусько // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 2 (29). — Рец. на кн.: Літературно-мистецька Полтавщина : довідник . — Гадяч : Гадяч, 2013. — 500 с.

Волошин Ю. В. Гордімося духовною Полтавщиною / Ю. В. Волошин // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 2 (29). — С. 234.

Волошин Ю. В. Духовно-мистецьке краєзнавство. Гордімося духовною Полтавщиною / Ю. В. Волошин // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 2 (29). — Рец. на кн.: Літературно-мистецька Полтавщина : довідник . — Гадяч : Гадяч, 2013. — 500 с.

Параскевич П. Важливі книги полтавського автора / Павло Параскевич // Вісник Таврійської фундації (Осереду вивчення української діаспори) : літ.-наук. зб. — К. ; Херсон : Просвіта, 2015. — Вип. 11. — С. 235–239.

Пустовіт Т. П. Духовно-мистецьке краєзнавство. Духовно-мистецькі традиції Полтавського краю / Т. П. Пустовіт // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. — Полтава, 2013. — № 2 (29). — Рец. на кн.: Літературно-мистецька Полтавщина : довідник . — Гадяч : Гадяч, 2013. — 500 с.

Степаненко М. І. Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні / М. І. Степаненко. — Полтава : Шевченко Р. В., 2014. — 498 с.

Кіраль С. Успішна енциклопедична спроба / Сидір Кіраль // Рідний край : альманах Полтавського національ-

ного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. – Полтава, 2014. – № 1 (30). – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні / М. І. Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 498 с.

Параскевич П. Важливі книги полтавського автора / Павло Параскевич // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори) : літ.-наук. зб. – К. ; Херсон : Просвіта, 2015. – Вип. 11. – С. 235–239.

Самойленко Ю. Важливий літературно-мистецький документ / Юрій Самойленко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. – Полтава, 2014. – № 1 (30). – С. 215–216. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні / М. І. Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 498 с.

Семенко С. Важлива сторінка українського літературно-мистецького життя / Світлана Семенко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко. – Полтава, 2014. – № 1 (30). – С. 216–217. – Рец. на кн.: Степаненко М. І. Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні / М. І. Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 498 с.

Три погляди на одну книгу: рецензія на книгу: Степаненко М. І. Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні. – Полтава: Шевченко Р. В., 2014. – 498 с. // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2014. – № 1(30). – С. 215–217.

Шупта Д. Премії // Прес-кур'єр : щомісячна газета. – 2014. – 26 черв. – 2 лип. – С. 4.

Листи Юрія Шевельова до Олекси Ізарського / автор і упорядник Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 388 с.

Баран Є. “Свідки часу і життя” : Листи Юрія Шевельова до Олекси до Олекси Ізарського / автор і упорядник Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 388 с. // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2014. – № 1 (30). – С. 211–214.

Белей Л. Півстоліття очима Шевельова [Електронний ресурс] / Лесь Белей // ЛітАкцент. – 2014. – 1 груд. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2014/12/01/pivstolittja-ochyma-shevelova/> (дата звернення: 05.12.2014). – Назва з екрана.

Степаненко М. Сучасні письменники Полтавщини : довідник / Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 90 с.

Неживий О. Словникарство Полтавщини збагатилося // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2014. – 2 груд. – С. 5.

[Презентуємо нове видання] : Сучасні письменники Полтавщини // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2014. – № 1(30). – С. 123.

[У пропонованому виданні викладено історію створення Полтавської обласної організації Національної спілки письменників України...] // Літературна Україна : газета письменників України. – 2014. – 24 лип. – С. 14. – Рубрика “Книжкова ятка”.

Степаненко М. Мовознавча Полтавщина : довідник / Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 568 с.

[До енциклопедичного видання увійшли об’єднані в тематичні групи статті, які висвітлюють найважливіші моменти історії

розвитку української мови, лінгвістичної думки на Полтавщині...] // Літературна Україна : газета письменників України. – 2014. – 2 жовт. (№ 37–38). – С. 14. – Рубрика “Книжкова ятка”.

Неживий О. Словникарство Полтавщини збагатися. Степаненко М. Сучасні письменники Полтавщини : довідник / Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 90 с.; Степаненко М. І. Мовознавча Полтавщина : довідник / М. І. Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 568 с. // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2015. – 30 квіт. – 6 трав. – С. 12.

[Презентуємо нове видання] : Мовознавча Полтавщина // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2014. – № 1(30). – С. 97.

Степаненко М. Літературознавча Полтавщина : довідник / Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2015. – 668 с.

Антипович Ю. Поезія подібна до Всесвіту / Юрій Антипович // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. – 2016. – 6–13 квіт. – С. 11.

[Подано інформацію про вихід довідника Миколи Степаненка “Літературознавча Полтавщина”] // Літературна Україна : газета письменників України. – 2015. – 6 серп. (№ 29). – С. 14. – Рубрика “Книжкова ятка”.

Неживий О. Словникарство Полтавщини збагатися / Олексій Неживий // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижн. – 2015. – 30 квіт.–5 трав. (№ 17). – С.12.

Параскевич П. Важливі книги полтавського автора / Павло Параскевич // Вісник Таврійської фундації (Осердку вивчення української діаспори) : літ.-наук. зб. – К. ; Херсон : Просвіта, 2015. – Вип. 11. – С. 235–239.

Параскевич П. Важливі книги полтавського автора / П. Параскевич // Параскевич П. К. Статті, тези, есе, інтерв'ю. — Херсон : ХДУ, 2017. — С. 185—188.

Параскевич П. “Літературознавча Полтавщина” Миколи Степаненка / Павло Параскевич // Вісник Таврійської фундації (Осерудку вивчення української діаспори) : літ.-наук. зб. — К. ; Херсон : Просвіта, 2015. — Вип. 11. — С. 247—248.

Сіверець Г. Полтавщина літературознавча / Георгій Сіверець // Освіта : всеукр. громад.-політ. тижн. — 2015. — 28 жовт. — 4 листоп. — С. 12—13.

Сіверець Г. Полтавщина літературознавча / Георгій Сіверець // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2015. — 17 лист. — С. 3.

Сіверець Г. Шляхами Полтавщини літературознавчої / Георгій Сіверець // Літературна Україна : газета письменників України. — 2015. — 15 жовт. — С. 13.

Степаненко М. Непроминальне в часоплині / Микола Степаненко. — К. : Літ. Україна. — 2015. — 144 с. — (Бібліотека газети “Літературна Україна”. — 2015. — № 16”)

Антипович Ю. Микола Степаненко: “Поезія подібна до Всесвіту” // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. — 2016. — 16 лют. — С. 3.

[Подано інформацію про вихід книги Миколи Степаненка “Непроминальне в часоплині”] // Літературна Україна : газета письменників України. — 2015. — 10 груд. (№ 47). — С. 7. — Рубрика “Книжкова ятка”.

Листи до Олеса Гончара: у 2 кн. / упоряд., автор передм., прим., комент. Микола Степаненко. — К.: Сакцент Плюс, 2016. — Кн. 1 (1946—1982). — 736 с.; Кн. 2 (1983—1995). — 736 с.

Книжкове REVUE // Літературна Україна : газета письменників України. – 2017. – 30 листоп. – С. 5.

Кульбабська О. “Промінчик розкоші людського спілкування”: цінний подарунок у 100-літній ювілей Олеся Гончара від професора Микола Степаненка / Олена Кульбабська // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2018. – № 1(38). – С. 206–208.

Мельничук А. “Найкраща із нагород – листи людські” / Андрій Мельничук // Літературна Україна : газета письменників України. – 2017. – 12 жовт. – С. 5.

Мельничук А. Листи до Олеся Гончара / Андрій Мельничук // Урядовий кур’єр. – 2018. – 3 квіт. – С. 4.

Читайло О. “Листи до Олеся Гончара” – нове наукове дослідження Миколи Степаненка / Олесь Читайло // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2017. – 21 листоп. – С. 8.

Степаненко М. Політичне сьогодення української мови : актуальний перифрастикон : монографія / Микола Степаненко. – Харків : Іванченко І. С., 2017. – 616 с.

Бойко Н. Політика в мові, мова в політиці / Надія Бойко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2017. – № 1(36). – С. 158.

Кондратенко Н. Перифрази в системі мовних індикаторів суспільно-політичних трансформацій сьогодення / Н. Кондратенко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2017. – № 1 (36). – С. 158.

Космеда Т. Новий погляд на розвій перифрастичного фонду українців /Т. Космеда // Українська мова : наук.-теорет. журн. – 2018. – № 1 (65). – С. 142–144.

Маленко О. Політичний ресурс сучасної української мови у фокусі перифрастичності / Олена Маленко // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2017. – № 1 (36). – С. 157.

[Подано інформацію про вихід монографії Миколи Степаненка “Політичне сьогодення української мови: актуальний перифрастикон“] // Літературна Україна : газета письменників України. – 2017. – 24 серп. (№ 33). – С. 14. – Рубрика “Книжкова ятка”.

Степаненко М. І. Ізофункційні парадигми в системі предикатів стану в українській мові : монографія / Р. Г. Шрамко, М. І. Степаненко, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. – Полтава : Астроя, 2017. – 284 с.

Калашник Ю. Предикати стану в новітньому семантико-синтаксичному й формально-граматичному представленні / Юлія Калашник // Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина, І. Г. Павлова [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – С. 355–358.

Шитик Л. Ізофункційні парадигми в системі предикатів стану в українській мові / Людмила Шитик // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць Харків. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди. – Харків : Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди, 2018. – С. 232–234.

Степаненко М. Синтаксична і семантична валентність відносних прикметників у сучасній українській мові : монографія / Микола Степаненко, Ірина Кірічек. – Полтава : Астроя, 2018. – 236 с.

Лучик А. Синтагматичний ресурс відносних прикметників в українській літературній мові / Алла Лучик // Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина, І. Г. Павлова [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – С. 359–363.

Степаненко М. Суб'єктивна та об'єктивна оцінка в українському щоденниковому дискурсі : монографія / Микола Степаненко, Людмила Дейна. – Полтава : Дивосвіт, 2018. – 268 с.

Поповський А. Прагмалінгвістична інтерпретація суб'єктивної та об'єктивної оцінки на тлі українського щоденникового дискурсу / Анатолій Поповський // Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина, І. Г. Павлова [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – С. 363–366.

Степаненко М. Лексична і граматична реалізація предикатів кількості в українській мові : монографія / Микола Степаненко, Наталія Лукаш. – Полтава : Дивосвіт, 2018. – 318 с.

Іваницька Н. Формально-граматична і семантико-синтаксична сутність предикатів кількості в сучасній українській мові / Ніна Іваницька // Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина, І. Г. Павлова [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – С. 350–354.

Степаненко М. Публіцистично-політичні перифрази в українській мові: 2017 рік : монографія / М. Степаненко. — Полтава : Дивосвіт, 2018. — 588 с.

Маленко О. О. Системні перифрастичні зв'язки в сучасному публіцистично-політичному дискурсі / О. О. Маленко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. — Полтава, 2018. — № 2 (39). — Рец. на кн.: Степаненко М. Публіцистично-політичні перифрази в українській мові: 2017 рік : монографія. — Полтава : Дивосвіт, 2018. — 588 с.

Кондратенко Н. В. Новітня публіцистично-політична перифрастика: власне лінгвістичний і соціолінгвістичний виміри / Н. В. Кондратенко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко. — Полтава, 2018. — № 2 (39). — Рец. на кн.: Степаненко М. Публіцистично-політичні перифрази в українській мові: 2017 рік : монографія. — Полтава : Дивосвіт, 2018. — 588 с.



ПРАЦІ, ОПУБЛІКОВАНІ ЗА РЕДАКЦІЄЮ ПРОФЕСОРА М. І. СТЕПАНЕНКА

І. Видання, у яких Микола Іванович Степаненко – головний редактор

Х Гоголівські читання : зб. наук. праць : матеріали міжнар. наук. конф., (Полтава, 18–20 квіт. 2011 р.) / голов. ред. М. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – 218 с.

Держава і церква в новітній історії України : зб. наук. праць за матеріалами IV Всеукр. наук. конф. “Держава і церква в новітній історії України” / голов. ред. М. Степаненко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – 384 с.

Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць / засн. Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАН України ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2011– . – К. ; Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2011–2018. – Двічі на рік.

Євген Гребінка в крайовому, українському та світовому літературно-мистецькому контексті : зб. наук. ст. / голов. ред. М. І. Степаненко ; АН вищої освіти України, Ін-т літ. імені Т. Г. Шевченка, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава : ПНПУ, 2012. – 283 с.

Журналістика. Лінгвістика. Дидактика : зб. наук. праць / голов. ред. М. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – 366 с.

Зарубіжні письменники і Україна : зб. наук. праць / голов. ред. М. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Дніпропетров. нац. ун-т імені О. Гончара. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2012. – 352 с.

Історична пам'ять : науковий збірник / засн. Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; голов. ред. М. І. Степаненко. – 1998– Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 1998–2018. – Двічі на рік.

Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. філол. ф-ту. Вип. 2 / голов. ред. М. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Навч. зміна, 2000. — 35 с.

Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. філол. ф-ту. Вип. 4 / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Каф. укр. мови. — Полтава : Освіта, 2002. — 63 с.

Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. обл. ін-т після-дипломної освіти імені М. В. Остроградського, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ, 2011. — 348 с.

Педагогічні науки : зб. наук. праць / засн. Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; голов. ред. М. І. Степаненко. — 2009. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2009–2018. — Тричі на рік.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка в особах : матеріали наук.-практ. конф., (Полтава, 23 берез. 2011 р.) / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2011. — 168 с.

Постать Григорія Сковороди в сучасному філософсько-культурному просторі : зб. темат. матеріалів (наук. статей) наук. конф., присвяченої 290-річчю від дня народж. Григорія Сковороди, 20–21 черв. 2012 р. / голов. ред. М. І. Степаненко ; Держ. п-во “Укр. інформ.-сервісний центр культ. і туризму”. — Чорнухи, 2012. — 308 с.

Принадність Вашого слова та імені безмежна у часі (до 160-річчя від дня народження В. Г. Короленка) : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнародною участю) / голов. ред. М. І. Степаненко. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. — 214 с.

Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету / засн. Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; голов. ред. М. І. Степаненко. – 2009– . – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2009–2018. – Двічі на рік.

Слово в аспекті функціонування : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПДПІ, 1996. – 173 с.

Слово в лексичній і граматичній системі мови : зб. наук. праць : до 80-річчя Полтав. пед. ін-ту / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПДПІ, 1994. – 136 с.

Слово і його системні зв'язки в мові й мовленні : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПДПІ, 1992. – 96 с.

Слово і мовні рівні : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПДПІ, 1993. – 130 с.

Становлення і розвиток етнодизайну: український та європейський досвід : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко, упоряд. і відп. ред. Є. А. Антонович, В. П. Титаренко [та ін.] ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтав. літератор, 2012. – Кн. 1. – 420 с.

Становлення і розвиток етнодизайну: український та європейський досвід : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко, упоряд. і відп. ред.: Є. А. Антонович, В. П. Титаренко [та ін.] ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтав. літератор, 2012. – Кн. 2 – 427 с.

Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства : зб. наук. праць [за матеріалами II Всеукр. наук.-практ. конф., (Дніпропетровськ, 3–5 квіт. 2013 р.)] / голов. ред. М. І. Степаненко ; Ін-т укр. мови НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т

імені В. Г. Короленка, Нац. гірничий ун-т. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. — 348 с.

Філологічні науки : зб. наук. праць / засн. Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 1999— . — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 1999—2018. — Тричі на рік. — [голов. ред. М. І. Степаненко (з 2009)].

II. Видання, у яких М. І. Степаненко — заступник головного редактора

Психологія та особистість : наук. журн. / засн. Ін-т психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 2011— . — Полтава, 2011—2018. — Двічі на рік.

III. Видання, у яких М. І. Степаненко — голова редакційної колегії

Актуальні питання літературознавства : зб. наук. праць. Вип. 1 / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2006. — 80 с.

Сяєво жар-птиці : антологія літератури для дітей та юнацтва Придніпров'я (1883—2012 рр.) / упоряд. та автори передм.: Ірина Прокопенко, Леся Степовичка ; голов. редкол. М. І. Степаненко. — Дніпропетровськ : Ліра, 2012. — 580 с.

Українська мова і сучасна мовна ситуація в Україні : зб. статей за матеріалами Всеукр. наук. конф., 19 черв. 1997 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1998. — 101 с.

Філологічні студії : зб. наук. праць студентів і магістрантів / засн. Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 2006— . — Полтава : ПДПУ, 2006—2018. — Щорічн.

**IV. Видання, у яких М. І. Степаненко –
відповідальний редактор**

Актуальні проблеми літературознавства : зб. наук. ст.
/ Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава,
2007. – 121 с.

Українська мова і сучасна мовна ситуація на Полтавщині :
зб. ст. за матеріалами наук. конф., (16–17 черв. 1998 р.) / Полтав.
держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1998. – 84 с.

**V. Видання, у яких М. І. Степаненко –
науковий редактор**

Синтаксична концепція Арнольда Гришенка : ви-
бране / ред. і авт. вступ. ст. Микола Степаненко ; упоряд. :
Ірина Дудко, Юлія Макарець. – К., 2011. – 456 с. : фото.

**VI. Видання, у яких М. І. Степаненко –
літературний редактор**

Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах
/ засн. Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; голов.
ред. В. О. Пашенко. – 1999, груд. – . – Полтава, 1999–2007. –
Двічі на рік.

Українська преса початку ХХ століття як націотвор-
чий чинник : зб. наук. ст. Всеукр. наук. конф., (Полтава,
24–25 листоп. 2005 р.) / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Ко-
роленка. – Полтава, 2006. – 148 с.

**VII. Видання, у яких М. І. Степаненко –
член редакційної колегії
Неперіодичні видання**

Актуальні питання літературознавства : зб. наук.
праць. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Пол-
тава : ПДПУ, 2009. – Вип. 2. – 68 с.

Англійська філологія : проблеми лінгвістики, літературознавства, лінгводидактики : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ф-т філології та журналістики, Каф. англ. філології. — Полтава : Техсервіс, 2007. — 156 с.

Англійська філологія : проблеми лінгвістики, літературознавства, лінгводидактики : зб. наук. праць. Вип. 2 / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ф-т філології та журналістики, Каф. англ. філології. — Полтава : Техсервіс, 2008. — 134 с.

Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2006–2007. — [Вип. 1]. — 2006. — 160 с. ; Вип. 2. — 2007. — 184 с.

Аспекти дослідження іноземних мов і лінгвометодичні основи викладання : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2010–2011. — Вип. 8. — 2010. — 136 с. ; Вип. 9. — 2011. — 128 с.

Вісник Полтавського педінституту імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки. Вип. 1 / голов. ред. В. О. Пашенко. — Полтава : Освіта, 1998. — 238 с.

Вивчення творчості М. Гоголя : Гоголівські читання в Полтаві : зб. наук. праць / кер. проекту М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : АСМІ, 2009. — 129 с.

Видатна історична віха: до 80-річчя української національно-демократичної революції 1917–1920 років : матеріали Всеукр. наук. конф., (Полтава, 12 черв. 1997 р.) / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. філіал Київ. військового ін-ту зв'язку, Полтав. обл. ін-т післядипломної підгот. пед. працівників. — Полтава, 1998. — 56 с.

Гоголь і світова література: Гоголівські читання в Полтаві : зб. наук. праць / кер. проекту М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : АСМІ, 2009. — 237 с.

М. Гоголь і Україна: Гоголівські читання в Полтаві : зб. наук. праць / кер. проекту М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : АСМІ, 2009. — 116 с.

VIII Гоголівські читання : матеріали міжнар. наук. конф., 5–6 квіт. 2006 р. / Ін-т літ. імені Т. Г. Шевченка НАН України, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. держ. адмін., Держ. зап.-музей М. В. Гоголя. — Полтава : ПНПУ, 2006. — 232 с.

IX Гоголівські читання : матеріали міжнар. наук. конф., (Полтава, 9–11 берез. 2009 р.) / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Каф. зар. літ. — Полтава : ПДПУ, 2009. — 244 с.

Зарубіжні письменники і Україна : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ, 2011. — 168 с.

Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія : Філологічні науки / голов. ред. В. О. Пашенко. — 1999– . — Полтава, 1999–2008. — Тричі на рік.

Історія Полтавського педагогічного інституту в особах : матеріали конф., присвяченої 80-річному ювілею ін-ту / М-во освіти і науки України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Кларисса, 1995. — 172 с.

Концептологія в системі гуманітарних наук : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ф-т філології та журналістики. — Полтава : ПДПУ, 2009. — 92 с.

Мова творів М. Гоголя : Гоголівські читання в Полтаві : зб. наук. праць / кер. проекту М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : АСМІ, 2009. — 119 с.

Мовознавчий вісник : зб. наук. праць на пошану проф. Катерини Городенської з нагоди її 60-річчя. Вип. 8 / Черкас. нац. ун-т імені Богдана Хмельницького. — Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2009. — 349 с.

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 8 : Філологічні науки (мовознавство і літературознавство) : зб. наук. праць. Вип. 2. / за ред. Л. І. Мацько. — К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. — 259 с.

Освітні й наукові виміри географії : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 25-річчю спеціальності “Географія” та 15-річчю кафедри географії та краєзнавства Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, 25–26 квітня 2016 р. / відп. ред. С. М. Шевчук. — Полтава : АСМІ, 2016. — 311 с.

Педагогічна майстерність: навчально-методичне забезпечення теорії і технології професійного розвитку вчителя : до 95-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару, (Полтава, 26 верес. 2013 р.) / Нац. акад. пед. наук України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Міжнар. акад. пед. освіти, Педагогіко-меморіальний музей В. О. Сухомлинського. — Полтава, 2013. — 107 с.

Поетика творів М. Гоголя : Гоголівські читання в Полтаві : зб. наук. праць / кер. проекту М. І. Степаненко; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : АСМІ, 2009. — 123 с.

Православ'я і культура: Історія та сучасність : матеріали Всеукр. наук. конф., (Полтава, 16–18 черв. 1994 р.) / Ін-т

історії України АН України, Ін-т філософії АН України, Полтав. держ. пед ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. наук. т-во краєзнавців. — Полтава, 1994. — 214 с.

Проектне бачення компетентісно спрямованої 12-річної школи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Компетентісно орієнтована освіта в умовах сьогодення”, 17 листоп. 2005 р. — Полтава, 2006. — 208 с.

Релігійна традиція в духовному відродженні України : матеріали Всеукр. конф. / редкол.: В. Є. Лобурець, В. О. Пашенко, Я. Г. Вовк [та ін.] ; Комісія Верховної Ради України з питань культури та духовного відродження, Ін-т історії України АН, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 1992. — 132 с.

Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / засн. Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; голов. ред. В. О. Пашенко. — 1999, груд. — . — Полтава, 2008—2009. — Двічі на рік.

Г. С. Сковорода і сучасність : матеріали наук. конф., присвяченої 200-річчю з дня смерті філософа, 11—12 лист. 1994 р. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Упр. культури Полтав. облвиконкому, Полтав. краєзн. музей. — Полтава : ПДП імені В. Г. Короленка, 1994. — 81 с.

Тези доповідей і повідомлень другої Полтавської наукової конференції з історичного краєзнавства / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. організац. укр. тов-ва охорони пам'яток історії та культури, Полтав. наук. тов-во краєзнавців. — Полтава, 1991. — 131 с.

Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження і засіб навчання мови : зб. наук. доп. міжнар. конф. (Полтава, 19—20 верес. 2007 р.) : у 2 т. Т. 1 / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти. — Полтава : Освіта, 2007. — 205 с.

Періодичні видання

Імідж сучасного педагога : всеукр. наук.-практ. освіт.-попул. журн. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – 1999, черв. – . – Полтава : АСМІ, 1999–2017. – Десять чисел на рік.

Методичні діалоги : журн. для вчителів укр. мови / засн. ТОВ “Видавництво “Світоч”. – 2011, лют.– . – К. : Світоч, 2011–2018. – Щомісячн.

Методичні діалоги : газета для вчителів української мови / засн. вид-во “Освіта України”. – 2006– . – К. : Освіта України, 2006–2018. – Щомісячн. – [М. Степаненко – член ред.-метод. ради з 2008 р.].

Мовознавчий вісник : зб. наук. праць / засн. Черкас. нац. ун-т імені Богдана Хмельницького. – 2006 – . – Черкаси, 2006–2018. – Двічі на рік [М. Степаненко – член ред. кол. з 2006 р.]

Українська мова : наук.-теорет. журн. Ін-ту укр. мови НАН України / засн. НАН України, Ін-т укр. мови. – 2001, жовт.– . – К., 2001–2018. – Щоквартал. – [М. Степаненко – член ред. кол. з 2005 р.].

Український керамологічний журнал : нац. наук. журн. Ін-ту керамології відділення Ін-ту народознавства Нац. акад. наук України та Нац. музею-заповідника укр. гончарства в Опішному / засн. Ін-т народознавства Нац. академії. наук України, Нац. музей-заповідник укр. гончарства в Опішному. – 2001, серп.– . – Опішне : Укр. народознавство, 2002–2018. – Щоквартал.

Український інформаційний простір : науковий журнал / засн. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – 2013. К. : КНУКіМ, 2013–2018. – Двічі на рік.

Університетський час : газета Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / засн. Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — 2010, верес.— . — Полтава, 2010—2018. — Щомісячн.

VIII. Видання за редакцією

М. І. Степаненка

Валентина Петрівна Титаренко : біобібліогр. покажчик / упоряд.: В. В. Орехова, І. М. Лесунова ; за ред. М. І. Степаненка. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. — 174 с. — (Науковці університету).

Вашого слова та імені безмежна у часі (до 160-річчя від дня народження В. Г. Короленка) : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, (Полтава, 22-23 трав. 2013 р.) / за заг. ред. М. І. Степаненка, Л. М. Кравченко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Спілка Уральських народів в Україні, Полтав. літ.-мемор. музей В. Г. Короленка та ін. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. — 214 с.

Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Полтавська область / за ред. В. О. Пашенка, М. І. Степаненка, Б. В. Года ; АПН України, Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи, Ін-т вищ. освіти. — Полтава : АСМІ, 2008. — 476 с.

Володимир Пашенко : біобібліографічний покажчик / за ред. М. І. Степаненка. — Полтава : ПНПУ, 2010. — 148 с. — (Серія : Науковці університету).

Граматика української мови у функціональному висвітленні : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка. — Полтава : Освіта, 2000. — 120 с.

Григорій Федорович Джурка : біобібліогр. покажчик / упоряд.: В. В. Орехова, С. І. Козина ; за ред. М. І. Сте-

паненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 84 с. – (Серія : Науковці університету).

Журналістика. Філологія. Медіаосвіта : зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Каф. журналістики ; голов. ред. М. І. Степаненко, відпов. ред. Г. О. Кудряшов. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 288 с.

Жученко Володимир Семенович : біобібліогр. покажч. : до 90-річчя від дня народження / упоряд.: Л. І. Яковенко, Т. А. Непокута, В. В. Орехова, І. М. Лесунова ; за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – 52 с. : іл., кольор. фото. – (Серія : Науковці університету).

Калязін Юрій Володимирович : біобібліогр. покажчик / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2010. – 48 с.

Книжкова колекція Володимира Пашенка : каталог / упоряд.: В. В. Орехова, С. І. Козина ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. – 86 с.

Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. і магістрантів філол. ф-ту. Вип. 6 / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; Каф. укр. мови. – Полтава : Освіта, 2004. – 68 с.

Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. філол. ф-ту. Вип. 3 / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Освітаінфоком, 2001. – 58 с.

Лінгвістичні студії : зб. наук. праць студ. філол. ф-ту. Вип. 4 / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Каф. укр. мови. – Полтава : Освіта, 2002. – 63 с.

Олександр Петрович Єрмак : біобібліогр. покажчик/ упоряд.: Р. А. Сітарчук, В. В. Орехова, І. М. Лесунова ;

за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. — 176 с. : іл., фото. — (Серія : Науковці університету).

Олександр Руденко : біобібліогр. покажч. : до 75-річчя від дня народження / упоряд.: О. А. Губачова, О. В. Хорольський ; за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. — 250 с. : іл., портр., кольор. фото. — (Серія : Науковці університету).

Питання граматики, стилістики, лінгвометодики (до 90-річчя ун-ту) : зб. наук. праць / ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2004. — 170 с.

Проблеми граматики, стилістики, лінгвометодики (до 90-річчя університету) : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Освіта, 2004. — 170 с.

Проблеми граматики, фонетики, лінгвістики : зб. ст. / за ред. М. І. Степаненко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава, 2001. — 120 с. — Бібліогр. в кінці ст.

Проблеми граматики, фонетики, лінгводидактики : зб. ст. / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Освіта, 2001. — 120 с.

Проблеми соціолінгвістики, фоностилїстики, граматики, журналістики та методики навчання української мови / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2010. — 92 с.

Проблеми соціолінгвістики, фоностилїстики, граматики, журналістики та методики навчання української мови (до 95-річчя ун-ту) : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : ПНПУ, 2010. — 92 с. — Бібліогр. в кінці ст.

Проблеми фонетики, лексикології, граматики, лінгводидактики : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Освіта, 2006. – 151 с.

Проблеми фонетики, лексикології, граматики, лінгводидактики : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Освіта, 2006. – 151 с.

Проблеми фонетики, лексикології, граматики, стилістики української мови та методики її викладання : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Освіта, 2007. – 144 с.

Проблеми фонетики, функціональної граматики і лінгвометодики : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Освіта, 2003. – 124 с.

Проблеми функціональної граматики, фонетики, лінгводидактики : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Освітінфоком, 2002. – 158 с.

Проблеми функціональної граматики, фонетики, лінгводидактики : зб. наук. праць / за ред. М. І. Степаненка ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – 158 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Рада молодих учених : довідник / за заг. ред. М. І. Степаненка, ред.-уклад. Р. Г. Шрамко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. – 306 с.

Ревегук Віктор : біобібліогр. покажчик / упоряд. Р. А. Сітарчук, Ю. В. Волошин, В. В. Орехова та ін. ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2010. – 148 с. – (Серія : Науковці університету).

Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць : кол. монографія / М. І. Степаненко, Л. Ф. Українець, Т. І. Ніколашина [та ін.] ; за ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Підручники і посібники, 2018. — 390 с.

Степовичка Л. Дніпропетровська філармонія. Гроно талантів, сузір'я особистостей : історія й сьогодення в статтях, світлинах, інтерв'ю / Леся Степовичка; за ред. М. І. Степаненка. — Дніпропетровськ : Ліра, 2013. — 236 с.

Стецюк М. Д. Рятуймо Землю і себе : навч.-метод. посіб. для загальноосвіт. і вищ. навч. закл. / Мирослава Данилівна Стецюк ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Народознавчо-Просвітницький Центр Гарафіни Маковій "Факел Марії". — Чернівці : Народознавчо-Просвітницький Центр "Факел Марії", 2015. — 248 с.

Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства : зб. наук. ст. : [матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.], (Дніпропетровськ, 3–5 квіт. 2013 р.) / ред.: М. І. Степаненка, В. А. Мелешко ; Ін-т укр. мови НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Нац. гірничий ун-т. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. — 348 с.

Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства : зб. наук. праць : [матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з нагоди 90-літнього ювілею О. Т. Гончара, Полтава, 28–29 трав. 2008 р.] / за ред. М. І. Степаненка, В. А. Мелешко ; Полтав. обл. держ. адміністрація, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. ін.-т післядипломної освіти пед. працівників імені М. В. Остроградського, Полтав. обл. б-ка для юнацтва імені О. Гончара, Держ. літ.-меморіал. музей Олеся Гончара в селі Сухій. — Полтава : АСМІ, 2008. — 456 с.

Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства : зб. наук. ст. / ред.: М. І. Степаненко, В. А. Ме-

лешко ; Ін-т укр. мови НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, ПОІПОПП ім. М. В. Остроградського. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. — 198 с. — Бібліогр. в кінці ст.

Видання, які рецензував М. І. Степаненко

Алла Бойко: наукові, навчальні й моральні уроки : наукова педагогічна школа / упоряд.: Л. А. Семеновська, А. В. Хоменко, В. М. Мокляк. — Полтава : АСМІ, 2009. — 416 с.

Бобух Н. М. Антоніми в українській поетичній мові : монографія / Н. М. Бобух. — Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2007. — 312 с.

Бойко В. М. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Бойко, Л. Б. Давиденко ; Ніжин. держ. ун-т імені М. Гоголя. — Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2010. — 119 с.

Бойко Н. І. Українська експресивна лексика : семантичний, лексикографічний і функціональний аспекти : монографія / Н. І. Бойко. — Ніжин : Аспект-Поліграф, 2005. — 552 с.

Бойко Н. Експресивна семантика : дискурсивна інтерпретація : монографія / Н. І. Бойко, Т. Л. Хомич. — Ніжин, 2018. — 215 с.

Валюх З. О. Словотвірна парадигматика іменника в українській мові : монографія / З. О. Валюх. — К. ; Полтава : АСМІ, 2005. — 356 с.

Волик Л. Чотири сутності Гоголя / Лариса Волик. — Полтава : Полтав. літератор, 2009. — 68 с.

Горбачук В. Т. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. Т. Горбачук, Д. В. Горбачук ; Держ. вищий навч.

закл. “Донбаський держ. пед. ун-т”. – Слов’янськ : Друкарський світ, 2013. – 124 с.

Грамматика сучасної української літературної мови. Морфологія [автори: І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, А. П. Загнітко, С. О. Соколова ; за ред. К. Г. Городенської]. – К. : Видав. дім Дмитра Бураго, 2017. – 752 с.

Денисовець І. В. Словотвір і стилістика сучасної української дитячої прози / І. В. Денисовець – Полтава : Астроя, 2018. – 272 с.

Дерев’янку Л. Кореляція первинних і вторинних прийменників у структурі часових семантико-синтаксичних відношень : монографія / Людмила Дерев’янку. – Полтава : Астроя, 2017. – 194 с.

Ділова лексика : англо-український, українсько-англійський словник / уклад.: О. М. Акмалдінова, С. С. Кіраль, О. О. Письменна. – К. : Академія, 2011. – 296 с. – (Серія : Nota bene).

Дорошенко С. М. Українська термінологія нафогозової промисловості : становлення і розвиток. / С. М. Дорошенко – Полтава, 2013. – 143 с.

Доценко О. Л. Семантико-прагматичний синтаксис: особливості вираження модальності : монографія / О. Л. Доценко. – К. : Міленіум, 2006. – 226 с.

Дудик П. С. Синтаксис української мови : підручник / П. С. Дудик., Л. В. Прокопчук. – К. : Академія, 2010. – 384 с. – (Серія : Альма-Матер).

Дудко І. В. Історична фонетика української мови : навч.-метод. посіб. / І. В. Дудко, Ю. С. Макарець. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 128 с.

Дудко І. Займенникове вираження категорії означеності – неозначеності в українській мові / І. Дудко. – К. : Довіра, 2011. – 232 с.

Кобченко Н. Система подвійних синтаксичних зв'язків у граматичному ладі сучасної української мови : монографія / Наталія Кобченко. — К. : Освіта України, 2018. — 514 с.

Леута О. Структура і семантика дієслівних речень в українській літературній мові : монографія / О. Леута ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. — К. : Такі справи, 2008. — 208 с.

Лінгвістичний аналіз : практикум : навч. посіб. / [М. І. Калько, Г. Р. Передрій, В. В. Калько та ін.] ; за ред. Г. Р. Передрій. — К. : Академія, 2013. — 280 с. — (Серія : Альма-матер).

Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. — Харків, 2017. — Вип. 46. — 224 с.

Лінгвістичні дослідження : зб. наук. праць Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. — Харків, 2018. — Вип. 47. — 242 с.

Лушан В. Краплина сутності : поезія / Володимир Лушан. — К. : О. М. Ешке, 2017. — 64 с.

Максимчук В. В. Словотворчість сучасних поетів Рівненщини : монографія / В. В. Максимчук; за рец. Г. М. Вокальчук. — Острог, 2015. — 386 с. — (Лексикографічна серія : Українська індивідуально-авторська неографія; вип. 7).

Мовознавча Ніжинщина : довідник / упоряд.: Н. І. Бойко, С. В. Зінченко, А. М. Кайдаш. — Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2017. — 161 с.

Мовознавчі студії : Діалект у соціокультурному просторі (за матеріалами міжнар. наук. конф. на пошану 100-річчя від дня народження проф. Гаврила Шила). Вип. 3 / упоряд.: Л. Бараненко, Н. Грицик, К. Іваночко [та ін.]. — Дрогобич : Швидкодрук, 2010. — 450 с.

Мойсієнко А. Мова як світ світів. Поетика текстових структур / Анатолій Мойсієнко. — Умань : УДПУ, 2008. — 280 с.

Мойсієнко А. Слово в системі Шевченкового слова : поетика декодування : монографія / Анатолій Мойсієнко. — К., 2013. — 255 с.

Муромцева О. З історії української літературної мови : вибрані праці / О. Муромцева ; упоряд. І. Муромцев. — Х. : [б. в.], 2008. — 229 с.

Навальна М. І. Нові явища та процеси у вживанні дієслів соціально-економічної сфери в українській мові : [монографія] / М. І. Навальна. — Переяслав-Хмельницький : КСВ, 2014. — 188 с.

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови : зб. наук. праць / відп. ред. М. Я. Плющ ; Нац. пед ун-т імені М. П. Драгоманова. — К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. — Вип. 7. — 440 с.

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови : зб. наук. праць / відп. ред. М. Я. Плющ ; Нац. пед ун-т імені М. П. Драгоманова. — К., 2008. — Вип. 4. — 467 с.

Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство) : зб. наук. праць / голов. ред. Н. Л. Іваницька. — Вінниця, 2016. — Вип. 23.

Олексенко О. А. Сучасна українська мова: морфемика, словотвір, морфологія : навч. посіб. / О. А. Олексенко, І. А. Павлова. — Х. : Вид-во Іванченко І.С., 2018. — 276 с.

Омельчук С. А. Практикум з правопису української мови: система дослідницьких вправ : навч. посіб. / С. А. Омельчук. — К. : Грамота, 2009. — 224 с.

Пашенко В. Гончарова правда про духовність і церкву / В. Пашенко. — Полтава : АСМІ, 2006. — 360 с.

Плющ М. Я. Категорії суб'єкта і об'єкта в структурі простого речення : монографія. — К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. — 2018. — 203 с.

Полтавщина в літературному просторі й часі : навч. посіб.-хрестоматія / упоряд.: Н. Кочерга, А. Лисенко, С. Дорошенко ; Полтав. нац. техніч. ун-т імені Юрія Кондратюка. — Полтава, 2008. — 232 с.

Проблеми сучасної філології: лінгвістика, літературознавство, лінгводидактика : зб. наук. праць / за ред. З. О. Валюх ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. — Полтава : Освіта, 2008. — 108 с.

Ротач П. Полтавська Шевченкіана: спроба обласної (крайової) Шевченківської енциклопедії : у 2 кн. Кн. 1: А–К / Петро Ротач. — Полтава : Дивосвіт, 2005. — 432 с.

Савченко Е. О. “Учебные стихи” : метод. указания, упражнения, игры и задания для студ.-иностранцев, изучающих русс. яз.). Ч. I : (Вводно-фонетический курс) / Е. О. Савченко. — Полтава, 2008. — 35 с.

Сучасна українська мова : навч. посіб. / упоряд. : Л. І. Дерев'яноко, С. М. Дорошенко. — Полтава : ПолНТУ, 2016. — 220 с.

Тур О. М. Українська мова (професійне спрямування — “Геодезія, картографія та землеустрій”) : навч. посіб. / О. М. Тур. — Кременчук : Щербатих О. В., 2010. — 292 с.

Українець Л. Ф. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Фонологія. Морфонологія : навч.-метод. посіб. / Л. Ф. Українець. — Полтава : АСМІ, 2006. — 140 с.

Українська мова (за професійним спрямуванням) : тексти лекцій / упоряд.: Н. М. Симоненко, Н. Ф. Мельник, С. Г. Різник [та ін.]. — Полтава : РВВ ПДАА, 2011. — 336 с.

Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. / упоряд.: А. В. Лисенко, І. К. Ісаєнко, С. М. Дорошенко. — Полтава : ПолНТУ, 2015. — 280 с.

Українській світ у наукових парадигмах : зб. наук. праць Харків. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди. — Х. : ХІФТ, 2015. — Вип. 2. — 148 с.

Фролова К. П. Я воскресну! : твори, статті, спогади, присвяти : книга пам'яті до 90-річчя / Фролова Клавдія Павлівна ; упоряд. Леся Степовичка, Валентина Галич [та ін.]. — Дніпропетровськ : Ліра, 2013. — 270 с.

Шевчук З. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник / З. В. Шевчук, І. В. Клименко. — К. : Алерта, 2010. — 696 с.

Шрамко Р. Г. Історія редагування. Технічне редагування : навч.-метод. посіб. / Р. Г. Шрамко. — Полтава, 2007. — 132 с.

Ucrainastica : зб. наук. праць / П. Білоусенко, Д. Бучко [та ін.]. — Кривий Ріг, 2007. — 91 с.



**ДИСЕРТАЦІЙНІ ПРАЦІ, ПІДГОТОВЛЕНІ
ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ПРОФЕСОРА М. І. СТЕПАНЕНКА
Дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата
філологічних наук:**

Педченко Світлана Олександрівна.

Семантика і функціонування модальних часток у сучасній українській літературній мові. — Харків, 2010.

Галаур Світлана Петрівна.

Префіксально-прийменникова кореляція дієслівного предиката. — Харків, 2011.

Петрик Олена Михайлівна.

Функціонально-семантична парадигма віддієслівних іменників в українській мові. — Київ, 2013.

Кірічек Ірина Юріївна.

Синтагматика відносних прикметників в українській літературній мові. — Харків, 2013.

Дерева́нко Людмила Іванівна.

Кореляція первинних і вторинних прийменників у структурі часових семантико-синтаксичних відношень. — Харків, 2014.

Лукаш Наталія Миколаївна.

Лексична і граматична реалізація предикатів кількості в українській мові. — Харків, 2014.

Шрамко Руслана Григорівна.

Ізофункціональні парадигми в системі предикатів стану в українській мові. — Харків, 2015.

Дейна Людмила Володимирівна.

Модальна кваліфікація суб'єктивної та об'єктивної оцінки в щоденниковому дискурсі. — Запоріжжя, 2016.

**АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ-
ПРОФЕСОРА М. І. СТЕПАНЕНКА**

Ад'єктивні конструкції з давальним прийменниковим у сучасній українській та російській мовах	1992
Ад'єктивні конструкції із дифузною детермінацією	1992
Ад'єктивні конструкції із значенням причини як засіб художньої виразності в творах О. Кобилянської	1988
Ад'єктивні словосполучення із залежним давальним відмінком	1993
Ад'єктивно-компаративні конструкції як засіб художньої виразності (на матеріалі творів М. Коцюбинського).....	1989
Адвербіальні поширювачі зі значенням мети-присвяти в аспекті взаємодії формально-граматичної і семантичної валентності	2001
Академік Арнольд Панасович Грищенко : біобібліографія до 70-річчя	2006
Актерская техника на уроках языка	1991
Активізація фемінності в сучасному політично-публіцистичному дискурсі: прізвишна перифрастика	2017
Актуальні проблеми валентності	1994
Альма-Матер Антона Макаренка і Василя Сухомлинського: Полтавський державний педагогічний університет імені Володимира Короленка	2005
Антоніміка речень із просторовими відношеннями	2006
Антонімічні опозиції у сфері просторових прислівників як припредикатних поширювачів речення	2009
Антонімічні протиставлення у сфері просторових прийменників	2009
Антропонімічний простір в епістолярній спадщині В. Г. Короленка	2002

Аудиторія “Вернісаж”	2015
Афоризми з “Щоденників” Олеся Гончара	2008
Бабенко Віктор Савелійович	2015
Бабенко Олександр Олексійович	2015
Багатий на традиції, щедрий на таланти факультет	2014
Багатоголосе слово Володимира Мирного	2015
Батієвська Тетяна Вікторівна	2015
Башкирцевій М. К. пам’ятні знаки на Полтавщині	2015
Башкирцевої Марії музей	2015
Без рідної мови ми – ніхто	2008
Безмежна широчінь граматичного мовосвіту Арнольда Гри- щенко	2011
“Безмірно делікатний” і сміливий Павло Тичина	2011
“Безмірно делікатний” та сміливий Павло Тичина	2011
Бичкова Любов Володимирівна.....	2015
Бібліотека імені М. А. Жовтобрюха в науково-освітньому се- редовищі університету	2018
Благослови, Господи, на нове століття... (Олександрі Терен- тійвні Гончар-Сові – 100. Праведниця, або Сота весна Олександри Терентійвни Сови)	2014
Бо мову створив народ: ще раз про новий правопис	1993
Болять гіркими бабусиними споминами мої груди	2013
Боротьба за українську державу на мовному фронті	2015
Будьте найріднішими, дорогі полтавки!	2018
“Була б тільки Україна та вижило б людство” : Олесь Гончар – людям про пережите, передумане, переболіле, осмис- лене й осягнуто	2008

“В усі часи наш виш був українським за змістом”	2015
В. Німчук – людина світлої та натхненної душі.....	2013
Вагомий успіх нашої землячки	2014
Важливі складники мовознавчої концепції Андрія Ніковського	2018
Валентині Гончар – 90!	2016
Валентна рамка P+Adv[НА+Nx]loc у її формально-граматичному і семантичному виявах	2004
Валентна структура речення з правобічним поширювачем – репрезентантом значення внутрішньої причини [на прикладі моделі S + P (Vf) + Adv (ВІД / ОД + N gen) cans (intra)]	2001
Валентний механізм двоскладних дієслівних речень зі значенням “напря́м руху щодо вертикальної осі”	2003
Валентні можливості адвербіально-каузального поширювача Adv [З, ЗІ, ІЗ + N gen] cans [intra] у структурі простого двоскладного речення	2001
Валентність каузального поширювача і її зв’язок із семантичною та формально-граматичною структурою речення	2000
Валентність прикметника української мови	1988
Валентність як одна з характеристик прикметників	1990
Велика наука починається з малого	2000
Великий зодчий українського мовознавства (до 100-річчя від дня народження професора Михайла Жовтобрюха).....	2005
Великий зодчий Української Держави Іван Огієнко (митрополит Іларіон)	2010–2011, 2013
Великий предтеча – Борис Грінченко	2013
“Великі Будища, Великі... Козацький дух і прах віків”	2013

Великодній тиждень наповнює наші оселі великими й маленькими радощами	2015
Велична місія учителя-історика	2014
Величний ювілей Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка	2014
“Вершник національної духовності” Петро Одарченко вертається в Україну : післяслово	2000
Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у структурі словосполучення та речення	1997
Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у формуванні реченнєвої структури	1997
Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності у формуванні й вираженні квантитативних відношень у структурі простого двоскладного речення	1999
Взаємодія церковнослов'янської й української мов	1993
Ви плачете в людині людське. Слово великої шани науковцеві і просвітянину	2015
Вибране	2008
Видатний мовознавець, талановитий педагог. Михайлові Жовтобрюху – 120 років	2015
Винагорода за високе духовне звернення	2013
Випробування любов'ю	2011
Вираження просторового значення “шлях руху” в простому реченні	2002
Виступи Олесь Гончара на захист Павла Тичини	2011
Виховний потенціал рейтингової системи перевірки знань у вузі: технологія навчання у процесі фахової підготовки майбутнього вчителя	1993
Виховні ідеали та педагогічні настанови В. О. Сухомлинського	2013

Вияв активної валентності у системі відносних прикметників	1997
Вияв системних валентних зв'язків на рівні речень зі значенням шляху руху	2002
Від видавця.....	2014
Від педагогіки добра до вершини педагогічної майстерності	2018
Від редакційної ради	2006
Від редколегії	2000, 2001, 2002, 2005
Відгук на навчальний посібник І. П. Лопушинського “Державна мовна політика в Україні”	2010
Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку в Петербурзі.....	2001
Віктор Баранов – “постать самотня в сучасній поезії”	2014
Він був, є і навечно залишиться взірцем чистоти, громадської чесності, поетом-патріотом	2011
Він народився справжнім ученим і педагогом.....	2012
Він піснею українською “будить найкращі струни в наших душах”	2009
Вітальне слово почесному професорові Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка Семенові Антонцю	2016
Вітання Борисові Олійнику із 80-літтям	2015
Вітання Григорієві Левченку і “Калині” в ювілейний день (24 квітня 2009 р.)	2009
Вічні й сучасні проблеми особистості	2012
“Вклоняємось землі Архипа Тесленка” (із життя Харківського літературно-меморіального музею Архипа Тесленка)	2007
Власне мовознавчий і соціолінгвістичний зміст щоденникового дискурсу Олеся Гончара	2016
Вогонь мудрості і знань академіка Олександри Савченко	2012

Володимир Короленко – апостол правди і добра	2013
Вперед, з вірою у себе	2013
Вступ	2008, 2011
Вторинні просторові прийменники в семантичній структурі речення	2005
Вшановуючи пам'ять В. Г. Короленка	1997
Галактика людства в щоденниковій сповіді Олесь Гончара...	2011
Гармонія слова і діла, або З роси й води на довгі творчі літа	2011
“Голосуйте за рідну мову, хоч отруєну, але живу”: помаранчевий період в історії української мови	2005
Гончар Олесь (Олександр) Терентійович	2009
Гончарове слово про патріотизм, інтернаціоналізм, шовінізм	2007
Гончаровій зорі світити вічно	2008
Горді тим, що саме “Рідний край” удостоєний премії Самійла Величка	2012
Горнило живих голосів.....	1999
Грамотичне значення числа іменників як виразник локативної семантики в простому реченні	2005
Григорій Ващенко: віхи життя і творчості	2013
Гроно слівувінок пошани професорові Володимиру Пашенкові	2010
“Грузинське в Миргороді – дивно і прекрасно” (із життя Миргородського літературно-меморіального музею Давида Гурамішвілі)	2008
Грузинсько-український досвід реформ і його відображення в сучасній українській мові	2017
Гуманістична концепція Івана Андрійовича Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього	2018

Гуманістичний потенціал спадщини Антона Макаренка і пріоритети вітчизняної педагогічної освіти	2013
Декан “факультету доброти” Нінель Степанівна Литвиненко	2015
Декоративно-ужиткового мистецтва музеї	2015
Державна мова в системі вищої освіти як засіб виховання особистості.....	1993
Джерела мудрості й людяності вченого – психолога Володимира Моргуна	2017
Дивосвіт “Щоденників” Олеся Гончара	2011
Дивосвіт прози Володимира Мирного.....	2015
Дистрибутивні властивості прийменника ПО в українській і російській мовах	1993
Диференційоване значення “центральної частини простору” й особливості його формування та вираження в простому реченні	2003
Диференційовані значення загальної семантики “вихідний пункт руху” і формально-граматичні засоби реалізації їх у простому реченні	2003
Диференційовані значення загальної семантики “кінцевий пункт руху” і формально-граматичні засоби реалізації їх у простому реченні.....	2001
Діалог ректора зі студентами	2018
Дігтяр Наталія Миколаївна	2015
“Дім, у якому жив і творив батько української літератури” (із життя Полтавського музею Івана Котляревського).....	2005
Дмитро Павличко – “могутній дух, гордість наша”	2010
Дні Полтавщини в Петербурзі	2002
До вершини професійного	2017

До проблеми загальнолінгвістичної підготовки вчителів трудового навчання	1993
До проблеми опису перформативів у словниках (чесько-українські паралелі)	2007
До проблеми походження української мови	1995, 1997
До проблеми системно-структурної організації мови	1993
Доба Богдана Хмельницького і розвиток української національної літературної мови	1995
Добрий знак на літературній мапі Полтавщини	2018
Добрий Янгол Олеся Гончара	2011
Довершуючи справу подвижника	2009, 2013
Довершуючи справу подвижника [Про Шевченкіану П. П. Ротача]	2014
Довженко “іде по землі, як сівач”: Олесь Гончар про Олександра Довженка	2008
Довідник для вступників до Полтавського державного педагогічного інституту	1992
Дорога до світла. Освітній україноцентризм Георгія Філіпчука	2016
Дослідник і знавець душі людської: Володимирові Моргуну – 70	2017
Дослідник і творець слова	2013
Достойне увічнення пам’яті преподобного Паїсія Величковського на Полтавщині	2017
Думки вголос і про себе	2013
“Духовний двійник”, “ангел-хранитель” Олеся Гончара (Гончар [Мала] Валентина Данилівна)	2012
Духовний посил Олеся Гончара (за матеріалами щоденників письменника)	2009

Духовність у мові	2009
Духовно-інтелектуальні виміри особистості вчителя	2011
Дяченко Володимир Євгенович	2015
Енергія добра, любові й таланту (розмисли над тритомником вибраних творів “Мливо Мойри” Михайла Любивого)	2017
Енциклопедія “Полтавіка” про вчених-мовознавців	2013
Енциклопедія “Полтавіка” про крайові літературні премії	2011
Енциклопедія “Полтавіка” про крайові літературно-мистецькі дійства	2012
Енциклопедія “Полтавіка” про крайові музеї	2012
“Епоха щербиччини” у сприйнятті Олеся Гончара: на матеріалі щоденників	2008
Ефективність рейтингової системи перевірки знань при вивченні лінгвістичних дисциплін	1992
Є справжньою літературною енциклопедією	2014
Євген Гребінка	2012
Живе слово Тараса Шевченка	2011
“Живописець правди” Григорій Тютюнник у щоденниковій версії Олеся Гончара.....	2009
“Життєвий і творчий шлях Лесі Українки – це гімн людині, людині вільній духом, шляхетній і свободній”	2008
“Життя прожити – яке це велике і многотрудне мистецтво”: Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю : діалог перший “Ой роде ж мій, роде” (Гончарівсько-біличенківський родовід письменника).....	2008

- “Життя прожити — яке це велике і многотрудне мистецтво”:
Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю :
діалог другий “Життя повне загадок, таємниць — хто
розповість усю правду про нього”2008
- “Життя прожити — яке це велике і многотрудне мистецтво”:
Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю :
діалог третій “Скільки випадає всього на одне людське
життя”2008
- “Життя прожити — яке це велике і многотрудне мистецтво”:
Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю
: діалог четвертий “В галактиці людства — маленьке су-
зір’я людей. Його рідна сім’я. Тепле, найдорожче”.....2008
- “Життя прожити — яке велике і многотрудне мистецтво”:
Олесь Гончар про самого себе, свій родовід, свою сім’ю” :
діалог п’ятий. “Щасливі ті, в кого добрі діти, ласкаві
внуки...”2009
- “Життя у всіх вимірах — від болючої сльози матері і до всього
живого, суцього на планеті Земля...”2016
- Життя, присвячене філологічному факультету (Ольга Дмит-
рівна Бондаревська)2004
- З історії "Зорі Полтавщини": творчий доробок Олесь Гончара
на сторінках газети2015
- З історії дослідження витоків української мови2000
- З історії кафедри української мови Полтавського державного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка..... 2004
- З історії та сьогодення однієї питомої ознаки української
мови..... 2015
- З когорти маститих гончарознавців2013
- З когорти найдостойніших2010

З когорти найдостойніших учених-мовознавців (Арнольд Панасович Грищенко)	2011
З маленької Лохвиці на широкі простори засіяв самоцвіт його таланту!	2015
“З побажаннями і дарами, щоб щасливо жилося нам з вами”	2016
Загадка таланту Олексія Неживого.....	2017
Закон “Про мови в Українській РСР”: причини прийняття, основні положення	1991
Закономерности языка и композиции лирического перевода	1994
Залежний опосередкований поширювач локативної орієнтації в семантичній структурі простого речення.....	2000
Замислення над вічністю душі й над “життям у просторі і часі”	2017
Заповіді Григорія Сковороди	2005
Застосування інтерактивних технологій при вивченні рідної мови	2004
Збірник диктантів з української мови для 9–11 класів : на краєзнавчій основі	1999
Земне й небесне у творчості Наталії Баклай	2018
Зерно сумління й правди Тетяни Байбари	2012
Зі славного минулого через сьогоднішня в майбутнє	2014
Знаний науковець і талановитий педагог (до 70-річчя від дня народження академіка АПН України Арнольда Панасовича Грищенко)	2006
Значення “просторовий об’єкт діяльності” як семантико-синтаксичний складник категорії локативності	2009
Зріднилася навіки з українським словом	2009
Його життя – служіння Україні й рідному слову	2017

Його земними Богами були Україна і праця: штрихи до портрета письменника й науковця Петра Ротача	2015
Його любила, любить і любитиме Вкраїна.....	2014
История филологического факультета в биографиях	1994
I. Огієнко про становлення української літературної мови.....	1992
I. П. Котляревський як лексикограф	1994
Іван Котляревський в історії українського мовознавства....	1994
Іван Котляревський і розвиток української національної мови	1998
Ідея сільської опорної школи у громадському управлінні освітою	2016
“Іду до вас із забуття воскреслий” (полтавські шляхи Василя Симоненка)	2010
“Іду до вас із забуття воскреслий”: Полтавські шляхи поета	2015
Із добром у рік прийдешній... ..	2017
Із засіву – благословилося : ескізи до вибраного	2018
Із Лесею Степовичкою нас здружив Олесь Гончар	2013
Ізофункційні парадигми в системі предикатів стану в українській мові	2017
Її душа болить за всіх	2012
Ім’я Володимира Короленка на літературній карті Полтавщини	2007
Іннесивні та іллативні відношення як реченнєві сегменти	2014
Інститут педагогічної україністики як системотвірний компонент національного дослідницького університету	2016
Інститут педагогічної україністики як системотворний компонент національного дослідницького університету	2015

Інтеграційний підхід до викладання близькоспоріднених мов	1992
Історико-філологічна підготовка майбутніх словесників і формування їх національної самосвідомості	1995
Історична граматики української мови	1997
Історичні та психологічні контексти прози Володимира Ковпака	2011
Історія “Рідного краю” на сторінках енциклопедії “Полтавіка”	2011
Історія в історії	2018
Історія кафедри в особах	2016
Історія кафедри української мови	2010
Історія однієї щоденникової нотатки Олеся Гончара й наше сьогодення	2015
Історія сьогодення кафедри української мови: енциклопедична довідка	2014
Історія українського орфографічного кодексу й сучасні правописні дискусії	2010
Історія української літери Г	2002
Історія української мови	1998
Історія української мови в публіцистичній спадщині Олеся Гончара	2008
Історія, граматики, поетика українського слова	2008
К концепції преподавання русского языка в иноязычной среде	1997
К особенностям изучения морфологии в условиях методики укрупненного структурирования (на примере имени существительного)	1993

- К проблеме поэтического перевода художественно-национального образа1994
- К проблеме синтаксиса украинского перевода работы В. И. Ленина “Критические заметки по национальному вопросу” 1990
- Кабінет-музей декоративно-ужиткового мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка2015
- Категорія локативності на синтаксичному тлі (теоретичний і прагматичний аспекти)2006
- Категорія мети в філософсько-лінгвістичній інтерпретації2000
- Каузальна сфера “абстрактна причина” і її місце в структурі простого речення (семантична і формально-граматична характеристика)2001
- Каузальні прислівники у функції семантичних поширювачів реченнєвої структури1999
- Каузальні сфери “внутрішня причина”, “зовнішня причина” і їх місце в семантичній структурі простого речення2001
- Кафедра образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка2015
- Кафедра української мови2009
- “Кафедра” чи “катедра”, а не “Хвранція”2003
- Кафедри ботаніки, екології та методики біології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – поважних 80 років..... 2017
- Кисіль Григорій Олексійович2015
- Книга для словесників2000
- Коментар до граматичної норми роду іменників у лексикографічній практиці І. Огієнка1992

Конструкції “в Україні”, “на Україні”, “в Україну”, “на Україну” на тлі питомих ознак української мови: власне лінгвістичний і соціолінгвістичний виміри	2015
Конструкції зі значенням “оточений простір” у системі локативних синтаксем	2005–2006
Концепція діяльності Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка	1994
“...Котляревський у щасливий час Українським словом розпочав співати...”	2003
Крайові винагороди за високі здобутки	2012
Краплина прози в поезії від Олеся Гончара	2018
Круглий стіл “Культура мови: запитуєте – відповідаємо”	2007
Культура мовлення як професійна якість майбутнього вчителя....	1991
Культурологічна освіта в Полтавському педагогічному: теоретичні засади і досвід	2014
Курчакова Ольга Миколаївна	2015
Лабораторні заняття з методики викладання української мови в середній школі як важливий засіб професійної підготовки студентів	1990
Лебеденко Олександр Михайлович	2011
Лексическая валентность как семантико-синтаксический механизм	1992
Лексична і граматична реалізація предикатів кількості в українській мові	2018
Лексичні експерименти у поезії 20-х років: на матеріалі творів М. Семенка	1991
“Лесині джерела”, або Літературна Гадяччина	2005
Лингвистическая интерпретация семантической валентности	1993

Лингводидактические аспекты семантики языковой единицы	1993
Лист-виправдання, але без каяття	2015
Листи Василя Бережного до Олеся Гончара	2012
Листи до Олеся Гончара	2016
Листи Петра Ротача до Григорія Кисіля.....	2011
Листи Юрія Шевельова до Олекси Ізарського	2014
Листовна розмова полтавських письменників з Олесем Гончаром	2016
Листовний світ Олеся Гончара	2018
Лицар рідного слова	2017
Ліна Костенко – “найбільша поетеса України”. Щоденникові записи Олеся Гончара	2009
Лінгвістичний зміст листів Юрія Шевельова до Олекси Ізарського	2014
Лінгвістичний зміст неопублікованих листів Юрія Шевельова до Олекси Ізарського	2013
Лінгвостилістичний аналіз прикметників у поемі “Енеїда” І. Котляревського	1993
Літа й події Полтавського педагогічного в документах та спогадах	2014
“Літературна Полтавщина”	2018
Літературна сторінка “Щоденників” Олеся Гончара: загальні зауваги	2011
Літературний календар Петра Ротача	2000
Літературний простір “Щоденників” Олеся Гончара	2010
Літературні музеї Полтавщини – хранителі пам’яті про видатних письменників	2007

Літературні музеї Полтавщини	2006
Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні	2014
Літературно-мистецька Полтавщина	2013
Літературно-мистецькі простори Полтавщини. Культурне життя нашого краю пишеться щоденно... ..	2012
Літературознавча Полтавщина	2015
Логіко-філософські, семантичні і граматичні аспекти категорії причини	2018
Локативна специфікація прийменника від у семантико-синтаксичній структурі речення	2008
Локативна функція прийменника ПО й валентна структура речення	2001
Локативні прийменники через і крізь у семантико-синтаксичній функції	2010
Локативні прислівники як облігаторні/факультативні компоненти семантичної структури речення	2000
Локативність як філософсько-лінгвістична категорія	2001
Локативно-директивна семантика “кінцевий пункт руху” і специфіка її експлікації у двоскладних дієслівних реченнях	2002
Локативно-транзитивна функція прийменника ЧЕРЕЗ й особливості реалізації семантики “шлях руху” в простому реченні	2002
“...Людина людині повинна світити” (Олесь Гончар у взаєминах зі старшими і молодшими письменниками)....	2009
Людина як творець: штрихи до ювілею портрета художника Юрія Самійленка	2016
Людина, яка творить: штрихи до ювілейного портрета художника Юрія Самойленка	2016

М. Л. Кропивницький в історії української літературної мови.....	1990
“Маестат... добірного слова” поета, мовознавця, літературознавця Анатолія Мойсієнка.....	2013
Майбутню школу готуємо сьогодні	1993
Майбутнього стежа прямує з минулого через сьогодні.....	2011
Макаренкознавча традиція Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка	2015
Метонімічний простір як синтаксичне явище	2013
Микола Гоголь очима Олеся Гончара	2006, 2009
Микола Куліш в історії української літературної мови	1994
[Микола Петренко]	2015
“Милістю Божою” мовознавець і педагог (до 70-річчя від дня народження академіка Арнольда Панасовича Грищенко)	2006
Мистецька школа Івана Зязюна в дії	2017
Мистецькі крила Галини Вовченко	2013, 2017
Митець із правди в душі і слові: [до 90-річчя Петра Ротача]....	2015
Михайло Андрійович Жовтобрюх: людина, педагог, учений	1995
Мій столітній університет	2014
Мій шлях у світ розпочинався звідси... ..	2011
Місце внутрішньої об’єктивної і суб’єктивної причини у структурі речення S + P (Vf) + Adv caus	2002
Місце фразеологічних одиниць із просторовим значенням у структурі речення	2006
Мова – дзеркало нашого сучасного поступу	2015
“...Мова – народ!” (соціолінгвістичні і деякі власне філологічні спостереження Олеся Гончара)	2007

Мова релігії й жива українська мова (діахронічний аспект)	1992
Мова як світ світів у щоденниковій рецепції Олесь Гончара....	2011
Мовна практика Івана Котляревського і проблема періодизації нової української літературної мови.....	1999
Мовна ситуація в Україні і формування національної самосвідомості	1995
Мовна ситуація на Полтавщині: недавня історія, сучасність, перспективи	1998, 1999
Мовні проблеми в публіцистичному дискурсі Олесь Гончара.....	2008, 2009
Мовні проблеми як окремі сюжети епістолярного дискурсу Євгена Гребінки	2012
Мовні традиції І. Котляревського у творчості М. Гоголя	1997
Мовознавча Полтавщина	2014
Мовознавчий доробок Павла Гриценка – справжнє дихання народного духу	2010
Мовознавчі погляди Панаса Мирного	2006
Моделі реалізації префіксально-прийменникової кореляції в реченнях із локативними поширювачами	2008
Модель лінгвістичної освіти в Україні (спроба діахронно-синхронного аналізу)	2001
Модель речення й обов’язкова лексико-семантична валентність предиката.....	1997
“Моє одкровення — то людям відкрита душа. Зайдіть в мої вірші”	2010
Мольфар поетичного слова	2017
Морфемна будова предиката і структурно-значеннєва завершеність речення	1997
Мохірева Юлія Анатоліївна	2015

Мрійниця, поетка революціонерка (про збірку Лесі Степовички “Осінні люди”)	2015
Мудрий і одержимий учений.....	2013
Мудрий фізик із душею лірика	2013
Мудрість – у мові	2008
Мужикова Ірина Мирославівна.....	2015
На білий аркуш примостилося ніжне слово	2011
“На духовній карті людства Гоголеве засяє світовою зорею” (із життя заповідника-музею Миколи Гоголя в селі Гоголевому)	2006
На сторожі коло нас він ставить слово рідне	2018
На сторожі коло нас він ставить слово: до ювілею професора Олексія Неживого	2017
На утвердження української душі	2014
На шляху до справжньої багатомовності: про деякі особливості становлення лінгвістичної освіти в Україні	2001
Найсучасніші зміни в лексико-семантичному ладі української мови	2015
Найукраїнніша чи націоналістична?	2000, 2001
Нам світить Гончара Зоря	2008
“Нам, полтавцям, дуже поталанило, що ми перебуваємо в лоні літературної мови”	2006
“Народ, що не сотворив собі літературної мови, не може зватися свідомою нацією” (національна мова й відродження нації)	2012
Народився, щоб осяяти українську педагогіку	2013
“Народився, щоб осяяти Україну” : шевченкіана Олеса Гончара.....	2008

Народність мови як виразник стилю Григора Тютюнника	1991
Наслідки республіканської олімпіади	1992
Наталія Баклай – “еталон українського характеру і українського таланту”	2012
Науки вірний слуга	2013
Наукова спадщина Михайла Жовтобрюха	2007
Національна мова і відродження нації	1996
“...Наша мова – та ж і є одежа нашого духу”: мовознавчі погляди Панаса Мирного)	1999
Наша соборність, самостійність – у мові	2008
Нашій мові квітнути	1990
Не зарубцюється на серці рана... (трагедія мого роду і народу)	2010, 2015
“Не кажи нікому ні про кого, а кажи про себе”: глибини поетичного слова Віктора Баранова	2014
“Не примеркла з літами поетична зоря Василя Симоненка” : за матеріалами “Щоденників” Олеся Гончара	2009
Невтомний у пошуках краєзнавець	2015
Недописані рядки Гончарової студії професора Володимира Пашенка	2017
“Незабутній наш” Остап Вишня (Олесь Гончар – Павло Губенко: творчі зв’язки)	2010
Неографічні проекти острожан	2010
Непохитний форпост знань на Полтавщині	2016
Непроминальне в часоприні	2015
Несе “даровану йому іскру Божу з гідністю і лицарською одвагою”	2013
Нестуля Людмила Анатоліївна	2015

“Нехай Новий рік принесе у кожний дім міх щастя та радості”	2011
Нове – це добре забуте старе: відродження короленкознавчих наукових студій	2013
Новий випуск “Лінгвістичних студій”	2001, 2004
Новий підхід до інтерпретації семантико-синтаксичної і формально-граматичної структури речення на засадах теорії категорійної граматики	2013
Нові підходи до вивчення української мови в школі у контексті реформування сучасної освіти	1999
Новітні грані фахової майстерності вчителя	2015
Новітній російсько-український словник. 150000 слів	2006
Новітній українсько-російський словник. 150000 слів	2006
Новітня українська літературна перифрастика	2017
Нормативний аспект використання технічної термінології	2010
Нравственное воспитание школьников при изучении истории языка	1990
О методе интеграции наук в педагогическом вузе	1992
О понятии языковой валентности, сочетаемости, дистрибуции	1992
Обов’язкова / факультативна валентність локативних поширювачів із семантикою шляху руху в простому двоскладному реченні	2002
Обов’язкова і факультативна сполучуваність прикметників сучасної української мови	1988
Обов’язкові інтенціальні поширювачі у структурі простого речення	2001
Обраниця його величності Таланту (учитель від Бога Тетяна Балагура)	2010

Обставина міри і ступеня як обов’язковий / факультативний компонент семантичної структури простого двоскладного речення	1998
Обставини як компоненти семантичної структури речення в синтаксичній концепції І. І. Огієнка	1997
Одним одна в душі любов... [до 100-річчя М. А. Жовтوبرюха]	2006
Олександрі Сові-Гончар – 100 (до високого ювілею сестри Олеся Гончара)	2014
Олесеві Гончару – 95	2014
Олесь Гончар – Іван Дзюба – Петро Шелест: щоденникова взаєморецепція	2010
Олесь Гончар – історик, практик української лексикографії	2017
Олесь Гончар – історик, теоретик, практик української лексикографії	2013
Олесь Гончар й українсько-білоруські культурно-політичні зв’язки	2013
Олесь Гончар і Борис Олійник: публіцистичний діалог.....	2009
Олесь Гончар і Василь Бережний: епістолярний діалог	2012
Олесь Гончар і Віталій Коротич : “...Від похвали до хули...”	2009
Олесь Гончар і Петро Панч: публіцистичний діалог	2010
Олесь Гончар і шістдесятники	2010
Олесь Гончар між творчою свободою й тоталітаризмом	2018
Олесь Гончар про “духовний код нації”: до 95-річчя від дня народження письменника	2013
Олесь Гончар про “запашне, співуче, гнучке, милозвучне, сповнене музики й квіткових пахошів українське слово”	2007
Олесь Гончар про особливості рецепції та інтерпретації творчості Павла Тичини	2011

Олесь Гончар про сьогоднішнє й минуле української мови ...	2011
Олесь Гончар : випробування долі	2018
Олесь Гончар: "Високих літ високий лет..." з історії "Зорі Полтавщини": письменник Олесь Гончар і газета	2015
Опорна школа: шляхи становлення	2017
Оригінальний і самобутній словник Памви Беринди	2017
Освітлена добротою, окрилена любов'ю до мови	2009
Освітянам про сучасні навколоправові дискусії й історію українського орфографічного кодексу	2008
"Оселя, де здавна живуть любов і пам'ять" (із життя Полтавського літературно-меморіального музею Володимира Короленка)	2006
Основи культури мови : програми пед. ін-тів	1993
Особенности функционирования аъективных конструкций с зависимой словоформой родительного падежа в украинском и русском языках	1992
Особливості передачі просторових відношень прийменниками у напрямі / у напрямку, у напрямі від / у напрямку від, у напрямі до / у напрямку до	2004
Особливості розвитку мовної ситуації в Україні в останнє десятиліття нашого сторіччя	1998
Особливості розвитку української мови в період із 1917 до 1933 років	1998
Особливості функціонування якісних прикметників у мові творів В. Л. Поліщука	1990
Ото вже плакаємо мову..	1997
Павло Тичина у щоденникових записах Олесь Гончара	2011

“Пам’ять про Григорія Сковороду залишиться навечно” (із життя Чорнухинського літературно-меморіального музею Григорія Сковороди)	2007
Паралельне вивчення рідної і російської мов у початкових класах	1992
Параметричні характеристики “довжина”, “ширина” на реченневому тлі	2014
Патріарх українського мовознавства (до 100-річчя з дня народження професора Михайла Жовтобрюха)	2005
Педагогіка – магічний оберіг: доля професора Алли Бойко	2015
Педагогіка добра в дії	2018
Педагогічна концепція А. С. Макаренка і сучасність	2013
Педагогічна концепція А. С. Макаренка і сучасність (до 125-ї річниці від дня народження)	2012
Педагогічна сторінка у творчому життєписі Михайла Жовтобрюха	2015
Педагогічне обдарування як критерій профвідбору абітурієнтів	1995
Педвуз – школа – гімназія: аналіз експериментально-дослідницької роботи	1994
Передмова	1999, 2011, 2017, 2018
Переходність и синкретизм в структуре языка и речи	1992
Перифрази як інтегрований виразник змісту й авторства Закону України “Про засади державної мовної політики”	2017
Перифрази-фемінативи в сучасному публіцистично-політичному дискурсі: внутрішньо- й зовнішньосистемні зв’язки	2018
Перифрастичні зв’язки у сфері партіонімів: аксіологічний аналіз	2018

Періодичні видання Полтавщини (енциклопедичний коментар)	2014
Перший полтавський! Відзначення 100-літнього ювілею Полтавського національного педагогічного університету (1914–2014)	2018
Письменник і газета: Олесь Гончар і “Зоря Полтавщини”	2015
Письменники Полтавщини у формуванні української національної літературної мови	1991
Письмо : матеріали до лекцій для студ. філол. ф-тів	1993
Питання формування української літературно-писемної мови у лінгвістичній концепції І. Огієнка	1994
Підготовка логопедів: шлях у майбутнє	2009
Підкорювачі вершин духовності	2012
Підручник з рідної мови: проблеми, вимоги, перспективи	2006
Плекаймо материнську мову : інтерв’ю з М. Степаненком	2009
Повернення до життєвої та художньої правди”	2017
Повний чого (кого), чим (ким)	1988
Погляди Михайла Жовтобрюха на систему лінгвістичної освіти у вищих навчальних закладах	2016
Погляди Панаса Мирного на рідну мову	1991
Подання до Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка	2011
Подвижництво Івана Франка в оцінці Симона Петлюри	2009
Подвижництво Петра Ротача на ниві шевченкознавства	2011
Подих столітньої історії. Полтавський педагогічний університет	2014
Поезія Інни Снарської – “шлях... да щчырага сэрца”	2013

Поезія Павла Тичини в “Щоденниках” Олеся Гончара (інтертекстуальний вияв)	2011
Поезія Павла Тичини в “Щоденниках” Олеся Гончара : інтертекстуальний вияв	2010
Поезія, філологія – сродна праця Анатолія Мойсієнка	2013
Поет – “стоколос” Борис Олійник у щоденниковій візії Олеся Гончара	2009
“Поет від Бога” Дмитро Павличко (щоденникова версія Олеся Гончара)	2009
Поет і лікар : цілісність Дмитра Шупти	2018
Поет, політик, громадський діяч Іван Драч в оцінці Олеся Гончара	2009
Поетичні переливи Інни Снарської	2013
“Поет-стоколос” Борис Олійник	2010
“Поле неокрає” описових назв у щоденниковому дискурсі Олеся Гончара	2012
Полісемантична структура речень з обставинно-просторовим типом відношень	2002
Політичне сьогодення у фокусі української мови	2015
Політичне сьогодення української мови: актуальний перифрастикон	2017
Політичний вир сучасної української мови	2014, 2015
Полтавіка : Полтавська енциклопедія. – Т. 6 : Освіта і наука (автор та співавтор близько 900 статей)	2018
Полтавська наукова школа в концептуальному вимірі педагогічної майстерності	2013
Полтавська українська мова – підстава для гордості	2013
Полтавське коріння древа української духовності	2012

Полтавський музей Івана Котляревського	2006
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка	2013
Полтавські джерела “педагогіки добра і краси” Івана Зязюна.....	2014
Полтавсько-київський діалект і формування української мови	2006
Полтавці свято бережуть пам’ять Раїси Кириченко	2013
Полтавщина зростила гроно українських літературознавців (енциклопедична довідка)	2015
Помаранчевий період в історії української мови	2005
Попереду світла дорога	2014
Порівняльна граматики української і російської мов	1991
Порівняльні звороти як приад’єктивні поширювачі	1996
Портальна технологія як інноваційний засіб забезпечення неперервної педагогічної освіти	2015
“Постаті” й “тіні” в художньому просторі Володимира Ков- пака, або Перекотидоля його героїв	2011
Постать Григорія Сковороди на сторінках “Полтавіки” (“Полтавської енциклопедії”)	2012
“...Погіснися, українська мово...”: мовні обіцянки напередодні і після президентських перегонів 2004–2005 рр.	2005
Поэзия и проза лирического перевода	1993
Поэтический оригинал и перевод в аспекте лингвостилис- тики	1993
Правопис у діаспорі і в нас.....	2001
Правописна боротьба триває	1994
Президентські вибори 2004–2005 рр. і мовне питання в Ук- раїні (соціолінгвістичний аспект)	2005

Прекрасні миті спілкування Олесь Гончар з Павлом Тичиною	2011
Приадъективный сравнительный оборот в современном украинском языке: формально-синтаксический и семантический анализ	1990
Прийменник “від” у структурі ад’єктивних словосполучень	1992
Прийменники з-під, з-попід, з-над, з-понад у структурі речень із просторово-напрямовою семантикою	2006
Прийменниковий давальний у функції локативно-динамічного поширювача	2003
Прийменниково-відмінкова форма ЗА (ПОЗА)+Ninst у функції локативно-статичного й локативно-динамічного поширювача	2004
Прийменниково-іменникові поширювачі з власне інтенційною семантикою у структурі дієслівного двоскладного речення: ядерні конструкції	2000
Прийменниково-іменникові поширювачі з власне інтенційною семантикою у структурі дієслівного двоскладного речення (ядерні конструкції)	2001
Прикметник	2011
Прикметник у функції присудкового компонента	1996
Прикметник як компонент внутрішньосинтаксичної організації речення	1994
Прикметникові словосполучення з квантитативною детермінацією в формально-граматичному, семантичному і функціональному аспектах	1995
Прикметниково-іменникові словосполучення у сучасній українській мові: формально-синтаксичний і семантичний аналіз ...	1992
Прикметниково-прислівникові словосполучення в українській мові (синтаксичний і семантичний аналіз)	1991

Прислівник та інфінітив у функції інтенціонального поширювача семантичної структури простого речення	1999
Прислівник у функції локативно-статичних поширювачів речення	2005
Прислівники у функції локативно-директивних поширювачів речення	2005
Причина арешту – контрреволюційні суфікси (дещо з біографії великого філолога Є. М. Кудрицького).....	2002
Про вживання прийменника В/У в локативно-статичному значенні	2006
Про деякі мовні особливості публіцистичного тексту Олеся Гончара (на матеріалі “Щоденників”)	2007
Про нові підходи до вивчення української мови в школі	1996
Про обов’язкові й необов’язкові поширювачі в простому реченні	2000
Про одну інновацію в українській лінгводидактиці	2000
Про особливості семантичної валентності деяких речень зі значенням кінцевого пункту руху	2002
Про формування естетичного сприйняття слова в майбутніх учителів	1995
Проблема “нація і мова” в осмисленні І. Огієнка	1996
Проблема походження української мови у лінгвістичній спадщині українських мовознавців	1996
Проблема українського язика в публіцистическом наследии В. Г. Короленко	1993
Проблеми зіставного лінгвостилістичного аналізу : методичний коментар	1993
“Проїшло, як милий голуб сонце, слово...”	2007
Пророк української нації	2004

Просторове значення “бокова статична локалізація” і його зв’язок із формально-граматичною та семантико-синтаксичною структурою речення	2011
Просторове значення прийменника ЗА й семантична та формально-граматична валентність простого двоскладного речення	2002
Просторові поширювачі у структурі простого речення	2004
Профільна школа: від інновацій до традицій	2013
Публіцистична спадщина Олесея Гончара : мовні, навколо-мовні й деякі інші проблеми	2008
Публіцистично-оцінний дискурс Закону України “Про засади державної мовної політики”	2017
Публіцистично-політичні перифрази в українській мові: 2017 рік	2018
Радість від “дарованих божих днів”	2016
Рейтингова система перевірки знань у системі вузівської освіти	1993
Ректор-новатор Іван Зязюн	2017
Реформування освіти і деякі нові підходи до вивчення української мови в школі	1999
Реформування освіти і зміни в навчанні української мови в школі	1999
Речення з локативними дієсловами стану в аспекті взаємодії формально-граматичної і семантичної валентності : на матеріалі “Енеїди” І. Котляревського	1998
Речення і його структурна схема	2004
Речення і текст у тема-романтичному представленні	2013

Речення структурної моделі S + P + Adv [КРІЗЬ+Насс] lok [trans] у системі речень структурної субмоделі S + P + Adv lok [trans]: спроба аналізу взаємодії формально-граматичної та семантичної валентності	2002
Речення-репрезентанти просторово-напрямоквого значення і специфіка вияву в них лексико-семантичної селекційності	2003
Рідна мова – його життя (штрихи до портрета Михайла Жовтобрюха)	2005
Рідна мова як культурний феномен нації в оцінці Миколи Куліша	1992
Рідне українське слово	2005
“Рідний край”	2009
Роде наш красний (штрихи до життєпису Олеся Гончара)	2018
Родительный беспредложный как приаждективный распространитель в современном украинском и русском языках 1994	
Роздуми Павла Тичини над прозою Олеся Гончара	2010, 2011
Роздуми про освіту	2006
Розмаїтий світ краси й духовності Олександра Бабенка	2014
Роль І. П. Котляревського в унормуванні української літературної мови	1991
Роль курсу “Основи культури мови” у фаховій підготовці вчителя початкової школи	1993
Роль лабораторного практикуму з методики викладання української мови у підготовці вчителя-словесника	1992
Роман “Твоя зоря” Олеся Гончара в читацькій епістолярній оцінці (версія перша)	2013
Ротач Алла Олександрівна	2009
Ротач Петро Петрович	2007, 2009, 2015

Саєнко Тетяна Валентинівна	2015
“Самовідданий будівничий нашої культури” Микола Бажан	2010
Самоосвіта школярів як важливий чинник усунення від переважанень навчального процесу	2018
Світ в оцінці Олеся Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника	2012
Світло душі сестри Олеся Гончара	2014
Семантико-граматичний статус інфінітивних речень	1993
Семантико-синтаксичний аналіз периферійних прийменниково-іменникових інтенціальних поширювачів структури двоскладного дієслівного речення	2001
Семантична диференціація просторових прийменників	2015
Семантична і формально-граматична валентність речень із просторово-статичним типом відношень	2003
Семантична і формально-граматична структура речень із просторовими поширювачами	2004
Семантична поліфункціональність ідентичних щодо формально-граматичної структури речень із просторовими поширювачами	2005
Семантична структура, формально-граматична будова і функціональні можливості речень із локативно-транзитивним типом детермінації	2003
Семантична, формально-граматична валентність і часова синоніміка та варіантність	2001
Семантичне навантаження прийменників НАД, ПОНАД, ВИЩЕ, ПОВЕРХ, ЗВЕРХУ, ЗВЕРХ, ВЕРХ у структурі речень із правобічним поширювачем локативно-статичного типу	2003
Семантичний поширювач “бокова директивна локалізація” як елемент структури речення	2011

Семантичний поширювач “бокова директивна локалізація” як елемент структури речення	2012
Семантичні функції й синонімічні зв’язки просторових прийменників вище і над, нижче і під у структурі речень із локативними поширювачами	2011
Сила і краса українознавства йому відкрилася	2011
Симетрична та асиметрична локалізації: логіко-семантичний і формально-граматичний виміри	2012
Симетрично-асиметричні валентні зв’язки в реченнях з адвербіально-директивними поширювачами	2002
Синтагматика оніма Україна в поетичному дискурсі Тараса Шевченка	2015
Синтагматична природа прикметника ПОВНИЙ	1993
Синтаксис и семантика приадективного инфинитива в современном украинском языке	1990
Синтаксис складного речення	2011
Синтаксическая и семантическая сочетаемость имени прилагательного в структуре адективных сочетаний в произведениях Г. С. Сковороды	1987
Синтаксична і семантична валентність відносних прикметників у сучасній українській мові	2017
Синтаксична і семантична сполучуваність прикметника СХОЖИЙ	1994
Синтаксична і семантична сполучуваність прикметників у сучасній українській мові	1989
Синтаксичні та семантичні засоби реалізації значення мети-присвяти у структурі двоскладного дієслівного речення	2000
Система підготовки педагогів до роботи з обдарованими учнями шляхом розвитку фахових компетенцій	2012

Системні зв'язки на лексико-семантичному рівні	1994
Системні семантичні зв'язки в реченнях з просторово-статичними відношеннями	2004
Сівач мудрості й правди	2011
Славний мовознавець землі чернігівської [про А. Грищенка]	2006
Славній полтавці Світлані Мартиненко в день ювілею!	2013
Славною батька достойний син (штрихи до портрета українознавця Тараса Пустовіта)	2012
Словник лінгвістичних термінів	1999
Словник-довідник “Основні сільськогосподарські терміни і поняття”	1993
Словництво на Полтавщині	2011
Слово до ювілею письменника : Володимирові Мирному – 80	2015
Слово Євгена Гребінки на захист української мови	2012
Слово Павла Тичини на захист письменника-початківця Олесь Гончара	2010, 2011
Слово письменника про державного діяча: Олесь Гончар про Федора Моргуна	2011, 2014
Слово подяки викладачам і співробітникам Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка	2009
Слово ректора	2013
Слово Франка “б'є, як батіг, очищає, як каяття” : Симон Петлюра про Івана Франка	2007
Слово як найважливіша одиниця мовної системи	1992
“Служити правді – то хрест і доля” (історико-мовознавчі візії публіцистичної спадщини Олесь Гончара)	2008
Соборна літературна мова, соборний правопис як засоби забезпечення суверенного розвитку України	2005

Соборній Україні – Єдину Помісну Православну церкву	2002
Современное освещение темы “Введение” в курсе украинского языка	1994
Специфічні характеристики простих речень з обставинно-просторовими поширювачами: на матеріалі прози Панаса Мирного	2000
Співвідношення семантики і структури в системі мовних одиниць	2018
Сполучувальні можливості моделі “прикметник + прийменник + іменник (займенник) у знахідному відмінку” (на матеріалі прозових творів І. Микитенка)	1987
Сполучуваність прикметника з прийменниково-відмінковими формами (родовий, місцевий) іменника в контексті поезій В. Л. Поліщука	1987
Старослов’янізми як важливий стилістичний компонент поезії Т. Г. Шевченка (на матеріалі творів переяславського циклу)	1990
Стилистическое использование вариантов фразеологических единиц в художественных произведениях Н. В. Гоголя	1984
Стилістичні функції лексичних, фонетичних, морфологічних варіантів фразеологічних одиниць у творах Ю. Федьковича	1984
Столітня історія Полтавського педагогічного університету	2014
Сторінки світової лірики : хрестоматія. 10 клас	1994
Сторінки світової лірики : хрестоматія. 11 клас	1994
Стратегія мовної освіти педагогів	2008
Структура речень із директивною семантикою “передній бік локативного орієнтира”	2005

Структурные и семантические характеристики адъективно-сравнительных конструкций в произведениях Н. В. Гоголя	1990
Студентське самоврядування педагогічного університету: сутнісні засади функціонування	2009
Студентські роки Ї найщасливіші	2015
Суб'єктивна та об'єктивна оцінка в щоденниковому дискурсі	2018
Сучасна лінгвофемінізація : родова диференціація, перифрастична номінація	2018
Сучасний університет зі столітньою історією	2016
Сучасні мовні зміни – відбиток нашого сьогодення	2015
Сучасні письменники Полтавщини	2016
Схвалені практикою й potwierdжені часом пріоритети науково-педагогічного доробку Неллі Ничкало	2014
“Та ін.”, “т. ін.” ... (граматична нотатка до розлогої теми)	2016
“... Та інші забуті”	2012
Так українська чи слов'їна?	2018
Таран Микола Федорович	2015
Таран Ольга Георгіївна	2015
Тарас Шевченко як учасник Кирило-Мефодіївського братства в “Історії українського письменства” Сергія Єфремова	2007
“Творець найпрекраснішого козацького епосу” Михайло Шолохов	2010
Творчість Г. Сковороди у контексті становлення української національної мови	1994
Творчість Івана Котляревського і розвиток нової української літературної мови	2002

Текст у тексті: українська національна ідея в лінгвістичному світлі одного інформативного дискурсу	2016
Текстообразующие свойства украинских фразеологизмов в художественной прозе Н. В. Гоголя	1982
Тема увічнення пам'яті Павла Тичини в “Щоденниках” Олеся Гончара	2011
Теоретичні засади і досвід культурологічної освіти в Полтавському педагогічному	2015
Теорія глотогенезу в публіцистичному дискурсі Панаса Мирного й Олеся Гончара	2013
Теорія і практика білінгвізму в оцінці Олеся Гончара (на матеріалі щоденників)	2007
Тестові завдання до розділів “Орфоєпія”, “Графіка і орфографія”, “Синтаксис складного речення”	2011
Традиційна граматична проблема в новому науковому представленні	2013
“Тронка” Олеся Гончара в оцінці Павла Тичини (текстологічний аналіз)	2010
Тупікіна Людмила Савеліївна	2015
“Тут все Панасом повногрудо дише і таємниці часу розкрива” (із життя Полтавського літературно-меморіального музею Панаса Мирного)	2005
У борні гартувалася його муза	2015
“...У вічнім протистоянні... минало життя” Олеся Гончара.....	2012
“У вічнім протистоянні... минало... життя” Олеся Гончара	2018
У далеч мрійних днів накреслено путі... : слово на 90—річчя Миколи Петренка	2015
У його слові — “степи, ясні зорі і тихі води України”	2013

У царині поетичного перекладу	2009
Увічнення пам'яті Володимира Короленка на Полтавщині : енциклопедична довідка	2013
“Уклін хаті, де виростав Олесь, великий син України” (із життя Державного літературно-меморіального музею- садиби Олесь Гончара в селі Сухій)	2008
Україна – його молитва, його розпука вікова	2011
Українська душа від Майдану до Майдану й після... : роз- думи над новою збіркою поезій Лесі Степовички “Осінні люди”	2015
Українська мова в контексті реформування сучасної освіти	1999
Українська мова й сучасна мовна ситуація в Україні	1998
Українська мова й сучасна мовна ситуація на Полтавщині	1999
Українська мова і суспільно-політичні трансформації	2015
Українська мова і сьогодення	2016
Українська мова : програма для всіх спеціальностей вищих навч. пед. закл., крім спец. 7.010103 “Педагогіка і методика середньої освіти – Українська мова і література”	2004
Українська мовознавча наука: віхи, постаті	2016
Українське рідне слово: статі, виступи, розмисли, відповіді	2003
Український правопис з погляду історії та сучасності.....	2006, 2008
Українського мовознавства вірний слуга	2011
Українськомовна освіта в Україні й діаспорі	2002
Укрупнення шкіл у XXI столітті в Україні: переваги і втрати	2016
Університет на зламі століть	2014
Уроки мудрості вченого із європейським виміром Івана Зязюна	2018
Уроки української мови в початкових класах російських шкіл	1991

“Усе буде гаразд у нашому великому домі”	2017
Усе починається з учителя	2011
Учені-філологи Полтавського педагогічного інституту	1994
Факультет майбутнього вчителя як форма довузівської підготовки сільської школи	1994
Філологічні грані Анатолія Мойсієнка	2013
Філологічні проблеми на сторінках щоденників Олеся Гончара	2007
Філософсько-лінгвістичний статус категорії причини	2000
Формально-граматична і семантична валентність та ієрархічна організація речення	1998
Формально-граматична структура речення і його семантична (обставинно-просторова) поліфункціональність	2003
Формування орфографічних норм й деякі підходи до розвитку освіти в українському зарубіжжі (20–90 рр. ХХ ст.)	2001
Функційно-семантичні параметри вказівної частки ось	2011
Функціональна характеристика слова	1996
“Хрещатий шлях” Миколи Шакіна	2016
“Хтось повинен відповідати за мовний розгартіяш”	2009
Художник високої обдарованості : Юрій Яновський у діарійній мозаїці Олеся Гончара	2010
Художня реалізація проблеми вибору в романі Івана Нечуя-Левицького “Гетьман Іван Виговський”	2009
Церковнослов’янська мова в історії української церкви	2002

“Через усі літа спішу до тебе, рідна школо, юносте моя...”	2016
Четвертий випуск “Лінгвістичних студій”	2002
Чи мова наша заборонена, чи Валуєвський указ воскрес?	2017
Чинники формування диференційованих локативно-статичних значень	2006
[Читацьке віче: Микола Петренко]	2015
Чорнобиль в аксіологічній парадигмі щоденникового дискурсу Олеся Гончара	2014
Чорнобильський щоденниковий дискурс Олеся Гончара	2013
Шанувальник рідного слова, сумлінний дослідник-літературознавець: до 75-річчя з дня народження Петра Ротача	2000
Шевченко поза часом і простором	2014
Шевченко Т. Г. ім. музейна кімната	2015
“...Шевченкова мова й стала в нас за наріжну підвалину нашої літературної мови...” (коротке слово про значення Великого Кобзаря в історії української мови)	2006
Шістдесятники – “діти нашого народу”	2010
Школи нової структури сьогодні і в перспективі	1996
Шлях, яким сьогодні йдемо, простуватиме далеко і впевнено в майбутнє	2014
Щаслива невільниця духовної волі Валентина Титаренко	2014
Ще одна сторінка майбутньої енциклопедії “Полтавіка”	2013
Ще раз про мову	1998
Щедро вродило на історичній ниві Олександра Єрмака	2014
Щемливе і ніжне слово Наталії Баклай	2013
Щира сповідь про “життя людського зоряну дорогу”	2017

Що дає Донбас нашій духовності, нашій культурі? (запитання й відповіді Олеся Гончара)	2014
“Щоб в тиші врочистій, мов Батьку, вклонитись...”	2011
Щоб залишитися українцями в серці України : до аналізу мовної ситуації на Полтавщині	1999
Щоденникова мозаїка (Павло Тичина – Олесь Гончар: інтертекст – текст)	2009
Щоденникові спостереження Олеся Гончара “збігаються з правдою життя”	2012
Ювілей засновника і видавця “Майдану СВОБОДИ”	2011
Ювілейне видання “Лінгвістичних студій”	2003
Ювілейне слово про вченого-мовознавця Анну Володимирівну Оголевець	2016
Явище лексичної синонімії у структурі ботанічної термінології	1995
Явление синкретизма в структуре адекватных конструкций (на материале украинского языка)	1992
Яка радість – вертатися в юність (слово про Михайла Жовтобрюха)	2005
Якісні, функціонально-якісні й відносні прикметники в семантико-граматичному й синтагматичному аспектах	1992
Яскравий вік педагогічних здобутків.....	2014
110-річчю з дня народження А. С. Макаренка присвячується	1998
9 листопада – День української мови та писемності	2011

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Адах Н. А.	201
Акмалдынова О. М.	245
Алефиренко Н. Ф.	95
Алефіренко М. Ф.	17
Александрова Л. А.	169
Александрова Т.	66
Андреева Т.	202
Андріяка В. Л.	151
Андрущенко В. П.	194
Анікеєнко Ю. А.	37
Антипович Г.	218
Антипович Ю.	216, 223, 224
Антонець С.	189
Антонова О. В.	168
Антонович Є. А.	231
Бабенко В. С.	178
Бабенко Л.	194
Бабенко О.	176
Бабенко О. О.	179
Бабич М.	66
Баган М. П.	203
Бажан М.	152
Бажан М. П.	34
Базилевський В.	7
Байбара Т. М.	163

Баклай Н.	161, 173, 197
Балагура Т.	151
Баландіна Н. Ф.	137
Баран Є.	222
Бараненко Л.	246
Баранник І. П.	11
Баранов В.	60,174, 175, 219
Барка В.	138, 201
Басенко Р.	195
Батієвська Т. В.	179
Башкирцева М. К.	179
Безкишкіна М. Т.	15, 40, 93, 94
Безобразова Л. Л.	40, 92, 94, 100–107, 109, 111, 112, 209, 212
Белей Л.	222
Бережна Г. Д.	10
Бережний В.	162, 163
Березан В. І.	173
Беринда П.	195
Беля В. М.	196
Бибик С. П.	199
Бичкова Л. В.	180
Білик Г. М.	16
Білоконенко Л. А.	205
Білоусенко П.	249
Білоусько О. А.	76, 93, 138, 144, 147, 178 –189, 219, 220
Благова Т. О.	173
Блоха Я. Є.	80, 157
Бобир І. М.	171
Бобрищев К.	70

Бобух Н. М.	244
Богдан В.	206
Богдан С. К.	19
Бойко А. М.	139, 164, 166, 170, 182, 185, 244
Бойко В. М.	244
Бойко М.	178
Бойко Н. І.	35, 206, 213, 225, 244, 246
Болотнікова А. П.	206
Бондар Н. В.	206
Бондаревська О. Д.	15, 21, 80, 98, 129
Бондаревська Т.	65, 142, 143
Бондаренко С.	73
Боровік О. М.	169, 177, 189
Бородій Д. І.	145
Боцула М.	212
Браїлко Ю. І.	37
Букет Є.	71, 157
Буцька Н.	73, 80, 82, 131, 209, 214
Буцька Н. М.	140
Бучко Д.	249
Валюх З. О.	146, 150, 200, 244, 248
Васецька А.	76, 81
Васильченко С. В.	23
Вашенко Г.	166
Величко С.	162
Величковський П.	193
Висоцький А. В.	204
Вихованець І. Р.	245

Вишня Остап	13, 34, 151
Вінграновський М.	11
Вінтонів М. О.	176, 205
Вітрич М.	86
Віщеня Л.	62, 63, 68, 70, 71, 76, 86, 178, 215
Владикіна А.	73
Вовк Я. Г.	101, 237
Вовченко Г.	169
Вовченко Г. В.	163, 194
Войналович О. М.	83
Войцехівська Л.	76
Вокальчук Г. М.	138, 151, 201, 218, 246
Волик Л.	244
Волошин Ю. В.	169, 220, 242
Гайдамака В.	65
Гайко О. К.	193
Галаур С.	36, 37, 59, 82, 219, 250
Галич В.	249
Галич В. М.	168
Гаран О.	76
Глазова О.	200
Гнатенко О.	68
Гнатюк Н.	66
Гнізділова О. А.	84
Гоголь М. В.	43, 95, 98, 113, 133, 134, 144, 235, 236, 244
Год Б. В.	68, 139, 143, 195, 239
Голота Л.	157
Гончар В.	189
Гончар В. Д.	33, 163

Гончар І.	62
Гончар О. Т.	89, 90, 173, 175, 177
Гончар Олесь 31, 32, 42, 58, 133–140, 141, 142–149, 151–160, 162–164, 166–168, 171, 172, 177, 181, 182, 185, 186, 189, 190, 195, 197, 198, 199, 213– 215, 216, 217, 224, 231, 243	
Горбачук В. Т.	57, 58, 94, 193, 214, 244
Горбачук Д. В.	63, 193, 209, 211, 244
Горголюк Н.	171
Городенська К.	146, 236
Городенська К. Г.	203, 245
Городницька Я. М.	24, 68, 79, 83, 84, 166, 192
Гоян Я. П.	32
Гребінка Є.	162, 164, 165, 229
Гринів О.	85
Гриньова М. В.	105
Гриценко М. І.	37
Гриценко П.	150
Грицик Н.	246
Грищенко А. П. 25, 27, 35, 92, 133, 134, 136, 153, 156, 208, 233	
Грінченко Б.	166
Губачова О. А.	169, 24
Губенко П.	151
Гурамішвілі Д.	43, 140
Давиденко Л. Б.	244
Данилець О.	73, 180
Дейна Л. В.	37, 38, 91, 227, 250
Демченко Н. М.	171
Дениско Г.	62, 63

Дениско Т.	135, 63
Денисова О. А.	193
Денисовець Г. П.	15, 104, 108
Денисовець І. В.	245
Дерев'янка Л. І.	37, 245, 248, 250
Джурка Г. Ф.	162, 239
Дзюба І.	11, 34, 149
Дзюба С.	81
Дзюба Т. А.	204
Дігтяр Н. М.	181
Діденко В.	64, 66, 83
Дістервег А.	22
Довженко О.	140
Дорошенко С.	248
Дорошенко С. І.	176
Дорошенко С. М.	151, 245, 248
Доценко О. Л.	200, 245
Дочинець М.	5
Драч І. Ф.	34, 147
Дроздова А. В.	168
Дружинець М. Л.	72
Дубик А. О.	73
Дубіно О. П.	79
Дудик П. С.	89, 245
Дудко І. В.	202, 233, 245
Дудник Г.	62
Думка Ю.	65
Дяченко В. Є.	181
Дяченко І.	66
Єнко Л.	134

Єрмак О. П.	81, 93, 173, 174, 175, 177, 178, 240
Єрмоленко С. Я.	27, 28, 30, 67, 76, 137, 199, 208
Єфремов С.	139
Жаботинський П.	196
Железняк М.	205
Жигилій Н. В.	15, 97
Жовнір Н.	76, 81
Жовтобрюх М. А.	34, 89, 110, 132, 133, 135, 180, 185, 191
Жученко В. С.	240
Завальнюк І. Я.	202
Заверталюк Н. І.	140
Загайко П. К.	15, 16
Загнітко А. П.	176, 245
Задорожна О.	73
Зелень М.	77
Зелюк В. В.	70
Зимомрі М.	148
Зіненко Я. М.	8
Зінченко С. В.	246
Золотухіна С. Т.	84
Зотова В. А.	171
Зубко Т. В.	37
Зязюн І. А.	16, 169, 176, 177, 194, 196, 197, 199
Іваненко О.	77
Іваненко Р.	81
Іваницька Н. Л.	29, 56, 210, 227, 247
Іваночко К.	246

Івченко Р. В.	173
Ігнатуша О. М.	216
Ігнат'єва С. Є.	37, 173
Ізарський О.	91, 168, 175, 222
Ільніцький М. М.	19
Ільченко О. Ю.	40, 90, 185
Ісаєнко І. К.	248
Казирод Н. І.	15, 97
Кайдаш А. М.	246
Калашник В. С.	159, 214
Калашник С.	192
Калашник С. В.	166
Калашник Ю.	226
Калашнік С.В.	79, 84
Калязін Ю. В.	240
Калько В. В.	246
Калько М. І.	150, 218, 246
Капелюха В.	157
Караман О. В.	40, 154, 158, 159, 160
Караман С. О.	40, 154, 158, 159, 160
Карапузова Н. Д.	146, 173, 181
Каришин А. П.	162
Кибальна І. Г.	106
Киридон А. М.	107
Кириченко Р.	171
Кисіль Г.	156, 183
Кисла Н. В.	37
Кіраль С. С.	60, 220, 245
Кірічек І. Ю.	36, 90, 227, 250

Кірячок Н.	71
Клепко С. Ф.	169, 185, 191
Кобилянська О. Ю.	96
Кобченко Н.	207, 246
Коваленко О. П.	40, 94, 136, 143
Ковпак В.	156, 158
Козачук Г.	205
Козельська Г.	83
Козина В. І.	66
Козина С. І.	239, 240
Козюра І.	85
Колібаба Л.	206
Колодяжна К.	81
Кондратенко Н. В.	203, 225, 228
Коненко Т. П.	137
Кононенко Л. В.	181
Кононенко П.	77
Кононенко П. П.	137
Корж Ю.	71
Корнєва В.	73, 74, 77, 83
Короленко В. Г.	18, 43, 106, 113, 135, 137, 168, 170, 172, 230
Коротич В.	144
Коротич В. О.	34
Космеда Т. А.	61, 226
Костенко Л.	34, 146
Котляревський І. П.	18, 43, 45, 100, 105, 107, 113, 115, 116, 126, 135
Коцюбинський М. М.	7, 33, 96
Коць Т. О.	199
Кочерга Н.	248

Кошова В.	63
Кравченко Л.	168, 176, 177, 182
Кравченко Л. М.	80, 81, 93, 165, 173, 174, 175, 239
Кравченко О.	83
Кравченко П.	171
Кремінь В. Г.	194
Кримський Агатангел	45
Кропивницький М. Л.	97
Кудряшов Г. Л.	71, 81, 154, 171, 240
Кузишин Т.	66
Кузнецова А.	64
Кузнецов Ю.	200
Кулик О. В.	16
Куліш М. Г.	103, 108
Кульбабська О. В.	202, 225
Куренкова Т. Є.	169
Курчакова О. М.	183
Лазаренко О.	66
Лакуша Н.	74
Ламохіна Т.	84
Ларіна Т.	159
Лебеденко О. М.	156
Лебідь Н. П.	67, 135, 200, 215
Левченко Г.	144, 169
Леонт'єва О. О.	73
Лесунова І. М.	178, 239, 240
Леута О.	246
Лещенко С.	82, 85
Лещенко Т. О.	101

Левакіна Т. В.	202
Лисенко А.	248
Лисенко А. В.	40, 94
Лисиченко Л. А.	141, 143
Литвин Л.	192
Литвиненко Н. С.	63, 181
Лобурець В. Є.	101, 237
Логвиненко Є.	74
Лопата В. О.	37
Лопушинський І. П.	149
Лукаш Н. М.	37, 91, 191, 227, 250
Лучик А.	227
Луцан В. М.	193, 246
Любивий М.	193
Майборода С.	85
Макаренко А. С.	115, 130, 164, 167, 170, 174
Макарець Ю. С.	233, 245
Максименко С. В.	192
Максимчук В. В.	246
Макуха Д.	77
Маленко О. О.	56, 201, 212, 215, 226, 228
Манжелій Н. М.	181
Мартиненко С. М.	171
Мартінова Г. І.	165
Матвієнко О.	82
Матяшова З.	67, 68, 71
Мацьків П.	201
Мацько Л. І.	29, 31, 55, 143, 209, 210, 236
Мелешко В. А.	77, 140, 147, 186, 194, 199, 243, 244

Мельник Л. В.	210, 212
Мельник Н. Ф.	248
Мельничук А.	225
Межов О. Г.	203
Микитенко І.	9, 95
Микитченко С. М.	37
Мирний В.	64, 179, 181, 187
Мирний Панас	18, 43, 99, 116, 117, 120, 133, 134, 172
Михеєва Т.	77
Мірчук А.	64
Міщенко О.	74
Мойсієнко А.	148, 168, 170, 172, 246, 247
Мойсієнко А. К.	29, 57, 210
Мокляк В. М.	185, 244
Моргун В. Ф.	192, 193
Моргун Ф.	160, 177, 192
Мохірева Ю. А.	184
Мстислав Патріарх	45
Мужикова І. М.	184
Муромцев І.	247
Муромцева О.	247
Навальна М. І.	247
Назаренко Д.	212
Неборак Ю.	24
Неживий О.	193, 194, 198, 222, 223
Немченко І.	74
Непокута Т. А.	240
Нестуля Л. А.	185
Нечуй-Левицький І.	23, 148

Ничкало Н.	177, 189
Ничкало Н. Г.	169, 194
Ніковський А.	196
Ніколаєв М. М.	92
Ніколаєнко С. М.	199
Ніколашина Т. І.	67,91, 198, 206, 215, 226, 227, 243
Ніколенко О. М.	85, 109, 174
Німчук В. В.	171
Обелець Ю.	84
Огієнко І.	45, 101, 102, 108, 112, 114, 149, 153, 183
Оголевець А. В.	192
Олексенко О. А.	247
Олійник Б. І.	34, 144, 147, 152, 180
Олійник М. В.	79
Ольховська О.	137
Омельчук С. А.	247
Оніщенко В.	71, 78, 79, 162
Орехова В. В.	92, 169, 178, 239, 240, 242
Остер Г. К.	144
Отич О. М.	169, 177
Павленко Н.	177
Павличко Д.	34, 147, 151
Павлова І. А.	247
Павлова І. Г.	142, 198, 206, 226, 227
Панч П.	9, 34, 149
Параскевич П.	217, 220, 221, 223, 224
Пашко Л. Ф.	136, 143

Пашенко В. О.	55, 131–133, 135–140, 142, 143, 149, 194, 208, 211–213, 233–235, 237, 239, 240, 247
Педченко С. О.	36, 37, 59, 82, 161, 203, 219, 250
Передрій Г. Р.	132, 246
Перепеляк І.	78, 157
Перепьолкіна О. П.	194
Петлюра С.	138, 146
Петренко М.	67, 184, 188, 189
Петрик О. М.	250
Петрик О. М.	36
Петрушевський Ю.	71, 155
Письменна О. О.	245
Плотникова Р. В.	70
Плющ М. Я.	29, 40, 154, 158, 159, 160, 161, 170, 203, 211, 247, 248
Погрібний І. І.	134
Подрига В. М.	75
Поліщук В.	96, 97, 167
Пономаренко А.	58, 217
Пономаренко Т.	70
Поповський А.	57, 214, 227
Потебня О. О.	131
Приходько М.	65
Прокопенко І.	232
Прокопенко І. Ф.	84
Прокопчук Л. В.	245
Проскурняк М.	45
Пругло Т.	75
Пустовіт Т. П.	69, 76, 85, 147, 165, 183, 220
Пушкін В. Ю.	78, 173

Радько Г. І.	16
Реvegук В.	169, 242
Різннк С. Г.	248
Різун В. В.	177
Ротач А. О.	147
Ротач О. П.	147, 186
Ротач П. П.	64, 69, 119, 120, 138, 144, 147, 156, 157, 174, 182, 184, 186, 248
Руденко О. П.	169, 241
Русанівський В. М.	66
Савельєва Н.	177
Савченко Є. О.	248
Савченко О.	162
Саєнко Т. В.	187
Самарин А. П.	171
Самійленко Ю.	190
Самойленко Ю. О.	178, 179, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 221
Самойлова І.	29, 211
Самородов В.	75
Самусенко Ю. В.	162
Семенко М. В.	99
Семенко С.	221
Семеновська Л. А.	185, 244
Семистяга В.Ф.	79
Сепіта Т.	69
Сердюченко І. І.	151
Сердюченко І.	79
Сєдих К. В.	192

Сидоренко Є.	196
Сидоренко О.	72
Сикало М.	63
Симоненко В. А.	34, 43, 146, 150
Симоненко Н. М.	248
Сіверець Г.	224
Сіверець Ю. (Антипович Юрій)	55, 209, 211
Сірий Козак Г. О.	37
Сігарчук Р. А.	42, 169, 178, 240, 242
Скобельський В.	69
Скорова Г.	12, 43, 45, 95, 131, 137, 165, 230, 237
Слапачук В.	83
Снарська І.	170
Снігуренко В. М.	211
Соколова С. О.	245
Сологуб Л.	135
Сологуб Н. М.	137
Сологуб Н.	67
Станіславська Л. В.	37
Старицький М.	23
Степаненко Н. С.	101, 103–106, 112, 115, 117, 119, 120, 122, 124, 135, 200, 201
Степаненко Т. Х.	11
Степовичка Л.	168, 173, 184, 188, 232, 243, 249
Стецюк М. Д.	243
Стороха Є.	131
Сулаєва Н. В.	169, 192, 197
Сухомлинський В. О.	36, 130, 166, 236
Таран М. Ф.	187

Таран О. Г.	188
Тараненко О. О.	66
Тарасевич Н.	16, 154
Тарасова Н. І.	67, 215
Тарасюк Г.	215
Теодор о. Форостій	47
Тереза Мати	5, 46
Терко А.	79
Тесленко А.	8, 43, 136
Тимошик М. С.	191
Титаренко В. П.	92, 178, 231, 239
Титівець М.	79
Тичина П.	34, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 158, 159, 160
Торська В. А.	9
Траверсе О. О.	100
Тупікіна Л. С.	188
Тур О. М.	248
Тютюнник Г.	34, 99, 145
Ужченко В. Д.	210, 212
Українець Л. Ф.	91, 192, 198, 204, 206, 226, 227, 243, 248
Українка Леся	140
Уткін О.	217
Фаріон І.	170
Федір Архієпископ	68
Федоренко В. Л.	65
Федькович Ю. А.	95
Філіпчук Г.	189
Філон М.	159, 214

Філоненко Ірина	44
Франко І.	17, 45, 138, 146
Фролова К. П.	249
Фурса В.	206
Ханас О.	83
Ханко В. М.	178, 179, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189
Харченко Л.А.	108
Хілінг Г.	174
Хмельницький Б.	110
Хоменко А. В.	185, 244
Хоменко Н. В.	109
Хоменко П.	170
Хомич Т. Л.	206, 244
Хорольський О. В.	169, 241
Христіанінова Р. О.	172, 204
Цирульник Т.	75, 170
Чапала А.	81
Черепанова С. О.	145
Черпакова Л.	69, 70, 75, 80, 146, 215, 216
Чиж В.	45
Чирка В. В.	136, 143
Читайло О.	225
Чумак В.	63
Шабат-Савка С. Т.	205
Шакін М.	192
Шаповал К. М.	37

Шебеліст С. В.	72
Шевельов Ю.	91, 168, 174, 175, 222
Шевченко Т. Г.	45, 98, 121, 139, 155, 157, 187, 189
Шевчук З. В.	249
Шевчук С. М.	192, 236
Шелест П.	149
Шибанов Г.	62
Шило Г.	246
Шитик Л. В.	150, 226
Шиян Н. І.	40, 90, 155, 162, 190
Шолохов М.	152
Шрамко Р. Г.	37, 90, 198, 226, 242, 249, 250
Шульжук К. Ф.	159
Шумарова Н. П.	200
Шупта Д.	199, 213, 217, 221
Яворська Д.	187
Яковенко Л. В.	136
Яковенко Л. І.	240
Яновський Ю.	34, 153
Ярошенко Г.	80, 85



ЗМІСТ

«Я – крихітний олівчик у руці Господа, який пише лист любові цьому світові»: Штрихи до біографії доктора філологічних наук, професора Миколи Івановича Степаненка	5
Основні дати життєвої та професійної біографії професора М. І. Степаненка.....	50
ОЦІНКА наукового доробку професора М. І. Степаненка.....	55
Публікації про життя, науковий доробок і творчість професора М. І. Степаненка.....	62
Електронні ресурси.....	87
Жанрово-хронологічний покажчик друкованих праць професора М. І. Степаненка (1982–2018 роки)	
Дисертації.....	
Індивідуальні монографії.....	88
Колективні монографії.....	88
Епістолярій	90
Енциклопедії, словники, довідники, біобібліографічні видання	91
Довідники, підготовлені колективно.....	92
Підручники для середньої школи, освітні програми, концепції, дидактичні матеріали, методичні рекомендації, посібники, хрестоматії	93
Статті, тези.....	95
Рецензії.....	200
Рецензії на праці професора М. І. Степаненка.....	208

Праці, опубліковані за редакцією професора М. І. Степаненка	
I. Видання, у яких М. І. Степаненко – головний редактор.....	229
II. Видання, у яких М. І. Степаненко – заступник головного редактора.....	232
III. Видання, у яких М. І. Степаненко – голова редакційної колегії.....	232
IV. Видання, у яких М. І. Степаненко – відповідальний редактор.....	233
V. Видання, у яких М. І. Степаненко – науковий редактор.....	233
VI. Видання, у яких М. І. Степаненко – літературний редактор.....	233
VII. Видання, у яких М. І. Степаненко – член редакційної колегії.	
Неперіодичні видання.....	233
Періодичні видання.....	238
VIII. Видання за редакцією М. І. Степаненка.....	239
Видання, які рецензував М. І. Степаненко	244
Дисертаційні праці, підготовлені під керівництвом професора М. І. Степаненка.....	250
Алфавітний покажчик друкованих праць професора М. І. Степаненка.....	251
Іменний покажчик	293

Наукове видання

СЕРІЯ
«БІОБІБЛІОГРАФІЯ ВЧЕНИХ УКРАЇНИ»

Професор
Микола Іванович
СТЕПАНЕНКО

Біобібліографія

Науковий редактор Н. С. Степаненко
Комп'ютерний набір О. С. Коркоша
Комп'ютерна верстка А.І. Тимошук

Підписано до друку 01.10.2018 р.
Формат 70x100 ¹/₃₂. Гарнітура NewtonС
Папір офсетний. Друк офсетний
Ум.-друк. арк. 12,66. Обл.-вид. арк. 12,13.

Віддруковано в ПНПУ імені В. Г. Короленка
вул. Остроградського, 2, Полтава, 36003

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 3817 від 01.07.2010 р.